

Erja Kuurila

MITÄ TEILLE KUULUI VUONNA 2010?

Satakunnan ammattikorkeakoulusta vuosina 1995–2009 valmistuneille ja heidän työnantajilleen suunnattu seurantatutkimus

Erja Kuurila

Mitä teille kuului vuonna 2010?

Satakunnan ammattikorkeakoulusta vuosina
1995–2009 valmistuneille ja heidän työnantajilleen
suunnattu seurantatutkimus

Satakunnan ammattikorkeakoulu

Pori 2011

Satakunnan ammattikorkeakoulu
Sarja A, Tutkimukset 1/2011

ISSN 1457-0688

ISBN 978-951-633-069-6 (painettu)

ISBN 978-951-633-070-2 (PDF)

© Satakunnan ammattikorkeakoulu

Julkaisija:

Satakunnan ammattikorkeakoulu

Tiedepuisto 3, 28600 Pori

Puh. (02) 620 3000

www.samk.fi

Taitto: Vida Design

Paino: Tampereen Yliopistopaino Oy – Juvenes Print

Paperit: sisäsivut G-Print 100 g, kannet Invercote Creato 240 g

Tiivistelmä

Satakunnan ammattikorkeakoulun (SAMK) viiden seurantatutkimuksen tarkoituksena oli selvittää, miten SAMK on onnistunut tehtävässään ammattikorkeakouluna. Samalla tutkimus ja siitä tehtävä raportti antavat hyvän keinon tehdä tiliä toiminnasta niille tahoille, joille SAMK on tilintekovelvollinen. Vaikuttavuutta lähestyttiin sekä valmistuneen että hänen työnantajansa näkökulmasta.

Valmistuneiden näkökulmasta tutkimuksen tarkoitusta lähestyttiin seuraavilla tutkimuskysymyksillä: 1) millainen on valmistuneiden työhistoria ja urakehitys, 2) millainen on valmistuneen opiskeluhistoria, 3) kuinka tyytyväisiä valmistuneet ovat koulutusala ja koulutusväylävalintaansa ja saamaansa koulutukseen, 4) millaiset valmistuneiden muuttovirrat ovat, 5) minkälaiset ovat työelämän osaamistarpeet ja niiden kehityssuunnat ja miten hyvin valmistuneet kokivat saavuttaneensa kyseiset taidot, 6) millainen on ammattikorkeakoulututkinnon tunnettuus ja arvostus työelämässä ja 7) millainen on SAMKin maine ja legitimitiitti.

Työnantajien näkökulmasta vaikuttavuutta lähestyttiin seuraavilla tutkimuskysymyksillä: 1) minkälaiset ovat työelämän osaamistarpeet ja niiden kehityssuunnat, 2) miten hyvin työnantajan palveluksessa olevan ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneen osaaminen vastaa yrityksen/yhenteisön tarpeita, 3) millainen on SAMKin tunnettuus, maine ja legitimitiitti, 4) kuinka hyvin työelämän edustajat tuntevat erikoistumisopinnot ja ylempät ammattikorkeakoulututkinnot ja 5) kuinka tyytyväisiä työnantajat ovat SAMKin toimintaan ja palveluksiin kokonaisuuksina.

Tutkimus toteutettiin verkossa. Tutkimuksen perusjoukon muodostivat kaikki SAMKista vuosina

1995–2009 valmistuneet (11 205) ja heidän työnantajansa. Tutkimus kohdistui ammattikorkeakoulun perustutkinnon suorittaneisiin, mutta ei ylempien ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneisiin. Tutkimus suoritettiin otantatutkimuksena. Otokseen tuli 2 553 valmistunutta, ja osoitetietoja saatiin väestörekisterikeskukselta 2 457. Pyyntö osallistua tutkimukseen lähetettiin 25.10.2010, ja uusintapyynnot lähetettiin 8.11.2010 sekä 15.11.2010. Valmistuneita pyydettiin ilmoittamaan sähköisellä lomakkeella työnantajansa sähköpostiosoite. Näitä osoitteita saatiin 98. Työnantajille lähetettiin sähköpostilla pyyntö vastata kyselyyn 22.11.2010 ja uusintaposti lähetettiin 7.12.2010. Sähköpostitse tavoitettiin 95 työnantajaa. Valmistuneiden vastauksia palautui yhteensä 480 (19,5 %), mikä oli valittavan vähän mutta tyypillistä nykyään, kun monenlaisia verkkokyselyjä toteutetaan kaiken aikaa. Työntajien vastauksia palautui 31.

Tutkimustehtävän luonteen ja lomakkeessa käytettyjen asteikkomuotojen pohjalta aineisto kuvataan yksilotteisina frekvenssi- ja prosenttijakautumina ja ristintaulukointeina. Väittämien osalta käytetään myös aritmeettista keskiarvoa. Eri taustamuuttujaryhmien välisen erojen merkitsevyyttä kuvataan käytetystä asteikosta riippuen joko χ^2 -riippumattomuustestillä tai varianssianalyysillä. Alhaisen vastausprosentin takia ryhmien väliset erot on nostettu tarkasteluun pääsääntöisesti vain, jos ero oli tilastollisesti vähintään merkitsevä.

Valmistuneet olivat työllistyneet valtakunnalliseen ja satakuntalaiseen tasoon nähden hyvin. Vastanneista oli syyskuussa 2010 palkansaajan roolissa 74 %, äitiyslomalla 8 %, päätoimisesti opiskelemassa 7 %, yrittäjänä 3 % ja työttömänä 3 %. 67 % vastanneista työllisistä oli vakituudessa työssä. Valtaosa (64 %) teki vakituista

kokopäivätyötä. Vastaajista 67 %:lla oli ollut 1–3 työpaikkaa valmistumisensa jälkeen, kuitenkin tyypillisesti vain yksi työpaikka. Työttömänä jossain vaiheessa valmistumisen jälkeen oli ollut noin kolmasosa (33 %) vastaajista. Yksityissektori oli suurin työllistäjä, ja kuntasektori toiseksi suurin. Toimialoista tavallisimmat olivat teollisuus ja sosiaali- ja terveysala.

Vastanneista (N=372) 22 % ilmoitti opiskelevansa päätoimisesti, 20 % oli opiskellut jossain vaiheessa ja 41 % ei ollut opiskellut mitään.

Koulutusalatyytyväisyys oli kohtuullisen hyvä. 48 % vastaajista ei ollut harkinnut missään vaiheessa alan vaihtoa, 39 % oli harkinnut, mutta ei ollut kuitenkaan vaihtanut ja 11 % oli jo vaihtanut alaa. Ammattikorkeakoulu-uskollisuus oli säilynyt hyvänä. Vastaajista lähes kolme neljäsosaa valitsisi koulutusväyläksi edelleen ammattikorkeakoulun ja SAMKin valitsisi edelleen 58 %. Vastaajista 71 % oli tyytyväisiä SAMKista saamaansa koulutukseen ja vain 1 % oli selvästi tyytymättömiä.

Valmistuneista 48 % oli sijoittunut Satakuntaan, mikä oli täsmälleen saman verran kuin vuonna 2007. Seuraavaksi eniten valmistuneita oli sijoittunut Uudellemaalle (15 %), Varsinais-Suomeen (15 %) ja Pirkanmaalle (11 %).

Työnantajien ja valmistuneiden näkemykset työelämän osaamistarpeista, niiden tärkeydestä ja tarpeen muutossuunnista olivat hyvin yhteneväiset. Valmistuneiden arvioinneissa viisi tärkeintä osaamisaluetta olivat täsmälleen samat kuin vuonna 2007, eli oman ammatin hallinta, keskustelu- ja neuvottelutaidot, yhteistyö- ja ihmissuhdetaidot, ongelmanratkaisutaidot ja kyky hallita ajankäyttöä. Työnantajien viiden kärki osaamisalueilla oli oman ammatin hallinta, yhteistyö-

ja ihmissuhdetaidot, keskustelu- ja neuvottelutaidot, muutoksen hallintataidot ja laadun kehittämistaidot. Valmistuneet arvioivat kolmen vähimmän tärkeän osaamisalueen joukkoon yrittäjyystaidot, tutkimus- ja kehittämistaidot, sekä sosiaalisen median ja verkkoviestinnän taidot. Työnantajien mielestä vähimmän tärkeän joukon muodostivat yrittäjyystaidot, kansainvälisyystaidot sekä sosiaalisen median ja verkkoviestinnän taidot.

Valmistuneista selvästi yli puolet (65 %) piti ammattikorkeakoulututkinnon tunnettuutta hyvänä ja 15 % piti sitä huonona. Tunnettuudessa oli tapahtunut selvä paraneminen aiempiin tutkimuksiin (vuosina 2001, 2004 ja 2007) verrattuna. Puolet vastaajista (50 %) piti tutkinnon arvostusta hyvänä ja viidennes arvioi sen huonoksi. Arvostuksen osalta tilanne oli hieman parempi kuin vuonna 2007. Työnantajan edustajat tunsivat erikoistumisopinnot (43 %) ja ylempät ammattikorkeakoulututkinnot (42 %) selvästi paremmin kuin edellisissä tutkimuksissa.

Valmistuneiden yleiskäsitys SAMKin maineesta oli säilynyt hyvänä (ka 3,4), kuten myös työnantajien käsitys (ka 3,6). Parhaiten SAMKin mainetta rakensivat edellisten tutkimusten tapaan toiminnan nykyaikaisuus ja koulutustarjonnan monipuolisuus. Vähiten maineen rakentajana toimi edelleen viestintä.

Selvä enemmistö (83 %) työnantajien edustajista arvioi SAMKista valmistuneen työntekijänsä osaamisen vastaavan hyvin yrityksen osaamistarpeita. Työnantajien edustajien tyytyväisyys SAMKiin oli yleisellä tasolla hyvä: 65 % vastaajista oli tyytyväisiä ja yksikään vastaaja ei ollut tyytymätön. Keskiarvolla kuvattuna tyytyväisyys sai arvon 3,8.

Abstract

The aim of the fifth follow-up study at Satakunta University of Applied Sciences (SAMK) was to find out how SAMK has succeeded in its mission as a higher education institution. At the same time, the study and its report provide an excellent means of rendering an account of the operations to those parties SAMK is accountable to. Effectiveness was reviewed from the standpoint of both the graduates and their employers. The purpose of the study from the graduates' standpoint was approached with the following research questions: 1) what is the graduates' work history and career development like, 2) what is the graduates' educational background like, 3) how satisfied are the graduates with the chosen field of study, their learning pathway and the acquired education, 4) what are the graduates' migration flows like, 5) what kind of skills are needed in working life today and in the future, and to what extent do the graduates feel they have acquired these skills, 6) how well known and esteemed are degrees awarded by universities of applied sciences in working life and 7) what is SAMK's reputation and legitimacy like.

Effectiveness from the employers' standpoint was approached with the following research questions: 1) what kind of skills are needed in working life now and in the future, 2) how well does the competence of the employee with a degree awarded by SAMK meet the needs of the company/corporation, 3) how well known is SAMK and what is its reputation and legitimacy like, 4) how familiar are the working life representatives with professional specialisation studies and Master's degree studies, and 5) how satisfied are the employers with the operations and services of SAMK as a whole.

The study was implemented on-line. The study population comprised all SAMK's graduates for 1995-2009 (totaling 11,205) and their employers. The survey

focused on the holders of Bachelor's degrees, excluding the holders of Master's degrees, and was carried out as a sample survey. The sample consisted of 2,553 graduates, of which 2,457 addresses were acquired from the population register office. The requests to participate in the study were mailed on 25 October 2010 and re-mailings were carried out on 8 November 2010 and 15 November 2010. The graduates were asked with an e-form to inform the e-mail address of their employer, resulting in email contacts with 95 employers. The total number of responses from the graduates was 480 (19.5 %). The response rate was disappointingly low, which is quite typical nowadays, with a multitude of web surveys being carried out all the time. The number of responses from the employers was 31.

On the basis of the nature of the survey and the scales used in the questionnaires, the data is described by means of one-dimensional frequency and percentage breakdowns and cross-tabulations. Regarding survey statements, arithmetic averages are also used. Depending on the scale deployed, the significance of differences between the groups of background variables is described by means of an X² test for independence or an analysis of variance. Due to the low response rate, the differences between the groups have been brought up for examination only if the difference was statistically significant.

When compared to the national and local levels, the employment of the SAMK graduates was good. Of all respondents, 74 % were employed, 8 % on maternity leave, 7 % full-time students, 3 % entrepreneurs and 3 % unemployed in September 2010. Of the employed, 67 % had a permanent job, with a majority (64 %) full-time. After graduation, 67 % of the respondents had had 1-3 jobs, though most typically only one job. About one third (33 %) of the respondents had been

unemployed at some point after their graduation. The private sector was the main source of employment, followed by the municipal sector as second. Industry, social services and health care were the most common employment sectors.

Of respondents (372), 22 % were full-time students, 20 % had been studying at some point and 41 % had not been studying at all after graduation.

Satisfaction with the chosen field of study was reasonably good. 48 % of the respondents had never considered moving to another sector, 39 % had thought about it but not done it, and 11 % had already moved to another sector. The loyalty to universities of applied sciences had stayed strong. Of the respondents, nearly three out of four would still choose a university of applied sciences and 58 % would choose SAMK as their first choice. As a whole, 71 % of the respondents were satisfied with the education acquired at SAMK, with only 1 % being clearly unsatisfied.

48 % of the graduates had settled down in the Satakunta region, which was exactly the same percentage as in 2007, followed by the Uusimaa region (15 %), Southwest Finland (15 %) and the Tampere region (11 %).

The views of the employers and graduates on the skills needed in working life, their importance and future trends were very homogeneous. For the graduates, the five most important areas of competence were exactly the same as in 2007: management of one's own professional skills, conversational and negotiation skills, co-operative and social skills, problem-solving skills and effective time management. For the employers, the top five competences were as follows: management of one's own professional skills, cooperative and social skills, conversational and negotiation skills, change management skills and quality improvement skills. As the three least important competences, the graduates regarded entrepreneurial skills, research

and development skills and management of social media and web communications. The employers ranked entrepreneurial skills, international skills and management of social media and web communications as the least important areas of competence.

Clearly more than half (65 %) of the graduates regarded the degrees awarded by the universities of applied sciences as well-known, whereas 15 % thought there was room for improvement. The awareness of these degrees had clearly improved compared with the earlier surveys (2001, 2004 and 2007). Half (50 %) of the respondents was of the opinion that the degrees awarded by universities of applied sciences were reputed, whereas a fifth assessed them as low-esteemed. Regarding esteem, the situation was a little better than in 2007. The employers possessed clearly more knowledge of specialisation studies (43 %) and Master's degrees studies (42 %) than during the previous surveys.

The overall opinion of SAMK's reputation had remained good (average 3.4) among the graduates, as well as among the employers (average 3.6). In line with the previous research results, modern operations and versatile educational options were the main factors in building up SAMK's reputation. The least effective factor was furthermore communications.

A clear majority (83 %) of the employers' representatives estimated the skills of the employed SAMK graduate to correspond well with the competence required in the company. The employers' representatives were in general satisfied (65 %), with no unsatisfied respondents. The average value for satisfaction was 3.8.

Sisältö

1	JOHDANTO.....	12
2	TUTKIMUKSEN TAVOITTEET JA TARKOITUS.....	13
	2.1 Tutkimuksen tavoitteet.....	13
	2.1.1 SAMKista valmistuneet.....	13
	2.1.2 Työelämän edustajat.....	14
	2.2 Tutkimuksen toteutus.....	14
3	AMK-TUTKINNON TUNNETTUUS JA ARVOSTUS.....	16
	3.1 AMK-perustutkinnon tunnettuus.....	16
	3.2 AMK perustutkinnon arvostus ja siinä tapahtuneet muutokset.....	16
	3.3 Erikoistumisopintojen ja ylempien ammattikorkeakoulututkintojen tunnettuus työnantajien näkökulmasta.....	18
4	SATAKUNNAN AMMATTIKORKEAKOULUN TUNNETTUUS, MAINE JA USKOTTAVUUS.....	21
	4.1 Tunnettuus.....	21
	4.2 Maine.....	22
	4.2.1 Valmistuneiden käsitys SAMKin maineesta.....	22
	4.2.2 Työnantajien käsitys SAMKin maineesta.....	24
	4.2.3 Työnantajien ja valmistuneiden mainekäsityksen vertailua.....	25
	4.3 Uskottavuus.....	26
	4.3.1 Valmistuneiden näkemys SAMKin uskottavuudesta.....	26
	4.3.2 Työnantajien käsitys SAMKin uskottavuudesta.....	27
	4.3.3 Valmistuneiden ja työnantajien uskottavuuskäsityksen vertailua.....	28
	4.4 Yhteenveto.....	29
5	VALMISTUNEIDEN TYÖHISTORIA.....	30
	5.1 Pääasiallinen toiminta syyskuussa 2010.....	30
	5.2 Työsuhteiden luonne ja määrä.....	30
	5.3 Työnantaja toimiala.....	33
	5.3.1 Työnantaja.....	33
	5.3.2 Toimiala.....	35
	5.4 Työasema.....	35
	5.5 Palkkataso.....	37
	5.6 Työn ja koulutuksen vastaavuus.....	40
6	TYTYTYVÄISYYS VALITTUUN AMMATTIALAAN JA KOULUTUKSEEN.....	42
	6.1 Ammattialatytytyväisyys.....	42
	6.2 Uudet koulutusväylävalinnat.....	42
	6.3 Tytytyväisyys SAMKissa hankittuun koulutukseen.....	44
	6.4 Halukkuus suositella SAMKia muille.....	44

7	MUUTTOVIRRAT	47
	7.1 Muuttovirtojen kokonaisuus	47
	7.2 Satakuntalaisten ja ei-satakuntalaisten muuttovirrat	48
	7.3 Koulutusalojen muuttovirrat	50
8	TYÖELÄMÄOSAAMINEN	52
	8.1 Työelämässä vaadittava osaaminen.....	52
	8.1.1 Oman toiminnan hallinta	53
	8.1.2 Kommunikointitaidot	56
	8.1.3 Ihmisten ja tehtävien johtaminen	58
	8.1.4 Innovaatioiden ja muutosten käynnistäminen.....	61
	8.1.5 Vaadittava osaaminen ja valmistuneen työnantaja	61
	8.1.6 Vaadittava osaaminen ja valmistuneen työnantajan toimiala.....	62
	8.1.7 Vaadittava osaaminen ja valmistuneen työasema	63
	8.1.8 Yhteenveto	63
	8.2 Vaadittavan osaamisen muutossuunnat	65
	8.2.1 Muutossuunnat ja työnantajasektori	66
	8.2.1 Muutossuunnat ja työnantajan toimiala	66
	8.3 Koulutuksessa saavutettu osaaminen	66
	8.3.1 Oman toiminnan hallinta	66
	8.3.2 Kommunikointitaidot	68
	8.3.3 Ihmisten ja tehtävien johtaminen	69
	8.3.4 Innovaatioiden ja muutosten käynnistäminen.....	70
	8.3.5 Eri koulutusaloilla saavutettu osaaminen.....	71
	8.4 Vaaditun ja saavutetun osaamisen kohtaaminen.....	72
	8.4.1 Vaaditun ja saavutetun osaamisen suhde liiketoiminnassa	72
	8.4.2 Vaaditun ja saavutetun osaamisen suhde matkailussa.....	74
	8.4.3 Vaaditun ja saavutetun osaamisen suhde sosiaali- ja terveysalalla.....	75
	8.4.4 Vaaditun ja saavutetun osaamisen suhde tekniikassa ja merenkulussa.....	76
	8.4.5 Saavutetun osaamisen suhde työnantajan odotuksiin ja ennakoituihin muutossuuntiin.....	77
	8.5 Työelämän arviot valmistuneiden osaamisesta.....	77
9.	OPISKELUHISTORIA JA OPISKELUSUUNNITELMAT.....	79
	9.1 Opiskeluhistoria ja koulutusalauskollisuus.....	79
	9.2 Lisäopiskelun perusteet	80
	9.3 Halu suorittaa erikoistumisopintoja ja ylempiä ammattikorkeakoulututkintoja	81
10	ARVIOT OPISKELUAJASTA JA OPPIMISYMPÄRISTÖSTÄ	83
	10.1 Opiskeluun kohdistettujen odotusten toteutuminen	83
	10.2 Opetuksen laatutaso	84
	10.3 Opintojen ohjaus	86
	10.4 Kirjasto- ja tietopalvelut	86

10.5	Oppimisilmapiiri	87
10.6	Luottamus opiskelijan vastuuntuntoon	88
10.7	Työelämässä selviytymisen edellytykset	89
10.8	Kannustus kansainvälisyyteen	90
10.9	Yrittäjyysvalmiudet	90
10.10	Kannustus tietoverkkojen käyttöön.....	91
10.11	Opetustarjonnan systemaattisuus	92
10.12	Opintoihin liittyvä tiedotus.....	92
10.13	Opetustilojen, -välineiden ja -laitteiden nykyaikaisuus	93
10.14	Yhteenveto opiskeluaajan ja oppimisympäristön arvioinneista	94
11	LYHYT YHTEENVETO TULOKSISTA TUTKIMUSONGELMITTAIN.....	95
11.1	Valmistuneiden työhistoria ja työura	95
11.2	Valmistuneiden opiskeluhistoria.....	96
11.3	Tyytyväisyys koulutusala- ja koulutusväylävalintaan ja saatuun koulutukseen.....	96
11.4	Valmistuneiden muuttovirrat	97
11.5	Työelämän osaamistarpeet ja niiden muutossuunnat sekä koulutuksessa saavutettu osaaminen	97
11.6	Ammattikorkeakoulututkinnon tunnettuus ja arvostus sekä arvostuksessa tapahtuneet muutokset... ..	98
11.7	SAMKin tunnettuus, maine ja legitimizeetti	98
11.8	Valmistuneiden osaamisen ja yrityksen osaamistarpeiden kohtaaminen	99
11.9	Työelämän edustajien tyytyväisyys SAMKiin	99
12	TULOSTEN SYNNYTTÄMÄÄ POHDINTAA	100
	LÄHTEET	103
	LIITTEET	105

1.

Johdanto

Koulutuksella on yhteiskunnassa tärkeä tehtävä sekä yksilön että yleisen hyvinvoinnin ylläpitäjänä ja edistäjänä.

Yhteiskunta on uskonut koulutustehtävän konkreettisen toteuttamisen eri koulutusorganisaatioille. Odotuksena on luonnollisesti, että tehtävä hoidetaan tehokkaasti ja laadukkaasti. (Jaatinen 2005.)

Ammattikorkeakoululaitos on kasvanut hyvin nopeasti merkittäväksi osaksi suomalaista koulutus- ja tutkimusjärjestelmää. Suomessa on 25 ammattikorkeakoulua ja niillä noin 160 toimipistettä; opiskelijoita on yhteensä noin 135 000. Opiskelija- samoin kuin suoritettujen tutkintojen määrillä mitattuna ammattikorkeakoulusektori on kasvanut yliopistosektorin suuruiseksi. Ammattikorkeakoulut ovat vakiinnuttaneet paikkansa suomalaisessa korkeakoulukentässä. Ammattikorkeakoulujärjestelmällä on kuitenkin 2010-luvulla merkittäviä ongelmia. Järjestelmä on hajanainen ja koulutustarjontaa on liikaa sekä koulutuksen kysyntään että työmarkkinoiden tarpeisiin nähden. Koulutusajat ovat tavoitteisiin nähden liian pitkiä ja keskeyttämisasteet ovat korkeita ja kasvavia. Lisäksi järjestelmän on katsottu olevan kokonaisuutena tehoton. (Salminen ym. 2010.)

Opetus- ja kulttuuriministeriön selvityksen mukaan ammattikorkeakoulusektoria tulee selkeästi uudistaa ja uudistusten tulee tukea ammattikorkeakoulujen perustehtäviä. Uudistusten tulisi olla sellaisia, että ne takaavat ammattikorkeakouluille vakaat toimintapuitteet pitkällä aikavälillä. Ammattikorkeakoululain (9.5.2003/351) mukaan ammattikorkeakoulujen tehtävänä on antaa työelämälähtöistä koulutusta, tehdä työelämää ja aluekehitystä tukevaa ja alueen elinkeinorakenteen huomioon ottavaa soveltavaa tutkimus- ja kehitystyötä sekä taiteellista toimintaa. (Salminen ym. 2010.) Ammattikorkeakoulun tehtävänä on myös

tunnistaa alueella tarvittava korkeakoulutasoinen osaaminen ja ennakoita osaamisessa tapahtuvat muutokset. Sen on suunnattava koulutuksensa ja kehitettävä opetuksensa sisällöt ja menetelmät näiden olemassa olevien tarpeiden mukaan ja ennakoitava tulossa olevat muutokset. Ammattikorkeakoulun koulutustehtävä sisältää myös veloitteen tuottaa palveluja, joilla mahdollistetaan elinikäinen oppiminen.

Koulutusjärjestelmän laajentaminen ja ammattikorkeakoulun kasvattaminen on saanut perusteensa työelämän kasvaneista osaamisvaatimuksista. Elinkeino rakenne on parin viime vuosikymmenen aikana muuttunut voimakkaasti osaamisintensiiviseen suuntaan. Korkeakoulujen arviointineuvoston Bolognan prosessin arvioinnin yhtenä päämääränä onkin selvittää, onko korkeakoulututkintojen osaamislähtöisyys vahvistunut. Bolognan prosessin yhtenä tavoitteita tukevana toimenpiteenä oli työelämäyhteistyön lisääminen opetussuunnittelussa ja tutkinnonuudistuksen yhtenä tavoitteena oli tuottaa uutta osaamista työelämän tarpeisiin. (Niemelä ym. 2010.)

Satakunnan ammattikorkeakoulun viidennessä valmistuneille ja heidän työnantajilleen suunnatussa seuranta tutkimuksessa selvitetään koulutuksen laadullista onnistumista. Tutkimuksen avulla tulee näkyviin koulutuksen vaikuttavuus yksilötasolla valmistuneen opiskelijan koulutuksesta saamana hyötynä. Lisäksi pyritään saamaan selville yritysten koulutuksen synnyttämästä osaamisesta saatava hyöty. Oman toiminnan tutkimisella ja tutkimusten julkisella raportoinnilla on SAMKissa pitkät perinteet.

2.

Tutkimuksen tavoitteet ja toteutus

2.1 Tutkimuksen tavoitteet

Satakunnan ammattikorkeakoulun (SAMK) viiden seuranta tutkimuksen pääasiallisena tarkoituksena oli selvittää SAMKin koulutuksen vaikuttavuutta. Sitä selvitettiin kysymällä, miten SAMKista vuosina 1995–2009 valmistuneet ovat sijoittuneet työelämään ja pystyneet hyödyntämään koulutustaan. Lisäksi tarkoituksena oli selvittää sekä valmistuneilta että heidän työnantajiltaan, miltä SAMK heidän mielestään näyttää ja millaisilta työelämän osaamistarpeet näyttävät tällä hetkellä ja mihin suuntaan ne ovat kehitymässä. Vaikeuttavuutta lähestyttiin seuraavien tutkimuskysymysten avulla.

2.1.1 SAMKista valmistuneet

1. Millainen on SAMKista valmistuneiden työhistoria ja urakehitys?

Työhistoriassa kuvataan valmistuneen pääasiallinen toiminta syyskuussa 2010, työnantaja, työnantajan toimiala, työpaikan koko, työsuhteiden luonne ja määrä, työasema ja siinä tapahtuneet muutokset, palkkataso sekä koettu työn luonne työn ja koulutuksen vastaavuus.

2. Millainen on SAMKista valmistuneen opiskeluhistoria ammattikorkeakoulututkinnon suorittamisen jälkeen?

Opiskeluhistoriassa kuvataan opiskelutapahtumien lisäksi koulutusalauskollisuus, lisäopiskelun perusteet sekä halu suorittaa erikoistumisopintoja ja ylempiä ammattikorkeakoulututkintoja.

3. Kuinka tyytyväisiä SAMKista valmistuneet ovat omaan koulutusala- ja koulutusväylävalintaansa ja SAMKissa saamaansa koulutukseen?

Koulutusala tyytyväisyyttä kuvataan valmistuneiden halulla pysyä ammattikorkeakoulututkintoaan vastaavalla alalla, hypoteettisilla uusilla koulutusala- ja koulutusväylävalinnoilla, tyytyväisyydellä SAMKista hankittuun koulutukseen ja halukkuudella suositella SAMKia koulutuspaikaa valitseville.

4. Millaiset valmistuneiden muuttovirrat ovat?

Muuttovirroissa kuvataan valmistuneiden asuinmaakunta ennen opiskelua, valmistumisvaiheessa ja syyskuussa 2010.

5. Minkälaiset ovat työelämän osaamistarpeet ja niiden kehityssuunnat valmistuneiden kokemana? Miten hyvin valmistuneet kokivat saavutaneensa ko. taidot koulutuksen aikana?

Tässä yhteydessä kuvataan valmistuneiden näkemys 22 eri osaamisalueen tärkeydestä työelämässä ja osaamisalueiden merkityksen kasvusuunnasta. Samoin kuvataan valmistuneiden näkemys siitä, miten hyvin he ovat koulutuksensa aikana saavuttaneet kyseiset taidot.

6. Millainen on ammattikorkeakoulututkinnon tunnettuus ja arvostus työelämässä?

Tässä kuvataan valmistuneiden kokemuksia oman tutkintonsa (perustutkinnon) tunnettuudesta, arvostuksesta ja arvostuksessa oman valmistumisen jälkeen tapahtuneista muutoksista.

7. Millainen on SAMKin maine ja legitimizeetti valmistuneiden kokemana?

Mainetta selvitettiin kymmenellä väittämällä, jotka liittyivät SAMKin yleiseen maineeseen,

nykyaikaisuuteen, henkilöstön asiantuntevuuteen ja palveluhalukkuuteen, koulutuksen ja opetuksen laatuun, kansainvälisyyteen, viestintään ja työelämäarvostukseen.

Legitimiteettiä selvitettiin kuudella väittämällä, jotka koskivat SAMKin asemaa muiden ammattikorkeakoulujen joukossa, SAMKin kouluttajan, tutkimus- ja kehitystoiminnan toteuttajan, yritys-toiminnan käynnistäjän ja aluekehittäjän roolia.

8. Millaiset ovat vuosina 2007–2009 valmistuneiden kokemukset SAMKista oppimisympäristönä?

Kokemuksia oppimisympäristöstä selvitettiin esittämällä 20 oppimisympäristön laatuun liittyvää väitettä.

2.1.2 Työelämän edustajat

1. Minkälaiset ovat työelämän osaamistarpeet ja niiden kehityssuunnat työelämän edustajien kokemina?
2. Miten hyvin työnantajan palveluksessa olevan ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneen osaaminen vastaa yrityksen/yhteisön tarpeita?
3. Millainen on SAMKin tunnettuus, maine ja legitimiteetti työelämän edustajien kokemina?
4. Kuinka hyvin työelämän edustajat tuntevat erikoistumisopinnot ja jatkotutkinnot (master-taso)?
5. Kuinka tyytyväisiä työelämän edustajat ovat SAMKin toimintaan ja palveluksiin kokonaisuutena?

2.2 Tutkimuksen toteutus

Tutkimus toteutettiin verkossa elomake-kyselytutkimuksena, joka suunnattiin sekä valmistuneelle (liite 1) että hänen työnantajalleen (liite 2).

Tutkimuksen perusjoukon muodostivat kaikki SAMKista vuosina 1995–2009 ammattikorkeakou-

lun perustutkinnon suorittaneet, joita oli yhteensä 11 205, sekä heidän työnantajansa. Tutkimus suoritettiin otantatutkimuksena. Otokseen tuli 2 553 valmistunutta. Osoitetietoja saatiin 2 457. Pyyntö osallistua tutkimukseen lähetettiin niin, että se oli valmistuneella 25.10.2010. Lisäksi lähetettiin kaksi uusintapostitusta, 8.11.2010 sekä 15.11.2010. Vastausaika oli 25.10.–21.11.2010, yhteensä neljä viikkoa. Valmistuneilta saatiin vastauksia 480 (vastausprosentti 19,5).

Valmistuneita pyydettiin ilmoittamaan elomakkeella työnantajansa sähköpostiosoite. Näitä osoitteita saatiin 98. Työnantajille lähetettiin sähköpostilla pyyntö vastata kyselyyn 22.11.2010 ja uusintaposti lähetettiin 7.12.2010. Vastausaika oli 22.11.–14.12.2010, yhteensä reilu kolme viikkoa. Sähköpostitse tavoitettiin 95 työnantajaa, joista vastasi 31 (32,6%).

Valmistuneiden tiedot tulostettiin SAMKin virallisesta opiskelijatietojärjestelmästä. Tutkimus toteutettiin otantatutkimuksena perusjoukon laajuuden takia. Valmistuneet ryhmiteltiin valmistumisajankohdan mukaan kahteen ryhmään: 1995–2006 valmistuneet ja 2007–2009 valmistuneet. Näin toimittiin siksi, että vertailujen tekeminen kolmen edellisen seurantatutkimuksen välillä olisi mielekästä. Lisäksi tutkinnon suorittaneet ryhmiteltiin edellisten tutkimusten tapaan koulutusalan mukaan, joita on viisi: kulttuuriala, matkailu-, ravitsemis- ja talousala (jatkossa matkailu), yhteiskuntatieteiden, kaupan ja hallinnon ala (jatkossa tekstissä liiketoiminta, kuvioissa ja taulukoissa LiKu), sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala (jatkossa tekstissä sosiaali- ja terveysala, kuvioissa ja taulukoissa SoTe) ja tekniikka ja liikenne (jatkossa tekstissä tekniikka ja merenkulku, kuvioissa ja taulukoissa TeMe). Luonnontieteiden ala ja kulttuuri ovat liiketoiminnassa.

Kaikista kolmesta valmistumisryhmästä valittiin tasaväliotannalla, jonka aloituskohta oli satunnaistettu, nk. suurilta koulutusaloilta, eli liiketaloudesta, sosiaali- ja terveysalalta sekä tekniikasta 600 valmistunutta. Nk. pienet koulutusalat, eli kulttuuri ja matkailu otettiin mukaan kokonaisuudessaan pienten valmistusmäärien takia.

Matkailusta valmistuneita tuli otantaan 341. Koska otanta vääristää matkailun suhdetta muihin koulutusaloihin nähden, tilastollinen merkitsevyydestä koulutusalojen välillä on tehty aina vain tekniikan, liiketoiminnan ja sosiaali- ja terveysalan välillä. Tuloksen oltua merkitsevä, luvut on raportoitu myös matkailun osalta. Myös merenkulun koulutusosalta valmistuneet otettiin kaikki mukaan. Koulutusohjelmakohtaista ositusta ei tehty, koska koulutusohjelmien lukumäärä on niin suuri, että vastaajamäärät/koulutusohjelma olisivat todennäköisesti jääneet niin mataliksi, etteivät tilastolliset analyysit olisi olleet mahdollisia. Näin meneteltiin myös 2004 ja 2007 tehdyssä seurantatutkimuksessa. Tulokset käsitellään koko SAMKin ja koulutusalojen tasolla. Työnantajaedustajien vastaajamäärä oli niin pieni, etteivät tilastolliset merkitsevyydestäukset olleet mahdollisia.

Valmistuneiden vastaukset jakaantuivat kahteen vastaajaryhmään seuraavasti: 1995–2006 valmistuneet 270 vastaajaa (%) ja 2004–2009 valmistuneet 210 vastaajaa (%). Yhteensä 480 vastaajasta 78 ei ilmoittanut koulutusalaansa. Koulutusalaansa ilmoittaneiden joukossa vastaajat jakaantuivat koulutusaloittain seuraavasti: liiketoiminta 40 %, matkailu 11 %, sosiaali- ja terveysala 24 % sekä tekniikka ja merenkulku 24 %.

Tutkimustehtävän luonteen ja lomakkeessa käytettyjen asteikkomuotojen pohjalta aineisto kuvataan yksiulotteisina frekvenssi- ja prosenttijakaumina ja ristiintaulukointeina. Väittämien osalta käytetään myös aritmeettista keskiarvoa. Eri taustamuuttujaryhmien välisten erojen merkitsevyyttä kuvataan käytetystä asteikosta riippuen joko χ^2 -riippumattomuustestillä tai varianssianalyysillä. Alhaisen vastausprosentin takia ryhmien väliset erot on nostettu tarkasteluun pääsääntöisesti vain, jos eron merkitsevyytaso oli $p \leq 0.01$. Jos tuloksia raportoidaan ilman, että ne ovat olleet tilastollisesti merkitseviä, raportoinnin yhteydessä mainitaan, että tulokset on kerrottu asian kiinnostavuuden takia.

Aineiston käsittelyssä on muutettu valmistuneiden kysymysten 23–24, 38 ja 42–44 asteikkojen suunnat ja työnantajakysymysten 9–10, 14–15 ja 17 asteikkojen suunnat niin, että suurempi arvo osoittaa parempaa ja

toivotumpaa tulosta. Taulukot ja kuviot on numeroitu pääluvun sisällä juoksevilla numerolla.

Tutkimuksen pääasiallisena vertailuaineistona on käytetty aikaisempia seurantatutkimuksia Mitä teille kuuluu? (Jaatinen 1999), joka kuvaa valmistuneiden tilannetta syyskuussa 1998, Mitä teille kuului vuonna 2001? (Jaatinen 2002), joka kuvaa valmistuneiden tilannetta syyskuussa 2001, Mitä teille kuului vuonna 2004? (Jaatinen 2005), joka kuvaa valmistuneiden tilannetta syyskuussa 2004 ja Mitä teille kuului vuonna 2007 (Jaatinen & Kuurila 2008), joka kuvaa valmistuneiden tilannetta syyskuussa 2007. Tutkimusten raportit on julkaistu SAMKin julkaisusarjassa.

Tämän tutkimuksen raportointi on pääosin yhdenmukaista vuosien 2004 ja 2007 tutkimuksen raportin kanssa.

Vastaajat on kuvattu taustamuuttujittain liitteessä 3.

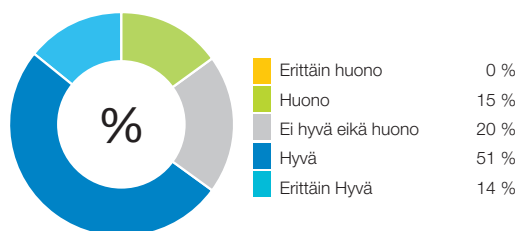
3.

AMK-tutkinnon tunnettuus ja arvostus

Syyskuussa vuonna 2010 oli kulunut 18 vuotta ammattikorkeakoulukokeilun alkamisesta ja 15 vuotta siitä, kun ensimmäiset ammattikorkeakoulun perustutkinnot suoritettiin SAMKissa. Erikoistumisopinnot ovat yhtä vanhoja kuin perustutkinnot. Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot ovat selvästi nuorempia, sillä ne aloitettiin kokeiluna vuonna 2002.

3.1 AMK-perustutkinnon tunnettuus

Ammattikorkeakoulun perustutkinnon tunnettuutta selvitettiin kysymällä valmistuneilta, miten hyvin työelämä heidän mielestään tuntee sen. Tunnettuutta voi pitää hyvänä (ka 3,6, s 1,0). Valmistuneiden käsitys tutkinnon tunnettuudesta on esitetty kuviossa 3.1.

Kuvio 3.1 Valmistuneiden (N=450) käsitys ammattikorkeakoulututkinnon tunnettuudesta

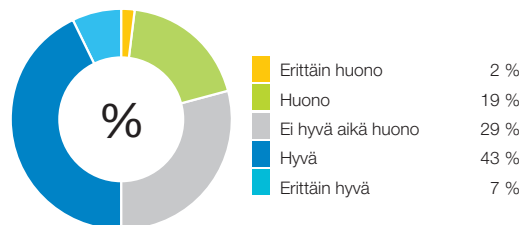
Selvästi yli puolet vastanneista (N=450), eli 65 % piti ammattikorkeakoulututkinnon tunnettuutta vähintään hyvänä. Tunnettuus oli lisääntynyt edellisistä tutkimuksista. Hyvän tunnettuuden osuus oli noussut 4 prosenttiyksikköä vuoteen 2007 verrattuna, 9 prosenttiyksikköä vuoteen 2004 ja 19 prosenttiyksikköä vuoteen 2001 nähden. Huonon tunnettuuden osuus

oli laskenut myös selvästi ja sen kehitys vuodesta 2001 on ollut seuraava: 51 % → 24 % → 21 % → 15 %. Vuonna 2001 tunnettuus sai keskiarvolla kuvattuna arvon 2,6 (s 0,8), vuonna 2004 arvon 3,4 (s 0,9) ja vuonna 2007 arvon 3,5 (s 1,0).

Valmistuneiden sukupuolella, pohjakoulutuksella, työasemalla, työnantajalla, valmistumisajankohdalla tai koulutuslallalla ei ollut yhteyttä tunnettuuskäsitykseen, kuten ei ollut myöskään edellisissä tutkimuksissa.

3.2 AMK-perustutkinnon arvostus ja siinä tapahtuneet muutokset

Valmistuneilta kysyttiin heidän käsitystään ammattikorkeakoulututkinnon perustutkinnon tämän hetkisestä arvostuksesta ja arvostuksen kehittymisestä työelämässä oman valmistumisen jälkeen. Vastausten perusteella tutkinnon arvostus on säilynyt ennallaan vuoden 2007 tuloksiin verrattuna (ka 3,3, s 1,0). Vastausten prosentuaalinen jakautuminen on kuvattu kuviossa 3.2.

Kuvio 3.2 Valmistuneiden (N=456) käsitys ammattikorkeakoulututkinnon arvostuksesta työelämässä

Puolet vastaajista piti arvostusta hyvänä ja noin viidenes (21 %) arvioi sen huonoksi. Tilanne on lähes samanlainen kuin aiempina vuosina, mutta parannusta on jonkin verran. Vuosina 2007 ja 2004 arvostuksen hyväksi arvioivia oli 48 % ja huonoksi arvioivia 25 % (vuonna 2007) ja 24 % (vuonna 2004). Vuonna 2001 sen sijaan kielteisten arvioiden osuus oli niinkin suuri kuin 44 %.

Koulutusala ($p = .000$) ja sukupuoli ($p = .003$) olivat yhteydessä arvostuskäsitykseen. Sosiaali- ja terveystieteiden valmistuneet (71 %) kokivat selvimmin, että ammattikorkeakoulututkintoa arvostetaan työelämässä. Arvostuksen hyväksi kokivat myös matkailun (51 %) ja tekniikan (50 %) vastaajat. Sen sijaan liiketoiminnan vastaajista arvostuksen hyväksi koki vain 39 % vastaajista. Huonoksi arvostuksen koki matkailun vastaajista 28 %, liiketoiminnan vastaajista 27 %, tekniikan vastaajista 12 % ja sosiaali- ja terveystieteiden vastaajista 11 %.

Naisista 52 % koki, että ammattikorkeakoulututkintoa arvostetaan ja 23 % että ei arvosteta, ja miehistä 48 % koki tutkintoa arvostettavan ja 15 % että ei arvosteta. Pohjakoulutuksella, koulutusmuodolla, työasemalla, työnantajasektorilla tai työnantajan toimialalla ei ollut yhteyttä arvostuskäsitykseen, eikä arvostuskokemus ollut myöskään yhteydessä vastaajan kokemukseen työn ja suoritettujen tutkintojen vastavuudesta. Merkitsevää yhteyttä myöskään palkkatyytyväisyyteen ei ollut ($p = .05$), kuten vuoden 2007 tutkimuksessa. Mutta edelleen oli nähtävissä, että mitä parempaa palkkaa vastaaja sai, sitä arvostetummaksi hän koki ammattikorkeakoulututkinnon.

Arvostuksen puutteesta valmistuneet antoivat seuraavanlaisia kommentteja:

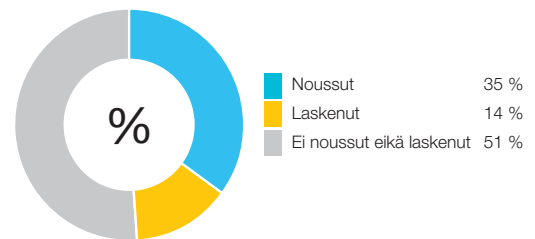
Ylipäätään on kummallista, että ammattikorkeakoulut kouluttavat nuoria suoraan keskijohtoon. Nykyinen amk-koulutus valmistaa nuoria suorittamaan työhön, ei vielä johtotehtäviin. On kummallista, kun tuoreelle tradenomille ei kelpaa suorittava työ. (valm. 126)

Työnantajani ei arvosta ammattikorkeakoulututkintoa, tutkinto mielletään ainakin miesvaltaises-

sa organisaatiossa täysin opistotaseiseksi tutkinoksi. (valm. 149)

Toista vuotta LUT:ssa opiskelleena voin sanoa, että yliopistossa työvälineet ovat valovoisia edellä SAMKin vastaavia. Luentokalvot/-prujut on tehty puhtaaksi (ilman käsikorjauksia). (valm. 295)

Valmistuneilta kysyttiin myös, miten he kokivat tutkinnon arvostuksen muuttuneen oman valmistumisen jälkeen (kuvio 3.3).

Kuvio 3.3 Valmistuneiden (N=426) käsitys ammattikorkeakoulututkinnon arvostuksessa valmistumisen jälkeen tapahtuneista muutoksista

Ammattikorkeakoulututkinnon arvostuksen voi katsoa laskeneen aiempiin tutkimuksiin nähden. Tutkinnon arvostuksen katsoi nousseen 55 % vastanneista vuonna 2007, jolloin näiden osuus oli noussut yhden prosenttiyksikön vuodesta 2004. Nyt tämä osuus oli pudonnut 20 prosenttiyksikköä. Vuonna 2007 tutkinnon arvostuksen arvioi laskeneen 12 % vastanneista, jolloin tämä osuus oli noussut kolme prosenttiyksikköä vuoteen 2004. Nyt arvostuksen arvioi laskeneen 14 % vastanneista. Arvostuksen kehitys sai nyt keskiarvon (ka 3,3, s 0,9), mikä oli huonontunut vuodesta 2007 (ka 3,5, s 0,9).

Mitä paremmaksi tutkinnon arvostus koettiin, sitä useammin sen arvioitiin myös nousseen. Niistä, jotka pitivät arvostusta korkeana, 47 % koki arvostuksen nousseen ja 7 % laskeneen. Sen sijaan niistä, jotka kokivat tutkinnon arvostuksen matalaksi, 20 % arvioi arvostuksen nousseen ja 25 % laskeneen. Naisista 43 % arvioi tutkinnon arvostuksen nousseen (vuonna 2007

osuus oli 62 %), kun miehistä tähän uskoi vain 20 % (vuonna 2007 osuus oli 46 %). Paitsi sukupuolella ($p = .000$) myös koulutusmuodolla ja koulutusosalalla oli selvä yhteys ($p = .000$) arvostuksen muutoksen kokemukseen. Aikuiskoulutuksesta valmistuneista 43 % mielestä arvostus on noussut ja nuorten koulutuksesta 33 % mielestä. Sosiaali- ja terveystieteiden vastaajista 49 % arvioi arvostuksen nousseen ja vain 2 % laskeneen, matkailun alan vastaajista myös 49 % arvioi nousseen ja 8 % laskeneen, liiketoiminnan vastaajista 33 % nousseen ja 17 % laskeneen ja tekniikan vastaajista 20 % nousseen ja 27 % arvioi arvostuksen laskeneen.

Pohjakoulutuksella, työasemalla, työnantajalla tai työnantajan toimialalla ei ollut yhteyttä arvostuskehityksen arviointeihin.

Muutammat vastaajat arvioivat vapaissa vastauksissa edellisten vuosien tapaan SAMKia arvostettuna opiskelupaikkana. Vapaissa vastauksissa keuhuttiin etenkin Kankaanpään kuvataideyksikköä:

Kuvataide Kankaanpää on korkeatasoinen ja ihmisläheinen paikka opiskella. (valm. 414)

Sain laajat sekä laadukkaat taidot kuvataiteen ja varsinkin taidegrafikan saralta. Olen vertaillut toisissa amk oppilaitoksissa kuvataidetta opiskelleiden henkilöiden kanssa opetustarjontaa sekä laatua. Kankaanpää taidekoulussa sai huomattavasti monipuolisempaa opetusta. (valm. 244)

Edelleen vastauksissa oli luettavissa myös kritiikkiä korkeakoulusta valmistuvien ammattien yliarvostuksesta:

Kun valmistuin 2006, ei sosionomeja ollut paljoakaan lastentarhanopettajina päiväkodeissa. Nykyään heitä on paljon sijaisina, mutta vakituista paikkaa ei saa, koska puuttuu esiopetuspätevyys. (valm. 233)

Työllistyminen tietojenkäsittelyn Tradenomina on todellista onnenkauppaa. ”SAMK” ja ”Tradenomi” tuovat työmarkkinoilla vain hyvin vähän lisäpisteitä. (valm. 113)

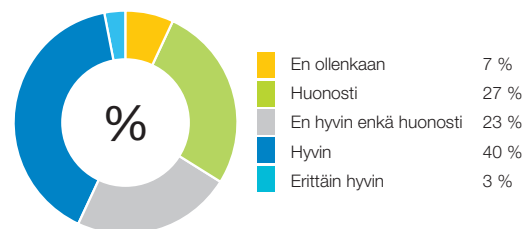
Voin suositella SAMKia insinööriopintoihin kyllä, mutta en tradenomiopintoihin. Tradenomeja on jo liikaa, heidät rinnastetaan yo-merkonomeihin ja merkonomeihin. (valm. 167)

3.3 Erikoistumisopintojen ja ylempien ammattikorkeakoulututkintojen tunnettuus työnantajien näkökulmasta

Erikoistumisopinnot ja ylempät ammattikorkeakoulututkinnot ovat ammattikorkeakoulun perustutkinnon päälle rakentuvia ammattikorkeakoulun erityistuotteita. Sekä erikoistumisopinnot että ylempät ammattikorkeakoulututkinnot ovat pääasiassa työssäkäynnin ohella suoritettavia aikuiskoulutusopintoja.

Työnantajien edustajilta kysyttiin, kuinka hyvin he tuntevat erikoistumisopinnot ja ylempät ammattikorkeakoulututkinnot ja missä muodossa he olisivat valmiita tukemaan omalla työpaikallaan ylempää ammattikorkeakoulututkintoa suorittavaa työntekijäänsä.

Kuviossa 3.4 on kuvattu erikoistumisopintojen tunnettuus.

Kuvio 3.4 Erikoistumisopintojen tunnettuus työnantajien edustajien (N=30) keskuudessa

Erikoistumisopintojen tunnettuus oli noussut aikaisempiin tutkimuksiin verrattuna. Työntantajavastaajista 43 % (24 % vuonna 2007) tunsivat erikoistumisopinnot, mikä on siis 19 prosenttiyksikköä parempi tulos kuin vuonna 2007. Opintoja huonosti tuntevien määrä oli pienentynyt selvästi vuosien 2004 ja 2007 tuloksiin nähden: 51 % → 53 % → nyt 34 %. Keskiarvolla mitat-

tuna tunnettuus sai arvon 3,1 (s 1,0), vuonna 2007 ka oli 2,4 (s 1,2).

Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot tunnettiin myös paremmin kuin aikaisemmin, ka 3,2 (s 1,0). Vuodesta 2001 lähtien ylempien ammattikorkeakouluopintojen tunnettuus on kehittynyt keskiarvolla mitattuna seuraavasti: ka 2,3 (s 1,1) → ka 2,2 (s 0,6) → ka 2,2 (s 1,2) ja nyt siis ka 3,2. Kuviossa 3.5 on kuvattuna ylempien ammattikorkeakouluopintojen tunnettuus työnantajien edustajien (N=31) keskuudessa.

Ylempien ammattikorkeakoulututkintojen tunnettuudessa niiden osuus, jotka tunsivat opinnot, oli kasvanut 21 prosenttiyksikköä vuoteen 2007 verrattuna (nyt 42 % ja vuonna 2007 21 %). Niiden osuus, jotka eivät opintoja tunteneet oli vähentynyt peräti 40 prosenttiyksikköä. Vuonna 2001 täysin tietämättömien osuus oli 33 %, vuonna 2004 osuus oli 28 %, vuonna 2007 osuus oli 43 % ja nyt 3 %. Tuloksia arvioitaessa ja verrattaessa aikaisempiin tuloksiin on kuitenkin muistettava vastaajien pieni määrä.

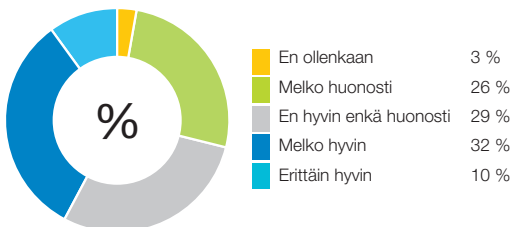
Kyselyssä oltiin kiinnostuneita myös siitä, miten työnantajien edustajat olisivat halukkaita tukemaan oman työntekijänsä ylempien ammattikorkeakoulututkinnon suorittamista. Vaihtoehtoiksi tarjottiin seuraavia: taloudellinen tuki, opiskelu työajalla, työaikaohjeistus, lupaus vaativammista työtehtävistä tai opiskelun henkinen tukeminen. Työnantaja saattoi valita useamman kuin yhden

vaihtoehdon. Työnantajien edustajien vastaukset on kuvattu kuviossa 3.6.

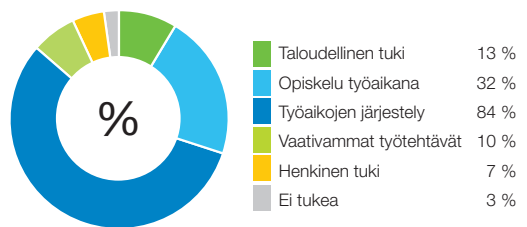
Yleisin annettavaksi ajateltu tuen muoto oli työaikaohjeistus (84 %), joka ei sinänsä aiheuta työnantajalle taloudellisia kustannuksia. Opiskelun työaikaohjeistusta mahdollistaisi 32 % vastanneista ja suoranaista taloudellista tukea oli valmis tarjoamaan 13 %. Vaativampia työtehtäviä tarjoaisi 10 % vastaajista ja vain henkiseen tukeen tyytyisi 7 % vastaajista. 3 % vastanneista ei ollut halukas tukemaan työntekijöiden opintojen suorittamista.

Tulokset ovat samansuuntaisia kuin vuonna 2007, mutta prosenttiosuuksien vertailu ei ole mahdollista, koska nyt vastaajilla oli mahdollisuus valita useitakin vaihtoehtoisia tapoja tukemiseen.

SAMKista valmistuneet arvioivat, että ammattikorkeakoulun perustutkinto tunnetaan ja sitä arvostetaan. Tämän tutkimuksen tuloksia voidaan verrata Markkulan (2006) tekemään laajaan opiskelijakyselyyn. Markkulan tutkimuksen tavoitteena oli selvittää ammattikorkeakouluopiskelijoiden kokemuksia opiskelusta, opintojen ohjaus- ja tukipalveluista ja omista vaikutusmahdollisuuksista. Tarkoituksena oli tuottaa koko maan kattavaa vertailukelpoista tietoa opiskeluaikaisista opiskelukokemuksista. Tutkimus toteutettiin lomakekyselynä Internetissä ja se suunnattiin opetusministeriön hallinnon alaisissa ammattikorkeakouluissa nuorten koulutuksessa opiskeleville, läsnä oleville perustutkinto-opiskelijoille. Määräaikaan

Kuvio 3.5 Ylempien ammattikorkeakoulututkintojen tunnettuus työnantajien edustajien (N=31) keskuudessa

Kuvio 3.6 Työnantajien edustajien (N=31) tuki ylempien ammattikorkeakoulututkinnon opiskelijoille

mennessä kyselyyn vastasi kaiken kaikkiaan 3121 opiskelijaa. (Markkula 2006)

Tuloksena raportoitiin lähes kolmasosan opiskelijoista arvioivan, että oman tutkinnon tunnettuus on yleisesti melko huono. Naiset suhtautuvat miehiä epäilevämmiin tutkinnon tunnettuuteen, sillä naisista 36 prosenttia piti tutkinnon tunnettuutta yleisesti huonona, kun tätä mieltä olevien miesten osuus jäi 22 prosenttiin. Positiivisin käsitys oman tutkinnon tunnettuudesta on sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan sekä tekniikan ja liikenteen alan opiskelijoilla, joista reilut 40 prosenttia katsoi, että tutkinto tunnetaan sekä kotimaassa että ulkomailla. Tekniikan ja liikenteen alan opiskelijoista vain 20 prosenttia piti tutkinnon tunnettuutta yleisesti huonona. (Markkula 2006, 66–71.)

Samassa Markkulan (2006) tutkimuksessa vajaa neljännes vastaajista arvioi, että ammattikorkeakoulututkintoa arvostetaan laajasti. Vastaajista 40 prosentin mukaan tutkintoa arvostettiin kotimaassa, mutta kolmanneksen mielestä tutkintoa ei arvostettu lainkaan, mitä tutkija piti suurena määränä. Myös aiemmissa tutkimuksissa on havaittu, että ammattikorkeakouluopiskelijat eivät koe yhtä usein kuin yliopisto-opiskelijat koulutustaan arvostettavan työelämässä (Vuorinen & Valkonen 2005, 120). Ammattikorkeakouluopiskelijoista 73 prosenttia koki työelämän arvostavan koulutustaan, kun yliopisto-opiskelijoista tätä mieltä olevien määrä oli 90 prosenttia. (Markkula 2006, 66–71.)

Markkulan (2006) tutkimuksessa miesten ja naisten kokemukset eivät eronneet tilastollisesti merkittävästi toisistaan amk-tutkinnon arvostuksen suhteen. Sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla sekä tekniikan ja liikenteen alalla opiskelevat suhtautuvat tutkinnon

arvostukseen muita aloja positiivisemmin. Tekniikan ja liikenteen alan opiskelijat eivät myöskään niin usein kuin muut arvioineet, että heidän tutkintoaan ei arvosteta lainkaan. (Markkula 2006, 66–71.)

4.

Satakunnan ammattikorkeakoulun tunnettuus, maine ja uskottavuus

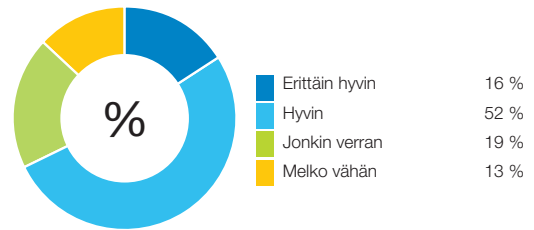
Jotta ammattikorkeakoulu voisi toteuttaa sille uskottua tehtävänsä kouluttajana, tutkimus- ja kehittämistoiminnan tekijänä ja alueensa kehittäjänä, sen on kyettävä vakuuttamaan ulkoiset asiakkaansa omasta osaamisestaan eli sen on kyettävä osoittamaan uskottavuutensa ammattikorkeakouluna. Organisaation uskottavuudella eli legitimitteillä ymmärretään sen tunnustettua oikeutta olla olemassa ja asettaa toiminnalleen tavoitteita ja päämääriä. Legitimiteetti rakentuu sekä organisaation sisäisestä että ulkoisesta hyväksynnästä. (Dailey 2000). Legitimiteetin perustana toimii organisaation maine, joka puolestaan on organisaatiosta kerrottujen tarinoiden kokonaisuus. Tarinat taas pohjautuvat joko omiin tai toisten kokemuksiin. Tarinan on oltava uskottava ja sen on perustuttava totuuteen. Maineen ja sitä rakentavien tarinoiden kantajia ovat paitsi organisaation omat jäsenet, myös organisaation sidosryhmät, kuten opiskelijat ja yhteistyökumppanit verkostoineen. Maineen rakentamisessa on suuressa määrin kyse vastaanottajan tietämykseen ja mielikuviin vaikuttamisesta. Hyvä maine merkitsee organisaatiolle suotuisia toimintaedellytyksiä, huono maine puolestaan vaikeuttaa organisaation toimintaa ja heikentää sen toimintaedellytyksiä. (Aula & Heinonen 2002, 32) Korkeakoulustatusta ei voi saavuttaa pelkästään lainsäädännön asemamäärittelyn perusteella, vaan se on myös ansaittava omalla toiminnalla asiakkaiden silmissä ja mielessä.

Tässä tutkimuksessa haluttiin selvittää työnantajien käsitystä SAMK:n tunnettuudesta, maineesta ja legitimitteistä. Myös SAMK:sta valmistuneilta kysyttiin heidän käsitystään SAMK:n maineesta ja legitimitteistä.

4.1 Tunnettuus

SAMK:n tunnettuutta työelämässä selvitettiin kysymällä työnantajadustajilta, miten hyvin he mielestään

tuntevat SAMK:n. Tunnettuutta voi pitää erittäin hyvänä ja tulos on parantunut vuodesta 2004 ja 2007: ka 3,0 (s 1,2) → 2,8 (s 1,4) → nyt 3,7 (s 0,9). Tulos on esitetty kuviossa 4.1.

Kuvio 4.1 SAMK:n tunnettuus työnantajien edustajien (N=31) parissa

Lähes 70 % vastaajista (68 %) piti SAMK:n tunnettuutta hyvänä. Runsas 30 % ilmoitti tuntevansa SAMK:ia ainakin vähän. Yksikään vastaajista ei ilmoittanut tuntevansa SAMK:ia vain nimeltä. Tunnettuuden hyväksi arvioineiden osuus vuonna 2004 oli 37 % ja vuonna 2007 39 %. Nyt huonoksi tunnettuutta ei arvioinut kukaan, kun taas vuonna 2004 näin arvioi 35 % ja vuonna 2007 41 %. Tässä pienessä aineistossa tulos oli siis erityisen hyvä.

Tunnettuusilmion selvittämiseksi työnantajien edustajia pyydettiin nimeämään kolme tärkeintä kanavaa tai asiaa, joiden kautta tai joiden perusteella he olivat oppineet tuntemaan SAMK:n. Asiat pyydettiin nimeämään tärkeysjärjestyksessä. Taulukossa 4.1 on kuvattu, mikä osuus vastaajista piti ko. kanavaa tärkeimpänä väylänä (1. tärkein) ja mikä osuus vastaajista sijoitti väylän joko tärkeimmäksi, toiseksi tai kolmanneksi tärkeimmäksi väyläksi (1–3. tärkein) tuntemaan oppimisessa.

Taulukko 4.1 Työnantajaedustajien (N=31) tärkeimmät väylät oppia tuntemaan SAMK

	1. tärkein lkm	1.-3. tärkein lkm
Opiskellut SAMKissa	9	12
Tuntee SAMKista valmistuneita	6	21
Rekrytoinut SAMKista valmistuneita	6	14
Työn puolesta yhteydessä SAMKiin	3	13
Ollut SAMKin palveluksessa	2	4
Saanut esittelymateriaalia	1	5
Median välityksellä	1	4
Tuntee SAMKin henkilöstöä	0	10
SAMKin edustaja käynyt työpaikalla	0	5
On käynyt tutustumassa SAMKiin	0	2
SAMKin lehti AGORA	0	1
Muu	0	1

Opiskeleminen SAMKissa ja henkilökohtaisten kontaktien merkitys tunnettuuden syntymisessä näyttää selvältä kuten aiemmissakin tutkimuksissa vuosina 2004 ja 2007. SAMKista valmistuneiden ja SAMKissa opiskelleiden rooli tunnettuuden edistämässä ja maineen kantamisessa on kiistaton. Nämä henkilöryhmät ovatkin pääasiallisia organisaation mainetta rakentavien tarinoiden kantajia (Aula & Heinonen 2002). Positiivisten tarinoiden turvaamiseksi on organisaation maineen rakentamisen kannalta tärkeää saada henkilöstö omaksumaan organisaation yhteinen tehtävä. Tätä puolestaan voidaan edistää tietoisesti lisäämällä toisaalta henkilöstön tietoisuutta organisaation päämääristä ja toiminnasta ja toisaalta rakentaa tietoisesti henkilöstön omistajuuskokemuksia (Jaatinen 2003, 2005). Median ja työnantajille suunnatun esite- ja muun tiedotusmateriaalin avulla ei tunnettuutta ole tämän tutkimuksen mukaan pystytty edistämään, kuten ei myöskään aiemmissa tutkimuksissa. Yhteistyökumppaneille suunnattu asiakaslehti Agoran roolikin näytti edelleen pieneltä. Se sijoittui tunnettuuden edistämisessä häntäpäähän myös vuoden 2004 tutkimuksessa.

4.2 Maine

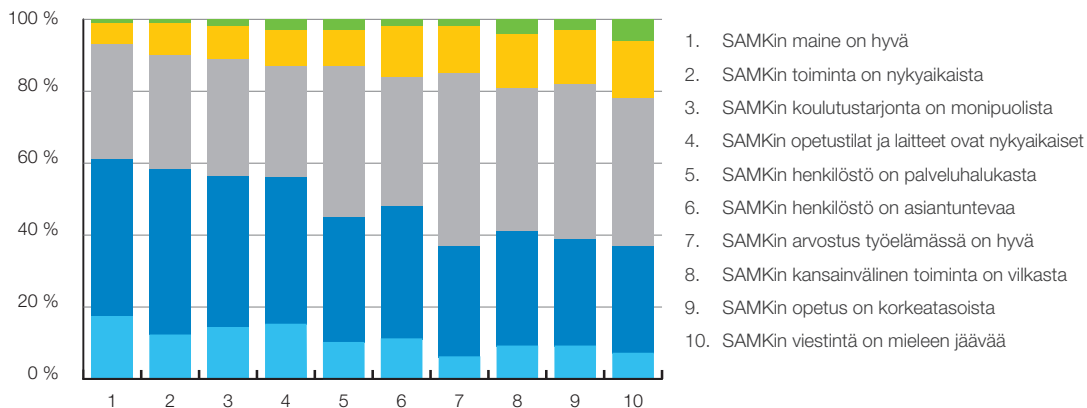
4.2.1 Valmistuneiden käsitys SAMKin maineesta

Valmistuneiden (N=459) kokonaiskäsitys SAMKin maineesta (ka 3,4, s 0,7) oli säilynyt lähes ennallaan verrattuna vuosiin 2007 ja 2004 (ka 3,3). Kuviossa 4.2 on esitetty vastaajien näkemys maineen eri osatekijöistä. Osa-alueena SAMKin maine on hyvä ja sai keskiarvolla mitattuna arvon 3,7 (s 0,9), kun tämä arvo vuonna 2007 oli 3,6 (s 0,9). Lisäksi vahvimmin SAMKin mainetta rakensivat usko SAMKin toiminnan nykyaikaisuuteen, koulutustarjonnan monipuolisuuteen ja opetustilojen ja laitteiden nykyaikaisuuteen. Vajaat 60 % (58 % nyt ja 52 % vuonna 2007) piti SAMKia nykyaikaisena, 56 % piti opetustiloja, laitteita ja välineitä nykyaikaisina ja 56 % (48 % vuonna 2007) piti koulutustarjontaa monipuolisena. Kriittisemmiksi osa-alueiksi osoittautuivat edelleen koettu työelämän arvostus, kansainvälinen toiminta, opetuksen laatu ja viestinnän tehokkuus. Vastaajista 37 % arvioi (35 % vuonna 2007) SAMKin arvostuksen olevan hyvä työelämässä, viestintää piti mieleen jäävänä 37 % (25 % vuonna 2007), opetuksen laatua korkeatasoisena 39 % (35 % vuonna 2007) ja kansainvälistä toimintaa vilkkaana 41 % (38 % vuonna 2007).

Keskiarvoilla kuvattuna toiminnan nykyaikaisuus sai arvon 3,6 (s 0,8), koulutustarjonnan monipuolisuus 3,6 (s 0,9), opetustilojen, laitteiden ja välineiden nykyaikaisuus 3,6 (0,9), henkilökunnan asiantuntevuus ja palveluhalukkuus 3,4 (s 0,9), työelämän arvostus 3,3 (s 0,8), kansainvälinen toiminta 3,3 (s 0,9) ja viestinnän mieleen jäävyys 3,2 (s 1,0).

Kun mainekäsitystä tarkasteltiin kokonaisuutena, ei voitu osoittaa, että sukupuolella, koulutusmuodolla, koulutuspaikkakunnalla tai sarakuntalaisuusasteella olisi ollut yhteyttä muodostuneeseen käsitykseen. Sen sijaan koulutuslallalla oli selvä yhteys ($p = .000$).

Koulutusaloittain saatu palaute on kuvattu taulukossa 4.2.

	Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Vähän eri mieltä	Täysin eri mieltä
1	17	44	32	6	1
2	12	46	32	9	1
3	14	42	33	9	2
4	15	41	31	10	3
5	10	35	42	10	3
6	11	37	36	14	2
7	6	31	48	13	2
8	9	32	40	15	4
9	9	30	43	15	3
10	7	30	41	16	6

Kuvio 4.2 Valmistuneiden (N=459) käsitys SAMKin maineesta osa-alueittain

Taulukko 4.2 Eri koulutusaloilta valmistuneiden käsitys SAMKin maineesta osa-alueittain

Väite	LiKu		Matk		SoTe		TeMe		Merkitsevä p=
	ka	s	ka	s	ka	s	ka	s	
SAMKin maine on hyvä	3,6	0,8	3,6	0,1	4,1	0,7	3,4	0,8	.000
SAMKin toiminta on nykyaikaista	3,7	0,8	3,6	0,8	3,8	0,8	3,3	0,8	.000
SAMKin koulutustarjonta on monipuolista	3,7	0,9	3,5	1	3,7	0,9	3,4	0,9	.054
SAMKin opetustilat ja laitteet ovat nykyaikaiset	3,8	0,8	3,9	0,8	3,7	0,9	3,1	1	.000
SAMKin henkilöstö on palveluhaluista	3,4	0,9	3,2	0,9	3,7	0,9	3,2	0,7	.000
SAMKin henkilöstö on asiantuntevaa	3,4	1	3,1	0,8	3,7	0,9	3,4	0,8	.003
SAMKin arvostus työelämässä on hyvä	3,2	0,8	3,1	0,9	3,7	0,8	3,2	0,8	.000
SAMKin kansainvälinen toiminta on vilkasta	3,4	0,9	3,6	0,9	3,5	1	2,9	0,9	.000
SAMKin opetus on korkeatasoista	3,2	1	3,2	0,9	3,7	0,9	3,1	0,8	.000
SAMKin viestintä on mieleen jäävää	3,2	1	3,2	1	3,5	0,9	2,8	0,9	.000
MAINE YHTEENSÄ	3,5				3,7		3,2		.000

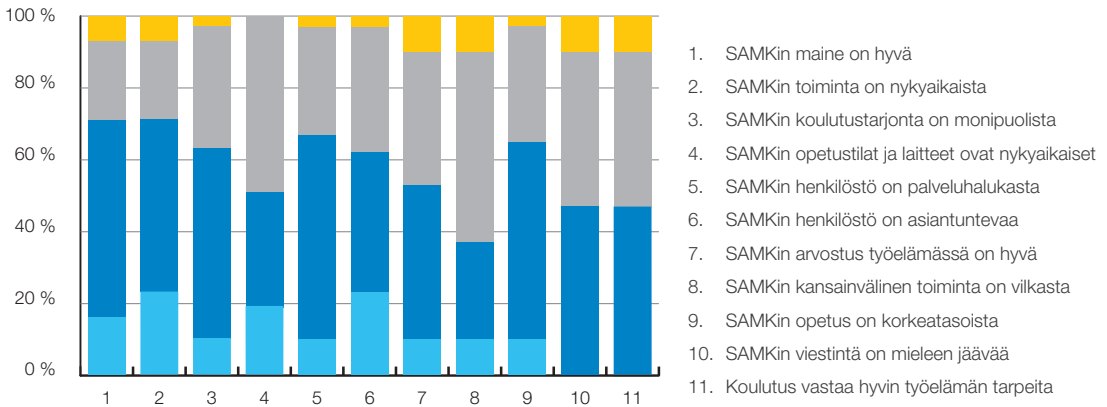
* Merkitsevyysestaus LiKu, SoTe ja TeMe (ei matkailu)

Sosiaali- ja terveysalalta valmistuneilla oli muita aloja parempi käsitys SAMK:n maineesta (ka 4,1), SAMK:n henkilöstön palveluhalukkuudesta ja asiantuntijuudesta (ka 3,7), SAMK:n arvostuksesta työelämässä (ka 3,7), opetuksen korkeatasoisuudesta (ka 3,7) ja viestinnän mieleen jäävyydestä (ka 3,5). Tekniikan ja merenkulun koulutusaloilta valmistuneilla oli muita huonompi käsitys viestinnän mieleen jäävyydestä ja SAMK:n kansainvälisen toiminnan vilkkaudesta.

4.2.2 Työnantajien käsitys SAMK:n maineesta

Työnantajien edustajien käsitys SAMK:n maineesta ja sen osatekijöistä oli parantunut vuodesta 2007, nyt ka 3,6 (s 0,5) ja vuonna 2007 ka 3,4 (s 0,6). Kuviossa 4.3 on kuvattu työnantajien käsitys maineen eri osatekijöistä.

Vastaajista 70 % piti SAMK:n mainetta hyvänä ja toimintaa nykyaikaisena, ja 67 % mielestä henkilökunta on palveluhalukasta. Vastaajista 65 % piti opetusta

	Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Vähän eri mieltä	Täysin eri mieltä
1	16	55	22	7	0
2	23	48	22	7	0
3	10	53	34	3	0
4	19	32	49	0	0
5	10	57	30	3	0
6	23	39	35	3	0
7	10	43	37	10	0
8	10	27	53	10	0
9	10	55	32	3	0
10	0	47	43	10	0
11	0	47	43	10	0

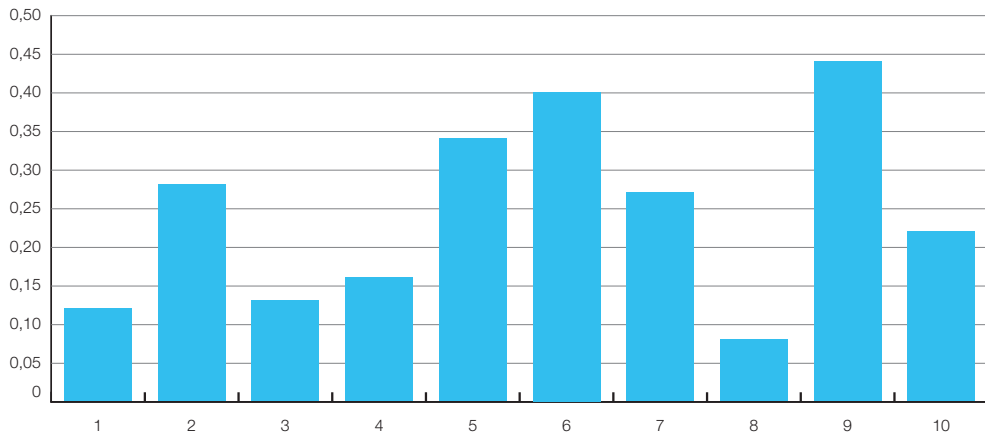
Kuvio 4.3 Työnantajien edustajien (N=30) käsitys SAMK:n maineesta osa-alueittain

korkeatasoisena ja 63 % koulutustarjontaa monipuolisenä. Henkilöstöä asiantuntevana piti 61 % vastaajista. Keskiarvoilla mitattuna osa-alue maine on hyvä sai arvion 3,8 (s 0,8), toiminnan nykyaikaisuus 3,9 (s 0,8), koulutustarjonnan monipuolisuus 3,7 (s 0,7), opetustilojen ja laitteiden nykyaikaisuus 3,7 (0,8), henkilöstön palveluhalukkuus ja asiantuntevuus 3,7 (s 0,7), SAMKin arvostus työelämässä 3,5 (s 0,8), kansainvälisen toiminnan vilkkaus 3,4 (s 0,8), opetuksen korkeatasoisuus 3,7 (s 0,7), viestinnän mieleen jäävyys 3,4 (0,7) sekä koulutuksen ja työelämän tarpeiden vastaavuus 3,4 (0,7).

4.2.3 Työnantajien ja valmistuneiden mainekäsityksen vertailua

Työnantajien ja valmistuneiden näkemykset SAMKin maineesta poikkesivat toisistaan selvästi enemmän kuin vuonna 2007. Erot on esitetty kuviossa 4.4 työnantajien keskiarvojen poikkeamina valmistuneiden keskiarvoista.

Työnantajien näkemykset SAMKin maineesta olivat positiivisemmat kuin valmistuneilla jokaisella osa-alueella. Erot olivat kuitenkin melko pieniä (< 0,5).

1. SAMKin maine on hyvä	0,12
2. SAMKin toiminta on nykyaikaista	0,28
3. SAMKin koulutustarjonta on monipuolista	0,13
4. SAMKin opetustilat ja laitteet ovat nykyaikaiset	0,16
5. SAMKin henkilöstö on palveluhalukasta	0,34
6. SAMKin henkilöstö on asiantuntevaa	0,40
7. SAMKin arvostus työelämässä on hyvä	0,27
8. SAMKin kansainvälinen toiminta on vilkasta	0,08
9. SAMKin opetus on korkeatasoista	0,44
10. SAMKin viestintä on mieleen jäävää	0,22

Kuvio 4.4 Valmistuneiden ja työnantajien edustajien SAMKin mainetta koskevien näkemysten erot poikkeamina valmistuneiden keskiarvoista

4.3 Uskottavuus

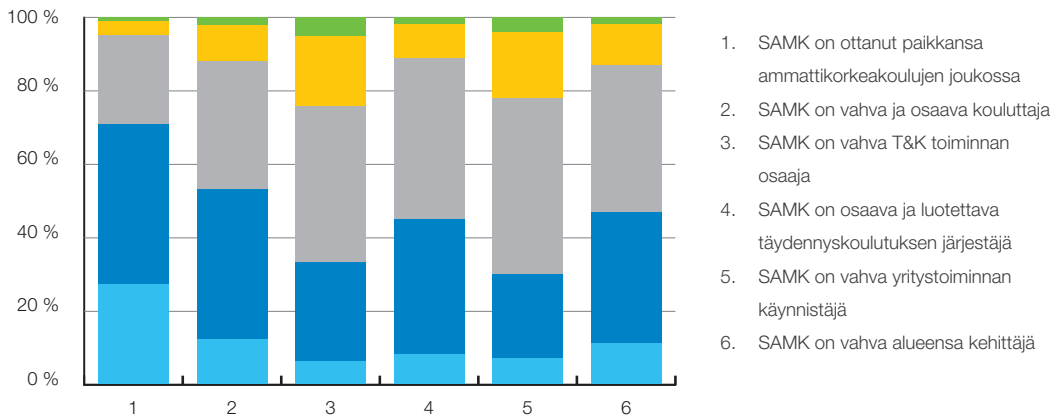
4.3.1 Valmistuneiden näkemys SAMKin uskottavuudesta

Valmistuneiden käsitystä SAMKin legitimiteetistä selvitettiin esittämällä väitteitä SAMKin roolista koko ammattikorkeakoulukentässä, kouluttajana, T&K-toimijana, täydennyskoulutuksen järjestäjänä, yritystoiminnan käynnistäjänä ja alueen kehittäjänä. Valmistuneiden käsitys SAMKin legitimiteetistä on hieman parantunut (ka 3,4, s 0,7) vuosista 2007 ja 2004 (ka 3,3, s 0,7). Vastaajien käsitys legitimiteetistä on kuvattu kuviossa 4.5.

Jopa 71 % vastaajista (N=460) arvioi SAMKin ottaneen oman paikkansa kaikkien maan ammattikorkeakoulujen joukossa. Runsaat puolet (53 %) vastaajista piti SAMKin vahvana ja osaavana kouluttajana, lähes

puolet (47 %) vahvana alueensa kehittäjänä, sekä osaavana ja luotettavana täydennyskoulutuksen tarjoajana ja toteuttajana (45 %). Kolmasosa (33 %) vastaajista piti SAMKia vahvana tutkimus- ja kehittämistoiminnan osaajana ja tekijänä, sekä vahvana yritystoiminnan käynnistäjänä (30 %).

Valmistuneiden legitimiteettikäsitykset olivat parantuneet. Käsitys kokonaisroolista oli parantunut peräti 15 prosenttiyksikköä vuodesta 2007 ja 7 prosenttiyksikköä vuodesta 2004. Käsitys SAMKista vahvana kouluttajana oli säilynyt suunnilleen samalla tasolla vuodesta 2004 → 54 % → 51 % → nyt 53 %. Mielikuva SAMKista yritystoiminnan käynnistäjänä 20 % → 21 % → nyt 30 % ja alueen kehittäjänä olivat vahvistuneet vuodesta 2004 → 36 % → 41 % → nyt 47 %. SAMKin rooli tutkimus- ja kehittämistoiminnan osaajana ja tekijänä oli myös parantunut, kehitys vuodesta 2004 → 28 % → 29 % nyt 33 %. Lähes ennallaan

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
1	27	44	24	4	1
2	12	41	35	10	2
3	6	27	43	19	5
4	8	37	44	9	2
5	7	23	48	18	4
6	11	36	40	11	2

Kuvio 4.5 Valmistuneiden käsitys SAMKin legitimiteetistä

oli pysynyt näkemys SAMKista täydennyskouluttajana 42 % → 44 % → nyt 45 %.

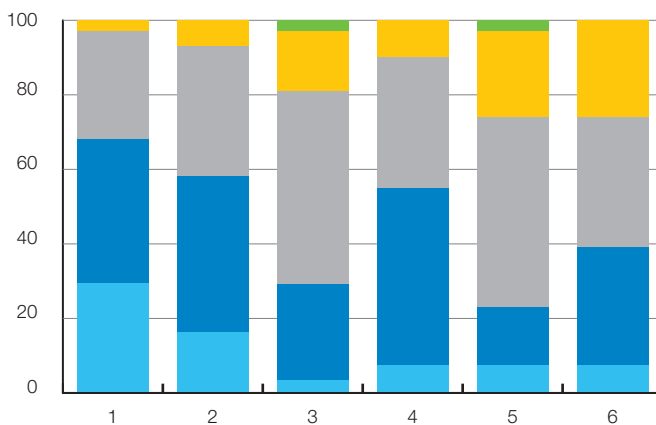
Keskiarvoilla kuvattuina (maks. 5) SAMK:n asema muiden ammattikorkeakoulujen joukossa sai arvon 3,9 (s 0,8) ja vastaavasti vuonna 2007 (ka 3,7, s 0,9), kouluttajan rooli arvon 3,5 (s 0,9), T&K-toimijan rooli arvon 3,1 (s 0,9), täydennyskouluttajan rooli arvon 3,4 (s 0,8) sekä alueen kehittäjän rooli arvon 3,4 (s 0,9) tulosten ollessa samat kuin vuonna 2007. Yritystoiminnan käynnistäjän rooli sai arvon 3,1 (s 0,9) ja vuonna 2007 (ka 2,9, s 0,9).

Vastaajien pohjakoulutus ja koulutusmuoto eivät vaikuttaneet käsitykseen SAMK:n legitimitetistä, kuten ei myöskään sukupuoli ja satakuntalaisuus legitimitettiin kokonaisuudessaan. Mutta sukupuolella ja satakuntalaisuudella oli yhteyttä joihinkin legitimitetin osa-alueisiin. Naiset pitivät miehiä useammin SAMKia vahvana tutkimus- ja kehittämistoiminnan

osaajana ja tekijänä (p= .008). Satakuntalaisten vastaajien mielestä SAMK on ottanut paikkansa ammattikorkeakoulujen joukossa selvästi paremmin kuin Satakunnan ulkopuolella asuvien mielestä (p= .001). Satakuntalaiset pitivät myös muualla asuvia enemmän SAMKia vahvana tutkimus- ja kehittämistoiminnan osaajana ja tekijänä (p= .001) sekä vahvana ja osaavana kouluttajana (p= .004). Lisäksi satakuntalaiset arvostivat vähän muualla asuvia enemmän SAMKia täydennyskouluttajana (p= .02) ja vahvana yritystoiminnan käynnistäjänä (p= .04).

4.3.2 Työnantajien käsitys SAMK:n uskottavuudesta

Työnantajien edustajille esitettiin samat SAMK:n uskottavuuteen liittyvät väittämät kuin valmistuneille. Työnantajien edustajien vastauksen väittämiin on esitetty kuviossa 4.6.

1. SAMK on ottanut paikkansa ammattikorkeakoulujen joukossa
2. SAMK on vahva ja osaava kouluttaja
3. SAMK on vahva T&K toiminnan osaaja
4. SAMK on osaava ja luotettava täydennyskoulutuksen järjestäjä
5. SAMK on vahva yritystoiminnan käynnistäjä
6. SAMK on vahva alueensa kehittäjä

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
1	29	39	29	3	0
2	16	42	35	7	0
3	3	26	52	16	3
4	7	48	35	10	0
5	7	16	51	23	3
6	7	32	35	26	0

Kuvio 4.6 Työnantajien (N=31) käsitys SAMK:n legitimitetistä

Vastaajista 68 % (53 % vuonna 2007) arvioi SAMK:in ottaneen paikkansa ammattikorkeakoulujen joukossa. Yli puolet (58 %) vastaajista piti SAMK:ia vahvana kouluttajana (51 % vuonna 2007) ja (55 %) luotettavana täydennyskouluttajana (38 % vuonna 2007). T&K-toimijana SAMK:iin uskoi vahvasti noin kolmannes (29 %), kun aiemmassa tutkimuksessa 2007 tähän uskoi viidennes (20 %) vastaajista. Yritystoiminnan käynnistämiseen oli myös usko kasvanut selvästi, nyt tähän uskoi 23 %, kun aiemmin vastaava luku oli 11 %. Ainut osa-alue, mihin uskottiin vähän vähemmän kuin vuonna 2007 eli SAMK vahvana alueen kehittäjänä. Nyt tähän uskoi 39 % ja aiemmin 44 %.

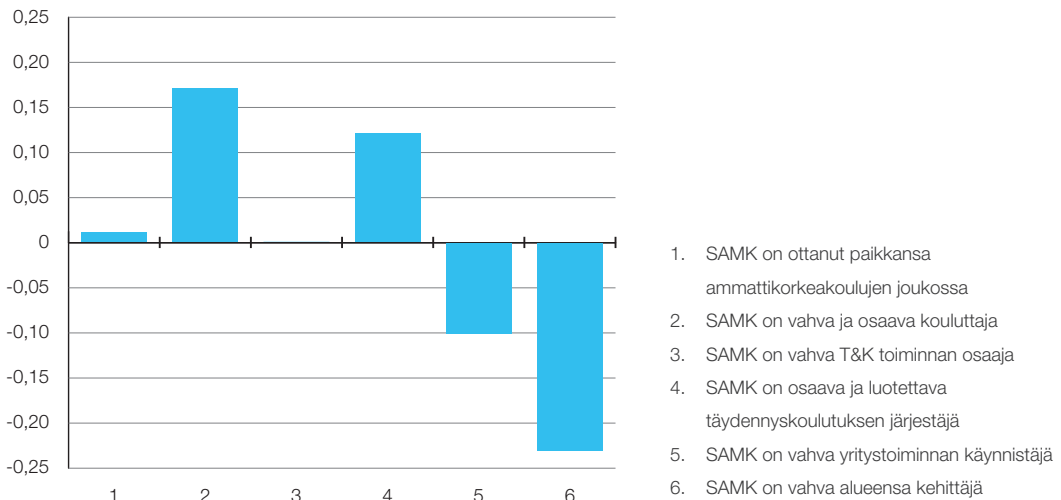
Työnantajien käsityksissä SAMK:in legitimitietistä oli tapahtunut vähän parannusta vuoden 2007 tuloksiin verrattuna. On kuitenkin edelleen huomioitava vastaajien vähäinen määrä. Keskiarvoilla kuvattuna muutokset työnantajien legitimitietikäsityksissä olivat seuraavat vuodesta 2004 alkaen: SAMK:in rooli muiden ammattikorkeakoulujen joukossa ka 3,8 → ka 3,7 → 3,9; SAMK kouluttajana ka 3,7 → 3,6 → 3,7;

SAMK T&K-toiminnan toteuttajana ka 3,2 → 3,0 → 3,1; SAMK täydennyskouluttajana ka 3,5 → 3,4 → 3,5; SAMK yritystoiminnan käynnistäjänä ka 3,0 → 2,8 → 3,2. Kokonaiskeskiarvo legitimitietistä oli 3,4 (s 0,7).

4.3.3 Valmistuneiden ja työnantajien uskottavuuskäsitysten vertailua

Erot valmistuneiden ja työnantajien käsityksissä SAMK:in uskottavuudesta olivat pienet, kuten aiemmissakin tutkimuksissa. Erot on esitetty kuviossa 4.7 poikkeamina valmistuneiden keskiarvoista.

Vuonna 2004 työnantajat arvioivat yhtä osa-aluetta ja vuonna 2007 kahta osa-aluetta lukuun ottamatta SAMK:in uskottavuuden vahvemmaksi kuin valmistuneet. Nyt työnantajien edustajat arvioivat SAMK:in vahvaksi ja osaavaksi kouluttajaksi ja täydennyskouluttajaksi vahvemmin kuin valmistuneet. Sen sijaan he arvioivat SAMK:in roolin jonkin verran valmistuneita heikommaksi alueen kehittäjänä.

Kuvio 4.7 Työnantajien käsitys SAMK:in uskottavuudesta poikkeamana valmistuneiden käsityksistä

4.4 Yhteenveto

Työnantajien näkökulmasta tarkasteltuna SAMKin tunnettuutta voi pitää hyvänä (ka 3,7, s 0,9). Tunnettuus oli noussut aikaisemmista tutkimuksista v. 2004 ja v. 2007, 3,0 → 2,8 → 3,7. Opiskeleminen SAMKissa ja henkilökohtaisten kontaktien merkitys tunnettuuden syntymisessä ovat osoittautuneet tärkeiksi tekijöiksi kaikissa tämän sarjan tutkimuksissa. SAMKista valmistuneiden ja SAMKissa opiskelleiden rooli tunnettuuden edistämisessä ja maineen kantamisessa on kiistaton.

Valmistuneiden käsitys SAMKin maineesta on säilynyt hyvänä (ka 3,4, s 0,7). Työnantajien käsitys SAMKin maineesta oli vielä parempi (ka 3,6, s 0,5) ja parantunut hieman vuoteen 2007, jolloin ka oli 3,4 (s 0,6).

Sekä valmistuneet että työnantajat pitivät SAMKin toimintaa uskottavana (valmistuneet ka 3,4, s 0,7; työnantajat ka 3,4 s 0,7). Molemmat vastaajaryhmät arvioivat SAMKin ottaneen hyvin paikkansa ammattikorkeakoulujen joukossa.

5.

Valmistuneiden työhistoria

Valmistuneiden työhistoriaa selvitettiin kysymällä heidän pääasiallista toimintaansa syyskuussa 2010, työsuhteen luonnetta ja suhteiden määrää, työnantajaa, työnantajan toimialaa, työasemaa, urakehitystä, palkkatasoa ja valmistuneen käsitystä oman nykyisen työtehtävänsä ja koulutuksensa vastaavuudesta.

5.1 Pääasiallinen toiminta syyskuussa 2010

Koulutuksen vaikuttavuuden tunnistamiseksi valmistuneilta kysyttiin, mikä oli heidän pääasiallinen toimintansa syyskuussa 2010. Heiltä kysyttiin, toimivatko he työssä palkansaajan roolissa tai yrittäjänä vai olivatko he suorittamassa varusmiespalvelusta, äitiys- tai vanhempainlomalla, tukityöllistettynä, työllisyyskoulutuksessa, opiskelemissa tai työttöminä.

Tilastokeskuksen tietojen mukaan Suomen työttömyystilanteessa ei tapahtunut juurikaan muutoksia vuodesta 2009 vuoteen 2010. Vuonna 2010 työttömyysaste oli keskimäärin 8,4 %, kun vuonna 2009 se oli keskimäärin 8,2 %. Miesten työttömyysaste oli 9,1 % ja naisten 7,6 %. Työttömiä oli vuonna 2010 keskimäärin 224 000, joista miehiä oli 126 000 ja naisia 98 000. Satakunnassa työttömyysaste oli 8,8 % ja muutosta vuoteen 2009 oli + 1,2 prosenttiyksikköä. (Työvoimatutkimus 2010, Tilastokeskus.) Tilastokeskuksen koulutustilastojen (2010) mukaan korkeakoulutetut työllistyivät muihin koulutusasteisiin verrattuna parhaiten vuonna 2008. Korkeakoulutetuista vajaat 90 % oli työssä vuoden 2008 lopussa. Ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneista oli työttöminä 4,7 % vuonna 2008. Koulutusaloittain tarkasteltuna parhaiten sijoittuivat suojelualalta, sosiaali-, terveystieteiden ja liikunta-alalta, yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alalta sekä humanistiselta ja kasvatusalalta valmistuneet. (Koulutustilastot 2010, Tilastokeskus.)

SAMKista valmistuneiden työllisyystilannetta voidaan pitää hyvänä. Työttömien osuus (3 %) oli matalampi kuin maassa keskimäärin (8,4 %), ja keskimäärin Satakunnassa (8,8 %). Lisäksi se oli vähän matalampi kuin keskimäärin ammattikorkeakouluista valmistuneiden (4,7 %) vuonna 2008. Tilanne oli säilynyt aivan samanlaisena kuin vuonna 2004.

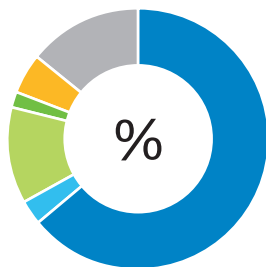
Pääasiallisen toiminnan muoto oli selvässä yhteydessä sukupuoleen ($p = .000$) ja vähän yhteydessä valmistumisajankohtaan ($p = .05$). Sen sijaan yhteyttä ei ollut koulutusmuotoon, koulutusalaan eikä satakuntalaisuusasteeseen, kuten oli ollut vuonna 2004 (ja vuonna 2007 myös koulutusmuotoon).

Miehet olivat naisia useammin palkansaajina (miehet 79 %, naiset 73 %) ja yrittäjinä (miehet 4 %, naiset 3 %). Naiset olivat edelleen miehiä useammin äitiys- tai vanhempainlomalla (naiset 13 %, miehet 0 %). Miesten opiskelemissa olo oli kasvanut vuodesta 2007 neljä prosenttiyksikköä.

Varhaisemmin eli vuosina 1995–2003 valmistuneet olivat hieman useammin palkansaajina kuin myöhemmin eli vuosina 2004–2009 valmistuneet (vanhemmat 76 %, nuoremmat 75 %). Äitiys- tai vanhempainlomalla olemisessa ei ollut eroja (molemmat ryhmät 8 %). Nuoremmat olivat useammin opiskelemissa (nuoremmat 8 %, vanhemmat 4 %) ja työttöminä (nuoremmat 4 %, vanhemmat 1 %).

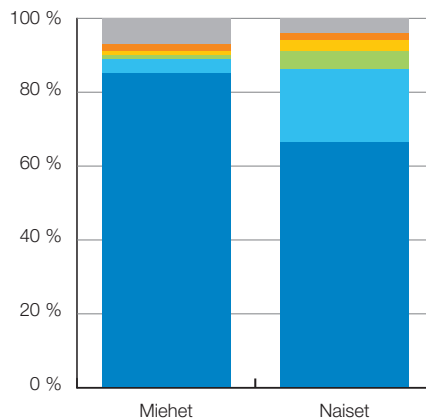
5.2 Työsuhteiden luonne ja määrä

Valmistuneilta selvitettiin myös, minkä tyyppisissä työsuhteissa he olivat työhistoriansa aikana työskennelleet. Työsuhteiden jakautuminen toisaalta vakituisiin ja määräaikaisiin ja toisaalta kokoaikaisiin ja osa-aikaisiin on kuvattu kuviossa 5.2.

Vakituinen kokopäivätyö	64 %
Vakituinen osa-aikatyö	3 %
Määräaikainen kokopäivätyö	12 %
Määräaikainen osa-aikatyö	2 %
Muu	5 %
Ei tietoa	14 %

Kuvio 5.2 Valmistuneiden (N=481) työsuhteiden luonne

	Miehet (N=149)	Naiset (N=268)
Vakituinen kokopäivätyö	85 %	66 %
Määräaikainen kokopäivätyö	4 %	20 %
Vakituinen osa-aikatyö	1 %	5 %
Määräaikainen osa-aikatyö	1 %	3 %
Oma yritys	2 %	2 %
Muu	7 %	4 %

Kuvio 5.3 Miesten ja naisten työsuhteiden luonne

67 % vastanneista työllisistä oli vakituisessa työssä. Osuus oli vähentynyt yhdeksän prosenttiyksikköä vuodesta 2007, jolloin se oli noussut vuodesta 2004 kolme prosenttiyksikköä ja vuodesta 2001 kuusi prosenttiyksikköä. Suurin osa (64 %) vastaajista teki vakituista kokopäivätyötä. Osuus oli pudonnut 10 prosenttiyksikköä vuodesta 2007, jolloin se oli noussut 7 prosenttiyksikköä vuosista 2004 ja 2001. Vakituista osa-aikatyötä tekevien osuus oli 3 % vuonna 2001, 5 % vuonna 2004, 2 % vuonna 2007 ja 3 % nyt. Määräaikaista kokopäivätyötä tekevien osuus on laskenut koko tutkimusjakson ajan (v. 2001 → 21 %, vv. 2004 ja 2007 → 18 % ja nyt 12 %). Määräaikaisten osa-aikatyötä tekevien osuus oli pysynyt samalla tasolla kuin vuonna 2007, eli 2 % (vuonna 2004 se oli 4 % ja vuonna 2001 3 %). Omassa yrityksessä työskentely on hieman laskenut. Nyt omassa yrityksessä työskenteli vajaat 2 %, vuonna 2007 työskenteli 3 %, kuten myös vuonna 2001. Vuonna 2004 tämä osuus oli 4 %.

Kokopäivätyötä, joko vakinaista tai määräaikaista, teki 76 % vastanneista. Tämä osuus oli vähentynyt 14 prosenttiyksikköä vuodesta 2007, jolloin se oli kasvanut 5 prosenttiyksikköä vuodesta 2004 ja 2 prosenttiyksikköä vuodesta 2001. Osapäivätyötä teki 5 %, joka oli lisääntynyt yhden prosenttiyksikön vuodesta 2007, jolloin osuus oli vähentynyt 5 prosenttiyksikköä vuodesta 2004 ja 2 prosenttiyksikköä vuodesta 2001. Työsuhteiden luonne oli selvässä yhteydessä vastaajan sukupuoleen ($p = .000$), ja valmistumisajankohtaan ($p = .007$) sekä vähän myös koulutusalaan ($p = .05$). Sen sijaan satakuntalaisuusasteella ei ollut yhteyttä asiaan, kuten ei ollut aiemmissakaan tutkimuksissa.

Miesten ja naisten välinen ero näkyi erityisen selvästi määräaikaisten työsuhteiden osuuksissa (kuvio 5.3), kuten näkyi myös vuonna 2007.

Naisista määräaikaissa työsuhteissa työskenteli 23 % joko kokopäiväisessä tai osa-aikaisessa työsuhteessa, kun

vastaava osuus miehillä oli 5 %. Määräaikaisten työsuhteiden osuus naisilla oli säilynyt suunnilleen ennallaan vuoteen 2007 verrattuna, mutta pienentynyt vuoteen 2004 verrattuna, jolloin lähes kolmannes naisista työskenteli määräaikaissa työsuhteissa. Osa-aikaisissa työsuhteissa naisista työskenteli 8 % ja miehistä 3 %. Osa-aikaisissa työsuhteissa työskenteli vuonna 2007 naisista 5 % ja miehistä 1 %, sekä vuonna 2004 naisista 12 % ja miehistä 2 %. Yrittäjinä miehistä ja naisista työskenteli 2 %. Vuonna 2007 5 % miehistä ja 3 % naisista työskenteli yrittäjinä.

Valmistumisajankohta vaikutti vakituisten ja määräaikaisten työsuhteiden määrään. Aikaisemmin valmistuneilla oli useammin vakituinen työ (81 %) kuin myöhemmin valmistuneilla (75 %). Myöhemmin valmistuneet työskentelivät useammin määräaikaissa työsuhteissa (19 %) kuin aikaisemmin valmistuneet (10 %). Kokopäivätyön ja osa-aikatyön tekemisessä ei ollut samanlaista yhteyttä. Tulokset ovat samansuuntaiset kuin vuosina 2007 ja 2004.

Yrittäjänä toimiminen Satakunnassa ja sen ulkopuolella on vaihdellut. Vuonna 2004 yrittäjänä Satakunnassa toimi 6 % ja sen ulkopuolella 2 %, vuonna 2007 Satakunnassa 3 % ja ulkopuolella 5 %, ja nyt Satakunnassa 2 % ja ulkopuolella 1 %.

Taulukossa 5.1 on esitetty koulutusalaakohtaiset erot työsuhteiden luonteissa.

Vakituiset työsuhteet olivat ennen kaikkea tekniikan vahvuutena (88 % ja pudotus vuoteen 2007 nähden 3 prosenttiyksikköä). Sen sijaan liiketoiminnassa vakituisten työsuhteiden osuus oli pudonnut 8 prosenttiyksikköä ja matkailussa 11 prosenttiyksikköä. Sosiaali- ja terveysalalla vakituissa työsuhteissa olevien osuus oli noussut 3 prosenttiyksikköä. Vakituksessa kokopäivätyössä käyvien osuus oli pudonnut tekniikassa 3, liiketoiminnassa 7 ja matkailussa 19 prosenttiyksikköä ja säilynyt sosiaali- ja terveysalalla ennallaan.

Taulukko 5.1 Työsuhteen luonne koulutusaloittain ja muutokset vuosista 2007 ja 2004 prosenttiyksikköinä

	LiKu (N=136)			Matk (N=41)		
	2010 %	%-yks 2007	%-yks 2004	2010 %	%-yks 2007	%-yks 2004
Vakituinen kokopäivätyö	72	- 7	- 5	56	- 19	+ 6
Määräaikainen kokopäivätyö	12	- 1	- 2	15	+ 11	- 13
Vakituinen osa-aikatyö	2	- 1	- 4	15	+ 8	- 4
Määräaikainen osa-aikatyö	4	+ 3	+ 4	7	- 4	+ 7
Oma yritys	3	0	0	2	- 2	- 1
Muu	7	+ 5	+ 7	5	+ 5	+ 5
	SoTe (N=88)			TeMe (N=91)		
	2010 %	%-yks 2007	%-yks 2004	2010 %	%-yks 2007	%-yks 2004
Vakituinen kokopäivätyö	58	0	+ 11	88	- 3	+ 2
Määräaikainen kokopäivätyö	30	- 1	- 4	8	+ 5	- 4
Vakituinen osa-aikatyö	6	+ 3	+ 1	0	0	- 2
Määräaikainen osa-aikatyö	0	- 2	- 9	0	0	- 1
Oma yritys	1	- 3	- 2	0	- 2	- 3
Muu	6	+ 3	+ 3	4	0	+ 1

Pääasialliseksi määräaikaaisuuden syyksi määräaikaissa työsuhteissa työskentelevät (N=86) ilmoittivat sijaisuuden (33 %), kuten myös vuonna 2007 (48 %). Seuraavaksi yleisimmät syyt olivat säilyneet myös samoina, eli projektiluonteiset tehtävät 22 % (18 % vuonna 2007) ja työnantajan haluttomuus vakinaistaa tehtävää 22 % (18 % vuonna 2007).

Valmistumisen jälkeisten työpaikkojen määrä vaihteli koko aineistossa 0–35. Vastaajista 67 % oli ollut 1–3 työpaikkaa valmistumisen jälkeen, mediaani 2 (vuonna 2007 vastaava luku oli 81 %). Vastaajilla oli ollut tyypillisesti (32 %) vain yksi työpaikka valmistumisen jälkeen (vuonna 2007 vastaava luku oli 35 %). Vuosina 1995–2003 valmistuneista 26 %:lla ja vuosina 2004–2009 valmistuneista 44 %:lla oli ollut yksi työpaikka valmistumisen jälkeen ja kaksi työpaikkaa aikaisemmin valmistuneista oli ollut 26 %:lla ja myöhemmin valmistuneista 28 %:lla.

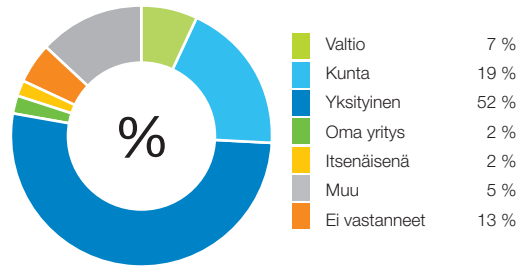
Työttömänä valmistumisen jälkeen oli ollut noin kolmasosa (33 %) vastaajista (N=429). Koulutusaloittain tarkasteltuna (N=364) reilu kolmannes vastaajista oli ollut työttömänä liiketoiminnan (36 %), matkailun (33 %) sekä sosiaali- ja terveystieteiden (34 %) koulutusaloilla, mutta tekniikassa vain neljännes (25 %). Työttömyysjaksojen määrä vaihteli 0–26. Työttömyysjaksojen mediaani koko aineistossa oli 1 ja moodi 1. Mediaani oli 1 kaikilla koulutusaloilla sekä varhemmin valmistuneiden että myöhemmin valmistuneiden vastaajien luokissa.

5.3 Työnantaja ja toimiala

5.3.1 Työnantaja

Satakunnan ammattikorkeakoulu on monialainen kouluttaja, jonka tehtävänä on valmistaa osaajia koko työnantajasektorikirjoa varten. Vastanneiden (N=419) jakaantuminen eri työnantajasektoreille on esitetty kuviossa 5.4.

Yksityinen sektori oli säilynyt suurimpana (52 %) valmistuneiden työllistäjänä (vuosina 2007 ja 2004

Kuvio 5.4. Valmistuneiden (N=419) jakaantuminen eri työnantajasektoreille

vastaavasti 51 %). Sen sijaan säätiöiden työllistävä vaikutus oli hiipunut. Nyt säätiöiden palveluksessa työskenteli 2 vastaajaa, vuonna 2007 15 vastaajaa, kun taas vuonna 2004 osuus oli 3 %. Myös kuntatyönantajan osuus työllistäjänä oli pudonnut reilu 10 prosenttiyksikköä (Nyt 19 % ja vuonna 2007 30 %).

Yksityissektori palkkasi ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneita erityisesti asiantuntijatehtäviin (36 %), jonkin tason johtotehtäviin (30 %) ja suoritustason tehtäviin (30 %). Vastaavat osuudet olivat vuonna 2007 (41 %; 13 % ja 31 %) sekä vuonna 2004 (32 %; 16 % ja 35 %). Kuntasektorilla suoritustason tehtävissä olevien osuus oli edelleen suuri (54 %), vastaava luku vuosina 2001, 2004 ja 2007 on ollut (59 % → 52 % → 51 %). Asiantuntijatehtävien osuus (30 %) oli hieman laskenut edellisistä tutkimuksista (vuonna 2007 33 % ja vuonna 2004 34 %). Valtion palvelukseen sijoittuneet toimivat useimmiten suoritustason tehtävissä (36 %), asiantuntijatehtävissä (29 %) tai johtotehtävissä (26 %). Kuntasektorilla ei työskennellyt kukaan ylimmässä tai keskijohdossa, mutta esimiesasemassa sentään 10 %. Omassa yrityksessä toimittiin edellisten tutkimusten tapaan johtotehtävissä (50 %).

Valmistuneiden sijoittuminen työskentelemään eri sektoreiden työnantajien palvelukseen liittyi selvästi sukupuoleen ($p = .000$) ja koulutusmuotoon ($p = .000$), sekä satakuntalaisuuteen ($p = .006$). Miehet toimivat

yksityissektorilla naisia useammin (miehet 72 %, naiset 52 %). Miesten osalta tilanne oli sama kuin vuonna 2007, mutta naisten työskentely yksityissektorilla on lisääntynyt viisi prosenttiyksikköä. Yrittäjinä työskentelyn välillä sukupuoliero oli myös kaventunut. Miehistä omassa yrityksessä työskenteli 3 % (6 % vuonna 2007) ja naisista 2 %, kuten vuonna 2007. Naiset (29 %) työskentelivät edelleen miehiä (10 %) useammin kuntasektorilla (vuonna 2007 naiset 43 %, miehet 15 %), kun taas valtiolla työskentelyn suhteen tilanne oli kääntynyt päinvastaiseksi (naiset 6 %, miehet 9 %). Vuonna 2007 (naiset 8 %, miehet 7 %).

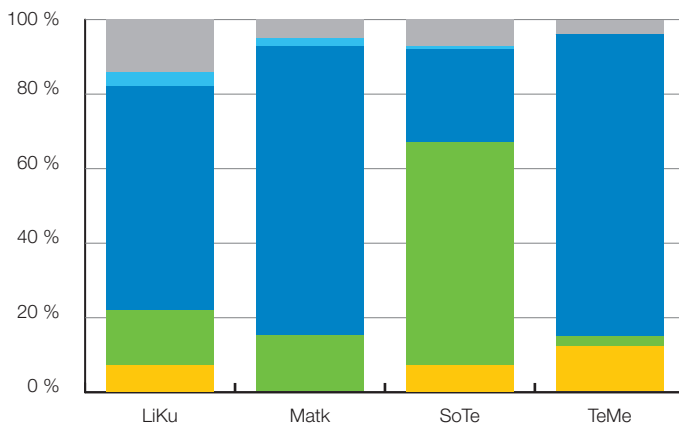
Nuorten koulutuksesta valmistuneet erosivat aikuiskoulutuksesta valmistuneista erityisesti siinä, että he työskentelivät selvästi useammin yksityisissä yrityksissä kuin aikuiskoulutuksessa tutkintonsa suorittaneet (nuoret 65 %, aikuiset 34 %). Tulos on samansuuntainen kuin vuonna 2007 (nuoret 61 %, aikuiset 31 %). Aikuiskoulutuksesta valmistuneet työskentelivät edelleen useammin kuntasektorilla (aikuiset 37 %, nuoret

19 %; vuonna 2007 vastaavat luvut olivat 51 % ja 29 %) ja valtion palveluksessa (aikuiset 14 %, nuoret 6 %).

Satakuntalaiset (30 %) työskentelivät enemmän kuntasektorilla kuin muualla asuvat (15 %) ja vähemmän yksityissektorilla (Satakunnassa 54 %, muualla 64 %) ja valtiolla (Satakunnassa 6 %, muualla 9 %). Valmistumisajankohdalla ei ollut yhteyttä työhön sijoittumiseen.

Koulutusaloittainen työllistyminen eri työnantajasektoreille on esitetty kuviossa 5.5.

Liiketoiminta, matkailu ja tekniikka olivat edelleen selviä yksityissektoreita ja sosiaali- ja terveysala kuntasektori. Sektorijakauma oli säilynyt pääosin samansuuntaisena kuin aiemmissakin tutkimuksissa. Tosin matkailun yksityissektorin osuus (78 %) oli kasvanut vuoden 2007 tutkimuksesta (71 %) seitsemän prosenttiyksikköä. Samoin sosiaali- ja terveysalan yksityissektorin osuus (nyt 25 %) on kasvanut viisi prosenttiyksikköä.

	Valtio	Kunta	Yksityinen	Oma yritys	Muu
LiKu (N=137)	7 %	15 %	60 %	4 %	14 %
Matk (N=41)	0 %	15 %	78 %	2 %	5 %
SoTe (N=89)	7 %	60 %	25 %	1 %	7 %
TeMe (N=89)	12 %	3 %	81 %	0 %	4 %

Kuvio 5.5 Eri koulutusaloilta valmistuneiden työllistyminen eri työnantajasektoreille

5.3.2 Toimiala

Valmistuneiden sijoittuminen eri toimialoille on kuvattu taulukossa 5.2.

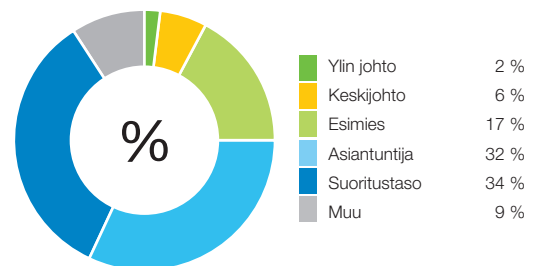
Valmistuneet olivat työllistyneet erityisesti teollisuuden (LiKu 16 %, Matk 13 % ja TeMe 44 %) ja terveys- ja sosiaalialalle (SoTe 86 %). Liiketoiminta palveli edelleen muita koulutusaloja tasaisemmin eri toimialoja. Eniten liiketoiminnasta valmistuneita työskenteli informaatio- ja viestintäalalla (21 %). Matkailualalla kaupan osuus on vaihdellut tutkimusajankohtina vuosina 2001, 2004, 2007 ja 2010 (19 % → 9 % → 15 % → 29 %), mutta nyt se oli kasvanut vuoteen 2007 nähden 14 prosenttiyksikköä. Lisäksi teollisuuden palveluksessa työskenteli 13 % matkailun alalta valmistuneilta, kun vuonna 2007 tämä osuus oli 0 %.

Merenkulun koulutusohjelmista valmistuneilta kysyttiin lisäksi, missä he työskentelevät nykyisin (esimerkiksi laivassa tai satamassa). Vastaajista (N=40) 65 % eli 26 ilmoitti työskentelevänsä laivassa. Lisäksi heiltä kysyttiin, olisivatko he halukkaita siirtymään maihin, jos he työskentelevät tällä hetkellä merellä. Vastaajis-

ta (N=32) 59 % ilmoitti haluavansa siirtyä maihin, ja 41 % ei halunnut.

5.4 Työasema

Lainsäädännössä ammattikorkeakoulun tehtäväksi on asetettu asiantuntijoiden kouluttaminen. Kyselyllä haluttiin selvittää myös, minkälaisen työaseman valmistuneet olivat saavuttaneet työelämässä. Valmistuneilta kysyttiin, toimivatko he tällä hetkellä ylimmässä johdossa, keskijohdossa, esimiesasemassa, asiantuntijana, suoritustason työntekijänä vai jossain muussa asemassa. Kuviossa 5.6 on esitetty vastausten jakautuminen.

Kuvio 5.6 Valmistuneiden (N=419) työasema syyskuussa 2010

Taulukko 5.2 Valmistuneiden työnantajien toimiala koulutusaloittain

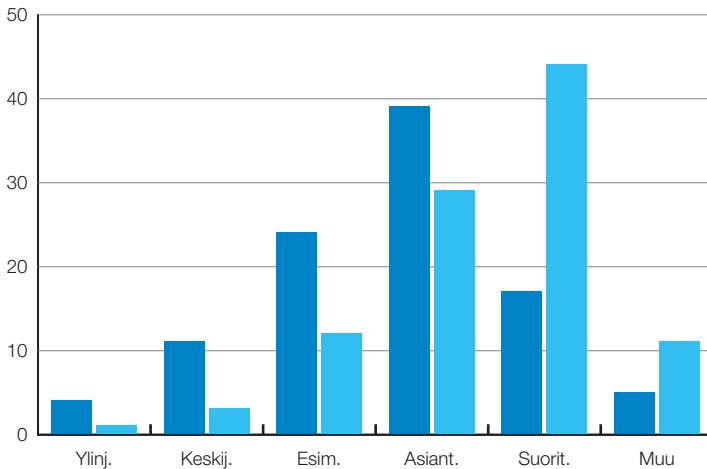
	LiKu (N=126) %	Matk (N=38) %	SoTe (N=84) %	TeMe (N=91) %	Kaikki (N=339) %
Maa- ja metsätalous	2 %	0 %	1 %	0 %	1 %
Teollisuus	16 %	13 %	0 %	44 %	19 %
Rakennustoiminta	2 %	0 %	1 %	2 %	2 %
Kauppa	8 %	29 %	1 %	1 %	7 %
Kuljetus ja varastointi	3 %	3 %	0 %	18 %	6 %
Informaatio ja viestintä	21 %	0 %	0 %	11 %	11 %
Rahoitus ja vakuutus	7 %	3 %	0 %	0 %	3 %
Hallinto ja tulipalvelu	5 %	0 %	0 %	0 %	2 %
Julkiset ja muut palv.	7 %	0 %	2 %	10 %	6 %
Terveys- ja sosiaalipalv.	2 %	0 %	86 %	0 %	22 %
Muut	28 %	53 %	8 %	14 %	22 %

Runsa kolmannes työskenteli asiantuntijatehtävissä (32 %), samoin suoritustason tehtävissä (34 %) ja neljännes eri tasoissa esimies- tai johtotehtävissä (25 %). Esimiestehtävissä olevien osuus oli noussut 9 prosenttiyksikköä vuodesta 2007 (8 % → nyt 17 %). asiantuntijatehtävissä toimiminen on vaihdellut tutkimusaikoina 2001, 2004, 2007 ja 2010 seuraavasti (32 % → 32 % → 36 % → 33 %), ja suoritustason tehtävissä toimiminen laskenut (43 % → 39 % → 35 % → 34 %).

Työasemien jakautuminen oli selvästi yhteydessä vastaajan sukupuoleen ($p = .000$), koulutusalaan ($p = .000$) ja valmistumisajankohtaan ($p = .002$). Koulutusmuodolla ja satakuntalaisuudella ei ollut yhteyttä työasemaan. Sukupuolten välinen ero on esitetty kuviossa 5.7.

Miesten ja naisten työasemaprofiilit olivat säilyneet edelleen hyvin erilaisina. Siinä, missä miehet johtivat ja toimivat asiantuntijoina, naiset tekivät edelleen suoritustason työtä. Tilanne on kuitenkin tasoittunut jonkin verran. Miehistä asiantuntijataso tehtävissä työskenteli nyt 39 % ja vuonna 2007 44 %. Naisten osalta luvut ovat 29 % ja 31 %. Esimiehinä työskenteli nyt miehistä 24 % ja naisista 12 %, kun luvut vuonna 2007 olivat (miehet 14 % ja naiset 5 %). Naiset työskentelivät suoritustason tehtävissä vähemmän nyt (44 %) kuin vuonna 2007 (49 %) ja miehet taas enemmän (nyt 17 %, vuonna 2007, 10 %).

Koulutusalojen väliset työasemaerot olivat suuret (kuvio 5.8).

	Ylinj.	Keskij.	Esim.	Asiant.	Suorit.	Muu
Miehet (N=149)	4 %	11 %	24 %	39 %	17 %	5 %
Naiset (N=268)	1 %	3 %	12 %	29 %	44 %	11 %

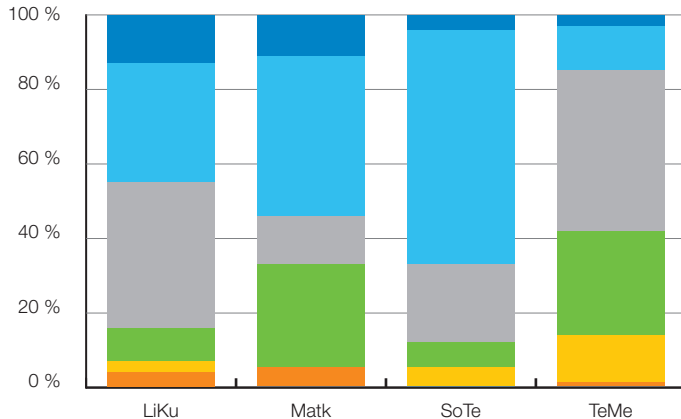
Kuvio 5.7 Valmistuneiden työaseman jakaantuminen sukupuolen mukaan

Tekniikka esiintyi muita koulutusaloja suuremmalla osuudella eritasoisissa johto- ja esimies- sekä asiantuntijatehtävissä kuten aiemmissakin tutkimuksissa. Asiantuntijatehtävät olivat tekniikassa (43 %) yleisin työasema. Osuus oli pudonnut seitsemän prosenttiyksikköä vuodesta 2007. Liiketoiminnassa asiantuntijatehtävät olivat myös yleisin työasema (39 %), ja tämä osuus oli noussut kaksi prosenttiyksikköä. Sosiaali- ja terveysalalla asiantuntijatehtävissä työskentely oli pudonnut 5 prosenttiyksikköä, eli 26 % → 21 %, ja matkailun alalla 9 prosenttiyksikköä, eli 22 % → 13 %. Matkailun alalla esimiesasemassa työskenteli 28 %, jossa oli 17 prosenttiyksikön nousu vuoteen 2007. Suoritustason työntekijöinä työskentelivät eniten sosiaali- ja terveysalalta valmistuneet (63 %), jossa oli myös viiden prosenttiyksikön nousu vuoteen 2007 verrattuna. Liiketoiminnan osalta

suoritustason töissä työskenneltiin 8 prosenttiyksikön verran vähemmän kuin vuonna 2007 (40 % → 32 % nyt). Aikaisemmin valmistuneet (34 %) työskentelivät eri tasoissa johto- ja esimiestasoisissa tehtävissä selvästi myöhemmin valmistuneita (21 %) useammin ja useammin myös asiantuntijatehtävissä (aiemmin valmistuneet 37 %, myöhemmin valmistuneet 31 %). Myöhemmin valmistuneet (40 %) taas työskentelivät selvästi useammin suoritustason tehtävissä kuin aiemmin valmistuneet (19 %).

5.5 Palkkataso

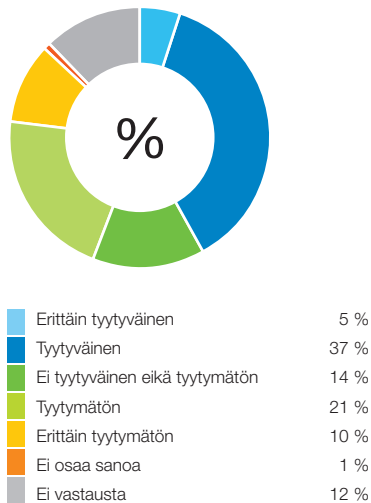
Työstä maksettavan palkan voi tulkita ainakin osin kuvaavan ammattikorkeakoulututkinnon tuottaman osaamisen arvostamista. Valmistuneilta tiedusteltiin

	Ylinj.	Keskij.	Esim.	Asiant.	Suorit.	Muu
LiKu (N=136)	4 %	3 %	9 %	39 %	32 %	13 %
Matk (N=40)	5 %	0 %	28 %	13 %	43 %	11 %
SoTe (N=88)	0 %	5 %	7 %	21 %	63 %	4 %
TeMe (N=91)	1 %	13 %	28 %	43 %	12 %	3 %

Kuvio 5.8 Valmistuneiden työasemat koulutusaloittain

heidän tyytyväisyyttään tämän hetkiseen palkkaansa. Vastaajista 42 % oli tyytyväisiä palkkaansa (43 % vuonna 2007) ja 31 % oli tyytymättömiä (41 % vuonna 2007). Kuviossa 5.9 havainnollistetaan palkkatyytyväisyyttä.

Kuvio 5.9 Valmistuneiden tyytyväisyys palkkaan (N=413)

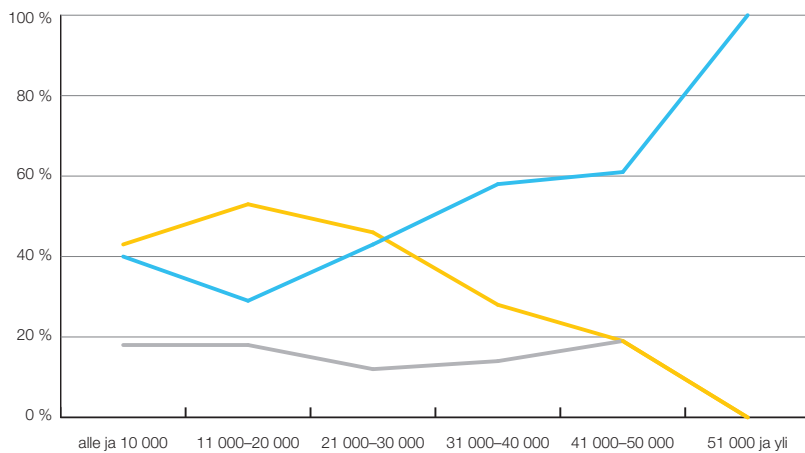
Palkkatyytyväisyydellä oli selvä yhteys sukupuoleen ($p = .001$) ja koulutusalaan ($p = .01$). Valmistumisajankohdalla ei ollut yhteyttä palkkatyytyväisyyteen, kuten ei ole ollut aikaisemmissakaan tutkimuksissa. Miehistä palkkaansa oli tyytyväisiä oli 59 % (49 % vuonna 2007) ja tyytymättömiä 24 % (30 % vuonna 2007). Naisista tyytyväisiä oli 42 % (40 % vuonna 2007) ja tyytymättömiä saman verran (47 % vuonna 2007). Tekniikan koulutusalaalta valmistuneista 63 % oli tyytyväisiä palkkaansa, mikä osuus on 14 prosenttiyksikköä suurempi kuin vuonna 2007. Liiketoiminnasta valmistuneista tyytyväisiä oli 44 % (49 % vuonna 2007), matkailun 42 % (45 % vuonna 2007) ja sosiaali- ja terveystieteiden valmistuneista 45 % (32 % vuonna 2007).

Tyytymättömiä palkkaansa oli 46 % matkailun alalta valmistuneista (52 % vuonna 2007), liiketoiminnasta valmistuneista 40 %, sosiaali- ja terveystieteiden valmistuneista 38 % (55 % vuonna 2007) ja 19 % tekniikasta valmistuneista. Palkkatyytyväisyys oli parantunut selvästi tekniikan sekä sosiaali- ja terveydenhuollon koulutusaloilla.

Vastaajien (N=281) ilmoittama vuosipalkka vaihteli 1 400 eurosta 90 000 euroon. Alle 10 000 euroa ilmoitti tienaavansa 54 kokopäivätyössä käyvää vastaajaa. On mahdollista ja todennäköistä, että osa vastaajista on ilmoittanut vuoden tulojen sijasta kuukausitulonsa. Kaiken kaikkiaan ilmoitetut palkat aiheuttivat epäuskoisuutta, koska tulot eivät vastaa suomalaisten tavallista ansiotasoa, ainakaan monilta osin. Palkkatyytyväisyys on kuvattuna kuviossa 5.10. Palkkatyytyväisyys oli suorassa yhteydessä palkan suuruuteen, kuten oli vuoden 2004 tutkimuksessakin, paitsi kaikkein pienituloisimmat, eli alle 10 000 ansaitsevat olivat palkkaansa tyytyväisempiä kuin seuraavassa luokassa (11 000–20 000) ansaitsevat. Tämäkin tukee oletusta, että pienituloisimmat ovat ilmoittaneet kuukausitulonsa eivätkä vuositulonsa. Pääosin palkkatyytyväisyys siis nousi tulojen myötä.

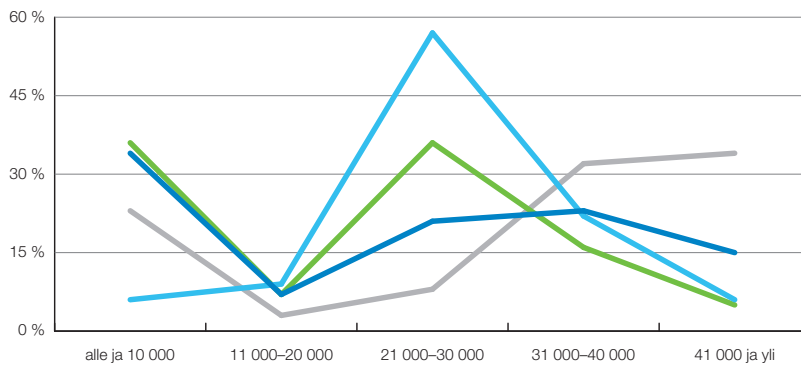
Palkan suuruus oli selvässä yhteydessä sukupuoleen ($p = .000$) ja koulutusalaan ($p = .000$), mutta ei enää juurikaan yhteydessä valmistumisajankohtaan ($p = .05$). Miesten palkkataso oli parempi kuin naisten, kuten aikaisemminkin on ollut. Miehistä ansaitti vuodessa yli 40 000 euroa 40 %, kun taas naisista tähän ylsi vain 7 %. Miesten keskimääräinen vuosipalkka oli noin 35 281 €, mediaani 36 000 ja moodi 40 000 ja naisten 22 937 €, mediaani 24 000 ja moodi 30 000.

Tekniikasta valmistuneista 34 % ilmoitti ansaitsevänsä vähintään 41 000 euroa vuodessa, kun vastaava osuus liiketoiminnasta valmistuneilla oli 15 %, matkailusta 6 % ja sosiaali- ja terveystieteiden valmistuneista 5 %. Koulutusalaakohtaiset erot on kuvattu kuviossa 5.11.

	Tyytyväinen	Ei tyytyväinen eikä tyytymätön	Tyytymätön
alle ja 10 000	40 %	18 %	43 %
11 000–20 000	29 %	18 %	53 %
21 000–30 000	43 %	12 %	46 %
31 000–40 000	58 %	14 %	28 %
41 000–50 000	61 %	19 %	19 %
51 000 ja yli	100 %	0 %	0 %

Kuvio 5.10 Palkkatyytyväisyyden ja palkan suuruuden suhde

	LiKu (N=91)	Matk (N=32)	SoTe (N=56)	TeMe (N=62)
alle ja 10 000	34 %	6 %	36 %	23 %
11 000–20 000	7 %	9 %	7 %	3 %
21 000–30 000	21 %	57 %	36 %	8 %
31 000–40 000	23 %	22 %	16 %	32 %
41 000 ja yli	15 %	6 %	5 %	34 %

Kuvio 5.11 Palkkataso eri koulutusaloilla

Tekniikassa vuosipalkkojen keskiarvo oli 35 355 €, mediaani 37 000 ja moodi 40 000. Matkailun alalla palkkojen keskiarvo oli 26 549 €, mediaani 25 000 ja moodi 25 000. Liiketoiminnan keskiarvo oli 22 131 €, mediaani 24 000 ja moodi 35 000. Sosiaali- ja terveystalalla keskiarvo oli 18 805 €, mediaani 24 000 ja moodi 30 000.

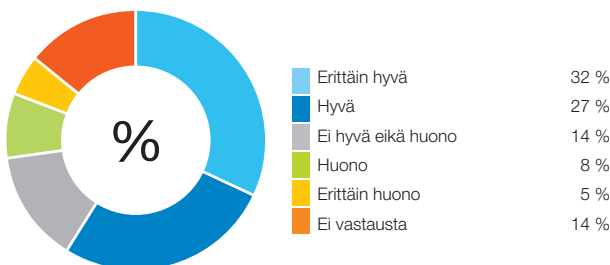
Työnantajasektoreittain palkkatasoa tarkasteltaessa voidaan todeta, että yksityisellä sektorilla oli julkista sektoria korkeammat palkat, kuten on ollut aiemmissakin tutkimuksissa. Yksityissektorilla työskentelevien keskimääräinen vuosipalkka 31 003 €, mediaani 30 000 ja moodi 40 000. Valtiolla työskentelevien vuosipalkkojen keskiarvo oli 25 141, mediaani 24 000 ja moodi 24 000. Kunnallisella puolella vastaava keskiarvo oli 21 574 €, mediaani 27 000 ja moodi 24 000. Omassa yrityksessä työskentelevien palkkataso oli muita sektoreita matalampi, keskimääräinen vuosipalkka oli 19 000, mediaani 20 000 ja moodi 2000.

5.6 Työn ja koulutuksen vastaavuus

Koulutus synnyttää valmistuneissa tulevaan työtehtävään ja työasemaan liittyviä odotuksia. Osittain tämän aseman saavuttamista voi kuvata sillä, kuinka moni valmistunut koki tekevnsä koulutustaan vastaavaa työtä. Vastaavuustilanne on esitetty kuviossa 5.12.

Tehdyn työn ja saadun koulutuksen vastaavuutta voi pitää edelleen hyvänä, vaikka arviot ovat huonontuneet aikaisemmista tutkimuksista. Edelleen 59 % vastaajista (69 % vuonna 2007 ja 74 % vuonna 2004) arvioi tekevnsä koulutustaan vastaavaa työtä. Edelleen vain 5 % arvioi (sama vuonna 2007), ettei työ vastannut lainkaan koulutusta ja 8 %, ettei vastaavuus ollut kovin hyvä (12 % vuonna 2007). Koulutusta vastaavan työn tekeminen ei liittynyt sukupuoleen, kuten aiemmin, mutta sillä oli selvä yhteys koulutusalaan ($p = .000$). Koulutusalaakohtaiset erot koulutuksen ja työn vastaavuudessa on esitetty kuviossa 5.13.

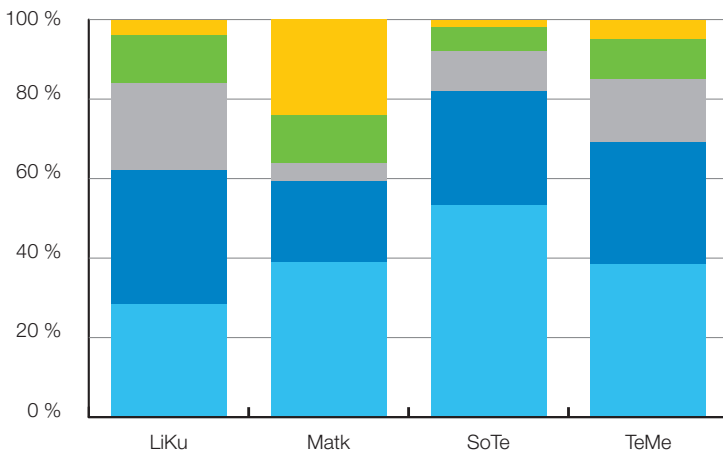
Kuten aiemmissakin tutkimuksissa sosiaali- ja terveysalalta valmistuneet kokivat tekevnsä selvästi muita useammin koulutustaan vastaavaa työtä. Tyytyväisyys koulutuksen ja työn vastaavuuteen oli lisääntynyt entisestään. Vastaajista 53 % arvioi koulutuksen ja työn kohtaavan erittäin hyvin (39 % vuonna 2007) ja 29 % melko hyvin (42 % vuonna 2007). Tekniikassa 36 % vastaajista koki koulutuksen vastaavan työtään erittäin hyvin (32 % vuonna 2007) ja 35 % hyvin (32 % vuonna 2007). Tyytyväisten osuus oli siis kasvanut 7 prosenttiyksikköä. Liiketoiminnassa 28 % vastaajista koki vastaavuuden erittäin hyvänä (34 % vuonna 2007) ja 34 % melko hyvänä (29 % vuonna 2007). Matkailun vastaajista erittäin tyytyväisiä oli 39 % ja melko tyytyväisiä 20 %, kun taas erittäin tyytymättömiä oli 24 %

Kuvio 5.12 Valmistuneiden (N=418) arvio koulutuksen ja tämän hetkisen työn vastaavuudesta

ja melko tyytymättömiä 12 %. Keskiarvoilla (maks. 5) ilmaistuna sosiaali- ja terveysala sai arvon 4,2 (s 1,0) (ka 4,0 vuonna 2007), tekniikka arvon 3,9 (s 1,0) (ka 3,8 vuonna 2007), liiketoiminta 3,7 (s 1,1), kuten aiemminkin ja matkailu arvon 3,4 (s 1,6) (ka 3,2 vuonna 2007).

Koulutusta vastaavan työpaikan saamista helppona piti helppona 26 % vastaajista, vaikeana 35 % vastaajista, ja ei helppona eikä vaikeana 22 %. Vastaavat luvut vuonna 2007 olivat 39 % helppo, 34 % vaikea, 27 % ei vaikea eikä helppo. Helppona koulutusta vastaavan työn löytymistä pitävien osuus oli siis vähentynyt 13 prosenttiyksikköä.

	LiKu (N=135)	Matk (N=41)	SoTe (N=87)	TeMe (N=92)	Kaikki (N=355)
Erittäin hyvä	28 %	39 %	53 %	36 %	38 %
Hyvä	34 %	20 %	29 %	35 %	31 %
Ei hyvä eikä huono	22 %	5 %	10 %	18 %	16 %
Huono	12 %	12 %	6 %	9 %	10 %
Erittäin huono	4 %	24 %	2 %	2 %	5 %

Kuvio 5.13 Arviot työn ja koulutuksen vastaavuudesta koulutusaloittain

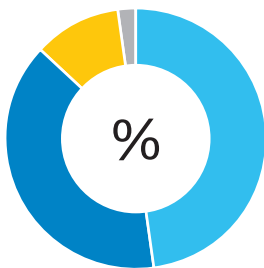
6.

Tyytyväisyys valittuun ammattialaan ja koulutukseen

Valmistuneita pyydettiin arvioimaan, miten tyytyväisiä he olivat valitsemaansa ammattialaan. Ammattialatyytyväisyyttä voi pitää yhtenä merkinä onnistuneesta alavalinnasta, mutta myös siitä, että valittu koulutus on onnistunut vastaamaan sille asetettuja odotuksia. Tyytyväisyyttä testattiin kysymällä, olivatko valmistuneet harkinneet jossakin työuransa vaiheessa vakavasti vaihtaa pois tutkintonsa edustamalta ammattialalta. Heiltä kysyttiin myös, mitkä heidän koulutusväylävalintansa olisivat, jos he olisivat uudelleen valintatilanteessa.

6.1 Ammattialatyytyväisyys

Vastanneiden tyytyväisyyttä omaan ammattialaansa ja halua pysyä edelleen koulutustaan vastaavalla ammattialalla voi pitää melko hyvänä (kuvio 6.1), kuten myös vuosina 2007 ja 2004.

■ Ei harkinnut vaihtoa	48 %
■ Harkinnut vaihtoa	39 %
■ On jo vaihtanut	11 %
■ Ei tietoa	2 %

Kuvio 6.1 Valmistuneiden (N=471) halukkuus pysyä amk-tutkintoaan vastaavalla alalla

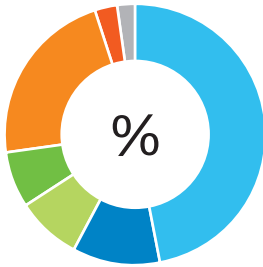
Tosin puolet valmistuneista oli harkinnut alan vaihtoa tai jo vaihtanut alaa, ja alle puolet (48 %) ei ollut harkinnut missään vaiheessa valmistumisensa jälkeen vaihtaa pois valitsemaltaan alalta. Tämä alauskollisten osuus oli vähentynyt vuoden 2007 tilanteesta 9 prosenttiyksikköä. Alan vaihtoa harkitsevien osuus oli pysynyt samana vuosina 2004 ja 2007 (31 %), mutta nyt se oli kasvanut (39 %). Alaa vaihtaneiden osuus on säilynyt suunnilleen ennallaan vuodesta 2001 lähtien (10 % → 9 % → 12 % → 11 %).

Koulutusmuodolla ei ollut yhteyttä alan vaihtamiseen tai sen harkitsemiseen. Myöskään koulutusalaakohtaiset tiedot eivät ole tilastollisesti merkitseviä, mutta ovat kiinnostavia. Matkailun alalta haluttiin selvästi vaihtaa alaa (41 %) tai oli jo vaihdettu (39 %). Eli vain 20 % ei ollut edes harkinnut alan vaihtamista. Tekniikan alan valmistuneista alan vaihtoa oli harkinnut 33 % ja liiketoiminnan vastaajista 38 % (vuonna 2007 molemmilta koulutusaloilta osuus oli noin neljännes) sekä sosiaali- ja terveysalan vastaajista 45 % (42 % vuonna 2007). Muulla kuin omalla koulutusallalla toimi tekniikan ja liiketoiminnan vastaajista noin 10 % (vuonna 2007 yli 10 %) sekä sosiaali- ja terveysalan vastaajista 7 % (5 % vuonna 2007).

6.2 Uudet koulutusväylävalinnat

Tyytyväisyyttä koulutusväylävalintaan selvitettiin myös kysymällä, minkälaisia koulutusvalintoja valmistuneet tekisivät nyt, jos he olisivat uudelleen valintatilanteessa. Tulokset on esitetty kuviossa 6.2.

Vastaajista lähes kolme neljäsosaa valitsisi edelleen koulutusväyläksi ammattikorkeakoulun, ja alle neljäsosa valitsisi mieluummin yliopiston. Tulos oli samansuuntainen kuin aiemmissa tutkimuksissa, mutta yli-

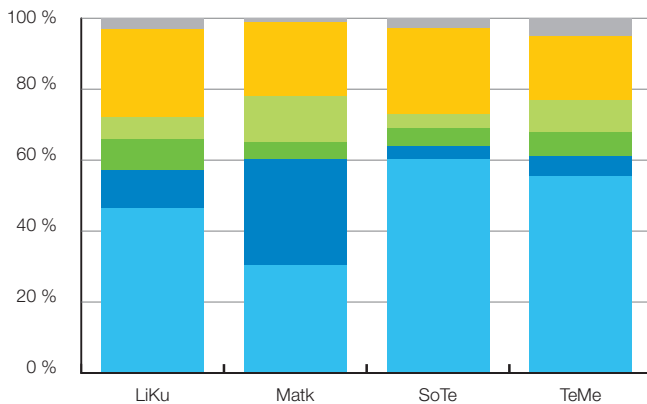

Sama koulutus SAMKissa	47 %
Eri koulutus SAMKissa	11 %
Sama koulutus toisessa amkissa	8 %
Eri koulutus toisessa amkissa	7 %
Yliopistokoulutus	22 %
Muu	3 %
Ei tietoa	2 %

Kuvio 6.2 Valmistuneiden (N=466) hypoteettiset uudet koulutusväylävalinnat

opistohakuisuus oli pudonnut vuoden 2001 tasolle (22 % → 24 % → 27 % → 22 %), ja vastaavasti ammattikorkeakouluhakuisuus oli noussut (75 % → 73 % → 69 % → 74 %) lähes vuoden 2001 tasolle. SAMK-uskollisuus oli myös noussut tilapäisestä notkahduksesta vuodesta 2007, eli kehitys seurantaajaksolla 1998 lähtien on seuraavanlainen 53 % → 63 % → 61 % → 54 % → 58 %. Täysin saman SAMKin koulutuksen valitsisi 47 % vastaajista (sama kuin vuonna 2007, 50 % vuonna 2004), ja jonkun toisen koulutuksen SAMKissa valitsisi 11 % (7 % vuonna 2007, 11 % vuonna 2004).

Uusiin koulutusväylävalintoihin ei vaikuttanut valmistumisajankohta eikä koulutusala. Ainoastaan matkailusta valmistuneiden profiili poikkesi muista koulutusalajoista siinä, että vain kolmannes valitsisi saman koulutuksen SAMKissa, kun taas jonkun toisen koulutuksen SAMKissa tai muussa ammattikorkeakoulussa valitsisi 43 % vastaajista. Koulutusalaakohtaiset tiedot eivät siis olleet tilastollisesti merkitseviä, mutta tulokset ovat kiinnostavia. Koulutusalaakohtainen tilanne on havainnollistettu kuviossa 6.3.

	Sama koulutus SAMKissa	Eri koulutus SAMKissa	Sama koulutus eri amkissa	Eri koulutus eri amkissa	Yliopistokoulutus	Muu
LiKu (N=153)	46 %	11 %	9 %	6 %	25 %	3 %
Matk (N=43)	30 %	30 %	5 %	13 %	21 %	1 %
SoTe (N=93)	60 %	4 %	5 %	4 %	24 %	3 %
TeMe (N=94)	55 %	6 %	7 %	9 %	18 %	5 %

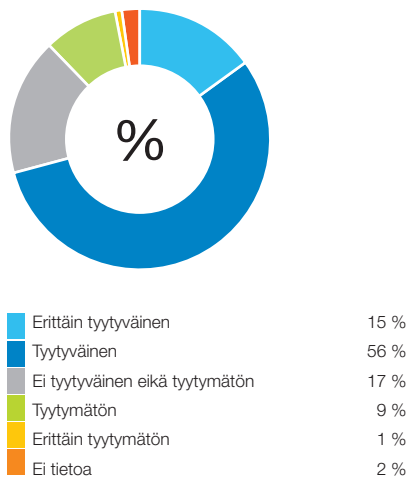
Kuvio 6.3 Hypoteettiset koulutusväylävalinnat koulutusaloittain

Aikaisemmin vuodesta 2001 lähtien tekniikasta valmistuneet ovat olleet SAMK-uskollisimpia (72 % → 70 % → 56 % → nyt 61 %), mutta nyt sosiaali- ja terveysala oli kirinyt ohi (62 % → 57 % → 53 % → nyt 64 %). Liiketoiminnan kehitys on vaihdellut (61 % → 62 % → 56 % → nyt 57 %), ja matkailun lasku kääntyi nousuun (50 % → 45 % → 41 % → nyt 60 %).

Alauskollisten eli niiden osuus, jotka olisivat uudessa valintatilanteessa edelleen halunneet valita saman koulutusalan, jolta olivat suorittaneet tutkintonsa, oli noussut sosiaali- ja terveysalalla (63 % → 56 % → 58 % → nyt 65 %), tekniikassa (66 % → 62 % → 57 % → nyt 62 %) ja liiketoiminnassa (52 % → 51 % → 50 % → nyt 55 %), ja säilynyt lähes ennallaan matkailussa (28 % → 45 % → 34 % → nyt 35 %).

6.3 Tyytyväisyys SAMKissa hankittuun koulutukseen

Valmistuneilta selvitettiin myös, miten tyytyväisiä he tällä hetkellä oivat SAMKissa hankkimaansa koulutukseen. Vastaajien antama palaute on esitetty kuviossa 6.4.

Kuvio 6.4 Valmistuneiden (N=472) tyytyväisyys SAMKissa hankkimaansa koulutukseen

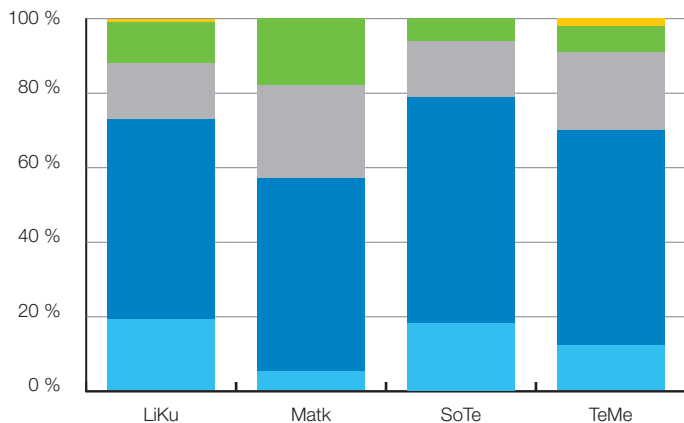
Tyytyväisyyttä voidaan pitää edelleen melko hyvänä, koska 71 % vastaajista oli vähintään tyytyväinen saamaansa koulutukseen ja selvästi tyytymättömiä oli vain 1 % vastaajista. Tulos on samansuuntainen kuin edellisissäkin tutkimuksissa, mutta tyytyväisten osuus oli vähentynyt 5 prosenttiyksikköä vuodesta 2007 ja 2 prosenttiyksikköä vuodesta 2004. Erittäin tyytymättömien osuus oli taas pudonnut yhden prosenttiyksikön. Keskiarvolla (max 5) ilmaistuna tyytyväisyys sai arvon 3,8 (s 0,8), kuten myös vuosina 2007 ja 2004.

Sukupuolella, valmistumisajankohdalla, pohjakoulutuksella eikä koulutusmuodolla ollut yhteyttä tyytyväisyyteen, kuten ei myöskään eri työnantajasektoreilla, palkkatasolla tai vastaajan työasemalla. Myöskään erot koulutusalojen välillä eivät olleet merkitseviä. Matkailun profiili poikkeaa kuitenkin muista koulutusaloista, kuten aikaisemmissakin tutkimuksissa, joten tulosten kiinnostavuuden takia ne esitetään. Koulutusalakohittaiset erot on esitetty kuviossa 6.5.

Parhaan palautteen SAMKissa hankkimastaan koulutuksesta antoivat sosiaali- ja terveysalalta valmistuneet, kuten myös vuonna 2007. Tyytyväisten osuus sosiaali- ja terveysalalla oli 79 %, mikä osuus oli laskenut kaksi prosenttiyksikköä vuoteen 2007 (75 % vuonna 2004). Liiketoiminnassa tyytyväisten osuus oli 73 % (80 % vuonna 2007 ja 78 % vuonna 2004), tekniikassa 70 % (73 % vuonna 2007 ja 71 % vuonna 2004). Matkailussa tyytyväisten osuus oli 57 %, mikä oli noussut 13 prosenttiyksikköä vuoteen 2007, eli tilanne oli sama kuin vuonna 2004. Keskiarvoilla (maks. 5) kuvattuna sosiaali- ja terveysala sai arvon 3,9 (s 0,7), kuten vuonna 2007. Liiketoiminta sai arvon 3,8 (s 0,9) (3,9 vuonna 2007), tekniikka arvon 3,7 (s 0,8) (3,8 vuonna 2007) ja matkailu 3,4 (s 0,8) (3,3 vuonna 2007).

6.4 Halukkuus suositella SAMKia muille

SAMKista valmistuneet ovat tärkeitä viestin viejiä potentiaalisille koulutukseen hakijoille. Valmistuneilta kysyttiin, kuinka moni heistä olisi valmis suosittamaan omien kokemustensa perusteella SAMKia kou-

	Erittäin tyytyväinen	Tyytyväinen	Ei tyytyväinen eikä tyytymätön	Tyytymätön	Erittäin tyytymätön
LiKu (N=159)	19 %	54 %	15 %	11 %	1 %
Matk (N=44)	5 %	52 %	25 %	18 %	0 %
SoTe (N=97)	18 %	61 %	15 %	6 %	0 %
TeMe N=(98)	12 %	58 %	21 %	7 %	2 %

Kuvio 6.5 Valmistuneiden tyytyväisyys SAMKissa hankkimaansa koulutukseen koulutusaloittain

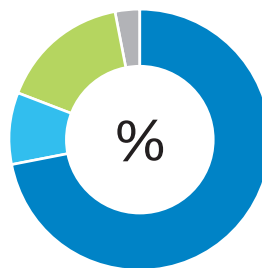
lutuspaikaksi muille. Kuviossa 6.6 on kuvattu vastan-
neiden suositteluhalukkuus.

Tulos oli samansuuntainen kuin aiemmissakin tutki-
muksissa. Selvä enemmistö eli 72 % oli halukas suosit-
telemaan SAMKia mahdollisille hakijoille. Suositte-
luhalukkaiden osuus oli jopa noussut 4 prosenttiyksikköä
vuodesta 2007. Sen sijaan suosittelemattomien mää-
rän lasku vuodesta 2001 lähtien oli pysähtynyt (17 % →
11 % → 8 % → 9 %).

Valmistuneet perustelivat suositteluhalujaan seura-
vasti:

*Oman työurani edetessä olen yhä enemmän op-
pinut arvostamaan saamaani koulutusta juuri
SAMKissa. (valm. 41)*

*Erittäin hyvämaineinen koulu ja opetus ammat-
titaitoista. (valm. 192)*

Haluaa suositella	72 %
Ei halua suositella	9 %
Ei osaa sanoa	16 %
Ei tietoa	3 %

Kuvio 6.6 Valmistuneiden (N=464) halukkuus suositella SAMKia opiskelupaikaksi muille

Pienehkö oppilaitos, jossa saa ensiluokkaista opetusta. Monet opettajat ovat oman alansa huippuasiantuntijoita. Opetus antaa hyvät lähtövalmiudet työelämään. (valm. 282)

Oma opiskeluaika oli SAMKissa kaikin puolin antoisaa sekä itse opintojen, että opiskeluympäristön ja -kulttuurin puolesta. (valm. 450)

Suositteluhaluttomuus kohdistui opetuksen huonoon laatuun, opetusjärjestelyihin ja opettajien ammattitaidottomuuteen.

Varsinkin opettajat eivät olleet enää täysin päi-väntasalla mitä työelämässä oikeasti tapahtuu. 20 vuotta vanhat kalvotkin voisi vaikka joskus päivittää. (valm. 153)

Hyvistä ja ammattitaitoisista opettajista oli oman opiskeluni aikana puutetta. Asiasta annettiin opintojaksojen päätyttyä palautetta mutta mitään ei tapahtunut. (valm. 308)

Opetuksessa oli parantamisen varaa. On opettajia, joiden täytyisi itse ensin kouluttautua vähän paremmin opettamaan asioita ennen kuin heidät päästää kouluttamaan opiskelijoista työntekijöitä. (valm. 328)

Valmistumisajankohdalla, pohjakoulutuksella, koulutusmuodolla, koulutuspaikkakunnalla, koulutusosalalla, sukupuolella ja työasemalla ei ollut yhteyttä suositteluhalukkuuteen. Sen sijaan satakuntalaisuusasteella oli selvä yhteys ($p = .000$). Satakuntalaisista 85 % oli halukas suosittelemaan SAMKia opiskelupaikaksi ja muista kuin satakuntalaisista 64 %. Sen sijaan satakuntalaisista vain 5 % ei ollut halukas suosituksiin eikä muista 14 %. Tyytyväisyydellä koulutukseen oli luonnollisesti selvä yhteys ($p = .000$) suositushalukkuuteen. Koulutukseensa tyytyväisistä 84 % oli valmiita puhumaan SAMKin puolesta mutta 21 % ei ollut. Koulutukseensa tyytymättömistä taas 57 % ei ollut valmis suosittelemaan SAMKia opiskelupaikaksi, mutta tyytymättömyydestään huolimatta 2 % oli.

7. Muuttovirrat

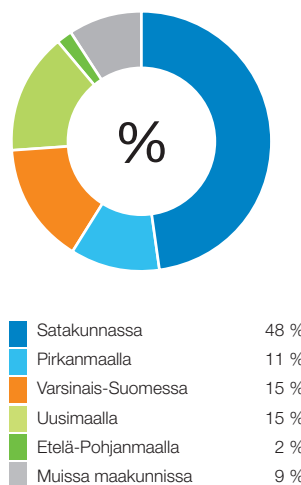
Osa ammattikorkeakoulujen vaikuttavuudesta syntyy korkeakoulututkinnon suorittaneiden jäädessä alueella omaksumansa osaamisen käyttäjäksi. Osa valmistuneista siirtyy kuitenkin aina myös muihin maakuntiin. Satakunta onkin omaksunut ainakin jossain määrin myös kouluttajamaakunnan roolin. Vaikka osa SAMKista valmistuneista siirtyykin muualle töihin, heidän kouluttamisensa on ollut mielekäs-tä koko maan näkökulmasta tarkasteltuna.

Satakunta on ollut pitkään väestön menettäjämaa-kunta. Korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus vuosina 1998–2009 on kasvanut niin Satakunnassa kuin koko maassa. Osuus jää Satakunnassa kuitenkin selvästi alle maan keskimääräisen. Ainoastaan Raumalla osuus on maan keskiarvon luokkaa. Porin osuus on Raumaa ja koko maata yli kaksi prosenttiyksikköä alempi. Huittisten ja Kankaanpään osuudet ovat vieläkin alempia ja kasvuvauhti on jäänyt Satakunnan ja koko maan keskiarvoa hitaammaksi. Ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneestä väestöstä on Satakunnassa (4,7 %) huomattavasti maan (7,4 %) keskiarvoa alempi. Ero koko maan kehitykseen on myös hiljalleen kasvanut, vaikka Satakunnassa kehitys on sinänsä ollut positiivista. Porissa ja Raumalla osuudet ovat Satakunnan keskiarvoa korkeampia, ja Kankaanpää on keskitason tuntumassa. (Satamittari 2010.)

SAMKissa on suoritettu eri koulutusaloilla vuosina 1995–2010 12 179 ammattikorkeakoulututkintoa (Todistustietokanta 2010). 2000-luvulla valmistuneiden määrä on vaihdellut vuositasolla 900 molemmin puolin (AMKOTA 2009). Valmistuneiden muuttovirtoja selvitettiin kysymällä heidän kotikuntaansa ennen opiskelua, valmistumishetkellä ja syyskuussa 2010. Tulokset on käsitelty maakuntatasolla.

7.1 Muuttovirtojen kokonaisuus

Valmistuneiden jakautuminen eri maakuntiin syyskuussa 2010 on kuvattu kuviossa 7.1.

Kuvio 7.1 Valmistuneiden (N=470) maantieteellinen sijoittuminen syyskuussa 2010

Sijoittumistilanne oli Satakunnan näkökulmasta ennallaan vuoteen 2007 verrattuna. Sijoittuminen Satakuntaan on ollut vuodesta 2001 seuraava: 53 % → 56 % → 48 % → nyt 48 %. Uusimaalle oli nyt sijoittunut 15 % vastaajista. Sijoittuminen Uusimaalle on vaihdellut tutkimusjakson aikana seuraavasti: 14 % → 10 % → 17 % → nyt 15 %. Varsinais-Suomeen oli sijoittunut 15 % vastaajista (13 % vuonna 2007) ja Pirkanmaalle 11 % (13 % vuonna 2007).

Vastanneiden pääasialliset kotimaakunnat ennen opiskelua olivat aikaisempien vuosien tavoin Sata-

kunnan (54 %) ohella Varsinais-Suomi (14 %), Pirkanmaa (10 %), Uusimaa (4 %) ja Etelä-Pohjanmaa (4 %).

Taulukossa 7.1 on kuvattu valmistuneiden sijoittuminen maakuntiin ennen opiskelua, valmistumishetkellä ja kyselyhetkellä.

Taulukko 7.1 Valmistuneiden sijoittuminen maakunnittain ennen opiskelua, valmistumishetkellä ja syyskuussa 2010

	Ennen opiskelua (N=468) %	Valmistumisvaihe (N=474) %	Syyskuu 2010 (N=470) %
Satakunta	54	68	48
Varsinais-Suomi	14	10	15
Pirkanmaa	10	7	11
Uusimaa	4	7	15
Etelä-Pohjanmaa	4	1	2
Muut	14	7	9

Kokonaistulos oli edellisten vuosien tapaan Satakunnan kannalta miinusmerkinen. Kuitenkin koulutusaika veti edelleen asukkaita Satakuntaan. Siirtymät on kuvattu yksityiskohtaisemmin taulukossa 7.2.

Taulukko 7.2 Muutokset maakuntaosuuksissa %-yksikköinä opiskelua edeltävästä ajasta valmistumiseen (E → V), valmistumisesta syyskuuhun 2010 (V → S) ja opiskelua edeltävästä ajasta syyskuuhun 2010

	E → V %-yks	V → S %-yks	E → S %-yks
Satakunta	+14	-20	-6
Varsinais-Suomi	-4	+5	+1
Pirkanmaa	-3	+4	+1
Uusimaa	+3	+8	+11
Etelä-Pohjanmaa	-3	+1	-2
Muut	-7	+2	-5

Lopullinen voittajamaakunta, joka voi hyödyntää valmistuneiden osaamista omaa alkuperäistä panostaan suuremmalla määrällä, oli edelleen Uusimaa. Satakunnan kokonaismenetyksien alun perin satakuntalaisista oli 6 prosenttiyksikköä, mikä on 5 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuonna 2007. Kehityskulku aikaisemmista tutkimuksista on seuraava: 12 % → 9 % → 11 % → nyt 6 %. Muuttovoitto (14 prosenttiyksikköä) opiskeluaikana on sekin 4 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuosina 2007 ja 2004.

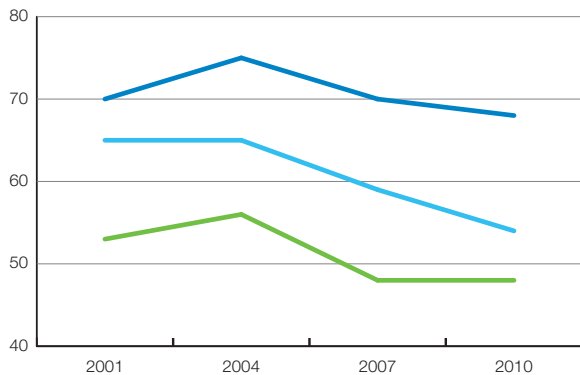
Kuviossa 7.2 on kuvattu Satakuntaan sijoittuneiden osuuden muutos eri vuosina 2001, 2004, 2007 ja 2010.

Satakuntalaisten osuus ennen opiskelua ja valmistumisvaiheessa oli vähentynyt aikaisemmista tutkimuksista. Mutta satakuntalaisten osuus valmistumisen jälkeen syyskuussa 2010 on säilynyt ennallaan vuoteen 2007 nähden.

7.2 Satakuntalaisten ja ei-satakuntalaisten muuttovirrat

Satakuntalaisten opiskeluaikainen maakuntauskollisuus oli säilynyt hyvänä, kuten aikaisemminkin. Edelleen vain 9 % alun perin satakuntalaisista valmistuneista muutti pois Satakunnasta opiskelun kuluessa. Osuus on kasvanut jopa erikoisen säännöllisesti aina yhden prosenttiyksikön verran tutkimusajankohtina (2001 → 2004 → 2007 → 2010). Valmistumisen jälkeinen muuttoliike pois Satakunnasta on kuitenkin korkeahko, mutta pudonnut kaksi prosenttiyksikköä vuodesta 2007, eli palannut vuoden 2004 tasolle (taulukko 7.3).

Vajaa viidennes oli siirtynyt pois Satakunnasta. Pääasialliset voittajamaakunnat olivat Uusimaa ja Varsinais-Suomi. Uusimaan voittoprosentti oli kuitenkin pienentynyt 3 prosenttiyksikköä vuodesta 2007, jolloin se oli kasvanut merkittävästi (8 prosenttiyksikköä + 6 prosenttiyksikköä) vuosista 2004 ja 2001. Varsinais-Suomi oli kasvattanut muuttovoittoaan 2 prosenttiyksikköä vuoteen 2007 verrattuna. Pirkanmaa sen sijaan oli menettänyt muuttovoitostaan yhden prosenttiyksikön.

	2001	2004	2007	2010
Satakunnassa ennen opiskelua	65	65	59	54
Satakunnassa valmistumisen vaiheessa	70	75	70	68
Satakunnassa syyskuussa tutk.vuonna	53	56	48	48

Kuvio 7.2 Satakuntaan sijoittuneiden osuudet (%) ennen opiskelua, valmistumisvaiheessa ja syyskuussa vuosina 2001, 2004, 2007 ja 2010

Aikaisemmissa tutkimuksissa nuorten koulutuksesta valmistuneet muuttivat pois Satakunnasta selvästi useammin kuin aikuiskoulutuksesta valmistuneet. Enää tällaista eroa ei ollut. Poismuuttaneet työskentelivät erilaisissa johtotehtävissä ja asiantuntijoina, kuten on tullut esiin aikaisemmissakin tutkimuksissa.

Taulukossa 7.4 on esitetty ennen opiskelun alkua Satakunnan ulkopuolella asuneiden muuttovirrat valmistusajankohdasta syyskuuhun 2010.

Opiskeluaikainen muuttovirta Satakuntaan tapahtui Varsinais-Suomesta, Pirkanmaalta ja Uusimaalta.

Taulukko 7.3 Ennen opiskelun alkua Satakunnassa asuneiden muuttovirrat valmistumisesta syyskuuhun 2010

	Valmistumisvaihe (N=258) %	Syyskuu 2010 (N=256) %	Muutos %-yks
Satakunta	91 %	73 %	- 18
Varsinais-Suomi	3 %	10 %	+ 7
Pirkanmaa	1 %	4 %	+ 3
Uusimaa	5 %	12 %	+ 7
Muut maakunnat	1 %	1 %	0

Taulukko 7.4 Ennen opiskelun alkua Satakunnan ulkopuolella asuneiden muuttovirrat valmistumisesta syyskuuhun 2010

	Valmistumisvaihe (N=209) %	Syyskuu 2010 (N=208) %	Muutos %-yks
Satakunta	43 %	20 %	- 23
Varsinais-Suomi	19 %	22 %	+ 3
Pirkanmaa	15 %	21 %	+ 6
Uusimaa	10 %	19 %	+ 9
Muut maakunnat	13 %	18 %	+ 5

Alun perin satakuntalaisista, mutta nyt Satakunnan ulkopuolelle sijoittuneista eli ulkosatakuntalaisista (N=96) 60 % olisi halukas palaamaan Satakuntaan, jos työtä olisi tarjolla. Luku on 10 prosenttiyksikköä pienempi kuin vuonna 2007. Vastaavasti alun perinkin ulkosatakuntalaisista (N=166) 39 % olisi halukas muuttamaan Satakuntaan, jos töitä olisi tarjolla. Tämä osuus oli 9 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuonna 2007. Paluuhalukkaiden määrä alkuperäisillä satakuntalaisilla on kehittynyt vuodesta 2001 lähtien 36 % → 50 % → 70 % → nyt 60 %. Halukkaita palaamaan olivat edelleen tekniikan alalta valmistuneet 63 % (72 % vuonna 2007). Vastaava osuus liiketoiminnan ja matkailun aloilta valmistuneiden osalta oli 62 % (68 % vuonna 2007), ja sosiaali- ja terveysalalta 57 % (52 % vuonna 2007).

7.3 Koulutusalojen muuttovirrat

Taulukossa 7.5 on kuvattu muuttovirtoja koulutusaloittain.

Tavallisin Satakunnan ulkopuolella oleva sijoittumismaakunta oli vielä syyskuussa 2007 Uusimaa kaikilla muilla koulutusaloilla paitsi sosiaali- ja terveysalalla. Nyt sosiaali- ja terveysalalla ja myös tekniikan alalla suurin Satakunnan ulkopuolinen sijoittumismaakunta oli Varsinais-Suomi, kuten se oli ollut sote-alalla myös vuonna 2004. Vuonna 2001 sote-alan suurin sijoittumismaakunta oli vielä Pirkanmaa.

Eri ajankohtina tapahtuneet siirtymät maakuntien välillä on kuvattu taulukossa 7.6.

Opiskeluajaksi Satakuntaan muuttaneita löytyi kaikilta koulutusaloilta, eniten heitä oli liiketoiminnasta. Vuonna 2007 kyselyyn vastanneista eniten Satakuntaan muuttaneita oli tekniikasta ja vuonna 2004 sosiaali- ja terveysalalta. Satakunnan näkökulmasta katsottuna kaikki koulutusalat olivat menettäjiä, mutta selvästi muita vähemmän liiketoiminta (nyt menetys 2 %; vuonna 2007 12 %). Muidenkin koulutusalojen paitsi matkailun osalta menetys oli vähentynyt edellisten vuosien menetysosuuksiin verrattuna. Vuonna 2007 tekniikka menetti 12 %, ja nyt 9 %, sosiaali- ja terveysala 10 % ja nyt 8 % (matkailu 10 % ja nyt 11 %).

Tekniikan alun perin satakuntalaiset poismuuttajat olivat miehiä (55 %) ja nuorten koulutuksesta valmistuneita (89 %). He työskentelivät erilaisissa johtotehtävissä tai asiantuntijoina (73 %). Liiketoiminnan satakuntalaiset poismuuttajat taas olivat naisia (64 %), ylioppilaita (81 %) ja nuorten koulutuksesta valmistuneita (93 %). Sosiaali- ja terveysalan muuttajat eivät olleet yhteydessä sukupuoleen. He olivat nuorten koulutuksesta valmistuneita (86 %) ja he kokivat tekevänsä tutkintoaan vastaavaa työtä (79 %).

Yhteistä eri koulutusalojen profileille on, että poismuuttajat olivat nuorten koulutusohjelmista valmistuneita. Poismuutolla ei ollut millään koulutusalalla

Taulukko 7.5 Valmistuneiden sijoittuminen koulutusaloittain valmistumishetkellä ja syyskuussa 2010

	LiKu (N=161)		Matk (N=44)		SoTe (N=98)		TeMe (N=98)	
	Valm. %	9/10 %	Valm. %	9/10 %	Valm. %	9/10 %	Valm. %	9/10 %
Satakunta	73	49	71	50	71	57	58	37
Varsinais-Suomi	8	12	7	11	9	14	16	22
Pirkanmaa	8	13	7	9	6	9	6	12
Uusimaa	7	19	9	25	6	8	9	13
Muut	4	7	6	5	8	12	11	16

yhteyttä siihen, kokiko valmistunut työnsaannin helppona tai vaikeana. Poismuuttaneiden profiilit olivat hieman muuttuneet aikaisemmista tutkimuksista, jolloin poismuuttamisella oli laajemmin yhteyttä nykyiseen työasemaan, pääsääntöiseen toimintaan, pohjakoulutukseen, kokemukseen työn koulutusvastavuudesta ja kokemukseen työnsaannin helppoudesta.

Valmistuneilta kysyttiin myös, olisivatko he valmiita siirtymään ulkomaille töihin. Vastaajista 45 % oli halukkaita työskentelemään ulkomailla.

Taulukko 7.6 Siirtymät maakuntien välillä opiskelua edeltävästä ajasta valmistumiseen (E → V), valmistumisesta syyskuuhun 2010 (V → S) ja opiskelua edeltävästä ajasta syyskuuhun 2010 (E → S)

	E → V	V → S	E → S
	%-yks	%-yks	%-yks
LIIKETOIMINTA (N=161)			
Satakunta	+ 22	- 24	- 2
Varsinais-Suomi	- 6	+ 4	- 2
Pirkanmaa	- 5	+ 5	0
Uusimaa	+ 1	+ 12	+ 13
Muut	- 12	+ 3	- 9
MATKAILU (N=44)			
Satakunta	+ 10	- 21	- 11
Varsinais-Suomi	0	+ 4	+ 4
Pirkanmaa	+ 2	+ 2	+ 4
Uusimaa	+ 2	+ 16	+ 18
Muut	- 14	- 1	- 15
SOSIAALI- JA TERVEYSALA (N=98)			
Satakunta	+ 6	- 14	- 8
Varsinais-Suomi	- 4	+ 5	+ 1
Pirkanmaa	- 4	+ 3	- 1
Uusimaa	+ 3	+ 2	+ 5
Muut	- 1	+ 4	+ 3
TEKNIikka JA MERENKULKU (N=98)			
Satakunta	+ 12	- 21	- 9
Varsinais-Suomi	- 2	+ 6	+ 4
Pirkanmaa	- 5	+ 6	+ 1
Uusimaa	+ 5	+ 4	+ 9
Muut	- 10	+ 5	- 5

8.

Työelämäosaaminen

Tässä tutkimuksessa on käytetty teoreettisena taustana Jaatisen (2005) aiemmassa seurantatutkimuksessa määrittelemää työelämäosaamista.

Työelämässä eri tehtävissä osaamista on kuvattu monilla erilaisilla käsitteillä. Yleisimmin käytössä ovat olleet kompetenssit ja kvalifikaatiot. Ruohotien (2002) mukaan runsaasta kirjoittelusta huolimatta näiden käsitteiden merkityksestä ja sisällöstä ei kuitenkaan ole olemassa yksimielisyyttä. Kompetenssi voidaan esimerkiksi ymmärtää joko yksilön ominaisuutena tai työtehtävien asettamina vaatimuksina. (Ruohotie 2002.) Tässä raportissa käsitteitä kvalifikaatio ja kompetenssi käytetään kuvaamaan yleisesti työelämässä tarvittavaa osaamista sekä työpaikan että työntekijän näkökulmasta katsottuna.

Ruohotien (2002) esittelemistä kvalifikaatio/kompetenssiluokituksia on valittu tähän raporttiin viitteelliseksi luokitukseksi tutkijaryhmän Evers, Rush ja Berdrowin luokitus. He ryhmittelevät työelämäkvalifikaatiot neljään luokkaan: oman toiminnan hallintataidot, kommunikointitaidot, ihmisten ja tehtävien johtamistaidot ja innovaatioiden ja muutoksen käynnistämistaidot. (Ruohotie 2002.)

Evers, Rush ja Berdrow (1998) sisällyttävät oman toiminnan hallintataitoihin muun muassa sellaiset osaamisalueet, joiden avulla voidaan kehittää jatkuvasti ruutiinien omaksumistapoja, jotka auttavat hallitsemaan epävarmuutta jatkuvasti muuttuvassa työelämässä. Tällaisia taitoja ovat muun muassa oppimaan oppiminen, kyky organisoida ja hallita ajankäyttöä, omien vahvuuksien tunteminen, ongelmanratkaisutaito ja analyttisyys.

Kommunikointitaidoilla tarkoitetaan taitoa toimia tehokkaasti eri henkilöiden ja ryhmien kanssa niin, että pystytään keräämään, jakamaan ja integroimaan tietoa sen eri muodoissa. Tähän ryhmään luetaan muun muassa vuorovaikutustaidot, kuten kuuntelutaito sekä suullinen ja kirjallinen viestintätaito.

Ihmisten ja tehtävien johtamistaidot ovat taitoja, joiden avulla tehtävät saadaan suoritetuiksi. Näitä taitoja ovat esimerkiksi organisointi-, koordinointi-, päätöksenteko-, johtamis-, konfliktien hallinta- sekä suunnittelu- ja organisointitaidot.

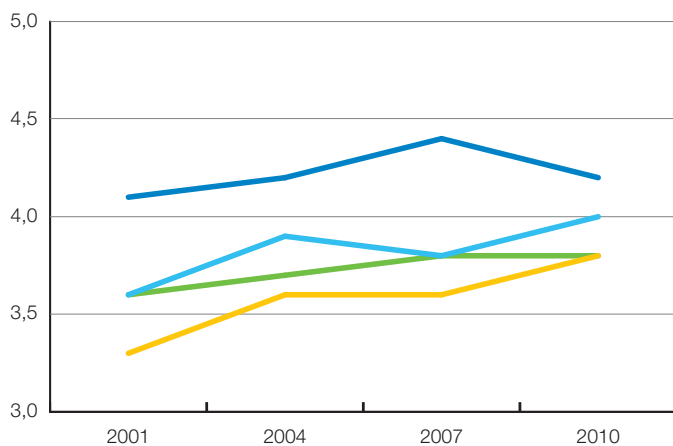
Innovaatioiden ja muutosten käynnistämisen taitoihin kuuluu kyky hahmottaa asioita ja virittää aloitteellisuutta sekä johtaa käytäntöjen muutosta. Tähän luokkaan tutkijat lukevat muun muassa hahmottamiskyvyn, luovuuden, innovatiivisuuden, muutosherkyyden, riskinotto- ja visiointikyvyn.

Tutkimuksessa oli mukana 22 eri työelämän osaamisaluetta. Nämä on ryhmitelty tehdyssä analyysissä edellä kuvattuun neljään suurempaan osaamisalueeseen.

8.1 Työelämässä vaadittava osaaminen

Työnantajien näkemys työelämäkompetenssien tärkeydestä on muuttunut keskiarvoilla kuvattuna seuranta-aikana vuodesta 2001 vuoteen 2010 kuvion 8.1 mukaisesti.

Kommunikointitaitojen merkitys arvioitiin tärkeämmäksi kuin aikaisemmissa tutkimuksissa (ka 3,6 → 3,9 → 3,8 → nyt 4,0), samoin kuin ihmisten ja tehtävien joh-

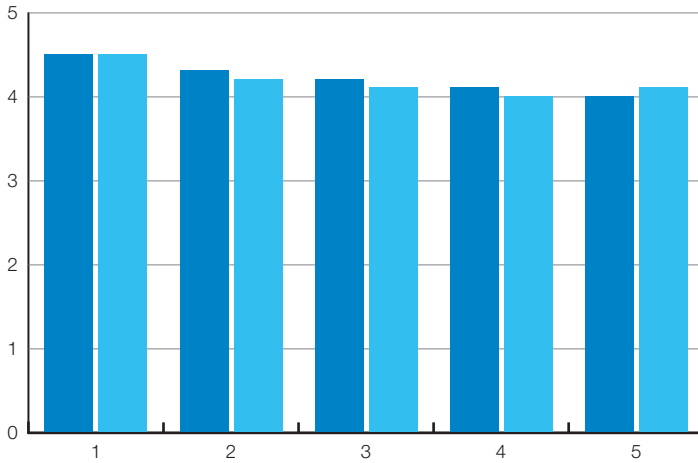
	2001	2004	2007	2010
Oman toiminnan hallinta	4,1	4,2	4,4	4,2
Kommunikointitaidot	3,6	3,9	3,8	4
Ihmisten ja tehtävien johtaminen	3,3	3,6	3,6	3,8
Innovaatioiden ja muutosten käynnistäminen	3,6	3,7	3,8	3,8

Kuvio 8.1 Työnantajien näkemys työelämäkompetenssien tärkeydestä vuosina 2001–2010

taminen (ka 3,3 → 3,6 → 3,6 → nyt 3,8). Innovaatioiden ja muutosten käynnistäminen on säilynyt ennallaan vuoteen 2007 verrattuna, mutta koetaan kuitenkin tärkeämmäksi kuin vuosina 2001 ja 2004 (ka 3,6 → 3,7 → 3,8 → nyt 3,8). Oman toiminnan hallinta arvioitiin samalle tasolle kuin vuonna 2004, eli vähemmän tärkeäksi kuin vuonna 2007 (ka 4,1 → 4,2 → 4,4 → nyt 4,2).

8.1.1 Oman toiminnan hallinta

Oman toiminnan hallintaan liittyviin kvalifikaatioihin ja kompetensseihin luetaan tässä yhteydessä ajanhallintakyky, palautteen hyödyntämiskyky, oman ammatin hallinta, oman osaamisen arviointi ja ongelmanratkaisutaidot. Työnantajien edustajien ja val-

	Valmistuneet	Työnantajat
1. Oman ammatin hallinta	4,5	4,5
2. Palautteen hyödyntämiskyky	4,3	4,2
3. Ongelmanratkaisutaidot	4,2	4,1
4. Oman osaamisen arviointi	4,1	4,0
5. Ajankäytönhallinta	4,0	4,1

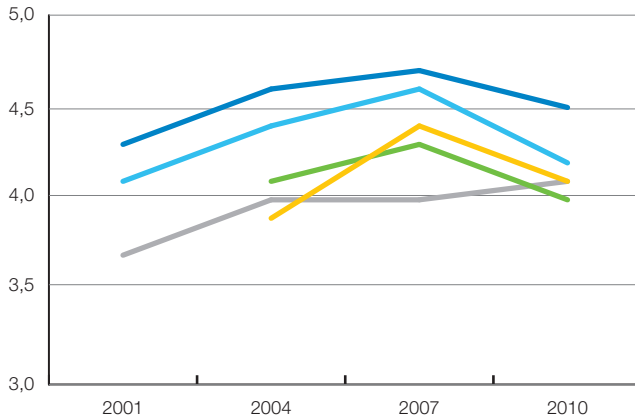
Kuvio 8.2 Valmistuneiden ja työnantajien näkemykset oman toiminnan hallintaan liittyvien kvalifikaatioiden ja kompetenssien tärkeydestä työelämässä

mistuneiden näkemykset oman toiminnan hallintaan liittyvien osaamisalueiden tärkeydestä on esitetty kuviossa 8.2.

Työnantajien edustajien ja SAMKista valmistuneiden näkemysten välillä ei ollut suurta eroa toiminnan hallintaan liittyvien kvalifikaatioiden ja kompetenssien tärkeydestä nykyisessä työelämässä, kuten ei ole ollut aiemmissakaan tutkimuksissa. Oman ammatin hallinnan molemmat vastaajaryhmät arvioivat yhtä tärkeäksi (ka 4,5; vuonna 2007 molemmilla ka 4,7). Valmistuneet pitivät ongelmanratkaisutaitoja, ajankäytön hallintaa ja palautteen hyödyntämiskykyä vähän tärkeämpinä kuin työnantajat eron ollessa kuitenkin vain +0,1. Ongelmanratkaisutaitojen ja ajankäytön hallinnan osalta tilanne oli päinvastoin kuin vuonna 2007, jolloin työnantajien edustajat pitivät näitä taitoja hieman tärkeämpinä. Palautteen hyödyntämiskykyä valmistuneet pitivät vähän tärkeämpänä nyt (ka 4,1) kuin vuonna 2007 (ka 4,0), sen sijaan työnantajien arvio

nyt oli ka 4,0 ja vuonna 2007 ka 4,3. Oman osaamisen arvioinnin tärkeyttä valmistuneet pitivät hieman tärkeämpänä nyt (ka 4,0) kuin vuonna 2007 (ka 3,9). Työnantajien edustajien arvio oman osaamisen arvioinnin tärkeydestä oli myös vähän noussut (nyt ka 4,1; vuonna 2007 ka 4,0).

Valmistuneiden käsitys oman toiminnan hallintaan liittyvistä kvalifikaatioista oli selvässä yhteydessä vastaajan sukupuoleen ($p = .000$) ja koulutusalaan ($p = .000$), ja vähän yhteydessä myös koulutusmuotoon ($p = .03$). Naiset pitivät miehiä tärkeimpinä kaikkia oman toiminnan hallinnan osa-alueita, eli oman osaamisen arviointitaitoa (naiset ka 4,1, s 0,8; miehet ka 3,8, s 0,8), ajankäytön hallintataitoa (naiset ka 4,3, s 0,8; miehet ka 4,0, s 0,9), ongelmanratkaisutaitoja (naiset ka 4,4, s 0,7; miehet ka 4,2, s 0,9), sekä palautteen ja kritiikin hyödyntämisen taitoa (naiset ka 4,3, s 0,7; miehet 3,8, s 0,8). Tulos on samansuuntainen kuin vuonna 2007.

	2001	2004	2007	2010
Oman ammatin hallinta	4,3	4,6	4,7	4,5
Ongelmanratkaisutaidot	4,1	4,4	4,6	4,2
Ajankäytön hallinta		3,9	4,4	4,1
Palautteen hyödyntämiskyky		4,1	4,3	4
Oman osaamisen arviointi	3,7	4	4	4,1

Kuvio 8.3 Työnantajien käsitys oman toiminnan hallintaan liittyvien kvalifikaatioiden tärkeydestä vuosina 2001–2010

Koulutusaloilta sosiaali- ja terveysalan vastaajat pitivät oman toiminnan hallintaan liittyviä kvalifikaatioita muita koulutusaloja tärkeämpiä ja tekniikan vastaajat arvioivat ne muita aloja vähemmän tärkeiksi. Osa-alueita arvioitiin seuraavasti: Oman osaamisen arviointitaidon tärkeys sosiaali- ja terveysalalla (ka 4,4, s 0,6), liiketoiminnassa (ka 4,0, s 0,7) ja tekniikassa (ka 3,9, s 0,8); oman ajankäytön hallinnan kyky sosiaali- ja terveysalalla (ka 4,4, s 0,8), liiketoiminnassa (ka 4,2, s 0,9) ja tekniikassa (ka 4,0, s 0,9); ongelmanratkaisutaitojen tärkeys sosiaali- ja terveysalalla (ka 4,5, s 0,6), liiketoiminnassa (ka 4,3, s 0,7) ja tekniikassa (ka 4,3, s 0,8); oman ammatin hallinnan tärkeys sosiaali- ja terveysalalla (ka 4,7, s 0,6), liiketoiminnassa (ka 4,5, s 0,7) ja tekniikassa (ka 4,4, s 0,7); kyky hyödyntää palautetta ja kritiikkiä sosiaali- ja terveysalalla (ka 4,3, s 0,7), liiketoiminnassa (ka 4,2, s 0,8) ja tekniikassa (ka 3,9, s 0,8).

Aikuisikoulutuksessa olevat arvioivat oman toiminnan hallintaan liittyvät kvalifikaatiot tärkeämmiksi kuin

nuorten koulutuksessa olevat. Osa-alueita arvioitiin seuraavasti: Oman osaamisen arviointitaidon tärkeys aikuisilla (ka 4,2, s 0,8) ja nuorilla (ka 4,0, s 0,8); oman ajankäytön hallinnan kyvyn tärkeys aikuisilla (ka 4,3, s 0,8) ja nuorilla (ka 4,1, s 0,9); ongelmanratkaisutaitojen tärkeys aikuisilla (ka 4,5, s 0,7) ja nuorilla (ka 4,3, s 0,8); oman ammatin hallinnan tärkeys aikuisilla (ka 4,6, s 0,6) ja nuorilla (ka 4,5, s 0,7); kyky hyödyntää palautetta ja kritiikkiä aikuisilla (ka 4,2, s 0,8) ja nuorilla (ka 4,1, s 0,8).

Työnantajien käsityksessä oman toiminnan hallintaan liittyvien kvalifikaatioiden tärkeydessä on tapahtunut jonkin verran muutosta seurantajakson aikana (kuvio 8.3).

Oman toiminnan hallintaan liittyvien kvalifikaatioiden osalta työnantajat arvioivat oman osaamisen arvioinnin taidon tärkeämmäksi kuin oli aikaisemmin arvioitu (ka 3,7 → 4,0 → 4,0 → 4,1). Sen sijaan työnantajat arvioivat

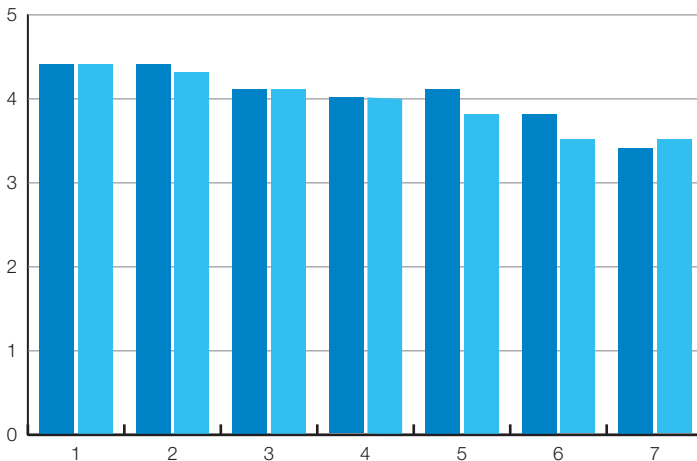
kaikkien muiden taitojen olevan vähemmän tärkeitä, mitä aikaisemmin oli arvioitu.

8.1.2 Kommunikointitaidot

Kommunikointitaitoihin luetaan tässä tutkimuksessa kyselylomakkeessa olleista osaamisalueista yhteistyö- ja ihmissuhdetaidot, keskustelu- ja neuvottelutaidot, tietotekniset taidot, kirjallinen viestintätaito, kielitaito, kansainvälisyystaidot ja sosiaalisen median ja verkko- viestinnän taidot.

Työnantajien ja valmistuneiden arviot kommunikointitaitojen tärkeydestä työelämässä on esitetty kuviossa 8.4.

Erot valmistuneiden ja heidän työnantajensa välillä eivät olleet suuria heidän arvioidessaan kommunikointitaitojen tärkeyttä työelämässä, kuten eivät olleet myöskään aikaisemmissa tutkimuksissa vuosina 2001, 2004 ja 2007. Sekä valmistuneet että heidän työnantajansa arvioivat erittäin tärkeiksi (ka $\geq 4,0$) yhteistyö- ja ihmissuhdetaidot, keskustelu- ja neuvottelutaidot, tietotekniset taidot ja kirjalliset viestintätaidot. Valmistuneet arvioivat erittäin tärkeäksi myös kielitaidon, jonka työnantajien edustajat arvioivat tärkeäksi (ka 3,8). Muut taidot arvioitiin tärkeiksi (ka 3,0–3,9), eli kansainväliset taidot (valmistuneiden ka 3,8, työnantajien ka 3,5) ja sosiaalisen median ja verkkoviestinnän taidot (valmistuneiden ka 3,4 ja työnantajien ka 3,5). Molemmissa vastaajaryhmissä tietotek-

	Valmistuneet	Työnantaja
1. Yhteistyö- ja ihmissuhdetaidot	4,4	4,4
2. Keskustelu- ja neuvottelutaidot	4,4	4,3
3. Tietotekniset taidot	4,1	4,1
4. Kirjallinen viestintätaito	4	4
5. Kielitaito	4,1	3,8
6. Kansainväliset taidot	3,8	3,5
7. Sosiaalisen median ja verkkoviestinnän taidot	3,4	3,5

Kuvio 8.4 Valmistuneiden ja työnantajien näkemykset kommunikointiin liittyvien kvalifikaatioiden ja kompetenssien tärkeydestä työelämässä

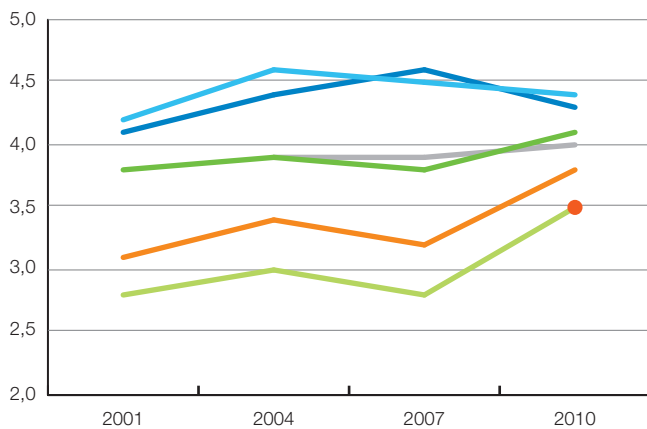
niset taidot ja kirjalliset viestintätaidot olivat nousseet tärkeistä erittäin tärkeiksi. Myös kansainvälisyystaitoja pidettiin tärkeimpinä kuin aiemmin (valmistuneet nyt 3,8; vuonna 2007 ka 3,2 ja työnantajat nyt ka 3,5; vuonna 2007 ka 2,8; vuonna 2004 ka 3,0).

Valmistuneiden käsitys kommunikointitaitojen tärkeydestä oli selvästi yhteydessä vain sukupuoleen ($p=.000$). Naiset pitivät tärkeimpinä taitoina kuin miehet keskustelu- ja neuvottelutaitoja (naiset ka 4,53, s 0,7; miehet ka 4,3, s 0,8), kirjallista viestintätaitoa (naiset ka 4,1, s 0,8; miehet ka 3,8, s 0,9), sosiaalisen median ja verkkoviestinnän taitoja (naiset ka 3,6, s 1,0; miehet ka 3,2, s 1,0), tietoteknisiä taitoja (naiset ka 4,2, s 0,8; miehet ka 4,1, s 0,8) sekä yhteistyö- ja ihmis-

suhdetaitoja (naiset ka 4,5, s 0,6; miehet ka 4,1, s 0,9). Miehet pitivät tärkeämpänä taitona kuin naiset kansainvälisyystaitoja (miehet ka 3,9, s 1,0; naiset ka 3,8, s 1,0). Yhtä tärkeänä molemmat sukupuolet pitivät kielitaitoa (miehet ka 4,1, s 0,9; naiset ka 4,1, s 0,9).

Työnantajien käsitys kommunikointitaitoihin liittyvien kvalifikaatioiden tärkeydestä on muuttunut selvästi tutkimusjakson aikana (kuvio 8.5).

Kansainvälisyystaitojen ja kielitaidon tärkeyden arvostus oli kääntynyt nousuun vuoden 2007 notkahduksen jälkeen (kansainvälisyystaidot ka 2,8 → 3,0 → 2,8 → nyt 3,5 ja kielitaito ka 3,1 → 3,4 → 3,2 → nyt 3,8). Myös tietoteknisten taitojen arvostus oli noussut ka 3,8 → 3,9 →

	2001	2004	2007	2010
Yhteistyö- ja ihmishuhdetaidot	4,2	4,6	4,5	4,4
Keskustelu- ja neuvottelutaidot	4,1	4,4	4,6	4,3
Tietotekniset taidot	3,8	3,9	3,8	4,1
Kirjallinen viestintätaito		3,9	3,9	4
Kielitaito	3,1	3,4	3,2	3,8
Kansainväliset taidot	2,8	3	2,8	3,5
Sosiaalisen median taidot				3,5

Kuvio 8.5 Työnantajien käsitys kommunikointitaitoihin liittyvien kvalifikaatioiden tärkeydestä vuosina 2001–2010

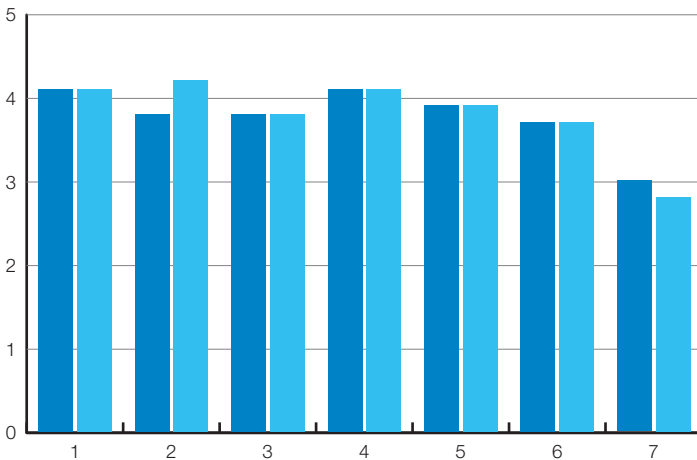
3,8 → nyt 4,1, ja kirjallisten viestintätaitojenkin arvostus noussut vähän (vuodesta 2004) ka 3,9 → 3,9 → nyt 4,0. Sen sijaan yhteistyö- ja ihmissuhdetaitojen arvostus oli pudonnut ka 4,2 → 4,6 → 4,5 → nyt 4,4 ja vielä selvemmin keskustelu- ja neuvottelutaitojen arvostus 4,1 → 4,4 → 4,6 → nyt 4,3. Ensimmäistä kertaa mitattua sosiaalisen median ja verkkoviestinnän taidot arvioitiin osa-alueista vähiten tärkeiksi (ka 3,5) kansainvälisyystaitojen ohella.

8.1.3 Ihmisten ja tehtävien johtaminen

Ihmisten ja tehtävien johtamiseen tarvittaviin taitoihin luetaan tässä tutkimuksessa johtamis- ja organisointitai-

dot, laadun kehittämistaidot, markkinointitaidot, projektityöskentelytaidot, ryhmätöytäidot, konfliktinhallintataidot, taloudelliset taidot ja yrittäjyysvalmiudet. Kuviossa 8.6 on esitetty valmistuneiden ja heidän työnantajiansa käsitys ihmisten ja tehtävien johtamisessa tarvittavien taitojen tärkeydestä työelämässä.

Vastausten perusteella erittäin tärkeiksi (ka ≥ 4,0) taidoiksi nousivat molempien vastaajaryhmien mukaan johtamis- ja organisointitaidot (ka 4,1) ja ryhmätöytäidot (ka 4,1). Lisäksi työnantajat arvioivat erittäin tärkeiksi myös laadun kehittämistaidot, kuten he arvioivat myös vuonna 2007. Tällä kertaa kumpikaan ryhmä ei arvioinut erittäin tärkeiksi konfliktinhallintataitoja, kuten ne arvioivat vuonna 2007. Yrittäjyysvalmiuksien

	Valmistuneet	Työnantaja
1. Johtamis- ja organisointitaidot	4,1	4,1
2. Konfliktinhallintataidot	3,8	4,2
3. Laadun kehittämistaidot	3,8	3,8
4. Taloudelliset taidot	4,1	4,1
5. Projektityöskentelytaidot	3,9	3,9
6. Yrittäjyysvalmiudet	3,7	3,7
7. Ryhmätöytäidot	3	2,8

Kuvio 8.6 Valmistuneiden ja työnantajien näkemykset ihmisten ja tehtävien johtamiseen liittyvien kvalifikaatioiden ja kompetenssien tärkeydestä työelämässä

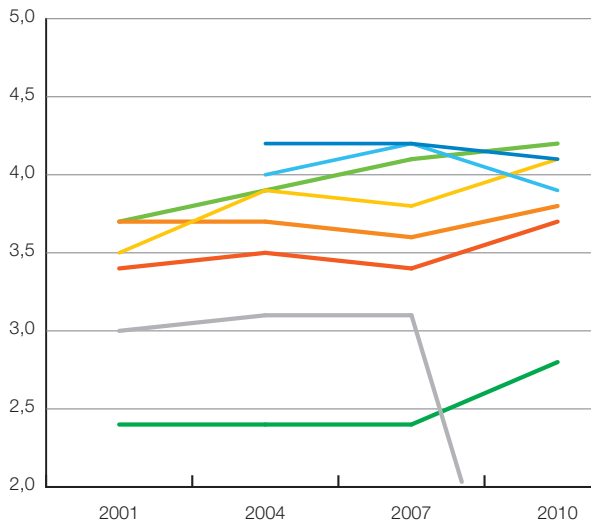
tärkeys arvioitiin matalimmiksi sekä valmistuneiden (ka 3,0) että työnantajien (ka 2,8) näkemyksissä. Muut valmiudet arvioitiin kummassakin vastaajaryhmässä tärkeiden (ka 3,0–3,9) joukkoon. Tulokset ovat samansuuntaiset kuin vuosina 2007 ja 2004. Markkinointitaidon tärkeydestä ei tällä kertaa kysytty.

Kuviossa 8.7 on kuvattuna työnantajien käsityksissä ihmisten ja asioiden johtamiseen liittyvien kvalifikaatioiden tärkeydessä tapahtuneista muutoksista seurantajakson aikana.

Laadun kehittämisen taitoja on arvostettu seurantajaksoilla yhä enemmän (ka 3,7 → 3,9 → 4,1 → nyt 4,2). Johtamisen ja organisoinnin taidot, projektityöskentelyn tai-

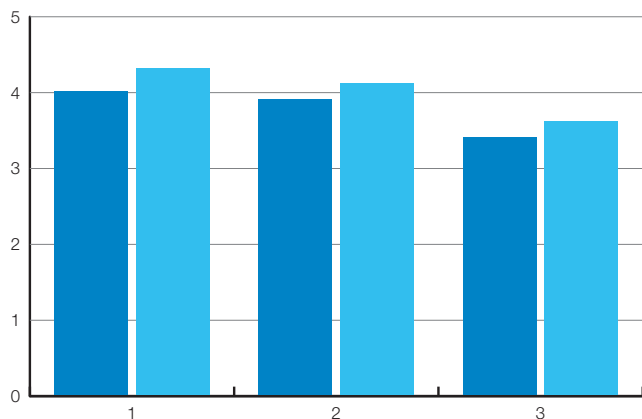
dot, taloudelliset taidot ja yrittäjyystaidot nähtiin myös tärkeämmiksi kuin aikaisemmissa tutkimuksissa. Sen sijaan konfliktien hallintataidot nähtiin vähemmän tärkeiksi kuin aiemmin vuodesta 2004 alkaen (ka 4,0 → 4,2 → nyt 3,9) samoin kuin ryhmätyötaitot (ka 4,2 → 4,2 → nyt 4,1).

Valmistuneiden työnantajaan, työnantajan toimialaan, vastaajan työasemaan ja vastaajan koulutusalaan liittyvät erot kuvataan tarkemmin luvuissa 8.1.5–8.1.7.

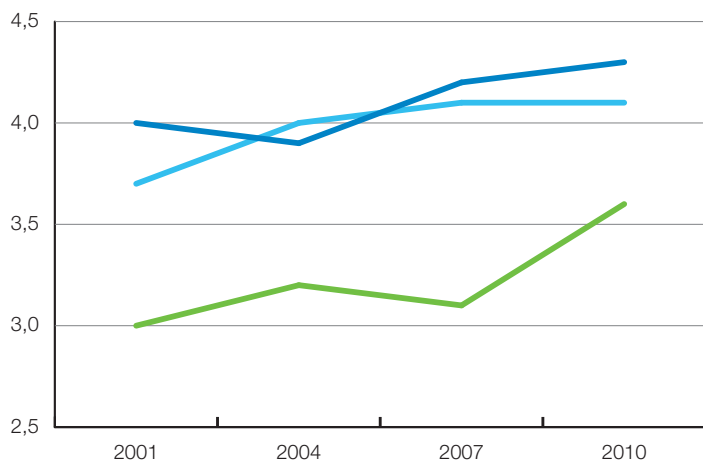
	2001	2004	2007	2010
Ryhmätyötaitot		4,2	4,2	4,1
Konfliktien hallinta		4	4,2	3,9
Johtaminen ja organisointi	3,5	3,9	3,8	4,1
Projektityöskentely	3,7	3,7	3,6	3,8
Laadunkehittäminen	3,7	3,9	4,1	4,2
Taloudelliset taidot	3,4	3,5	3,4	3,7
Markkinointitaidot	3	3,1	3,1	0
Yrittäjyystaidot	2,4	2,4	2,4	2,8

Kuvio 8.7 Työnantajien käsitys ihmisten ja asioiden johtamiseen liittyvien kvalifikaatioiden tärkeydestä vuosina 2001–2007

	Valmistuneet	Työnantajat
Muutoksen hallintataidot	4	4,3
Innovatiivisuus ja luovuus	3,9	4,1
Tutkimus- ja kehittämistaidot	3,4	3,6

Kuvio 8.8 Valmistuneiden ja työnantajien näkemykset innovaatioiden ja muutoksen käynnistämiseen liittyvien kvalifikaatioiden ja kompetenssien tärkeydestä työelämässä

	2001	2004	2007	2010
Muutosten hallinta	4	3,9	4,2	4,3
Innovatiivisuus ja luovuus	3,7	4	4,1	4,1
Tutkimus- ja kehittäminen	3	3,2	3,1	3,6

Kuvio 8.9 Työnantajien näkemys innovaatioiden ja muutosten käynnistämiseen liittyvien kvalifikaatioiden tärkeydestä vuosina 2001–2007

8.1.4 Innovaatioiden ja muutosten käynnistäminen

Innovaatioiden ja muutosten käynnistämiseen tarvittiin taitoihin sisällytetään tässä yhteydessä innovatiivisuus ja luovuus, muutoksen hallintataidot ja tutkimus- ja kehittämistaidot. Vastaajien antama palaute näiden taitojen tärkeydestä työelämässä on esitetty kuviossa 8.8.

Työnantajat näkivät muutoksen hallintataidot ja innovatiivisuuden ja luovuuden erittäin tärkeiksi (ka $\geq 4,0$) osaamisalueiksi ja tutkimus- ja kehittämistaidot tärkeiksi (ka 3,0–3,9) osaamisalueiksi. Valmistuneet arvioivat muutoksen hallintataidot erittäin tärkeäksi osaamisalueeksi ja innovatiivisuuden ja luovuuden sekä tutkimus- ja kehittämistaidot tärkeiksi osaamisalueiksi. Tulokset ovat samansuuntaiset kuin edellisissäkin tutkimuksissa vuodesta 2001 \rightarrow vuoteen 2007), paitsi että molemmat vastaajaryhmät arvioivat tutkimus ja kehittämistoiminnan nyt tärkeämmäksi kuin aiemmin (vuonna 2007 työnantajien ka 3,1 ja nyt 3,6; valmistuneiden ka 3,3 vuonna 2007 ja 3,4 nyt).

Valmistuneiden työnantajaan, työnantajan toimialaan ja vastaajan työasemaan liittyvät erilaisuudet käsitellään tarkemmin luvuissa 8.1.5–8.1.7.

Työnantajien näkemys innovaatioiden ja muutosten käynnistämiseen liittyvien kvalifikaatioiden tärkeydestä on vaihdellut seurantajakson aikana kuvion 8.9 mukaisesti.

Muutosten hallinta nähtiin tärkeämpänä kuin aiemmissa tutkimuksissa (ka 4,0 \rightarrow 3,9 \rightarrow 4,2 \rightarrow nyt 4,3). Innovatiivisuus ja luovuus arvioitiin yhtä tärkeäksi kuin vuonna 2007 (ka 3,7 \rightarrow 4,0 \rightarrow 4,1 \rightarrow nyt 4,1). Sen sijaan tutkimuksen ja kehittämisen taidot nähtiin tärkeämmiksi kuin koskaan aiemmin tutkimusjakson aikana (ka 3,0 \rightarrow 3,2 \rightarrow 3,1 \rightarrow nyt 3,6).

8.1.5 Vaadittava osaaminen ja valmistuneen työnantaja

Työnantajasektoreista otettiin tarkempaan tarkasteluun valtio, kunta tai kuntayhtymä, yksityinen sektori ja oma yritys. Taulukossa 8.1 tarkastellaan vain niitä osaamisalueita, joiden tärkeydestä työelämässä eri työnantajasektoreilla työskentelevät valmistuneet olivat selvästi eri mieltä.

Taulukko 8.1 Valmistuneiden näkemys työelämässä tarvittavien osaamisalueiden tärkeydestä, työnantajasektorin mukaan poikkeamana koko aineiston keskiarvosta (maks. 5) ja erojen merkitsevyys

	Ka	Valtio	Kunta	Yksit.	Yrittäjä	Merkitsevyys p
OMAN TOIMINNAN HALLINTA						
Oman osaamisen arviointi	4,0	+ 0,1	+ 0,3	- 0,1	- 0,1	.000
KOMMUNIKOINTITAILOT						
Kirjallinen viestintätaito	4,0	+ 0,3	+ 0,3	- 0,1	+ 0,1	.006
Kansainvälisyystaidot	3,8	+ 0,2	- 0,4	+ 0,2	- 0,4	.001
Yhteistyö- ja ihmissuhdetaidot	4,4	- 0,1	+ 0,3	± 0	- 0,3	.005
IHMISTEN JA TEHTÄVIEN JOHTAMINEN						
Yrittäjyystaidot	3	- 0,2	± 0	- 0,1	+ 1,4	.001
INNOVAATIOIDEN JA MUUTOSTEN KÄYNNISTÄMINEN						
Innovatiivisuus ja luovuus	3,8	- 0,1	± 0	- 0,1	+ 0,4	.005

Vastaajat: valtio (N=30), kunta (N=87), yksityinen (N=235), oma yritys (N=9)

Valtiosektorilla työskentelevät pitivät muilla sektoreilla työskenteleviä useammin tärkeinä kirjallista viestintätaitoa ja vähän tärkeämpinä myös kansainvälisyystaitoja. Sen sijaan he pitivät vähän vähemmän tärkeinä kuin muilla sektoreilla työskentelevät yrittäjäystaitoja. Kuntasektorilla työskentelevät pitivät oman osaamisen arvioimistaitoa, kirjallisen viestinnän taitoa sekä yhteistyö- ja ihmissuhdetaitoja selvästi tärkeämpinä kuin muilla sektoreilla työskentelevät. Sen sijaan he pitivät selvästi vähemmän tärkeinä kansainvälisyystaitoja kuin muilla sektoreilla työskentelevät. Yksityissektorilla arvostettiin vähän enemmän kansainvälisyystaitoja kuin muilla sektoreilla. Yrittäjät arvostivat selvästi muita enemmän yrittäjäystaitoja sekä innovatiivisuutta ja luovuutta. Sen sijaan he arvostivat selvästi muita vähemmän kansainvälisyystaitoja sekä yhteistyö- ja ihmissuhdetaitoja.

8.1.6 Vaadittava osaaminen ja valmistuneen työnantajan toimiala

Valmistuneiden työnantajien toimialoista tarkastellaan tarkemmin teollisuutta, rakennustoimintaa, kauppaa, liikennettä, rahoitusta ja julkista sektoria.

Valmistuneiden toimialakohtainen näkemys työelämän osaamistarpeiden tärkeydestä on kuvattu taulukossa 8.2.

Teollisuussektorilla ja liikenteen toimialalla oli merkilepantavaa muita selvästi voimakkaampi kielitaidon ja kansainvälisyystaitojen korostaminen, kuten oli myös edellisissä tutkimuksissa 2007 ja 2004. Kansainvälisyystaitoja arvostettiin selvästi muita aloja enemmän myös rakennusalalla, kun taas julkisella sektorilla arvostettiin kirjallista viestintätaitoa ja oman ammatin hallintaa. Rakennusalalla arvostettiin selvästi muita aloja enemmän myös laadun kehittämisen taitoa. Kaupan ja rahoituksen aloilla ei noussut mikään osa-alue sellaiseksi, jota olisi arvostettu selvästi muita aloja enemmän.

Sen sijaan kaupan alalla pidettiin muita aloja selvästi vähemmän tärkeinä kirjallisen viestinnän taitoa ja laadun kehittämisen taitoa ja rahoitusallalla puolestaan oman ammatin hallintaa, kansainvälisyystaitoja ja laadun kehittämisen taitoa. Teollisuuden alalla pidettiin muita sektoreita selvästi vähemmän tärkeinä oman osaamisen arvioimisen taitoa ja kirjallista viestintätaitoa. Rakennuksen, liikenteen ja julkisen sektorin aloilla ei pidetty mitään osa-aluetta selvästi vähemmän tärkeinä.

Taulukko 8.2 Valmistuneiden näkemys työelämässä tarvittavien osaamisalueiden tärkeydestä työnantajan toimialan mukaan jaoteltuna ja poikkeamana koko aineiston keskiarvosta (maks. 5) sekä erojen merkitsevyys

	ka	Teollisuus	Rakennus	Kauppa	Liikenne	Rahoitus	Julkinen	Merkitsevyys p
OMAN TOIMINNAN HALLINTA								
Oman ammatin hallinta	4,5	- 0,2	- 0,1	± 0	+ 0,1	- 0,3	+ 0,3	.000
Oman osaamisen arviointi	4,0	- 0,3	- 0,1	- 0,2	+ 0,1	- 0,1	+ 0,2	.000
KOMMUNIKOINTITAITOT								
Yhteistyö- ja ihmissuhdetaidot	4,4	- 0,1	+ 0,2	- 0,1	± 0	+ 0,1	+ 0,2	.004
Kirjallinen viestintätaito	4,0	- 0,3	± 0	- 0,3	+ 0,1	- 0,1	+ 0,4	.000
Kielitaito	4,1	+ 0,3	± 0	± 0	+ 0,5	- 0,1	+ 0,2	.000
Kansainvälisyystaidot	3,8	+ 0,4	+ 0,3	+ 0,2	+ 0,6	- 0,3	+ 0,1	.000
IHMISTEN JA TEHTÄVIEN JOHTAMINEN								
Laadun kehittäminen	3,8	- 0,1	+ 0,3	- 0,3	+ 0,1	- 0,3	± 0	.007

Vastaajat: teollisuus (N=75), rakennustoiminta (N=9), kauppa (N=23), liikenne (N=23), rahoitus (N=13), julkiset ja muut palvelut (N=21)

8.1.7 Vaadittava osaaminen ja valmistuneen työasema

Taulukossa 8.3 on kuvattu, miten eri työasemissa toimivat kokivat eri osaamisalueiden tärkeyden työelämässä tällä hetkellä.

Eri työasemissa toimivien näkemykset erosivat selvästi neljällä osaamisalueella, joista kolme kuului ihmisten ja tehtävien johtamisen ryhmään ja yksi oman toiminnan hallinnan ryhmään. Oman toiminnan hallinnan ryhmästä osa-alue oman ammatin hallinta nousi esille, koska ylimmässä johdossa työskentelevät pitivät sitä selvästi muussa työasemassa olevia vähemmän tärkeänä. Samoin ylin johto piti muissa asemissa työskenteleviä selvästi vähemmän tärkeänä konfliktinhallintataitoja. Ylin johto taas arvosti muita enemmän taloudellisia taitoja. Keski-johdossa työskentelevät arvostivat selvästi muita enemmän johtamis- ja organisointitaitoja, konfliktinhallintataitoja ja taloudellisia taitoja. Esimiesasemassa toimivat arvostivat muita ryhmiä selvästi enemmän johtamis- ja organisointitaitoja ja konfliktinhallintataitoja. Asiantuntija- ja suoritusasemilla toimivat eivät nähneet mitään osa-alueita muilla tasoilla toimivia selvästi tärkeämpinä eivätkä vähemmän tärkeämpinä.

8.1.8 Yhteenveto

Työnantajien ja valmistuneiden näkemysten väliset erot eri osaamisalueiden tärkeydestä olivat melko pieniä, kuten olivat olleet myös aikaisemmissa tutkimuksissa. Valmistuneiden arvioinneissa viisi tärkeintä osaamisaluetta olivat täsmälleen samat kuin vuonna 2007, eli oman ammatin hallinta (ka 4,5, s 0,7; vuonna 2007 ka 4,7, s 0,6), keskustelu- ja neuvottelutaidot (ka 4,4, s 0,7; vuonna 2007 ka 4,6, s 0,6), yhteistyö- ja ihmissuhdetaidot (ka 4,4, s 0,7; vuonna 2007 ka 4,6, s 0,6), ongelmanratkaisutaidot (ka 4,3, s 0,8; vuonna 2007 ka 4,5, s 0,7) ja ajankäytön hallinta (ka 4,2, s 0,9; vuonna 2007 ka 4,3, s 0,8). Työnantajien viiden kärki oli hieman muuttunut vuodesta 2007. Nyt tärkeimmät osa-alueet olivat oman ammatin hallinta (ka 4,5, s 0,7), yhteistyö- ja ihmissuhdetaidot (ka 4,4, s 0,8), keskustelu- ja neuvottelutaidot (ka 4,3, s 0,7), muutoksen hallintataito (ka 4,3, s 0,8), laadun kehittämistaito (ka 4,2, s 0,9). Vuonna 2007 viiden kärjessä olivat oman ammatin hallinta, ongelmanratkaisutaidot, keskustelu- ja neuvottelutaidot, yhteistyö- ja ihmissuhdetaidot ja ajankäytön hallinta.

Taulukko 8.3 Valmistuneiden näkemys työelämässä tarvittavien osaamisalueiden tärkeydestä työaseman mukaan poikkeamana koko aineiston keskiarvosta (maks. 5) ja erojen merkitsevyys

	ka	Ylin johto	Keskijohto	Esimies	Asiantuntija	Suoritusasema	Merkitsevyys p
OMAN TOIMINNAN HALLINTA							
Oman ammatin hallinta	4,5	- 0,3	- 0,2	± 0	± 0	+ 0,1	.009
IHMISTEN JA TEHTÄVIEN JOHTAMINEN							
Johtamis- ja organisointitaidot	4,1	+ 0,1	+ 0,4	+ 0,3	+ 0,1	- 0,2	.000
Konfliktinhallintataidot	3,9	- 0,3	+ 0,3	+ 0,3	- 0,1	- 0,1	.004
Taloudelliset taidot	3,7	+ 0,3	+ 0,3	+ 0,2	- 0,1	- 0,2	.001
Yrittäjyysvalmiudet	3	+ 1,0	+ 0,2	± 0	± 0	- 0,2	.006

Vastaajat: ylin johto (N=9), keskijohto (N=24), esimies (N=65), asiantuntija (N=130), suoritusasema (N=133)

Valmistuneet arvioivat kolmen vähimmän tärkeän osaamisalueen joukkoon yrittäjyystaidot (ka 3,0, s 1,1; vuonna 2007 ka 2,8, s 1,2), tutkimus- ja kehittämistaidot (ka 3,4, s 1,0; vuonna 2007 ka 3,1, s 1,0) ja sosiaalisen median ja verkkoviestinnän taidot (ka 3,4, s 1,0). Vuonna 2007 tutkimus- ja kehittämistaidot olivat kolmanneksi vähiten tärkeäksi arvostetut taidot ja toisena olivat markkinointitaidot, joita nyt ei kysytty. Nyt kysyttiin sosiaalisen median ja verkkoviestinnän taitojen tärkeyttä uutena asiana. Työnantajien mielestä vähimmän tärkeiden taitojen joukon muodostivat yrittäjyystaidot (ka 2,8, s 1,1; vuonna 2007 2,4, s 1,3), kansainvälisyystaidot (ka 3,5, s 1,1; vuonna 2007 ka 2,8, s 1,2) ja sosiaalisen median ja verkkoviestinnän taidot (ka 3,5, s 1,0). Vuonna 2007 työnantajat arvioivat vähiten tärkeiden taitojen joukkoon kuuluvan tutkimus- ja kehittämistaidot.

Työnantajien edustajia pyydettiin erikseen nimeämään kolme tärkeintä osaamisaluetta tämän hetken työelämässä. Tärkeimmiksi alueiksi nousivat sosiaaliset- ja ihmishuhdetaidot, joihin luettiin myös yhteistyötaitot (22 mainintaa), oman ammatin hallinta (14 mainintaa), ja muutoksen hallinta (5 mainintaa), sekä ryhmätyötaitot (myös 5 mainintaa).

Seuraavassa esitetään yhteenveto osaamisalueista kokonaisuuksittain.

Oman toiminnan hallinta

Valmistuneet pitivät työnantajia vähän tärkeämpinä ongelmanratkaisutaitoja, kykyä hallita ajankäyttöä ja kykyä hyödyntää palautetta ja kritiikkiä. Sen sijaan työnantajat pitivät valmistuneita vähän tärkeämpänä oman osaamisen arviointitaitoa. Erot olivat kuitenkin erittäin pienet. Yhtä tärkeinä pidettiin oman ammatin hallintaa. Valmistuneista naiset ja aikuiskoulutuksessa olleet arvioivat oman toiminnan hallinnan osa-alueet tärkeämmiksi kuin miehet ja nuorten koulutuksessa olleet. Tulos oli samanlainen vuonna 2007. Kunnallisella alalla työskentelevät pitivät muilla aloilla työskenteleviä tärkeämpänä oman osaamisen arviointia ja julkisella sektorilla työskentelevät taas oman ammatin hallintaa.

Kommunikointitaidot

Valmistuneet pitivät selvästi työnantajia tärkeimpinä kansainvälisyystaitoja ja kielitaitoa ja vähän tärkeimpinä keskustelu- ja neuvottelutaitoja. Yhtä tärkeinä molemmat ryhmät pitivät kirjallista viestintätaitoa ja yhteistyö- ja ihmishuhdetaitoja. Työnantajat pitivät hieman valmistuneita tärkeimpinä sosiaalisen median taitoja. Naiset arvostivat miehiä enemmän keskustelu- ja neuvottelutaitoja, kirjallista viestintätaitoa, sosiaalisen median ja verkkoviestinnän taitoja sekä yhteistyö- ja ihmishuhdetaitoja. Valtiolla, kunnalla ja julkisella sektorilla työskentelevät pitivät kirjallista viestintätaitoa muista aloja tärkeämpänä. Kunnallisella alalla työskentelevät pitivät myös yhteistyö- ja ihmishuhdetaitoja muita tärkeimpinä. Kielitaitoa pitivät muita aloja tärkeämpänä teollisuudessa ja liikenteen alalla työskentelevät, ja kansainvälisyystaitoja taas teollisuudessa, rakennusallalla ja liikenteen alalla työskentelevät.

Ihmisten ja tehtävien johtaminen

Työnantajat arvioivat valmistuneita tärkeämmiksi ihmisten ja tehtävien johtamisen osa-alueelta vain laadun kehittämistaidot, kuten he arvioivat myös vuonna 2007. Molemmat ryhmät arvioivat muut osa-alueet yhtä tärkeiksi. Miehet arvioivat naisia tärkeämmiksi konfliktinhallintataidot. Rakennusallalla työskentelevät arvioivat laadun kehittämisen taidot tärkeämmiksi kuin muilla aloilla työskentelevät ja luonnollisesti yrittäjät arvioivat muita tärkeämmiksi yrittäjyystaidot.

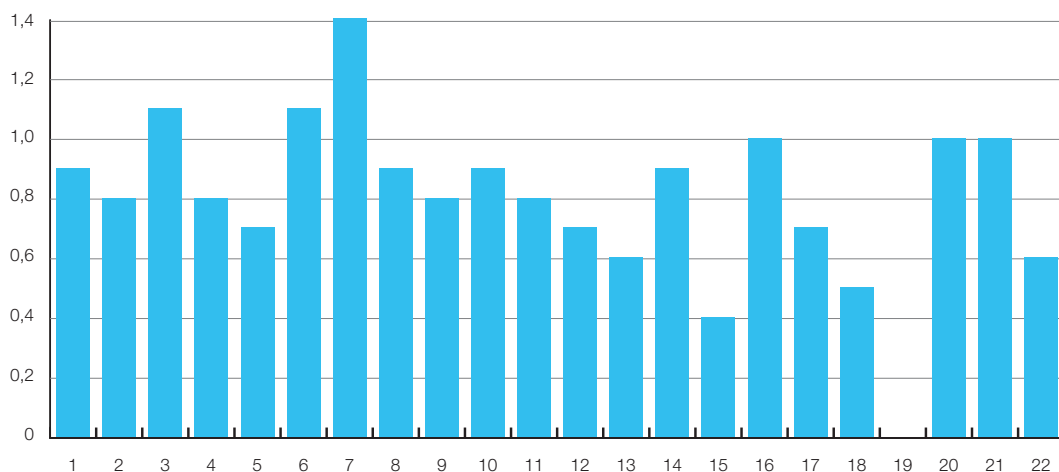
Innovaatioiden ja muutosten käynnistäminen

Työnantajat arvostivat hieman valmistuneita enemmän kaikkia innovatiivisuuden ja luovuuden osa-alueita, eli innovatiivisuutta ja luovuutta, muutoksen hallintataitoa, sekä tutkimus- ja kehittämistaitoja. Naiset arvostivat miehiä tärkeämmiksi muutoksen hallintataitoja sekä tutkimus- ja kehittämistaitoja. Yrittäjät arvostivat muita ryhmiä enemmän innovatiivisuutta ja luovuutta.

8.2 Vaadittavan osaamisen arvioidut muutossuunnat

Työelämän edustajia pyydettiin arvioimaan asteikolla 1–5 (1=vähenee voimakkaasti, 3=ei vähene eikä kasva, 5=kasvaa voimakkaasti), miten he arvelevat 22 luetellun työelämän osaamistarpeen muuttuvan tulevaisuudessa. Kuvissa

8.10 on kuvattu työnantajien edustajien arvioiman muutoksen voimakkuus keskiarvopoikkeamana (maks. ± 2) arvosta 3, jossa muutosta ei tapahdu kumpaankaan suuntaan eli osaamistarpeen ei arvioida pienenevän eikä kasvavan. Työnantajien edustajat eivät arvioineet yhdenkään osaamisalueen merkityksen vähenevän tulevaisuudessa, ja he arvioivat ainoastaan yrittäjyystaitojen

Oman toiminnan hallinta

1. Oman ammatin hallinta	0,9
2. Ongelmanratkaisutaidot	0,8
3. Ajankäytön hallinta	1,1
4. Palautteen hyödyntäminen	0,8
5. Oman osaamisen arviointi	0,7

Kommunikointitaidot

6. Yhteistyö- ja ihmissuhdetaidot	1,1
7. Keskustelu- ja neuvottelutaidot	1,4
8. Tietotekniset taidot	0,9
9. Kirjallinen viestintätaito	0,8
10. Kielitaito	0,9
11. Kansainväliset taidot	0,8

Ihmisten ja tehtävien johtaminen

12. Ryhmätyötaidot	0,7
13. Konfliktien hallintataidot	0,6
14. Johtamis- ja organisointitaidot	0,9
15. Projektityöskentelytaidot	0,4
16. Laadun kehittämistäidot	1
17. Taloudelliset taidot	0,7
18. Sosiaalisen median ja verkkoviestinnän taidot	0,5
19. Yrittäjyystaidot	0

Innovaatioiden ja muutosten käynnistäminen

20. Muutosten hallintataidot	1
21. Innovatiivisuus ja luovuus	1
22. Tutkimus- ja kehittämistäidot	0,6

Oman toiminnan hallinta (1–5) Kommunikointitaidot (6–11) Ihmisten ja tehtävien johtaminen (12–19) Innovaatio ja muutosten käynnistäminen (20–22)

Kuvio 8.10 Työelämän edustajien näkemys työelämän osaamistarpeiden muutosvoimakkuudesta (ka-poikkeama maks. ± 2) tulevaisuudessa

merkityksen pysyvän ennallaan. Kaikkien muiden osa-alueiden merkityksen arvioitiin kasvavan melko selvästi. Voimakkaimmin muuttuvaksi osaamisalueeksi (keskiarvopoikkeama 3:sta > 1,0) nousivat keskustelu- ja neuvottelutaidot, yhteistyö- ja ihmishuhdetaidot ja ajankäytön hallinta. Näitä voimakkaimmin kasvaviksi arvioituja osa-alueita oli nyt selvästi vähemmän kuin vuonna 2007.

Lievemmin kasvavia (0,5–1,0) olivat kaikki muut taidot paitsi projektityöskentelytaidot. Valmistuneiden ja työnantajien käsitykset tulevien muutosten voimakkuudesta olivat hyvin samanlaiset, kuten oli myös vuosina 2004 ja 2007. Valmistuneet arvioivat edelleen kansainvälisyystaitojen (keskiarvopoikkeama + 0,3) merkityksen kasvavan voimakkaammin tulevaisuudessa kuin työnantajien edustajat. Tällä kertaa valmistuneet arvioivat myös projektityöskentelytaitojen (keskiarvopoikkeama + 0,5) merkityksen kasvavan selvästi voimakkaammin kuin työnantajien edustajat.

8.2.1 Muutossuunnat ja työnantajasektori

Työnantajasektorikohtaista tarkastelua ei voitu tehdä edellisten tutkimusten tapaan vastaajien vähäisyyden takia. Vuosina 2007 ja 2004 tarkasteltiin eroja valtion, kunnan ja yksityisen välillä, nyt valtiosektorilla oli vain 1 vastaaja.

8.2.2 Muutossuunnat ja työnantajan toimiala

Työnantajan toimialakohtaista tarkastelua vaikeutti vastaajien vähäisyys. Selvää eroa eri osaamisalueiden kehittämissuunnasta ei ollut.

8.3 Koulutuksessa saavutettu osaaminen

Valmistuneilta kysyttiin, miten hyvin he olivat oman arvionsa mukaan saavuttaneet opiskelunsa aikana

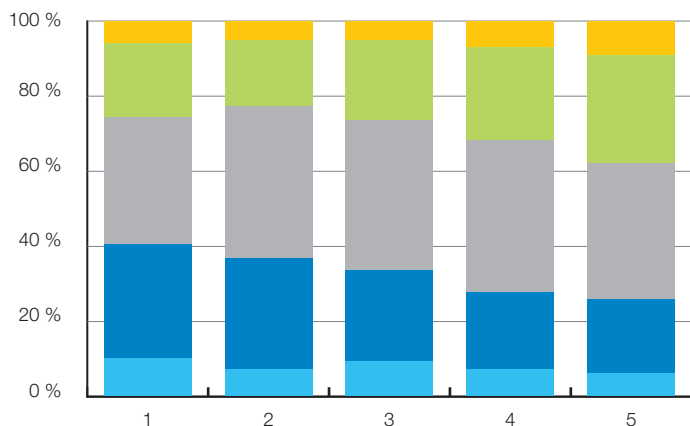
kysymyksessä luetellut 22 työelämätaitoa, jotka on ryhmitelty aikaisemmin esitetyn mukaisesti neljään pääryhmään: oman toiminnan hallinta, kommunikaatiotaidot, ihmisten ja tehtävien johtamisessa tarvittavat taidot, sekä innovatiivisuus ja muutoksen käynnistämiseen tarvittavat taidot. Arviointi toteutettiin asteikolla erittäin hyvin = 5 – erittäin huonosti = 1.

Valmistuneet kokivat antamansa palautteen perusteella saavuttaneensa koulutuksessa parhaiten kommunikointitaidot (ka 3,2, s 0,7) ja lähes yhtä hyvin oman toiminnan hallinnan taidot (ka 3,1, s 0,8). Tulokset olivat hieman parantuneet vuosista 2007 ja 2004, jolloin kommunikointitaitojen ka oli 3,1 (s 0,7) ja oman toiminnan hallinnan ka oli 2,9 (s 0,8). Myös johtamistaidot (ka 2,9, s 0,7) sekä innovaatioiden ja muutoksen käynnistämistaidot (ka 2,8, s 0,8) olivat hieman parantuneet edellisistä mittauksista. Johtamisen ka vuonna 2007 oli 2,8 ja 2,7 vuonna 2004, sekä innovaatioiden ka vuonna 2007 oli 2,6 ja 2,5 vuonna 2004. Saavutettu osaaminen oli edelleen nousujohteinen kaikilla alueilla.

8.3.1 Oman toiminnan hallinta

Oman toiminnan hallinnan osaamiskokonaisuus oli edelleen säilynyt toiseksi parhaana (ka 3,1, s 0,8) neljästä arvioidusta kokonaisuudesta. Kuviossa 8.11 on esitetty vastaajien arviot saavutetusta osaamisesta osaamisalueella osatekijöittäin. Osa-alueet on esitetty kuviossa paremmuusjärjestyksessä.

Eri osa-alueista oli parhaiten saavutettu oman ammatin hallinta, jossa 41 % vastaajista (N=181) koki saavuttaneensa kyseistä osaamista vähintään paljon, kun vastaavasti vain 26 % arvioi saavuttamansa osaamisen tällä alueella vähäiseksi. Oman ammatin hallinnan kokonaisuus on ollut parhaiten saavutettu osaamisalue koko tutkimusjakson ajan vuodesta 1998 lähtien. Ajankäytön hallinnan koki omaksuneensa hyvin runsas neljäsosa vastaajista (26 %) ja

	Erittäin paljon	Paljon	Ei vähän eikä paljon	Vähän	Erittäin vähän
1. Oman ammatin hallinta	10	31	34	20	6
2. Oman osaamisen hallinta	7	30	41	18	5
3. Ongelmanratkaisutaidot	9	24	40	21	5
4. Ajankäytön hallinta	7	21	41	25	7
5. Palautteen hyödyntäminen	6	20	36	29	9

Kuvio 8.11 Vastaajien (N=438) arviot oman toiminnan hallintaan liittyvien taitojen saavuttamisesta koulutuksen aikana

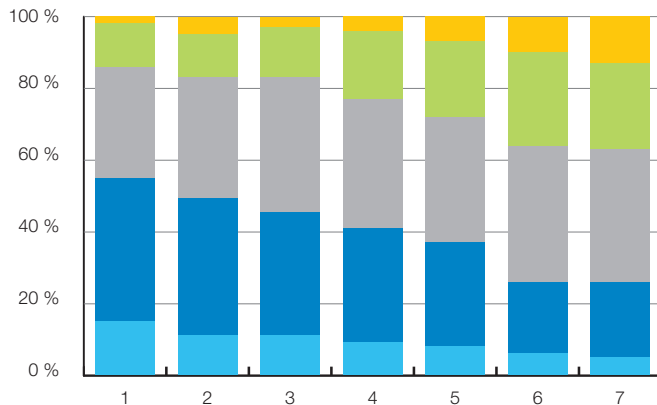
huonosti 38 %. Tulos on parempi kuin vuosina 2007 ja 2004. Vuonna 2007 ajankäytön hallinnan arvioi oppineensa hyvin vain 18 % ja huonosti lähes puolet (49 %). Keskiarvoilla (maks. 5) kuvattuna oman ammatin hallinta sai arvon 3,2 (s 1,0), ongelmanratkaisutaidot 3,2 (s 1,0), oman osaamisen arviointi 3,1 (s 1,0), palautteen hyödyntäminen 3,0 (s 1,0) ja ajankäytön hallinta 2,8 (s 1,0). Näistä palautteen hyödyntäminen (vuonna 2007 ka 2,8) ja ajankäytön hallinta (vuonna 2007 ka 2,5) olivat parantuneet vuodesta 2007 muiden osa-alueiden säilyttyä ennallaan.

8.3.2 Kommunikointitaidot

Kommunikointitaitojen kokonaisuus oli saavutettu neljästä osaamiskokonaisuudesta parhaiten (ka 3,2, s 0,7). Vastaajien arviot tämän alueen taitojen saavuttamisesta koulutuksen aikana on esitetty kuviossa 8.12. Osa-alueet on esitetty kuviossa paremmuusjärjestyksessä.

Vahvimmat valmiudet oli vastanneiden mukaan saavutettu tietotekniikassa. Yli puolet vastaajista (55 %) koki saaneensa näitä valmiuksia paljon ja vain 14 % vähän tai erittäin vähän. Myös yhteistyö- ja ihmishuhdetaitojen, sekä kirjallisen viestintätaidon tasot koettiin hyväksi. Yhteistyö- ja ihmishuhdetaitoja koki lähes puolet (49 %) vastaajista saaneensa paljon ja kirjallisia viestintätaitoja 45 %. Huonoimman tuloksen tällä osa-alueella sai uutena asiana kysytyt

sosiaalisen median ja verkkoviestinnän taidot, joita taitoja paljon koki saaneensa 26 % vastaajista ja vähän tai erittäin vähän 37 % vastaajista. Kansainvälisyystaidot oli toinen osa-alue, jossa niiden osuus, jotka kokivat saaneensa huonosti tai hyvin huonosti taitoja (36 %), oli suurempi kuin niiden osuus, jotka olivat saaneet paljon näitä taitoja (26 %). Verrattaisa tuloksia vuoden 2007 tutkimukseen, yhteistyö- ja ihmishuhdetaitoja koettiin saadun vähän enemmän nyt ja kielitaitoja hieman vähemmän. Keskiarvoilla kuvattuina hyvät arviot saivat tietoteknisten taitojen saavuttaminen (ka 3,6, s 0,9), yhteistyö- ja ihmishuhdetaitojen saavuttaminen (ka 3,4, s 1,0), kirjallisen viestintätaidon saavuttaminen (ka 3,4, s 1,0), kielitaidon saavuttaminen (ka 3,2, s 1,0), sekä keskustelu- ja neuvottelutaitojen saavuttaminen (ka 3,1, s 1,0). Heikko palaute tuli kansainvälisten

	Erittäin paljon	Paljon	Ei vähän eikä paljon	Vähän	Erittäin vähän
1. Tietotekniset taidot	15	40	31	12	2
2. Yhteistyö- ja ihmishuhdetaidot	11	38	34	12	5
3. Kirjallinen viestintätaito	11	34	38	14	3
4. Kielitaito	9	32	36	19	4
5. Keskustelu- ja neuvottelutaidot	8	29	35	21	7
6. Kansainvälisyystaidot	6	20	38	26	10
7. Sosiaalisen median taidot	5	21	37	24	13

Kuvio 8.12 Vastaajien (N=439) arviot kommunikointiin liittyvien taitojen saavuttamisesta koulutuksen aikana

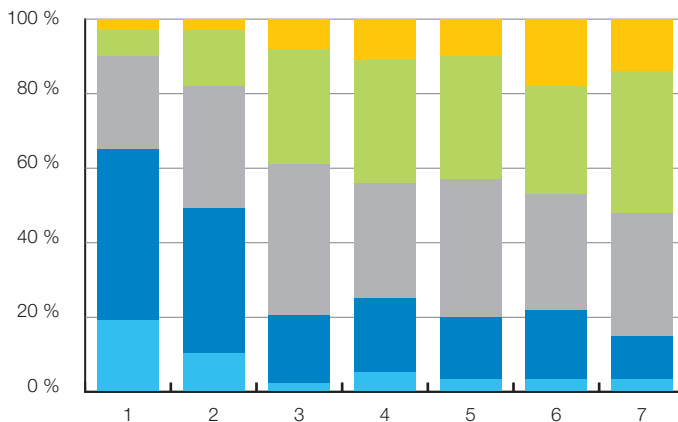
taitojen saavuttamisesta (ka 2,9, s 1,0) ja sosiaalisen median ja verkkoviestinnän taitojen saavuttamisesta (ka 2,8, s 1,1). Kansainvälisten taitojen saavuttamisesta saatu huono palaute on tullut aiemmistakin tutkimuksista. Nyt keskiarvo oli kuitenkin hieman noussut vuodesta 2007 (ka 2,8).

8.3.3. Ihmisten ja tehtävien johtaminen

Kuviossa 8.13 on kuvattu vastaajien antama arvio ihmisten ja tehtävien johtamisessa tarvittavien taitojen saavuttamisen tasosta koulutuksen aikana. Koko osaamisalueen arvioitu osaamistaso oli keskiarvolla kuvattuna 2,9 (s 0,7), mikä oli neljästä arvioitavana olevasta osaamisalueesta toiseksi matalin. Näin on ollut myös vuosina 2007 ja 2004. Vuoteen 2007 verrattuna keskiarvo (ka 2,8) oli noussut hieman.

Osaamiskokonaisuuden osa-alueet on kuvattu paremmuusjärjestyksessä.

Vastanneista 65 % koki saaneensa koulutuksen aikana vahvat ryhmätyövalmiudet ja 49 % vahvat projektityövalmiudet. Nämä osa-alueet oli saatu selvästi paremmin hallintaan koulutuksen aikana kuin muut viisi osa-aluetta. Tulos on samansuuntainen kuin vuosina 2007 ja 2004, mutta nyt näiden kärkiosaamisalueiden osalta hyvät taidot saaneiden osuus oli hieman pudonnut. Keskiarvoilla kuvattuna ryhmätyötaidot saivat arvon 3,7 (s 0,9), projektityötaidot 3,4 (s 1,0), johtamis- ja organisointitaidot 2,8 (s 0,9), taloudelliset taidot 2,7 (s 1,0), laadun kehittämistaidot 2,7 (s 1,0), yrittäjyystaidot 2,6 (s 1,1) ja konfliktinhallintataidot 2,5 (s 1,0).

	Erittäin paljon	Paljon	Ei vähän eikä paljon	Vähän	Erittäin vähän
1. Ryhmätyötoidot	19	46	25	7	3
2. Projektityötoidot	10	39	33	15	3
3. Johtamis- ja organisointitaidot	2	18	41	31	8
4. Taloudelliset taidot	5	20	31	33	11
5. Laadun kehittämistaidot	3	17	37	33	10
6. Yrittäjyystaidot	3	19	31	29	18
7. Konfliktinhallintataidot	3	12	33	38	14

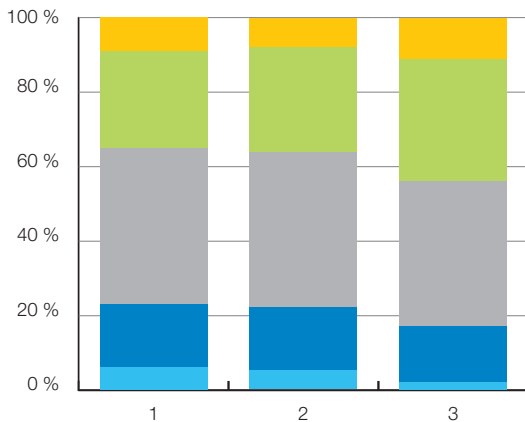
Kuvio 8.13. Vastaajien (N=438) arviot ihmisten ja tehtävien johtamiseen liittyvien taitojen saavuttamisesta koulutuksen aikana

8.3.4 Innovaatioiden ja muutosten käynnistäminen

Neljstä suuresta osaamiskokonaisuudesta innovaatioiden ja muutoksen käynnistämisen taidot oli kokonaisuudessaan saavutettu jonkin verran heikommin kuin muut osaamiskokonaisuudet (ka 2,8, s 0,8). Tulos on samansuuntainen kuin vuosina 2007 ja 2004, mutta keskiarvo on noussut hieman (ka 2,6 vuonna 2007). Kuviossa 8.14 on esitetty valmistuneiden arviot siitä, kuinka hyvin tällä osaamisalueella tarvittava osaaminen oli saavutettu koulutuksen aikana.

Vajaa neljännes (23 %) vastanneista koki saaneensa paljon tutkimus- ja kehittämistaitoja ja 35 % koki saaneensa niitä vähän. Vuonna 2007 ja 2004 näitä taito-

ja paljon koki saaneensa 26 %. Innovatiivisuuden ja luovuuden taitojen osalta tilanne on koko ajan parantunut vuodesta 2004, jolloin paljon näitä taitoja koki saaneensa 14 %, vuonna 2007 määrä oli 18 % ja nyt 22 %. Vain vähän näitä taitoja saaneiden osuuskin on selvästi vähentynyt vuodesta 2004 lähtien 55 % → 46 % → nyt 36 %. Muutoksen hallintataitojen osalta tilanne on parantunut myös selvästi. Vuodesta 2004 lähtien näitä taitoja paljon on kokenut saaneensa 11 % → 8 % → nyt 17 % ja vähän 61 % → 60 % → nyt 43 %. Vaikka huono tilanne on korjaantumaan päin muutoksen hallintataitojen osalta, tilanne on silti edelleen huolestuttava. Työnantajat arvioivat edelleen vapaissa vastauksissa muutosten hallintataidon tärkeäksi osaamisalueeksi tulevaisuudessa, kuten he arvioivat myös

	Erittäin paljon	Paljon	Ei vähän eikä paljon	Vähän	Erittäin vähän
1. Tutkimus- ja kehittämistaidot	6	17	42	26	9
2. Innovatiivisuus ja luovuus	5	17	42	28	8
3. Muutoksen käynnistämistaidot	2	15	39	33	11

Kuvio 8.14 Valmistuneiden (N=442) arviot innovaatioiden ja muutosten käynnistämiseen liittyvien taitojen saavuttamisesta koulutuksen aikana

vuonna 2007. Keskiarvolla kuvattuna (maks. 5) tutkimus- ja kehittämistaidot saivat arvon 2,8 (s 1,0), innovatiivisuus ja luovuus arvon 2,8 (s 1,0) ja muutoksen hallintataidot 2,7 (s 0,9).

8.3.5 Eri koulutusaloilla saavutettu osaaminen

Eri koulutusaloilta valmistuneet kokivat saavuttaneensa useimmat arvioitavissa olevat taidot selvästi eritasoisesti. Taulukossa 8.5 on esitetty koulutusalojen vastaajien arviointien erot ($p \leq 0,1$) keskiarvopoikkeamina koko aineiston keskiarvoista.

Aikaisemmissa tutkimuksissa on raportoitu koulutusalalan koetut osaamisen vahvuudet ja keskiarvo-

man arvolla $\geq +0,4$ ja puutteet arvolla $\geq -0,4$. Tällä kriteerillä vahvuuksia löytyi nyt vain sosiaali- ja terveysalan osaamisalueiden osalta. Sosiaali- ja terveysalan vastaajat kokivat saaneensa selvästi enemmän monia tutkimuksessa kysytyjä taitoja koulutuksensa aikana kuin muiden koulutusalojen vastaajat. Oman toiminnan hallinnan osaamisalueelta sosiaali- ja terveysalan vastaajat kokivat saaneensa selvästi paremmat taidot muihin koulutusaloihin verrattuna oman ammatin hallinnan, oman osaamisen arviointitaitojen ja palautteen hyödyntämistaitojen osalta. Kommunikointitaitojen osaamisalueelta sosiaali- ja terveysalan selvinä vahvuuksina olivat keskustelu- ja neuvottelutaidot, yhteistyö- ja ihmissuhdetaidot sekä vähän (keskiarvo + 0,3) myös sosiaalisen median ja verkkoviestinnän

Taulukko 8.5 Työelämässä tarvittavien taitojen saavuttaminen koulutuksen aikana koulutusaloittain poikkeamana koko aineiston keskiarvosta (maks. 5)

	Ka	LiKu	SoTe	TeMe	Eron merkitsevyys p
OMAN TOIMINNAN HALLINTA					
Oman ammatin hallinta	3,2	- 0,1	+ 0,5	± 0	.000
Oman osaamisen arviointi	3,1	- 0,1	+ 0,7	- 0,1	.000
Palautteen hyödyntämistaito	3,0	± 0	+ 0,4	- 0,3	.000
KOMMUNIKOINTITAI DOT					
Keskustelu- ja neuvottelutaidot	3,1	± 0	+ 0,5	- 0,3	.000
Yhteistyö ja ihmissuhdetaidot	3,4	± 0	+ 0,5	- 0,3	.000
Kirjallinen viestintätaito	3,4	± 0	+ 0,2	- 0,2	.005
Sosiaalisen median ja verkkoviestinnän taidot	2,8	+ 0,1	+ 0,3	- 0,1	.01
IHMISTEN JA TEHTÄVIEN JOHTAMINEN					
Ryhmätöyhtäisyydet	3,7	± 0	+ 0,4	- 0,2	.000
Projektityöskentelytaidot	3,4	+ 0,1	+ 0,2	- 0,3	.001
Taloudelliset taidot	2,7	+ 0,3	- 0,3	- 0,1	.000
Laadun kehittämistaidot	2,7	± 0	+ 0,4	- 0,2	.001
Konfliktin hallintataidot	2,5	± 0	+ 0,4	± 0	.01
Yrittäjyystaidot	2,6	+ 0,3	- 0,2	- 0,4	.000
INNOVATIIVISUUS JA MUUTOSTEN KÄYNNISTÄMINEN					
Tutkimus- ja kehittämistaidot	2,8	± 0	+ 0,6	- 0,2	.000
Innovatiivisuus ja luovuus	2,8	+ 0,3	+ 0,2	- 0,3	.000
Muutoksen hallintataidot	2,7	- 0,1	+ 0,4	- 0,2	.000

Vastaajat: liiketoiminta (N=150), sosiaali- ja terveysala (N=88), tekniikka ja merenkulku (N=93)

taidot; ihmisten ja tehtävien johtamisen osaamisalueelta selvästi ryhmätöitä, laadun kehittämistä, konfliktin hallintataitoja; innovatiivisuus ja muutosten käynnistäminen osaamisalueelta selvästi tutkimus- ja kehittämistä, sekä muutoksen hallintataitoja.

Selvää osaamisvajetta muihin koulutusaloihin nähden ei tullut esiin sosiaali- ja terveysalojen vastaajien kokemuksissa. Vähän huonompaa osaamista (keskiarvo $\geq -0,3$) muihin nähden oli saavutettu taloudellisissa taidoissa, mitkä kuuluvat ihmisten ja tehtävien johtamisen osaamisalueeseen.

Liiketoiminnan vastaajat eivät kokeneet saaneensa selvästi muita koulutusaloja paremmin mitään taitoja mutta vähän enemmän (keskiarvo $\geq +0,3$) osaamista he raportoivat saaneensa ihmisten ja tehtävien johtamisen osa-alueelta taloudellisissa taidoissa ja yrittäjyystaidoissa sekä innovatiivisuuden ja muutosten käynnistämisen osa-alueelta innovatiivisuus ja luovuus taidoissa.

Tekniikan ja merenkulun alalta valmistuneet olivat selvästi muilta koulutusaloilta valmistuneita kriittisempiä arvioidessaan koulutuksessa saavuttamaansa osaamista eri osaamisalueilla, kuten he olivat myös aikaisemmissa tutkimuksissa. Muita koulutusaloja parempaa osaamista he eivät kokeneet saavuttaneensa millään osa-alueella. Selvästi huonommat valmiudet valmistuneet kokivat saaneensa yrittäjyystaidoissa. Vähän muita huonommat valmiudet (keskiarvo $\geq -0,3$) vastaajat kokivat saaneensa palautteen hyödyntämistä, keskustelu- ja neuvottelutaidoissa, yhteistyö- ja ihmissuhdetaidoissa, projektityöskentelytaidoissa, sekä innovatiivisuus- ja luovuustaidoissa.

8.4 Vaaditun ja saavutetun osaamisen kohtaaminen

Vastaajien mahdollisesti kokemaa osaamisvajetta työelämässä kartoitettiin vertaamalla heidän käsitystään eri koulutusalojen ja kompetenssien tärkeydestä työelämässä siihen, miten he kokivat saaneensa näitä valmiuksia koulutuksensa aikana. Tilanne kuvataan seuraavassa koulutusaloittain.

8.4.1 Vaaditun ja saavutetun osaamisen suhde liiketoiminnassa

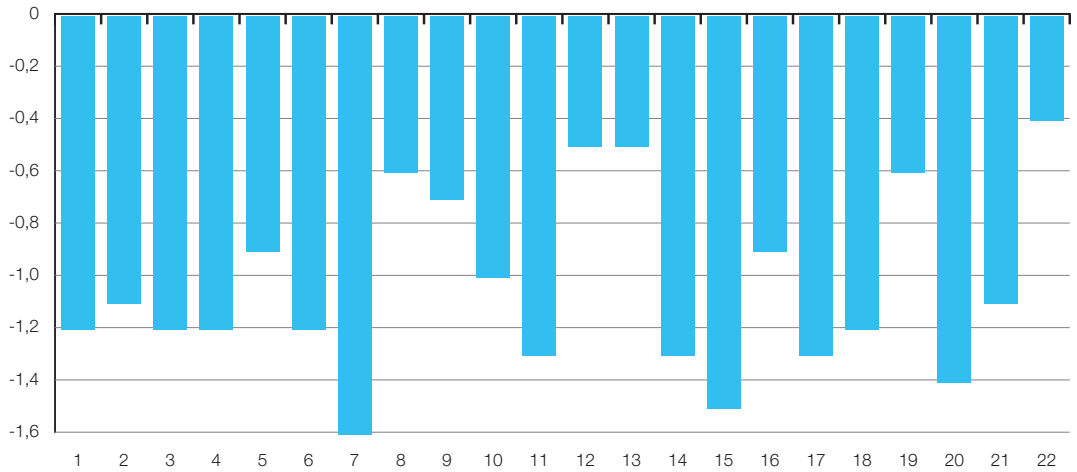
Liiketoiminnassa eri osaamisalueiden tärkeysarvojen ja koulutuksessa saavutetun osaamisarvion erotus vaihteli yrittäjyystaitojen $-0,2$:sta muutosten hallinnan $-1,5$:een. Tärkeysarvion ja koulutuksessa saavutetuksi koetun osaamisen välinen ero on kuvattu liiketoiminnan vastaajien osalta kuviossa 8.15.

Kun tilannetta tarkastelee neljän osaamiskokonaisuuden kautta, liiketoiminnan pienin keskimääräinen vaje ilmeni ihmisten ja tehtävien johtamisessa ($-0,7$), tuloksen ollessa sama kuin vuonna 2007. Keskimääräinen vaje oli suurin oman toiminnan hallinnassa ($-1,2$). Innovaatioiden ja muutosten hallintataitojen alueella vaje oli $-1,0$ ja kommunikointitaitojen alueella $-0,8$. Tulokset ovat samansuuntaiset kuin vuosina 2007 ja 2004.

Yksittäisissä osatekijöissä ei ilmennyt erityisen suurta osaamisvajetta (erotus $> -1,5$) missään taidoissa. Tulokset ovat parantuneet selvästi aikaisempiin tutkimuksiin nähden, jolloin vuonna 2007 erityisen suurta osaamisvajetta oli oman ammatin hallinnan taidoissa, ajankäytön hallinnan taidoissa, sekä konfliktien ja muutoksen hallintataidoissa.

Seuraavaksi suurimpaan vajeryhmään ($-1,5 - -1$) kuuluivat oman toiminnan hallinnan alueelta kaikki, eli oman ammatin hallintataidot ($-1,4$), ajankäytön hallinnan taidot ($-1,3$), palautteen hyödyntämistä, ongelmien ratkaisutaidot ($-1,1$) ja oman osaamisen arviointitaidot ($-1,0$); kommunikointitaitojen alueelta keskustelu- ja neuvottelutaidot ($-1,2$); ihmisten ja tehtävien johtamisen alueelta konfliktien hallintataidot ($-1,3$), johtamis- ja organisointitaidot ($-1,1$) ja laadun kehittämistä, innovaatioiden ja muutosten käynnistämisen alueelta muutosten hallintataidot ($-1,5$).

Parhaassa tasapainossa (erotus $\leq 0,5$) olivat yrittäjyystaidot ($-0,2$), projektityöskentelytaidot ($-0,3$), ryhmätöitä ja tietotekniset taidot ($-0,5$). Vuonna 2007 parhaaseen tasapainoon yltyivät kansainväliset taidot, kirjallinen viestintätaito, ryhmätöitä, ta-

Oman toiminnan hallinta

1. Oman ammatin hallinta	0,9
2. Ongelmanratkaisutaidot	0,8
3. Ajankäytön hallinta	1,1
4. Palautteen hyödyntäminen	0,8
5. Oman osaamisen arviointi	0,7

Kommunikointitaidot

6. Yhteistyö- ja ihmissuhdetaidot	1,1
7. Keskustelu- ja neuvottelutaidot	1,4
8. Tietotekniset taidot	0,9
9. Kirjallinen viestintätaito	0,8
10. Kielitaito	0,9
11. Kansainväliset taidot	0,8

Ihmisten ja tehtävien johtaminen

12. Ryhmytötaidot	0,7
13. Konfliktien hallintataidot	0,6
14. Johtamis- ja organisointitaidot	0,9
15. Projektityöskentelytaidot	0,4
16. Laadun kehittämistäidot	1
17. Taloudelliset taidot	0,7
18. Sosiaalisen median ja verkkoviestinnän taidot	0,5
19. Yrittäjyystaidot	0

Innovaatioiden ja muutosten käynnistäminen

20. Muutosten hallintataidot	1
21. Innovatiivisuus ja luovuus	1
22. Tutkimus- ja kehittämistäidot	0,6

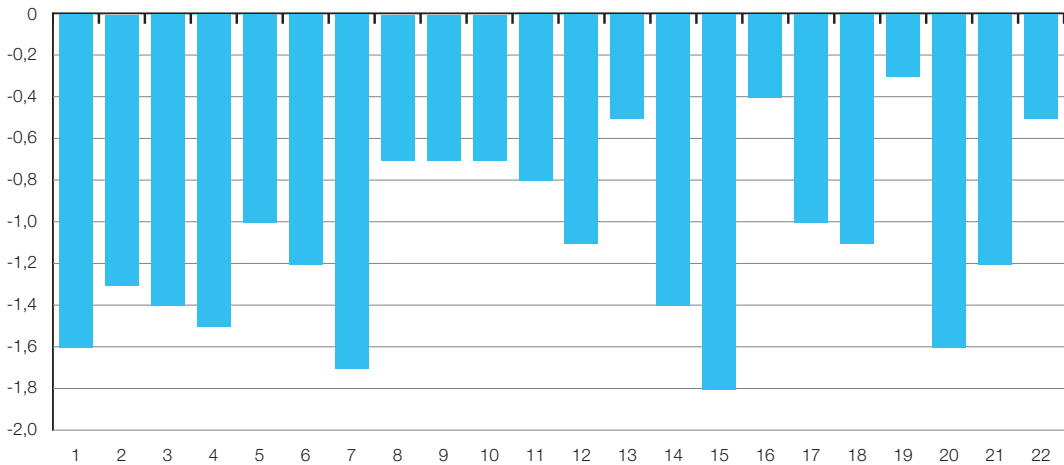
Kuvio 8.15 Liiketoiminnasta valmistuneiden (N=150) työelämässä tarvittavaa osaamista ja koulutuksessa saavutettua osaamista koskevien arviointien ero

loudelliset taidot, tutkimus- ja kehittämistaidot, kieli- taito ja markkinointitaidot.

8.4.2 Vaaditun ja saavutetun osaamisen suhde matkailualalla

Matkailualalla tärkeysarvion ja koulutuksessa saavutetuksi koetun osaamisen välinen ero vaihteli yrittäjyystaitojen -0,3:sta johtamis- ja organisointitaitojen -1,8:aan. Erot on kuvattu kuviossa 8.16.

Matkailualalla suurimmat osaamisvajheet olivat oman toiminnan hallinnan alueella (-1,4). Erityisen suuri osaamisvaje (> -1,5) oli oman ammatin hallinnan osa-alueella (-1,6). Tältä kokonaisosaamisalueelta muut osa-alueet kuuluivat seuraavaan vajeryhmään (-1,5 - -1,0). Erityisen suurta osaamisvajetta oli lisäksi kommunikointitaitoihin kuuluvalla osa-alueella keskustelu- ja neuvottelutaidot (-1,7); ihmisten ja tehtävien johtaminen kuuluvalla osa-alueella johtamis- ja organisointitaidot (-1,8); innovaatioiden ja muutoksen käynnistämiseen kuuluvalla osa-alueella muutosten hallintataidot (-1,6).

Oman toiminnan hallinta

1. Oman ammatin hallinta	-1,6
2. Ongelmanratkaisutaidot	-1,3
3. Ajankäytön hallinta	-1,4
4. Palautteen hyödyntäminen	-1,5
5. Oman osaamisen arviointi	-1,0

Kommunikointitaidot

6. Yhteistyö- ja ihmissuhdetaidot	-1,2
7. Keskustelu- ja neuvottelutaidot	-1,7
8. Tietotekniset taidot	-0,7
9. Kirjallinen viestintätaito	-0,7
10. Kielitaito	-0,7
11. Kansainväliset taidot	-0,8

Ihmisten ja tehtävien johtaminen

12. Ryhmätyötaidot	-1,1
13. Konfliktien hallintataidot	-0,5
14. Johtamis- ja organisointitaidot	-1,4
15. Projektityöskentelytaidot	-1,8
16. Laadun kehittämistaidot	-0,4
17. Taloudelliset taidot	-1,0
18. Sosiaalisen median ja verkkoviestinnän taidot	-1,1
19. Yrittäjyystaidot	-0,3

Innovaatioiden ja muutosten käynnistäminen

20. Muutosten hallintataidot	-1,6
21. Innovatiivisuus ja luovuus	-1,2
22. Tutkimus- ja kehittämistaidot	-0,5

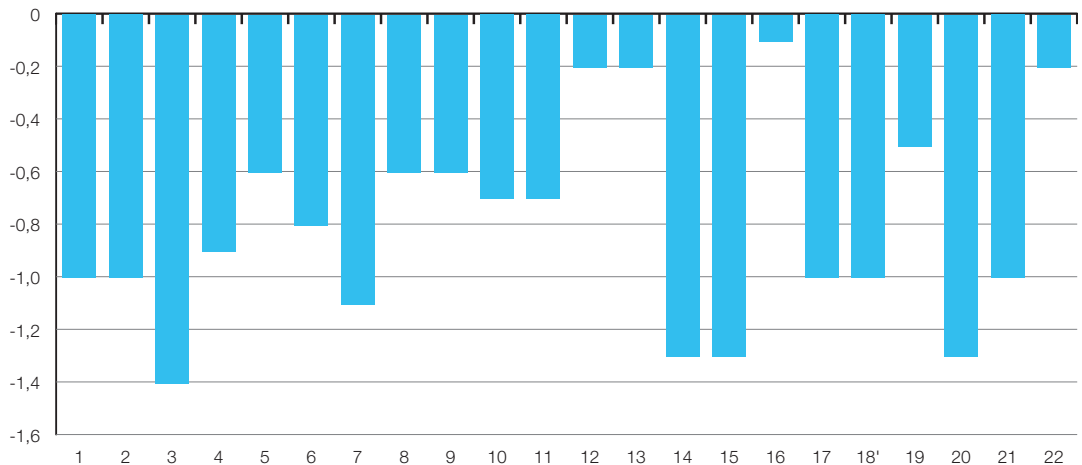
Kuvio 8.16 Matkailualalta valmistuneiden (N=42) työelämässä tarvittavaa osaamista ja koulutuksessa saavutettua osaamista koskevien arviointien ero

Parhaassa tasapainossa (erotus $\leq 0,5$) eri osaamisalueista olivat ryhmätyötaidot (-0,5), yrittäjyys- taidot (-0,3), projektityöskentelytaidot (-0,4) ja tutkimus- ja kehittämistäidot (-0,5). Parhaiden osa- alueiden suhteen tulos on samansuuntainen kuin vuonna 2007. Seuraavilla suurilla osaamisvajealu- eilla oli tapahtunut myönteistä kehitystä verrattuna vuoteen 2007: ongelmanratkaisutaidot -1,6 \rightarrow -1,3; ajankäytön hallinta -1,9 \rightarrow -1,4; muutoksen hallin- tataidot -1,9 \rightarrow -1,6. Sen sijaan erityisen suuren osaa- misvajeen osalta eli johtamis- ja organisointitaito-

jen osalta tilanne oli huonontunut vuodesta 2007: -1,7 \rightarrow -1,8.

8.4.3 Vaaditun ja saavutetun osaamisen suhde sosiaali- ja terveysalalla

Sosiaali- ja terveysalalla osaamisalueen tärkeysarvion ja koulutuksessa saavutetuksi koetun osaamisen välinen ero vaihteli projektityöskentelytaitojen -0,1:stä ajankäy- tön hallinnan 1,4:seen. Erot on kuvattu kuviossa 8.17.

Oman toiminnan hallinta

1. Oman ammatin hallinta	-1,0
2. Ongelmanratkaisutaidot	-1,0
3. Ajankäytön hallinta	-1,4
4. Palautteen hyödyntäminen	-0,9
5. Oman osaamisen arviointi	-0,6

Kommunikointitaidot

6. Yhteistyö- ja ihmissuhdetaidot	-0,8
7. Keskustelu- ja neuvottelutaidot	-1,1
8. Tietotekniset taidot	-0,6
9. Kirjallinen viestintätaito	-0,6
10. Kielitaito	-0,7
11. Kansainväliset taidot	-0,7

Ihmisten ja tehtävien johtaminen

12. Ryhmätyötaidot	-0,2
13. Konfliktien hallintataidot	-0,2
14. Johtamis- ja organisointitaidot	-1,3
15. Projektityöskentelytaidot	-1,3
16. Laadun kehittämistäidot	-0,1
17. Taloudelliset taidot	-1,0
18. Sosiaalisen median ja verkkoviestinnän taidot	-1,0
19. Yrittäjyystaidot	-0,5

Innovaatioiden ja muutosten käynnistäminen

20. Muutosten hallintataidot	-1,3
21. Innovatiivisuus ja luovuus	-1,0
22. Tutkimus- ja kehittämistäidot	-0,2

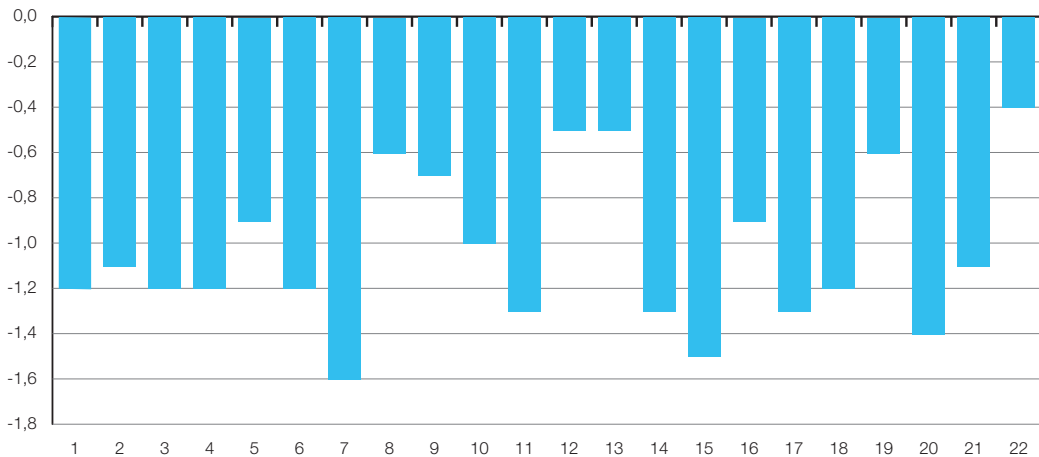
Kuvio 8.17 Sosiaali- ja terveysalalta valmistuneiden (N=93) työelämässä tarvittavaa osaamista ja koulutuksessa saavutettua osaamista koskevien arviointien ero

Sosiaali- ja terveysalalla keskimääräinen vaje oli oman toiminnan hallinnan alalla -1,0, kommunikointitaitojen alueella -0,7, johtamisen alueella -0,8 ja innovaatioiden ja muutosten käynnistämisen alueella -0,8. Erityisen suureen vajeryhmään ($> -1,5$) ei kuulunut yksikään osa-alue. Selvää vajetta ($\geq -1,0$) oli oman ammatin hallinnan (-1,0), ongelmanratkaisutaitojen (-1,0), ajankäytön hallinnan (-1,4), keskustelu- ja neuvottelutaitojen (-1,1), konfliktinhallintataitojen (-1,3), johtamis- ja organisointitaitojen (-1,3), laadun kehittämistaitojen (-1,0), taloudellisten taitojen (-1,0), muutosten hallintataitojen (-1,3) ja innovatiivisuuden ja luovuuden taitojen (-1,0) alueilla.

Parhaassa tasapainossa (erotus $\leq 0,5$) olivat sosiaalisen median ja verkkoviestinnän taidot (-0,2), ryhmätyötaidot (-0,2), projektityöskentelytaidot (-0,1) ja tutkimus- ja kehittämistaidot (-0,2).

8.4.4 Vaaditun ja saavutetun osaamisen suhde tekniikassa ja merenkulussa

Tekniikan ja merenkulun koulutusosalalla tärkeysarvioiden ja saavutetun osaamisen erotus vaihteli tutkimus- ja kehittämistoiminnan -0,4:sta keskustelu- ja neuvottelutaitojen -1,6:seen. Erot on kuvattu kuviossa 8.18.

Oman toiminnan hallinta

1. Oman ammatin hallinta	-1,2
2. Ongelmanratkaisutaidot	-1,1
3. Ajankäytön hallinta	-1,2
4. Palautteen hyödyntäminen	-1,2
5. Oman osaamisen arviointi	-0,9

Kommunikointitaidot

6. Yhteistyö- ja ihmishuhdetaidot	-1,2
7. Keskustelu- ja neuvottelutaidot	-1,6
8. Tietotekniset taidot	-0,6
9. Kirjallinen viestintätaito	-0,7
10. Kielitaito	-1,0
11. Kansainväliset taidot	-1,3

Ihmisten ja tehtävien johtaminen

12. Ryhmätyötaidot	-0,5
13. Konfliktien hallintataidot	-0,5
14. Johtamis- ja organisointitaidot	-1,3
15. Projektityöskentelytaidot	-1,5
16. Laadun kehittämistaidot	-0,9
17. Taloudelliset taidot	-1,3
18. Sosiaalisen median ja verkkoviestinnän taidot	-1,2
19. Yrittäjäystaidot	-0,6

Innovaatioiden ja muutosten käynnistäminen

20. Muutosten hallintataidot	-1,4
21. Innovatiivisuus ja luovuus	-1,1
22. Tutkimus- ja kehittämistaidot	-0,4

Kuvio 8.18 Tekniikasta ja merenkulusta valmistuneiden (N=94) työelämässä tarvittavaa osaamista ja koulutuksessa saavutettua osaamista koskevien arviointien ero

Oman toiminnan hallinnan alueella keskimääräinen vaje oli -1,1, kommunikointitaitojen alueella -1,0, johtamisen alueella -1,0 ja innovaatioiden ja muutoksen käynnistämisen alueella -1,0. Erittäin suuri vaje ($> -1,5$) oli keskustelu- ja neuvottelutaitojen osa-alueella (-1,6). Pienempi, vaikka edelleen selvä vaje ($\geq -1,0$) ilmeni oman ammatin hallinnan (-1,2), ongelmanratkaisutaitojen (-1,1), ajankäytön hallinnan (-1,2), palautteen hyödyntämistaitojen (-1,2), yhteistyö- ja ihmissuhdetaitojen (-1,2), kielitaidon (-1,0), kansainvälisten taitojen (-1,3), konfliktin hallintataitojen (-1,3), johtamis- ja organisointitaitojen (-1,5), laadun kehittämistaitojen (-1,3), taloudellisten taitojen (-1,2), muutoksen hallintataitojen (-1,4) ja innovatiivisuus ja muutoksen käynnistämistaitojen (-0,4) alueilla.

Parhaassa tasapainossa (erotus $\leq 0,5$) olivat sosiaalisen median ja verkkoviestinnän taidot (-0,5), ryhmätyötaidot (-0,5) ja tutkimus- ja kehittämistaidot (-0,4).

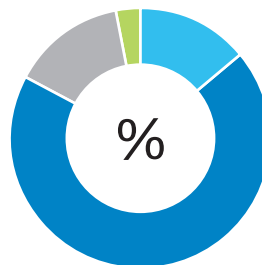
8.4.5 Saavutetun osaamisen suhde työnantajan odotuksiin ja ennakoituihin muutossuuntiin

Saavutettujen osaamisen suhdetta työnantajien odotuksiin ja ennakoituihin muutossuuntiin tarkasteltiin siten, että tunnistettiin kymmenen osaamisaluetta, joilla valmistuneiden arviointien perusteella oli suurin osaamisvaje arvioituaan osaamistarpeeseen nähden. Samoin tunnistettiin kymmenen osaamisaluetta, joiden tärkeyden työnantajien edustajat arvioivat kasvavan eniten tulevaisuudessa.

Erityisen haasteen kouluttajille antavat seuraavien osaamisalueiden oppimisen edistäminen koulutuksen aikana: innovatiivisuuden ja luovuuden taidot, johtamis- ja organisointitaidot, keskustelu- ja neuvottelutaidot, ajankäytön hallintataidot, laadun kehittämistaidot, muutoksen hallintataidot ja oman ammatin hallinnan taidot. Pienempi haaste on niiden osaamisalueiden kehittämisessä, joissa osaamisvajeet olivat pienemmät eivätkä muutospaineetkaan olleet aivan huippuluokkaa. Tällainen osaamisalue oli yhteistyö- ja ihmissuhdetaidot.

8.5 Työelämän arviot valmistuneiden osaamisesta

Yksi laadukkaan ammattikorkeakoulun tunnuspiire on, että koulutuksen tuottama osaaminen palvelee työelämän erilaisia osaamistarpeita. Tähän velvoittaa jo ammattikorkeakoululainsäädäntökin. Koulutuksen kehittämistyössä tähän vastaavuuteen liittyvän palautteen saaminen työelämän edustajilta on arvokasta. Kuviossa 8.19 on esitetty työnantajien edustajien palaute kysymykseen SAMKista valmistuneen työntekijän osaamisen ja työpaikalla tarvittavan osaamisen kohtaamisesta.

Erittäin hyvin	14 %
Hyvin	69 %
Ei hyvin eikä huonosti	14 %
Vähän puutteellisesti	3 %

Kuvio 8.19 Työnantajien edustajien (N= 29) arviot SAMKista valmistuneiden osaamisen ja työpaikalla tarvittavan osaamisen vahvuudesta

Vastanneista 83 % piti vastaavuutta vähintäänkin hyvänä. Tulos oli parantunut edellisistä tutkimuksista, vuoden 2007 tuloksista kuusi prosenttiyksikköä. Keskiarvolta (maks. 5) mitattuna vuoden 2001 arvo oli 3,7, vuonna 2004 se oli 3,9, vuonna 2007 ka 3,8 ja nyt 3,9 (s. 0,7).

Työnantajilta kysyttiin myös, millaisen tutkinnon omaavan hän ottaisi työntekijäkseen, jos tehtävä edellyttää soveltuvaa korkeakoulututkintoa. Työnantajat saattoivat valita useamman vaihtoehdon. 68 % palkkasi ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneen työntekijän, 42 % palkkasi maisterin tutkinnon suorittaneen, 39 % palkkasi ylemmän amk-tutkinnon

suorittaneen ja 36 % palkkasi kandidaatin tutkinnon suorittaneen työntekijän.

Koulutuksen järjestäjän haasteena on saadun palautteen hyödyntäminen ja muuttaminen käytännön toimenpiteiksi. Erityisen haasteellista on osaamistarpeiden oikea-aikainen ennakointi. Palvellakseen alueensa työelämää relevantisti tulisi ammattikorkeakoulun tunnistaa osaamistarpeet oikeastaan jo ennen kuin työelämä osaa niitä edes pyytää. Uusien osaamistarpeiden päätyminen ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneen osaamiseksi ja sitä kautta työelämän hyödyksi kestää suunnittelu- ja koulutuksen toteuttamisvaiheineen useita vuosia.

9.

Opiskeluhistoria ja opiskelusuunnitelmat

Valmistumisen jälkeisen opiskelun voi ajatella ryhmittyvän useampaan erityyppiseen ryhmään: ensinnä asiantuntija-ammattilaisille tyypilliseen tarpeeseen jatkuvasti ylläpitää ja kehittää omaa osaamistaan ilman uuden tutkinnon suorittamisen tavoitetta, toiseksi tarpeeseen nostaa suorittamansa tutkinnon tasoa ja kolmanneksi suorittaa kokonaan uusi tutkinto uudelta alalta uudessa organisaatiossa. Ammattikorkeakoulututkinto ei aina ole ollut kaikille SAMKissa tutkinnon suorittaneille ensisijainen toive. Yhteishakuun liittyvään valintakokeeseen osallistuvista noin neljännes ilmoittaa yleensä hakeneensa myös yliopistoon (24 % vuonna 2010). Lisäksi useat hakevat myös johonkin toiseen ammattikorkeakouluun (51 % vuonna). (Puska & Sankari, 2010.) Virheellisiksi tai epäonnistuneiksi koetut opiskelupaikka- tai väylävalinnat saattavat lisätä paineita suorittaa uusi tutkinto jollain toisella alalla.

SAMKin täydennyskoulutuskeskuksessa tehdyn elinikäisen oppimisen ennakointihankkeen koulutustarvekartoituksen mukaan satakuntalaisista vastaajista (N=3 071) yli kolmannes joko opiskeli parhaillaan tai suunnitteli opiskelevansa tulevaisuudessa. Osa korkea-asteen tutkinnon suorittaneista aikoo jatkaa tai on jatkanut tutkintotavoitteista opiskelua joko nykyisellä ammattialalla tai vaihtaen koulutusalaan. (Lohikoski 2008.)

Ammattikorkeakoululla on tarjota muun täydennyskoulutuksen ohella 30–60 opintopisteen laajuisia erikoistumisopinnoita ja syksystä 2005 lähtien vakinaistuneita ylempiä ammattikorkeakoulututkintoja. Koko korkeakoulusektorin siirryttyä kaksiportaiseen tutkintojärjestelmään ammattikorkeakoulun perustutkinnon suorittaneen siirtyminen jatkamaan master-tason tutkintoa yliopiston puolelle on helpottunut.

Tutkimuksessa oltiin kiinnostuneita siitä, kuinka paljon SAMKista valmistuneet olivat opiskelleet valmistumisensa jälkeen, miksi he olivat opiskelleet ja mikä oli heidän halukkuutensa suorittaa erikoistumisopinnoita ja ylempiä ammattikorkeakoulututkintoja.

tumisensa jälkeen, miksi he olivat opiskelleet ja mikä oli heidän halukkuutensa suorittaa erikoistumisopinnoita ja ylempiä ammattikorkeakoulututkintoja.

9.1 Opiskeluhistoria ja koulutusalauskollisuus

Kaikista vastanneista (N=472) 7 % ilmoitti pääsääntöisenä toimintanaan olevan opiskelun syyskuussa 2010. Toisaalta, kun kysyttiin opiskeleeko nyt tai oletko opiskellut pääsääntöisesti tai suorittanut jonkun muun tutkinnon SAMKista valmistumisen jälkeen, 22 % (N=374) ilmoitti opiskelevansa parhaillaan (vuonna 2007 osuus oli 20 %). Vastaajista 20 % oli opiskellut jossain vaiheessa (23 % vuonna 2007) ja 41 % ei ollut opiskellut ollenkaan (57 % vuonna 2007).

Opiskeluhistorialla oli selvä yhteys sukupuoleen ($p=.001$) ja valmistumisajankohtaan ($p=.000$), kuten oli myös vuonna 2007. Naisista 26 % opiskeli parhaillaan ja miehistä 16 % (vastaavat luvut vuonna 2007 olivat 24 % ja 11 %). Naisista 24 % ja miehistä 12 % oli opiskellut jossain vaiheessa valmistumisen jälkeen ja naisista 54 % ja miehistä 70 % ei ollut opiskellut valmistumisen jälkeen. Vuoden 2007 tilanne oli hyvin samanlainen, naisista 51 % ja miehistä 70 % ei ollut opiskellut valmistumisen jälkeen.

Vanhemmasta vastaajaryhmästä eli vuosina 1995–2003 valmistuneista 34 % oli opiskellut valmistumisensa jälkeen, 21 % opiskeli parhaillaan ja 49 % ei ollut opiskellut. Nuoremasta vastaajaryhmästä eli vuosina 2004–2009 valmistuneista 15 % oli opiskellut valmistumisensa jälkeen, 23 % oli parhaillaan opiskelemassa ja 63 % ei ollut ehtinyt suorittaa lisäopintoja. Tulokset ovat samansuuntaisia kuin vuonna 2007, jolloin vanhemmasta vastaajaryhmästä oli opiskelemassa parhaillaan 18 %, oli opiskellut 31 % ja ei ollut opiskellut 51 %.

Nuoremasta vastaajaryhmästä tuolloin oli opiskele-
massa 22 %, oli opiskellut 8 % ja ei ollut opiskellut 70 %.

Lisäopiskelutilannetta verrattiin koulutusaloittain,
kuten tehtiin myös vuonna 2007. Kokonaan opiskele-
mattomien osuus on kehittynyt liiketoiminnassa vuo-
desta 2001 lähtien seuraavasti: 70 % → 62 % → 54 % →
nyt 58 %, matkailussa 52 % → 56 % → 53 % → nyt 59 %,
sosiaali- ja terveysalalla 65 % → 56 % → 53 % → nyt 52 %
ja tekniikassa 71 % → 68 % → 68 % → nyt 69 %. Vähiten
siis lisäkoulutautuvat tekniikasta valmistuneet ja eni-
ten sosiaali- ja terveysalalta valmistuneet.

Parhaillaan opiskelemissa olevien osuuksien kehitys on
ollut vuodesta 1998 lähtien vaihtelevaa. Liiketoiminnan
osuudet: 18 % → 17 % → 20 % → 21 % → 24 %, matkailun
14 % → 35 % → 26 % → 22 % → nyt 30 %, sosiaali- ja terve-
ysalan 18 % → 22 % → 17 % → 21 % → nyt 22 % ja tekniikan
25 % → 18 % → 21 % → 15 % → nyt 15 %.

Suurin osa eli 62 % opiskelemissa olevista tai opiskel-
leista oli opiskellut oman ammattikorkeakoulututkin-
non alalla. Tämän osuuden kehitys oli kääntynyt nou-
suun vuoden 2007 tilapäisen notkahduksen jälkeen
(vuosina 2001 ja 2004 osuus oli 64 % ja vuonna 2007
se oli 58 %). Koulutusaloittaiset erot olivat säilyneet
edelleen erittäin selvinä ($p = .000$). Alauskollisimpina

olivat säilyneet sosiaali- ja terveysalan vastaajat, jois-
ta 86 % lisäopinnot oli suoritettu omalta alalta (80 %
vuonna 2007 ja 76 % vuonna 2004) ja vain 14 % eri
alalta. Matalin alauskollisuus oli tällä kertaa matkailun
vastaajilla, joista 35 % oli suorittanut lisäopinnot omal-
ta alalta ja 65 % eri alalta. Matkailun osalta alauskollis-
uus on kehittynyt vuodesta 2001 seuraavasti: 29 % →
35 % → 47 % → ja nyt siis 35 %. Liiketoiminnan alaus-
kollisuus on kehittynyt seuraavasti: 59 % → 58 % → 51 %
→ ja nyt 59 %. Tekniikan alauskollisuuden kehitys on
seuraavanlainen: 54 % → 59 % → 42 % ja nyt 44 %.

9.2 Lisäopiskelun perusteet

Lisäopiskelun perusteluja on seurattu vuodesta 1998
lähtien. Tilanteen kehitys on kuvattu taulukossa 9.1.

Eri perustelujen suhde toisiinsa on pysynyt saman-
suuntaisena koko tutkimusjakson ajan pienin vaih-
teluin. Edelleen lähes puolet vastaajista opiskeli tai
oli opiskellut siksi, että halusi syventää omaa osa-
amistaan. Opiskelun kannustimena voidaan näissä
tapauksissa pitää sisäistä ammatillista orientaatiota,
jossa opiskelemaan lähtemistä kannustaa oma sisäi-
nen halu, eikä esimerkiksi toive paremmasta palkasta
tai asemasta.

Taulukko 9.1 Lisäopiskelun perustelut

	1998 (N=63) %	2001 (N=449) %	2004 (N=284) %	2007 (N=204) %	2010 (N=190) %
Halu syventää osaamista	32	51	51	51	48
AMK-tutkinto ei riittävä	22	16	16	10	11
Halu saada yliopistotutkinto	19	6	11	12	8
Työttömyysuhka	14	13	9	4	7
Halu vaihtaa alaa	8	7	7	8	8
Muu	5	7	6	9	12
Ylempi AMK-tutkinto				6	6
Yhteensä	100	100	100	100	100

Seuraavaksi suurin ryhmä, jotka ylipäätään perustelivat asiaa, muodostui niistä, joiden mielestä ammattikorkeakoulututkinto ei avaa riittävästi mahdollisuuksia. Alan vaihtamista halusi 8 % samoin kuin saada yliopistotutkinnon. Työttömyyden uhka oli perusteena 7 %:lla vastaajista. Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon halusi suorittaa 6 % vastaajista, kuten oli myös vuonna 2007.

Valmistumisajankohdalla, sukupuolella, pohjakoulutuksella, koulutusmuodolla tai koulutusallalla ei ollut selvää ($p \leq .01$) yhteyttä niihin asioihin, joilla valmistuneet perustelivat lisäopiskeluaan.

9.3 Halu suorittaa erikoistumisopintoja ja ylempiä ammattikorkeakoulututkintoja

Vuodesta 2001 lähtien valmistuneilta on kysytty, olivatko he suorittaneet, tai aikoivatko he suorittaa ammattikorkeakoulututkinnolle perustuvia erikoistumisopintoja ja olivatko he kiinnostuneita suorittamaan ylempiä ammattikorkeakoulututkintoja tulevaisuudessa.

Vastaajista ($N=460$) 11 % oli suorittanut erikoistumisopintoja, 26 % aikoi suorittaa ja 63 % ei ollut suorittanut eikä aikonut niitä suorittaakaan. Niiden osuus, joita erikoistumisopinnot eivät kiinnostaneet ollenkaan, oli noussut edelleen aiemmista tutkimuksista (42 % \rightarrow 53 % \rightarrow 61 % \rightarrow nyt 63 %).

Pohjakoulutuksella, satakuntalaisuusasteella tai koulutusmuodolla ei ollut yhteyttä ($p \leq .05$) kiinnostukseen. Sen sijaan kiinnostus erikoistumisopintoihin liittyi selvästi valmistumisajankohtaan ja koulutusalaan ($p = .000$) ja vähän myös sukupuoleen ($p < .05$). Aikaisemmin valmistuneista 21 % oli suorittanut erikoistumisopintoja ja 19 % aikoi suorittaa niitä, kun taas myöhemmin valmistuneista 7 % oli suorittanut ja 29 % aikoi suorittaa. Naisista 12 % oli suorittanut erikoistumisopintoja ja 59 % ei aikonut suorittaa, kun taas miehistä 7 % oli suorittanut, mutta 71 % ei aikonut suorittaa.

Koulutusalaakohtaiset erot on esitetty taulukossa 9.2.

Sosiaali- ja terveysala on koko tutkimusjakson ollut erikoistumisopintojen suurkuluttaja verrattuna muihin koulutusaloihin. Nyt opintoja suorittaneiden osuus oli pudonnut 9 prosenttiyksikköä, mutta opintojen suorittamista aikovien osuus oli lisääntynyt 15 prosenttiyksikköä. Niiden osuus, jotka eivät aikoneet suorittaa erikoistumisopintoja, oli vähentynyt 6 prosenttiyksikköä. Liiketoiminnassa opintoja suorittaneiden osuus oli vähentynyt 4 prosenttiyksikköä ja niiden, jotka aikovat suorittaa opintoja yhden prosenttiyksikön. Niiden osuus, jotka eivät aikoneet opintoja suorittaa, osuus oli kasvanut 5 prosenttiyksikköä. Matkailussa opintoja suorittaneiden osuus oli ennallaan, opintoja suorittamaan aikovien osuus oli kasvanut 13 prosenttiyksikköä, ja niiden osuus, jotka eivät aikoneet suorittaa, oli

Taulukko 9.2 Erikoistumisopinnot suorittaneiden ja erikoistumisopinnoista kiinnostuneiden osuudet (%) koulutusaloittain syyskuussa 2010

	LiKu (N=157) %	Matk (N=42) %	SoTe (N=91) %	TeMe (N=97) %
Suorittanut erikoistumisopintoja	6	5	25	5
Aikoo suorittaa tulevaisuudessa	25	29	40	24
Ei ole suorittanut, eikä aio suorittaa	69	66	35	71

vähentynyt 11 prosenttiyksikköä. Tekniikassa opintoja suorittaneiden osuus oli kasvanut 3 prosenttiyksikköä, ja suorittamaan aikovien 4 prosenttiyksikköä. Niiden osuus, jotka eivät aikoneet suorittaa opintoja, osuus oli vähentynyt 7 prosenttiyksikköä.

Erikoistumisopintojen tunnettuus on ollut melko huono aiemmissä tutkimuksissa, ja sillä on pyritty selittämään kysynnän puutetta. Nyt erikoistumisopintojen tunnettuus oli parantunut aiempiin tutkimuksiin nähden, ja niiden osuus, joita nämä opinnot eivät kiinnostaneet, oli hieman vähentynyt.

Ylemmistä ammattikorkeakoulututkinnoista kiinnostuneista valmistuneista (N=449) opintoja oli suorittanut tai niitä aikoi suorittaa 39 %, mikä oli 11 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuonna 2007. Vuonna 2004 kiinnostuneiden osuus oli 58 % ja vuonna 2001 osuus oli 71 %. Kiinnostuksen väheneminen on siis hyvin voimakasta. Kiinnostus ei ollut yhteydessä sukupuoleen (kuten se oli ollut vuonna 2007), eikä koulutusmuotoon, pohjakoulutukseen eikä koulutusalaan. Sen sijaan se oli selvästi yhteydessä valmistumisajankohtaan ($p = .000$) ja vähän myös satakuntalaisuuteen ($p = .02$). Aikaisemmin valmistuneista 31 % oli suorittanut tai aikoi suorittaa opintoja, kun taas myöhemmin valmistuneista kiinnostuneiden osuus oli 41 %. Satakuntalaisista 43 % oli suorittanut tai aikoi suorittaa ylempiä ammattikorkeakouluopintoja, kun taas ei-satakuntalaisista kiinnostusta oli 35 %:lla.

Koulutusalojen välillä ei siis ollut merkitsevää yhteyttä halukkuuteen suorittaa ylempiä ammattikorkeakouluopintoja, kuten ei ollut myöskään vuonna 2007. Tulos on kuitenkin hieman erilainen kuin aiemmissä tut-

kimuksissa. Kiinnostus ylempiin tutkinto-opintoihin oli hieman noussut tekniikassa (nyt 40 %, 38 % vuonna 2007 ja 34 % vuonna 2004), mutta pudonnut muilla koulutusaloilla vuodesta 2004 ja 2007: liiketoiminta 63 % → 52 % → nyt 42 %, matkailu vuodesta 2007 56 % → nyt 29 % ja sosiaali- ja terveysalalla 68 % → 53 % → nyt 40 %.

Jo aiemmissä tutkimustuloksissa on raportoitu, että kiinnostuksen ylempiä ammattikorkeakoulututkintoja kohtaan oletettiin kasvavan järjestelmän vakinaistuttua syksyllä 2005. Näin ei ole kuitenkaan käynyt. Asiaa ei voida selittää myöskään ylempien amk-tutkintojen tunnettuudella, koska vuodesta 2007 tunnettuus on kasvanut puolella nykyiseen tilanteeseen (21 % → 42 %). Aiemmissä tuloksissa on arvioitu, että ylempien ammattikorkeakoulututkinnon asemointi suhteessa maisteritutkintoon ja uuden tutkinnon tuoman kelpoisuuden määrittely ja hyväksyntä työmarkkinoilla saattaa vielä olla puutteellista. Nyt voidaan todeta, että kelpoisuus on kyllä määritelty, mutta onko kyseessä tutkinnon hyväksymättömyys suhteessa maisterin tutkintoon, jää vielä ilmaan.

10.

Arviot opiskeluajasta ja oppimisympäristöstä

Oppimisympäristö voidaan määritellä yksinkertaisesti oppimiseen vaikuttaviksi tekijöiksi. Tynjälä (1999) määrittelee oppimisympäristön tarkoittavan paikkaa, tilaa, yhteisöä ja toimintatapoja, joiden tarkoituksena on edistää opiskelijan oppimista. Oppimisympäristö voidaan erottaa sisäiseen ja ulkoiseen oppimisympäristöön (Koli, Nurmijoki & Romppanen 2000). Ulkoisen ympäristön muodostavat kaikki ne fyysiset ja sosiaaliset tekijät, joilla opiskelijan oppimiseen pyritään vaikuttamaan. Tällaisia ovat muun muassa fyysiset tilat, käytetyt oppimateriaalit, opetusmenetelmät, annettu ohjaus, muut opiskelijat ja opettajat, opetuksen vaatimustaso ja opiskelijaan kohdistetut odotukset. Sisäistä oppimisympäristöä taas kuvaavat muun muassa opiskelijan asenteet ja uskomukset sekä hänen aikaisemmat kokemuksensa, tietonsa ja taitonsa.

Ammattikorkeakoulujen tavoitteena on luoda opiskelijalle sellainen ulkoinen oppimisympäristö, joka palvelee mahdollisimman korkeatasoisesti opiskelijan oppimista. Nummenmaan (2002) mukaan ammattikorkeakoulujen oppimisympäristöjä luonnehtivia diskursseja ovat olleet muun muassa avoimuus, työelämälähtöisyys, projektikeskeisyys, moniammatillisuus, opiskelijakeskeisyys ja modernin teknologian hyödyntäminen. SAMKin laatukäsikirjassa (2005) on kirjattu pedagogisiin lähtökohtiin mielekkään oppimisympäristön tehtäväksi tukea oppimista ja kasvua sekä työelämän tarpeiden edellyttämää monialaisen osaamisen saavuttamista.

Tässä seurantatutkimuksessa oltiin kiinnostuneita siitä, millainen mielikuva SAMKista 1–3 vuotta (2007–2009 valmistuneet) sitten valmistuneilla

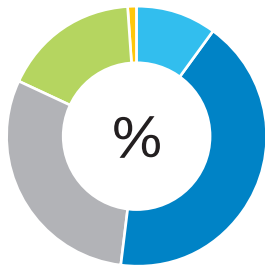
oli omasta ulkoisesta oppimisympäristöstään. Oppimisympäristöä hahmotettiin kahdenkymmenen eri väittämän avulla, jotka liittyivät muun muassa opetuksen laatuun, opiskelijaan kohdistuneisiin odotuksiin, ohjaukseen, oppimisilmapiiriin, arviointiin, opetustarjontajärjestelyihin, tiedottamiseen, opetustilojen nykyaikaisuuteen ja kannustavuuteen.

Vuoden 2007 seurantatutkimuksessa tämä osio jäi pois kyselyn toteuttamisesta olleiden teknisten ongelmien takia, joten tämän tutkimuksen tuloksia verrataan vuoden 2004 tutkimuksen tuloksiin.

10.1 Opiskeluun kohdistettujen odotusten toteutuminen

Laatua on joskus kuvattu asiakasodotusten ja saatujen asiakaskokemusten yhteensopivuutena tai kohtaamisena. Mitä paremmin odotukset ja todellinen tilanne vastaavat toisiaan, sitä positiivisempi vaikutus sillä on opiskelijan oppimiseen edellyttäen, että muut osatekijät, esimerkiksi riittävä vaatimustaso, ovat kunnossa. Odotusten ja todellisuuden välinen jännite voi puolestaan estää optimaalisen oppimisen (Lonka 1996).

Opiskeluun kohdistettujen odotusten näkökulmasta tarkasteltuna opiskelun laatua voi pitää SAMKissa hyvänä. Keskiarvolla kuvattuna odotusten toteutuminen sai arvon 3,4 (s 0,9). Keskiarvo oli hieman pudonnut vuodesta 2004 (ka 3,5, s 0,9). Opiskelun odotusten toteutumista kuvaavien vastausten prosentuaalinen jakautuminen on esitetty kuviossa 10.1.

Erittäin hyvä	10 %
Hyvä	42 %
Ei hyvä eikä huono	30 %
Huono	17 %
Erittäin huono	1 %

Kuvio 10.1. Vastaajien (N=199) arviot opiskeluun kohdistettujen odotusten toteutumisesta

Runsaat puolet (52 %) vastaajista koki odotusten toteutuneen vähintään hyvin (vuonna 2004 tämä osuus oli 53 %). Neutraalisti suhtautui kolmannes vastaajista ja lähes viidennes (18 %) oli selvästi pettynyt odotuksissaan, eli koki niiden toteutuneen huonosti tai erittäin huonosti. Vuonna 2004 odotuksissaan pettynneiden osuus oli 13 %.

Vastaajan sukupuolella, pohjakoulutuksella, koulutusmuodolla tai opiskelupaikkakunnalla ei ollut yhteyttä tyytyväisyyteen. Myöskään koulutuslallalla ei ollut yhteyttä, kuten oli vuonna 2004.

Odotukset syntyvät osittain opiskelijan omista lähtökohdista ja osittain siitä, mitä SAMK omassa viestinnässään lupaa. Valmistuneilta saadun palautteen perusteella SAMKin on jatkossa edelleen hiottava oman sanomansa realismia, jotta opiskelemaan tulevien odotukset saisivat mahdollisimman hyvän pohjan. Ennen kaikkea SAMKin on huolehdittava palveluidensa laadukkaasta tasosta ja pidettävä huoli siitä, että se täyttää laadukkaasti sille ammattikorkeakouluna annetun tehtävän.

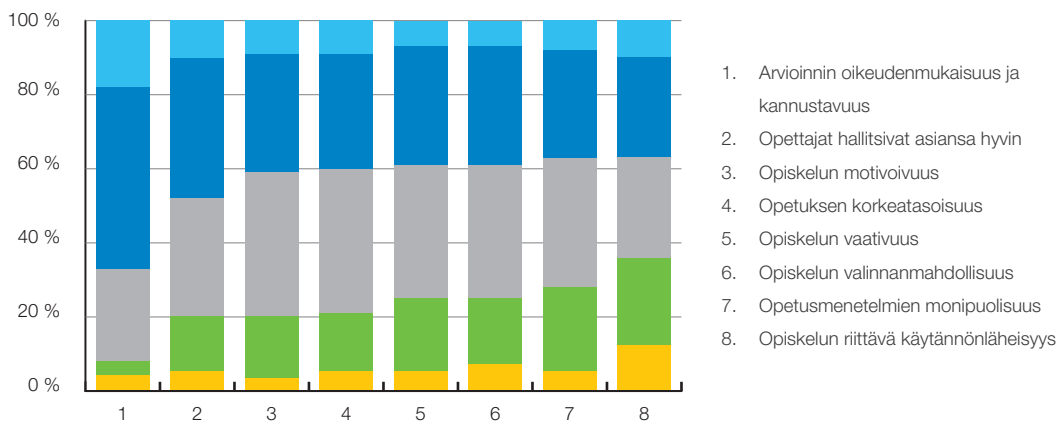
10.2 Opetuksen laatutaso

Opetuksen laatutasoa kuvattiin korkeatasoisuudella, asiantuntevuudella, vaativuudella, motivoivuudella, opetusmenetelmien monipuolisuudella, opetuksen riittävällä käytännönläheisyydellä, riittävillä valinnanmahdollisuuksilla, arvioinnin oikeudenmukaisuudella ja kannustavuudella, sekä opettajien asiainhallinnalla. Mielikuvat vastaajien opetuksen laatutasosta ja sen osatekijöistä on esitetty kuviossa 10.2. Osatekijät on esitetty kuviossa paremmuusjärjestyksessä.

Eri osatekijöiden väliset erot olivat pienet. Paras palaute tuli arvioinnin oikeudenmukaisuudesta ja kannustavuudesta, kuten tuli myös vuonna 2004. Peräti 67 % vastaajista (N=199) piti sitä joko hyvänä tai erittäin hyvänä. Vuodesta 2004 tyytyväisten osuus oli kasvanut 8 prosenttiyksikköä. Toiseksi paras palaute annettiin opettajien hyvästä asiainhallinnasta. Vajaa puolet (48 %) vastaajista oli opettajien omien asioiden hallintaan tyytyväisiä, kun taas viidennes (20 %) vastaajista ei ollut. Kolmanneksi paras palaute annettiin opiskelun motivoivuudesta. 41 % vastaajista oli tyytyväisiä opiskelun motivoivuuteen ja viidennes (20 %) ei ollut.

Opetusta piti korkeatasoisena 40 % vastaajista ja 21 % ei pitänyt. Opintoja vaativina ja valinnanmahdollisuuksia riittävinä piti 39 % vastaajista ja neljäsosa (25 %) ei pitänyt. Opetusmenetelmien monipuolisuuteen oli 37 % vastaajista tyytyväisiä, kun taas vajaa kolmannes (28 %) vastaajista ei ollut. Samoin 37 % vastaajista piti opiskelua riittävään käytännönläheisenä, mutta lähes sama määrä (36 %) ei taas pitänyt.

Vuonna 2004 opetuksen laatutason osatekijät olivat paremmuusjärjestyksessä arvioinnin oikeudenmukaisuus ja kannustavuus (59 % tyytyväisiä), opiskelun vaativuus (46 % piti vaativana), opiskelun motivoivuus (43 % piti motivoivina), opettajat hallitsivat asiansa hyvin (41 % tyytyväisiä), opetuksen korkeatasoisuus ja asiantuntevuus (41 % tyytyväisiä), opiskelun valinnanmahdollisuus (37 % tyytyväisiä), opiskelun riittävä käytännönläheisyys (30 % tyytyväisiä) ja opetusmenetelmien monipuolisuus (30 % tyytyväisiä).

	1	2	3	4	5	6	7	8
Erittäin hyvä	18 %	10 %	9 %	9 %	7 %	7 %	8 %	10 %
Hyvä	49 %	38 %	32 %	31 %	32 %	32 %	29 %	27 %
Ei hyvää eikä huonoa	25 %	32 %	39 %	39 %	36 %	36 %	35 %	27 %
Huono	4 %	15 %	17 %	16 %	20 %	18 %	23 %	24 %
Erittäin huono	4 %	5 %	3 %	5 %	5 %	7 %	5 %	12 %

Kuvio 10.2 Vuosina 2007–2009 valmistuneiden (N=199) arviot opetuksen laadusta

Sukupuolella, koulutusmuodolla ja koulutusallalla oli selviä yhteyksiä joihinkin laadun osatekijöihin. Naiset (ka 3,40, s 0,9) kokivat opiskelun vaativammaksi ($p = .004$) kuin miehet (ka 2,9, s 1,0), ja myös motivoivammaksi ($p = .02$) (naiset ka 3,4, s 1,0; miehet ka 3,0, s 0,9). Opettajien monipuolisiin opetusmenetelmiin ($p = .005$) olivat aikuiset (ka 3,5, s 1,0) tyytyväisempiä kuin nuoret (ka 3,1, s 1,0). Samoin aikuiset (ka 4,2, s 0,8) olivat nuoria

(ka 3,7, s 0,9) tyytyväisempiä saamaansa arviointiin ($p = .01$). Aikuiset (ka 3,8, s 0,7) arvostivat nuoria (ka 3,2, s 1,0) enemmän, että opettajat hallitsivat asiansa hyvin ($p = .000$).

Koulutusala aiheutti joitakin eroja opetuksen laatu-tason osatekijöissä. Nämä on kuvattu taulukossa 10.1 poikkeamina koko SAMK:n keskiarvosta.

Taulukko 10.1 Opetuksen laatua koskevat väittämät ja koulutusala-kohtaiset erot poikkeamina kaikkien vastanneiden keskiarvosta (maks. 5) sekä erojen merkitsevyys

	Ka	LiKu	Matk	SoTe	TeMe	Eron merkitsevyys p
Arviointi oli oikeudenmukaista ja kannustavaa	3,8	-0,1	-0,1	± 0	-0,1	.884
Opiskelu oli vaativaa	3,2	-0,2	± 0	+ 0,6	-0,2	.000
Opettajat hallitsivat asiansa hyvin	3,3	± 0	-0,1	+ 0,3	± 0	.384
Opetus oli korkeatasoista ja asiantuntevaa	3,2	+ 0,1	-0,1	+ 0,4	-0,2	.036
Opiskelussa oli riittävästi valinnanmahdollisuuksia	3,2	+ 0,2	-0,1	-0,2	-0,3	.108
Opiskelu oli riittävän käytännölläistä	3,0	+ 0,2	± 0	+ 0,2	-0,5	.012
Opettajat käyttivät monipuolisia opetusmenetelmiä	3,1	+ 0,1	+ 0,2	+ 0,3	-0,3	.035

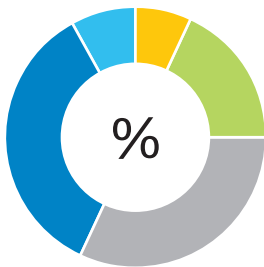
Vastaajamäärät: LiKu (N=73), Matk (N=19), SoTe (N=36) ja TeMe (N=43)

Sosiaali- ja terveysala sai koulutusaloista parhaan palautteen opetuksen laadusta, kuten sai myös vuonna 2004. Vuonna 2004 liiketalouden palaute oli hyvin lähellä kaikkien koulutusalojen keskiarvoa, mutta nyt liiketoiminnan tulos oli parempi. Matkailun keskiarvot olivat hieman kaikkien koulutusalojen keskiarvoja alhaisemmat neljällä laadun osa-alueella. Tekniikassa palaute oli lähes kaikilla osa-alueilla alle koko SAMK:n keskiarvon, kuten oli myös vuonna 2004.

10.3 Opintojen ohjaus

Ohjaus voidaan määritellä tarkoitukseksi auttaa opiskelijoita oman oppimisprosessinsa henkilökohtais-
tamisessa ja omakohtaisen kokemuksellisuuden ja merkityksellisyyden löytymisessä. Ohjaajan tehtävänä on rohkaista, tukea, kyseenalaistaa ja ihmetellä opiskelijan tekemiä valintoja. Ohjaus on opettajan ja opiskelijan välinen vuorovaikutussuhde, jonka tarkoituksena on edistää oppimista ja opiskelijan itsenäistä oppimisprosessin hallintaa. (Isokorpi 2002, 111–115.)

Satakunnan ammattikorkeakoulussa on kehitetty ohjaus-
toimintaa koko 2000-luvun ajan. Systemaattinen opiskelijoiden ohjaus on järjestetty tutorointimallin mukaisesti.

Erittäin hyvä	8 %
Hyvä	35 %
Ei hyvä eikä huono	32 %
Huono	18 %
Erittäin huono	7 %

Kuvio 10.3 Valmistuneiden (N=199) antama palaute opintojen ohjauksen riittävydestä

Tyytyväisyys ohjaukseen oli hyvä (ka 3,2, s 1,0) ja hieman parempi kuin vuonna 2004 (ka 3,1, s 1,0). Kuviossa 10.3 on kuvattu valmistuneiden (N=199) antama palaute ohjauksen riittävydestä.

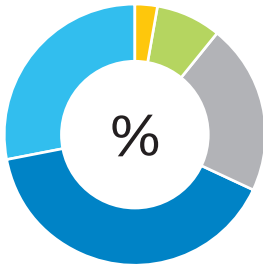
Vastaajista 43 % koki, että ohjaus oli ollut riittävää, ja neljäsosa (25 %) koki, ettei ollut saanut ohjausta tarpeeksi. Aikuiskoulutuksessa olleet olivat tyytyväisempiä saamaansa ohjaukseen kuin nuorten koulutuksessa olleet (p= .039). Aikuisista 56 % koki saaneensa ohjausta riittävästi, kun taas nuorista tätä mieltä oli 41 %.

Sukupuolella, pohjakoulutuksella tai koulutuspaikkakunnalla ei ollut yhteyttä käsitykseen ohjauksen riittävydestä. Sen sijaan koulutusallalla oli selvä yhteys (p= .004). On kuitenkin huomattava, että koulutusaloittain tarkasteltuna vastaajamäärä koulutusaloilla oli pieni (LiKu; N=73, Matkailu; N=19, SoTe; N=36 ja TeMe, N=43).

Eniten ohjaukseen tyytyväisiä vastaajia oli matkailussa (63 %) ja seuraavaksi eniten liiketoiminnassa (55 %). Sosiaali- ja terveysalallakin tyytyväisyys oli hyvä (39 %), mutta tekniikan alalla tyytyväisten osuus oli vain 26 %. Tekniikassa ohjaukseen tyytymättömiä (37 %) olikin enemmän kuin tyytyväisiä. Sosiaali- ja terveysalalla tyytymättömiä oli neljäsosa (25 %), matkailussa noin kolmasosa (32 %), sekä liiketoiminnassa 15 %.

10.4 Kirjasto- ja tietopalvelut

Valmistuneilta kysyttiin, miten hyvin kirjastopalvelut olivat heidän mielestään onnistuneet tukemaan opiskelua. Kirjastopalveluihin opiskelun osana oltiin hyvin tyytyväisiä (ka 3,8, s 1,0; vuonna 2004 ka 3,6, s 1,1). Vastausjakauma on esitetty kuviossa 10.4.

Erittäin hyvä	28 %
Hyvä	40 %
Ei hyvä eikä huono	21 %
Huono	8 %
Erittäin huono	3 %

Kuvio 10.4 Vastanneiden (N=199) käsitys kirjastopalvelujen kyvystä tukea opiskelua

Vastaajista (N=199) 68 % oli tyytyväisiä kirjastopalveluihin ja 11 % oli tyytymättömiä. Tulos oli parantunut vuodesta 2004, jolloin tyytyväisiä oli 62 % ja tyytymättömiä 17 %. Erittäin tyytyväisiä oli vuonna 2004 lähes neljännes (23 %) ja nyt lähes kolmannes (28 %). Edellisessä tutkimuksessa todettiin, että kirjastopalveluiden

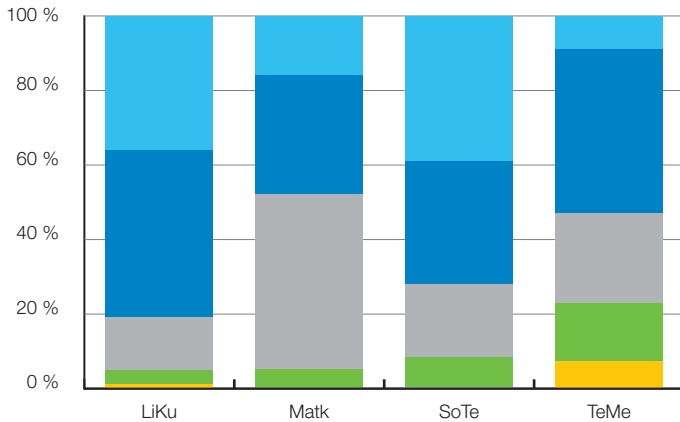
hyvä tyytyväisyystaso oli säilynyt samalla tasolla vuodesta 1998 lähtien ja nyt se oli vielä parantunut.

Sukupuoli, pohjakoulutus, koulutusmuoto ja koulutuspaikkakunta eivät olleet selvässä yhteydessä siihen käsitykseen, mikä vastaajilla oli kirjastopalvelujen osuudesta oppimisensa tukena. Koulutusalojen välillä oli eroja ($p = .012$), kuten on ollut aikaisemmissakin tutkimuksissa 2004 ja 2001. Eroja tarkasteltaessa on huomioitava vastaajien vähäinen määrä koulutusaloittain. Erot on esitetty kuviossa 10.5.

Koulutusaloista liiketoiminta oli selvästi tyytyväisin kirjastopalveluihin. Tyytyväisten osuus oli peräti 80 %. Myös sosiaali- ja terveysala oli tyytyväinen, tyytyväisten vastaajien osuus oli 72 %. Tekniikassa tyytyväisten osuus oli yli puolet (54 %) mutta matkailussa alle puolet (47 %).

10.5 Oppimisilmapiiri

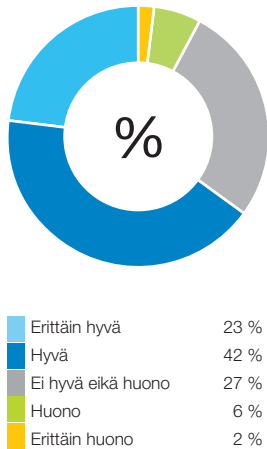
Vastanneet (N=199) olivat kokeneet oppimisilmapiirin pääsääntöisesti hyväksi (ka 3,8, s 0,9). Tulos oli jopa

	LiKu (N=73)	Matk (N=19)	SoTe (N= 36)	TeMe (N=43)
Erittäin hyvä	36 %	16 %	39 %	9 %
Hyvä	45 %	32 %	33 %	44 %
Ei hyvä eikä huono	14 %	47 %	20 %	24 %
Huono	4 %	5 %	8 %	16 %
Erittäin huono	1 %	0 %	0 %	7 %

Kuvio 10.5 Vastanneiden (N=171) käsitys kirjastopalvelujen kyvystä tukea opiskelua koulutusaloittain

hieman parantunut vuodesta 2004 (ka 3,7, s 0,9). Vastausten jakautuminen on esitetty kuviossa 10.6.

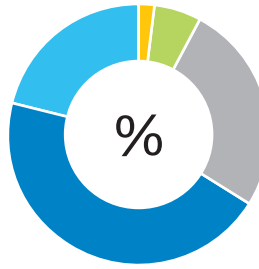
Kuvio 10.6 Vastaajien (N=199) tyytyväisyys oppimisilmapiiriin

Vastaajista 65 %:lla oli selvästi positiivinen mielikuva opiskeluaikaisesta oppimisilmapiiristään ja vain 8 %:lla vastaajista oli selvästi negatiivinen käsitys asiasta. Ilmapiirin neutraaliksi koki noin kolmannes (27 %) vastaajista.

Sukupuolella, pohjakoulutuksella, koulutusmuodolla, koulutuspaikkakunnalla tai koulutusosalalla ei ollut selvää yhteyttä ($p \leq .01$) oppimisilmapiirikäsitykseen. 2000-luvun alussa tehdyssä kyselyssä koulutusalojen väliset erot olivat suuria, mutta vuoden 2004 tutkimuksessa eroja ei enää ollut.

10.6 Luottamus opiskelijan vastuuntuntoon

SAMKissa korostetaan opiskelijan itseohjautuvuutta. Itseohjautuvuuteen kuuluu opettajan osoittama luottamus opiskelijoiden vastuuntuntoon. Opettajan osoittama luottamus opiskelijan kykyyn vastata omasta oppimisestaan oli keskiarvolla ilmaistuna säilynyt hyvänä, ka 3,8 (s 0,9). Tulos oli sama kuin vuonna 2004, jolloin se oli 0.1 enemmän kuin vuosina 1998 ja 2001. Vastaukset on kuvattu %-jakautumina kuviossa 10.7.

Erittäin hyvä	21 %
Hyvä	45 %
Ei hyvä eikä huono	26 %
Huono	6 %
Erittäin huono	2 %

Kuvio 10.7 Vastaajien (N=199) arvot opettajan osoittamasta luottamuksesta opiskelijan kykyyn vastata oppimisestaan

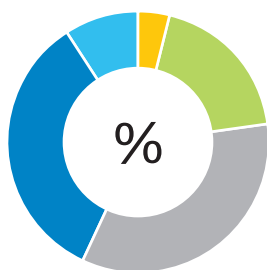
Vastaajista (N=199) 67 % piti luottamusta vähintään hyvänä ja vain 8 % huonona. Tulos on täysin sama kuin vuonna 2004. Aikuiskoulutuksesta valmistuneet olivat vähän tyytyväisempiä ($p = .035$) saamaansa luottamukseen, tyytyväisten osuus oli 89 %. Nuorten koulutuksesta valmistuneiden osalta tyytyväisiä oli 62 % vastaajista. Sukupuolella, pohjakoulutuksella, koulutuspaikkakunnalla tai koulutusosalalla ei ollut yhteyttä luottamuksen kokemukseen.

Parhaaksi luottamus koettiin sosiaali- ja terveysalalla (ka 3,9, s 1,0) tuloksen ollessa sama kuin vuonna 2004. Liiketoiminta sai myös saman tuloksen (ka 3,9, s 0,8), mikä oli vähän parempi kuin edellisessä mittauksessa (ka 3,7, s 0,9). Matkailualalla ka oli 3,8 (s 0,8), mikä oli hieman huonompi kuin viimeksi (ka 3,9, s 0,7), ja tekniikassa ka oli 3,6 (s 0,9), mikä oli sama tulos kuin viimeksi.

Itseohjautuvuuden yksi ilmenemistapa on luottamuksen osoittaminen opiskelijan kykyyn vastata omasta oppimisestaan. Opiskelijoiden omille ratkaisuille olisi annettava riittävä tila, mutta opiskelijaa ei saa jättää yksinään ajelehtimaan. Oikein suunnatulla, mitoitettulla ja ajoitetulla ohjauksella opiskelijan itseohjautuvuutta voidaan kasvattaa hallitusti.

10.7 Työelämässä selviytymisen edellytykset

Vastaajien näkemys opiskelun tuottamista työelämässä selviytymisen edellytyksistä oli suunnilleen sama kuin aiemminkin (ka 3,2, s 1,0; vuonna 2004 ja 2001 ka 3,3, s 0,9). Vastausten jakautuminen on esitetty kuviossa 10.8.

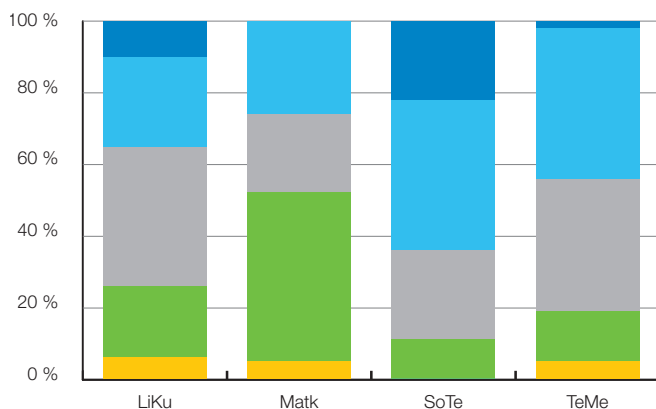

Erittäin hyvä	9 %
Hyvä	34 %
Ei hyvä eikä huono	34 %
Huono	19 %
Erittäin huono	4 %

Kuvio 10.8 Valmistuneiden (N=197) arviot opiskelun tuottamista työelämässä selviytymisen edellytyksistä

Vastaajista (N=197) 42 % piti edellytyksiä vähintään hyvänä, mutta jopa lähes neljännes (23 %) huonoina. Kolmanneksen (34 %) kanta oli neutraali. Koulutusmuodolla oli selvä yhteys tyytyväisyyteen ($p = .002$). Aikuiskoulutuksesta valmistuneista 69 % piti koulutuksen tuottamia edellytyksiä pärjätä työelämässä hyvinä ja 12 % piti edellytyksiä huonoina. Sen sijaan nuorten koulutuksesta valmistuneista 37 % piti edellytyksiä hyvänä, mutta jopa neljännes (25 %) piti niitä huonoina. Koulutusaloilla ei ollut juurikaan yhteyttä ($p = .05$) tyytyväisyyteen, mutta tulokset ovat kiintoisat ja vertailumahdollisuuden takia aikaisempaan tutkimukseen ne esitetään. Edellisten kohtien tapaan myös tässä tulostarkastelussa on syytä huomioida vastaajien vähäisyys. Koulutusalojen jakaumat on esitetty kuviossa 10.9.

Positiivisimman arvion työelämässä selviytymisen edellytyksistä antoivat sosiaali- ja terveysalalta valmistuneet, joista 64 % oli tyytyväisiä ja vain 11 % tyytymättömiä. Tyytyväisten osuus oli kasvanut vuoteen 2004 nähden viisi prosenttiyksikköä. Liiketoiminnassa positiivisten vastausten osuus oli 35 %, mikä oli 13 prosenttiyksikköä vähemmän kuin edellisessä tutkimuksessa. Negatiivisten vas-

	Erittäin huono	Huono	Ei hyvät eikä huono	Hyvät	Erittäin hyvät
LiKu	6 %	20 %	39 %	25 %	10 %
Matk	5 %	47 %	22 %	26 %	0 %
SoTe	0 %	11 %	25 %	42 %	22 %
TeMe	5 %	14 %	37 %	42 %	2 %

Kuvio 10.9. Valmistuneiden (N=169) arviot opiskelun tuottamista työelämässä selviytymisen edellytyksistä koulutusaloittain

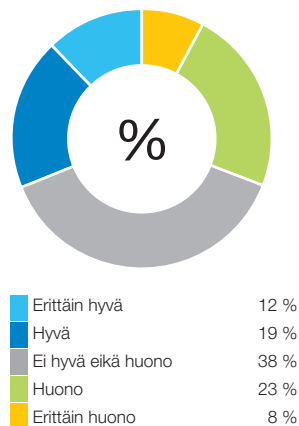
tausten osuus liiketoiminnassa oli 25 %. Tekniikkas-
sa positiivisten vastausten osuus oli kasvanut (nyt
44 %; vuonna 2004 35 %). Negatiivisen palautteen
antoi 19 % tekniikan vastaajista. Matkailun alalta
tuli kriittisin palaute, jossa negatiivisia vastuksia
oli enemmän kuin positiivisia. Tyytyväisiä saamiin-
sa työelämässä selviytymisen edellytyksiin oli noin
neljäsosa (26 %) vastaajista, kun tyytyväisten osuus
vuonna 2004 oli 43 %. Tyytymättömiä oli 53 % ja
vuonna 2004 heitä oli neljännes.

Keskiarvoilla kuvattuna sosiaali- ja terveysala sai arvon
3,8 (s 0,9), tekniikka 3,2 (0,9), liiketoiminta 3,1 (s 0,8) ja
matkailu 2,7 (s 0,9). Vuonna 2004 keskiarvot olivat se-
uraavat: sosiaali- ja terveysala 3,6 (s 0,9), tekniikka sama
kuin nyt, liiketalous 3,4 (s 0,8) ja matkailu 3,2 (s 1,1).

Sukupuolella, pohjakoulutuksella tai koulutuspaikka-
kunnalla ei ollut yhteyttä mielipiteeseen.

10.8 Kannustus kansainvälisyyteen

Kansainvälisyyskannustus oli suunnilleen ennallaan
vuoteen 2004 verrattuna (ka nyt 3,0, s 1,1; vuonna
2004 ka 2,9, s 1,1). Vuonna 2001 ka oli 3,2 ja vuonna
1998 ka oli 3,0. Vastausten prosentuaalinen jakautu-
minen on esitetty kuviossa 10.10.

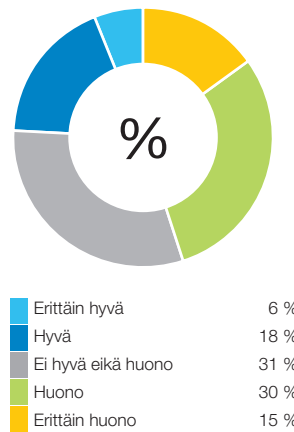

Kuvio 10.10 Vastaajien (N=197) kokemus kannustus
kansainvälisyyteen opiskeluaikana

Tasan sama osuus vastaajista piti samaansa kannus-
tusta kansainvälisyyteen hyvänä (31 %) kuin huonona
(31 %). Neutraalisti asian koki 38 %. Sukupuolella,
pohjakoulutuksella, koulutusmuodolla, koulutuspaik-
kakunnalla tai koulutuslallalla ei ollut yhteyttä esitettyi-
hin arvioihin.

10.9 Yrittäjyysvalmiudet

SAMKissa on oma yrityskehittämö, jonka keskei-
senä ajatuksena on tukea opiskelijayritysten syntyä
mentoroidussa prosessissa jo opiskeluaikana. Yrityksen
käynnistäminen on osa opiskeluprosessia. Yrityskiih-
dyttämötoiminnasta huolimatta yrittäjyyteen kannus-
taminen koettiin kohtalaisen huonoksi (ka 2,7, s 1,1).
Toisaalta tulos oli parantunut vuodesta 2004 (ka 2,4,
s 1,0). Vastausten prosentuaalinen jakautuminen on
esitetty kuviossa 10.11.

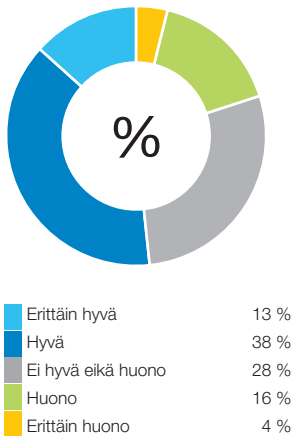

Kuvio 10.11 Vastaajien (N=198) kokemus kannustus yrittäjyyteen
opiskeluaikana

Vastaajista (N=198) 24 % koki, että kannustus yrit-
täjyyteen oli ollut opiskeluaikana vähintään hyvää.
Lähes puolet (45 %) koki, että se oli ollut huonona.
Kolmanneksen (31 %) kanta oli neutraali. Tulos oli
selvästi parempi kuin vuonna 2004, jolloin vain 12 %
koki kannustuksen olleen hyvää. Sukupuolella, pohja-
koulutuksella, koulutusmuodolla tai koulutuslallalla ei
ollut yhteyttä kannustuskokemukseen. Aikaisemmissa
tutkimuksissa koulutuslallalla on ollut selvä yhteys.

10.10 Kannustus tietoverkkojen käyttöön

Kannustus tietoverkkojen käyttöön oli säilynyt melko hyvällä tasolla (ka 3,4, s 1,0), eli tulos oli keskiarvolla mitattuna sama kuin vuonna 2004. Vastausten prosentuaalinen jakautuminen on esitetty kuviossa 10.12.

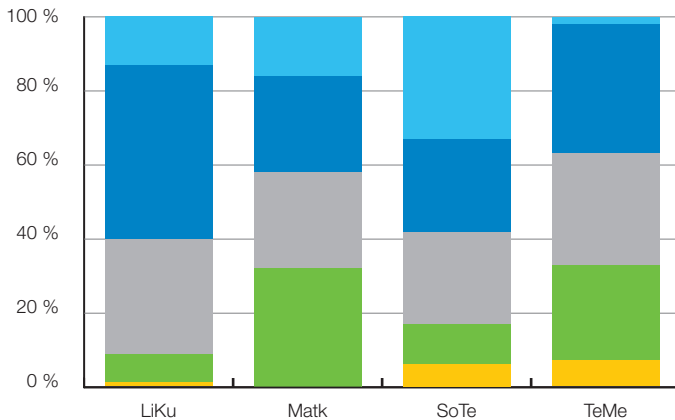

Kuvio 10.12 Valmistuneiden (N=198) kokema kannustus tietoverkkojen hyötykäyttöön

Vähän yli puolet (52 %) vastaajista (N=198) oli sitä mieltä, että heitä oli opiskeluaikana kannustettu hyvin tai erittäin hyvin tietoverkkojen hyötykäyttöön ja viidenneksellä (20 %) kokemukset olivat päinvastaiset. Tilanne oli hieman parempi kuin vuonna 2004, jolloin tyytyväisiä kannustukseen oli 49 % vastaajista.

Sukupuolella, pohjakoulutuksella, koulutusmuodolla tai koulutuspaikkakunnalla ei ollut yhteyttä kannustuskokemukseen. Sen sijaan koulutuslallalla oli selvä yhteys ($p=0.001$). Kuviossa 10.13 on kuvattu koulutusalojen erot.

Liiketoiminnassa 60 % vastaajista koki saaneensa hyvää kannustusta tietoverkkojen käyttöön (vuonna 2004 osuus oli 55 %), sosiaali- ja terveysalalla 58 % (edell. 44 %), matkailun alalla 42 % (edell. 71 %) ja tekniikan alalla 37 % (edell. 42 %). Negatiivisen palautteen antoi tekniikasta 33 % (edell. 20 %), matkailusta 32 % (edell. 14 %), sosiaali- ja terveysalalta 17 % (edell. 30 %) ja liiketoiminnasta 10 % (edell. 19 %). Keskiarvoilla kuvattuina sosiaali- ja terveysala sai arvon 3,7 (s 0,9), liiketoiminta arvon 3,6 (s 0,9), matkailu arvon 3,3 (s 1,1) ja tekniikka arvon 3,0 (s 1,0).

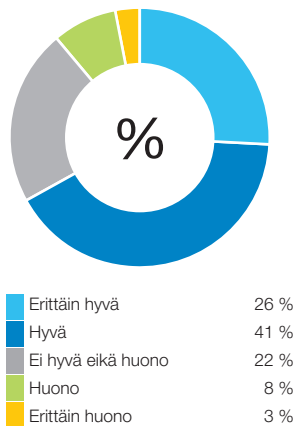
	Erittäin huono	Huono	Ei hyvä eikä huono	Hyvä	Erittäin hyvä
LiKu (N=72)	1 %	8 %	31 %	47 %	13 %
Matk (N=19)	0 %	32 %	26 %	26 %	16 %
SoTe (N=36)	6 %	11 %	25 %	25 %	33 %
TeMe (N=43)	7 %	26 %	30 %	35 %	2 %

Kuvio 10.13 Valmistuneiden (N=198) kokema kannustus tietoverkkojen hyötykäyttöön koulutusaloittain

Vuonna 2004 keskiarvot olivat seuraavat: matkailu (ka 3,7, s 1,1), liiketalous (ka 3,6, s 1,1), sosiaali- ja terveysala (ka 3,2, s 1,1) ja tekniikka (ka 3,3, s 1,1). Keskiarvotarkastelussa sosiaali- ja terveysalalla oli siis tapahtunut selvä nousu verrattuna edelliseen mittaukseen ja matkailualalla selvä pudotus. Tekniikan alalla tulos oli myös vähän huonompi kuin edellisessä mittauksessa. Liiketoiminnan alalla tulos oli pysynyt samana.

10.11 Opetustarjonnan systemaattisuus

Opetustarjonnan systemaattisuus on tärkeä edellytys sille, että opiskelija voi edetä opinnoissaan joustavasti eikä valmistumisesta tule tarpeettomia viivästyksiä. Vastausten perusteella opetustarjonnan systemaattisuus koettiin hyväksi (ka 3,7, s 1,0). Vuonna 2004 ka oli 3,6 (s 1,0). Kuviossa 10.14 on esitetty vastausten prosentuaalinen jakautuminen.

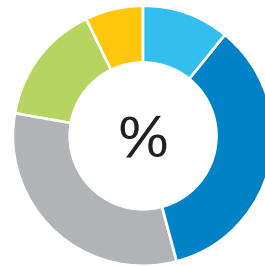
Kuvio 10.14 Vastaajien (N=199) tyytyväisyys opetustarjonnan systemaattisuuteen

Useimmat (67 %) vastaajat (N=199) arvioivat opetustarjonnan systemaattisuuden vähintään hyväksi, eikä opetustarjonnan suunnittelu näyttäisi siis ainakaan yksinään selittävän SAMKIn keskimääräistä pidempiä valmistumisaikoja. Sukupuoli, koulutusmuoto, pohja-

koulutus, koulutuspaikka tai koulutusala ei aiheuttanut eroja ryhmien välille.

10.12 Opintoihin liittyvä tiedotus

Valmistuneille esitettiin vastattavaksi väite: Opintoihin liittyvä asioista tiedotettiin hyvin. Tiedottaminen arvioitiin keskiarvolla (maks. 5) ilmaistuna tasolle 3,3 (s 1,0). Tulos oli vuonna 2004 ka 3,1 (s 1,1). Saatu palaute on esitetty prosenttijakaumina kuviossa 10.15.

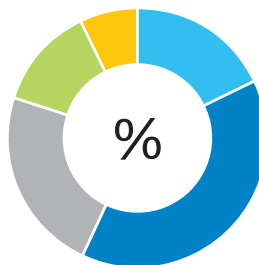

Erittäin hyvä	11 %
Hyvä	35 %
Ei hyvä eikä huono	32 %
Huono	15 %
Erittäin huono	7 %

Kuvio 10.15 Vastaajien (N=199) tyytyväisyysopintoihin liittyvistä asioista tiedottamiseen

Vastaajista (N=199) lähes puolet (46 %) piti tiedottamista hyvänä. Sen sijaan vähän yli viidennes (22 %) piti sitä huonona. Aineiston ryhmittely ei tuonut esiin sukupuoleen, pohjakoulutukseen, koulutusmuotoon tai koulutuspaikkakuntaan liittyviä eroja. Sen sijaan koulutusosalalla oli hieman yhteyttä ($p = .04$) kokemukseen tiedottamisesta. Onnistuneimmaksi tiedottamisen kokivat sosiaali- ja terveysalalta valmistuneet (N=36), joista 56 % oli tyytyväisiä tiedottamiseen ja 14 % oli tyytymättömiä. Matkailun alaltakin 53 % oli tyytyväisiä ja 27 % tyytymättömiä. Liiketoiminnassa tyytyväisten osuus oli 47 % ja tyytymättömien 18 %. Kriittisimmän palautteen antoivat tekniikan alalta valmistuneet, joista tyytyväisiä oli 26 % ja tyytymättömiä peräti 40 %.

Opiskeluun liittyvistä asioista tiedottaminen on avainasemassa, kun tarkastellaan opintojen joustavaa etenemistä. Tietoverkot ja niiden tehokas käyttö esimerkiksi opetustarjonnasta, tenttiaikatauluista ja erilaisista aikataulumuutoksista tiedottamiseen ovat yksi edellytys opiskelijan työn suunnitelmallisuudelle ja ajankäytön hallinnan harjaannuttamiselle.

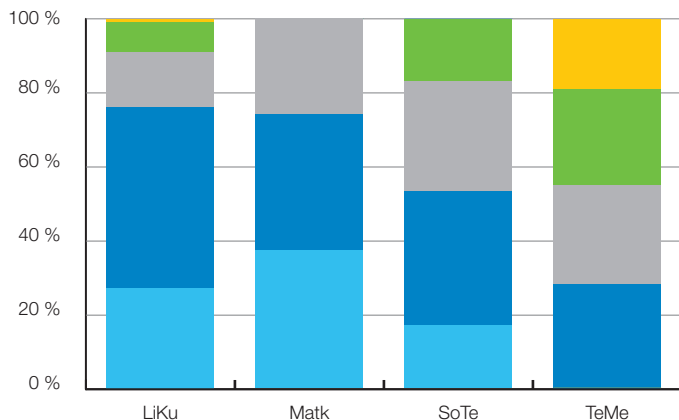
Erittäin hyvä	18 %
Hyvä	39 %
Ei hyvä eikä huono	23 %
Huono	13 %
Erittäin huono	7 %

Kuvio 10.16 Vastaajien (N=199) mielikuva opetustilojen, -välineiden ja -laitteiden nykyaikaisuudesta

10.13 Opetustilojen, opetusvälineiden ja opetuslaitteiden nykyaikaisuus

Opetustilojen, opetusvälineiden ja opetuslaitteiden nykyaikaisuus on yksi elementti ajantasaisen opetuksen turvaamisessa. Nykyaikaisuus on lisäksi yksi tärkeistä imagon osatekijöistä. Vastaajat arvioivat nykyaikaisuuden melko hyväksi, ka 3,5 (s 1,1). Vuonna 2004 ka oli 3,4 (s 1,1). Valmistuneiden mielikuva oman opiskeluaikansa SAMK:n opetustilojen nykyaikaisuudesta on kuvattu kuviossa 10.16. Yli puolet (57 %) vastaajista (N=199) piti opetustilojen, välineistön ja laitteiden nykyaikaisuutta vähintään hyvänä.

Viidennes (20 %) piti nykyaikaisuutta huonona. Sukupuolella, pohjakoulutuksella, koulutusmuodolla tai koulutuspaikkakunnalla ei ollut yhteyttä mielikuvaan oppimisympäristön nykyaikaisuudesta. Sen sijaan koulutuslallalla oli selvä yhteys ($p = .000$). Koulutusalojen väliset erot on kuvattu kuviossa 10.17.

	Erittäin huono	Huono	Ei hyvä eikä huono	Hyvä	Erittäin hyvä
LiKu (N=73)	1 %	8 %	15 %	49 %	27 %
Matk (N=19)	0 %	0 %	26 %	37 %	37 %
SoTe (N=36)	0 %	17 %	30 %	36 %	17 %
TeMe (N=43)	19 %	26 %	27 %	28 %	0 %

Kuvio 10.17 Vastaajien mielikuva opetustilojen, -välineiden ja -laitteiden nykyaikaisuudesta koulutusaloittain

Nykyaikaisimpana oppimisympäristöä pitivät liiketoiminnan (76 %) ja matkailun (74 %) alalta valmistuneet. Myös yli puolet (53 %) sosiaali- ja terveystalalta valmistuneista oli tyytyväisiä nykyaikaisuuteen. Sen sijaan tekniikan alalta tyytyväisiä oli vain 28 %. Tekniikan alan vastaajat olivat myös selvästi muita tyytymättömmämpiä oppimisympäristön nykyaikaisuuteen, tyytymättömien osuus oli lähes puolet (44 %). Sosiaali- ja terveystalalla tyytymättömiä oli 17 %, ja liiketoiminnassa 9 %. Matkailun alalta valmistuneista kukaan ei ollut tyytymätön nykyaikaisuuteen.

10.14 Yhteenvedo opiskeluajan ja oppimisympäristön arvioinneista

Valmistuneilta pyydettiin opiskeluajanaan ja oppimisympäristöön liittyvää palautetta kolmelta eri alueelta, joista vielä opetuksen laatu koostui kahdeksasta eri osatekijästä. Palautetta tarkasteltiin arvioijan sukupuolen, pohjakoulutuksen, koulutusmuodon, koulutusalan ja koulutuspaikkakunnan mukaan. Tuloksia verrattiin vuonna 2004 annettuun palautteeseen.

Yleisesti ottaen muutokset vuoteen 2004 verrattuna olivat melko pienet. Sukupuoli, pohjakoulutus, koulutusmuoto ja koulutuspaikkakunta eivät yleensä vaikuttaneet vastaajien käsityksiin. Yleisimmin eroja aiheuttava taustamuuttuja oli koulutusala.

Parhaat palautteet valmistuneet antoivat kirjastopalveluista (ka 3,8, s 1,0), ilmapiiristä (ka 3,8, s 0,9), ar-

vioinnista (ka 3,8, s 0,9), opetustarjonnan systemaattisuudesta (ka 3,8, s 1,0) ja opiskelijalle osoitetusta luottamuksesta (ka 3,8, s 0,9). Seuraavaksi parhaat palautteet sai oppimisympäristön nykyaikaisuus (ka 3,5, s 1,1), opiskelun vastaaminen odotuksiin (ka 3,4, s 0,9) ja tietoverkkojen hyötykäyttö (ka 3,4, s 1,0). Oppimisympäristön arvioinnissa oli suuret koulutusalakoh- taiset erot. Tekniikasta tuli selvästi muita kriittisempi palaute oppimisympäristöjen nykyaikaisuudesta. Opiskelun motivoivuus sai arvion 3,3 (s 1,0), hyvä tiedottaminen arvion 3,3 (s 1,0), opettajien asioiden hallinta arvion 3,3 (1,0), opetuksen korkeatasoisuus arvion 3,2 (s 1,0), opiskelun vaatavuus arvion 3,2 (s 1,0), hyvät edellytykset työelämässä toimimiseen arvion (3,2, s 3,2), ohjauksen riittävyys arvion 3,2 (s 1,0) ja riittävä valinnanmahdollisuus opinnoissa arvion 3,2 (s 1,0).

Heikomman palautteen saivat monipuoliset opetusmenetelmät ka 3,1 (s 1,0), opiskelun käytännönläheisyys ka 3,0 (s 1,1), kansainvälisyyteen kannustaminen 3,0 (s 1,1) ja yrittäjyyteen kannustaminen ka 2,7 (s 1,1).

Vuoteen 2004 verrattuna parantuneet alueet olivat tyytyväisyys ohjaukseen, kirjastopalveluihin, ilmapiiriin, kansainvälisyyskannustukseen, yrittäjyysvalmiuksiin, opetustarjonnan systemaattisuuteen, opintoihin liittyvään tiedottamiseen ja opetustiloihin, -välineisiin ja -laitteisiin.

Kokonaisuudessaan palautetta voi pitää hyvänä.

11.

Lyhyt yhteenveto tuloksista tutkimusongelmittain

Seuraavassa esitetään lyhyet yhteenvedot keskeisistä tuloksista tutkimusongelmittain.

11.1 Valmistuneiden työhistoria ja työura

Syyskuussa 2010 vastaajista 74 % toimi työelämässä palkansaajan roolissa. Äitiys- tai vanhempainlomalla oli 8 %, opiskelemissa 7 %, yrittäjänä 3 % ja työttömänä 3 % vastaajista. Vuodesta 2007 palkansaajien osuus oli vähentynyt kuusi prosenttiyksikköä (kun se vuodesta 2004 vuoteen 2007 oli noussut viisi prosenttiyksikköä). Päätoimisesti opiskelevien osuus oli noussut vuodesta 2007 yhden prosenttiyksikön ja vuodesta 2004 kaksi prosenttiyksikköä. Työttömien osuus oli säilynyt ennallaan vuoteen 2007 nähden, jolloin se oli pudonnut vuodesta 2004 kaksi prosenttiyksikköä. Ero Satakunnan työttömyysasteeseen oli -6 prosenttiyksikköä, joten SAMKista valmistuneiden työllisyystilannetta voidaan pitää hyvänä.

67 % vastanneista työllisistä oli vakituudessa työssä. Osuus oli vähentynyt yhdeksän prosenttiyksikköä vuodesta 2007, jolloin se taas oli noussut vuodesta 2004 kolme prosenttiyksikköä. Suurin osa vastaajista (64 %) teki vakituista kokopäivätyötä. Vakituista osa-aikatyötä teki 3 % ja määräaikaista osa-aikatyötä 2 %. Kokopäivätyötä, joko vakinaista tai määräaikaista, teki 76 % vastanneista. Naisista määräaikaissa työsuhteissa työskenteli 23 %, ja miehistä vain 5 %. Määräaikaisuuden pääasialliseksi syyksi mainittiin sijaisuus, kuten aikaisemmissakin tutkimuksissa. Aikaisemmin valmistuneilla oli useammin vakituinen työ kuin myöhemmin valmistuneilla. Myöhemmin valmistuneet työskentelivät useammin määräaikaissa työsuhteissa

kuin aikaisemmin valmistuneet. Vakituiset työsuhteet olivat etenkin tekniikan alalta valmistuneiden vahvuutena.

Vastaajista 67 %:lla oli ollut 1–3 työpaikkaa valmistumisen jälkeen, kuitenkin tyypillisesti vain yksi työpaikka. Työttömänä valmistumisen jälkeen jossain vaiheessa oli ollut noin kolmasosa (33 %) vastaajista.

Yksityinen sektori oli säilynyt suurimpana (52 %) valmistuneiden työllistäjänä. Sen sijaan säätiöiden työllistävä vaikutus oli hiipunut lähes kokonaan (vain kaksi vastaajaa työskenteli jonkun säätiön palveluksessa). Myös kuntatyönantajan osuus työllistäjänä oli pudonnut 11 prosenttiyksikköä (nyt 19 %, vuonna 2007 30 %). Yksityissektori palkkasi ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneita erityisesti asiantuntijatehtäviin (36 %), jonkin tason johtotehtäviin (30 %) ja suoritusosan (30 %) tehtäviin. Kuntasektorilla suoritusosan tehtävissä olevien osuus oli edelleen suuri (54 %), mutta asiantuntijatehtävissäkin työskenteli 30 % ja esimiehenä 10 %.

Miehet toimivat naisia useammin yksityissektorilla ja naiset taas kuntasektorilla. Toimialoista, joille oli työllistetty, selvästi suosituimmat olivat teollisuus, jonne tekniikasta valmistuneista oli työllistynyt 44 %, liike-toiminnasta 16 % ja matkailusta 13 % sekä sosiaali- ja terveysala, jonne sote-alalta valmistuneista oli työllistynyt 86 %. Merenkulun vastaajista (N=40) 65 % työskenteli laivassa. Vastaajista (N=32) 59 % ilmoitti haluavansa siirtyä mereltä maihin töihin, ja 41 % ei halunnut. Miesten ja naisten työasemaprofiilit olivat säilyneet edelleen hyvin erilaisina. Siinä missä miehet johtivat ja toimivat asiantuntijoina, naiset tekivät

edelleen suoritustason työtä. Tilanne oli kuitenkin ta- soittunut jonkin verran. Tekniikan alalta valmistuneet työskentelivät muilta aloilta valmistuneita useammin eritasoisissa johto-, esimies- ja asiantuntijatehtävissä. Sosiaali- ja terveysalalta valmistuneet työskentelivät eniten suoritustason töissä. Aikaisemmin valmistu- neet työskentelivät myöhemmin valmistuneita useam- min eri tasoissa johto- ja esimiestehtävissä ja asian- tuntijatehtävissä.

Edelleen suurin osa vastaajista (59 %) koki tekevänsä koulutustaan vastaavaa työtä, mutta näin kokevien osuus oli pudonnut 10 prosenttiyksikköä vuoteen 2007 verrattuna ja peräti 15 prosenttiyksikköä vuoteen 2004 verrattuna. Sosiaali- ja terveysalalta valmistuneet kokivat tekevänsä selvästi muiden alojen vastaajia use- ammin koulutustaan vastaavaa työtä. Koulutusta vas- taavan työn löytymisen voi katsoa vaikeutuneen, koska helppona koulutustaan vastaavan työn löytymistä pitä- vien (26 %) osuus oli vähentynyt 13 prosenttiyksikköä vuoteen 2007 verrattuna.

11.2 Valmistuneen opiskeluhistoria

Kaikista vastanneista (N=472) 7 % ilmoitti pääsään- töisenä toimintanaan olevan opiskelun syyskuussa 2010. Toisaalta, kun asiasta kysyttiin, että opiskeletko nyt tai oletko opiskellut pääsääntöisesti tai suorittanut jonkun muun tutkinnon SAMKista valmistumisen jälkeen, 22 % (N=372) ilmoitti opiskelevansa parhail- laan. Vastaajista 20 % oli opiskellut jossain vaiheessa ja 41 % ei ollut opiskellut lainkaan (vuonna 2007 opis- kelemattomien osuus oli 57 %). Naiset ja aikaisemmin valmistuneet olivat olleet halukkaampia suorittamaan lisäopintoja kuin miehet ja myöhemmin valmistuneet. Koulutusaloittain tarkasteltuna eniten olivat lisäkou- luttautuneet sosiaali- ja terveysalalta valmistuneet ja vähiten tekniikan alalta valmistuneet.

Erikoistumisopintoja oli suorittanut 11 % vastaajista, 26 % aikoi suorittaa ja 63 % ei ollut suorittanut eikä aikonut niitä suorittaakaan. Niiden osuus, joita eri- koistumisopinnot eivät kiinnosta ollenkaan, on nous- sut vuodesta 2001 lähtien (42 % → 53 % → 61 % → nyt 63 %). Kiinnostusta erikoistumisopintoihin oli aikai-

semmin valmistuneilla, naisilla ja sosiaali- ja terveys- alalta valmistuneilta. Erikoistumisopintojen tunnet- tuus oli parantunut, mutta niiden osuus, joita opinnot eivät kiinnostaneet, oli kasvanut.

Ylempää ammattikorkeakoulututkintoja (N=449) oli suorittanut tai niitä aikoi suorittaa 39 %, mikä on 11 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuonna 2007. Kiinnostus on vähentynyt vuodesta 2001 lähtien. Myöhemmin valmistuneet ja satakuntalaiset valmis- tuneet olivat kiinnostuneita suorittamaan ylempää am- mattikorkeakouluopintoja.

11.3 Tyytyväisyys koulutusala- ja koulutusväylävalintaan ja saatuun koulutukseen

Valmistuneiden tyytyväisyyttä omaan ammattialaansa ja halua pysyä edelleen koulutustaan vastaavalla alalla voi pitää vieläkin kohtuullisen hyvänä. Tosin niiden osuus, jotka eivät olleet harkinneet missään vaiheessa valmistumisensa jälkeen vaihtaa pois valitsemaltaan alalta, oli vain alle puolet (48 %) vastaajista. Vastan- neista 39 % oli harkinnut alan vaihtoa ja 11 % oli jo vaihtanut alaa. Alauskollisten osuus oli pienentynyt vuoden 2007 tilanteesta yhdeksän prosenttiyksikköä.

Ammattikorkeakoulu-uskollisuus oli vastanneiden keskuudessa säilynyt edelleen hyvänä. Vastaajista lähes kolme neljäsosa valitsisi edelleen koulutus- väyläksi ammattikorkeakoulun ja alle neljäsosa yli- opiston. Aikaisemmissa tutkimuksissa tekniikasta valmistuneet ovat olleet SAMK-uskollisimpia, mut- ta nyt sosiaali- ja terveysalalta valmistuneet olivat kirineet ohi.

Valmistuneita voidaan pitää tyytyväisinä (71 %) SAMKista saamaansa koulutukseen, vaikka tyytyväis- ten osuus oli pudonnut viisi prosenttiyksikköä vuoteen 2007. Parhaan palautteen hankkimastaan koulutuk- sesta antoivat sosiaali- ja terveysalalta valmistuneet. Selvä enemmistö vastaajista (72 %) oli myös halukkaita suosittelemaan SAMKia opiskelupaikaksi mahdöllisil- le hakijoille. Näiden suosittelemien osuus oli noussut neljä prosenttiyksikköä vuodesta 2007.

11.4 Valmistuneiden muuttovirrat

Syyskuussa 2010 valmistuneista oli sijoittunut Satakuntaan 48 %, mikä on täsmälleen sama tulos kuin vuonna 2007. Muut maakunnat, joihin valmistuneet olivat pääasiassa sijoittuneet, olivat Uusimaa (15 %), Varsinais-Suomi (15 %) ja Pirkanmaa (11 %). Vastanneiden pääasialliset kotimaakunnat ennen opiskelua olivat aikaisempien tutkimusten tavoin Satakunnan (54 %) ohella Varsinais-Suomi (14 %), Pirkanmaa (10 %), Uusimaa (4 %) ja Etelä-Pohjanmaa (4 %). Suurin voittajamaakunta oli Uusimaa, kuten oli myös vuonna 2007.

Alun perin satakuntalaisista, mutta nyt Satakunnan ulkopuolelle sijoittuneista eli ulkosatakuntalaisista (N=96) 60 % olisi halukkaita palaamaan Satakuntaan, jos heille löytyisi töitä. Luku on 10 prosenttiyksikköä pienempi kuin vuonna 2007. Vastaavasti kuitenkin alun perinkin ulkosatakuntalaisista (N=166) 39 % olisi halukkaita muuttamaan Satakuntaan, jos täällä olisi tarjolla töitä. Näiden muuttohalukkaiden osuus oli taas kasvanut 9 prosenttiyksikköä. Yhteistä eri koulutusalojen profiileille oli, että poismuuttajat olivat nuorten koulutusohjelmista valmistuneita. Poismuutolla ei ollut yhteyttä siihen, kokiko valmistunut työnsaannin helppona tai vaikeana.

11.5 Työelämän osaamistarpeet ja niiden muutossuunnat sekä koulutuksessa saavutettu osaaminen

Työnantajien edustajien ja valmistuneiden näkemykset työelämässä tarvittavasta osaamisesta olivat koko aineistossa hyvin samansuuntaiset. Valmistuneiden arvioinneissa viisi tärkeintä osaamisaluetta olivat täsmälleen samat kuin vuonna 2007, eli oman ammatin hallinta, keskustelu- ja neuvottelutaidot, yhteistyö- ja ihmissuhdetaidot, ongelmanratkaisutaidot ja ajankäytön hallinta. Työnantajien viiden kärki oli hieman muuttunut vuodesta 2007. Nyt tärkeimmät osa-alueet olivat oman ammatin hallinta, yhteistyö- ja ihmissuhdetaidot, keskustelu- ja neuvottelutaidot, muutoksen hallintataito ja laadun kehittämistaito. Vuonna 2007 työnantajien viiden kärjessä ei ollut muutoksen hallin-

tataittoa ja laadun kehittämistaitoa vaan näiden taitojen tilalla oli ongelmanratkaisutaidot ja ajankäytön hallintataidot.

Valmistuneet arvioivat kolmen vähimmän tärkeän taidon osaamisalueen joukkoon yrittäjyystaidot, tutkimus- ja kehittämistaidot sekä sosiaalisen median ja verkkoviestinnän taidot. Työnantajien mielestä vähiten tärkeiden taitojen joukon muodostivat yrittäjyystaidot, kansainvälisyystaidot sekä sosiaalisen median ja verkkoviestinnän taidot.

Työnantajien edustajat eivät arvioineet yhdenkään osaamisalueen merkityksen vähenevän tulevaisuudessa, ja he arvioivat ainoastaan yrittäjyystaitojen pysyvän ennallaan. Kaikkien muiden osa-alueiden merkityksen arvioitiin kasvavan melko selvästi. Voimakkaimmin kasvaviksi osaamisalueiksi nousivat keskustelu- ja neuvottelutaidot, yhteistyö- ja ihmissuhdetaidot ja ajankäytön hallinnan taidot.

Valmistuneiden saavutettu osaaminen oli koettu melko hyväksi. Oman toiminnan hallinnan osaamiskokonaisuudesta valmistuneet kokivat saavuttaneensa parhaiten oman ammattinsa hallinnan (41 %). Tämä osa-alue on ollut parhaiten saavutettu koko tutkimusjakson ajan vuodesta 1998 lähtien. Ongelmanratkaisutaidot, oman osaamisen arviointi ja palautteen hyödyntäminen oli myös saavutettu hyvin. Kommunikaatio- ja viestintätaitoista vahvimmat valmiudet oli saavutettu tietotekniikassa, jossa yli puolet (55 %) vastaajista koki saaneensa näitä valmiuksia paljon. Myös yhteistyö- ja ihmissuhdetaitoja koki lähes puolet vastaajista saaneensa paljon ja kirjallisia viestintätaitoja 45 %. Lisäksi voidaan katsoa, että kielitaito sekä keskustelu- ja neuvottelutaidot oli myös saavutettu hyvin. Ihmisten ja tehtävien johtamisen osaamisalueelta vahvimmin oli opittu ryhmätöitä ja projektityöitä. Innovaatioiden ja muutosten käynnistämisen osaamiskokonaisuus oli saavutettu huomattavasti paremmin kuin muut osaamiskokonaisuudet.

Saavutettu osaamisen taso oli yhteydessä koulutusalaan. Sosiaali- ja terveysalalta valmistuneet kokivat saaneensa selvästi paremmat taidot kuin muilta aloilta valmistuneet seuraavien osa-alueiden osalta: oman

ammatin hallinnan taidot, oman osaamisen arviointitaidot, palautteen hyödyntämistaidot, keskustelu- ja neuvottelutaidot, yhteistyö- ja ihmissuhdetaidot, ryhmätyötaidot, laadun kehittämistaidot ja konfliktin hallintataidot, tutkimus- ja kehittämistaidot ja muutoksen hallintataidot. Selvää osaamisvajetta muihin koulutusaloihin nähden ei sosiaali- ja terveysalalta valmistuneiden kokemuksissa ollut. Liiketoiminnan vastaajat eivät kokeneet saaneensa muilta aloilta valmistuneita selvästi paremmin mitään taitoja mutta eivät myöskään mitään taitoja selvästi heikommin. Tekniikan ja merenkulun alalta valmistuneet eivät olleet kokeneet saavuttaneensa muita koulutusaloja parempaa osaamista millään alueella, mutta selvästi huonommat valmiudet he kokivat saaneensa yrittäjyystaidoissa.

Suurimmat osaamisvajeet olivat matkailun alalta valmistuneilla oman ammatin hallinnan taidoissa, keskustelu- ja neuvottelutaidoissa, johtamis- ja organisointitaidoissa ja muutosten hallintataidoissa, sekä tekniikan alalta valmistuneilla keskustelu- ja neuvottelutaidoissa.

11.6 Ammattikorkeakoulututkinnon tunnettuus ja arvostus sekä arvostuksessa tapahtuneet muutokset

Valmistuneiden näkemysten mukaan ammattikorkeakoulun perustutkinnon tunnettuutta voi pitää hyvänä (65 %). Hyvän tunnettuuden osuus oli noussut neljä prosenttiyksikköä vuoteen 2007 verrattuna. Huonona tunnettuutta piti 15 % valmistuneista, ja tämä osuus oli laskenut kuusi prosenttiyksikköä. Puolet vastaajista piti tutkinnon arvostusta hyvänä ja runsas viidennes arvioi sen huonoksi. Tilanne oli hieman parempi kuin vuonna 2007.

Erikoistumisopinnot tunnettuus oli noussut työnantajien keskuudessa 19 prosenttiyksikköä verrattuna vuoteen 2007. Työnantajien edustajista 43 % tunsi erikoistumisopinnot. Myös ylempät ammattikorkeakouluopinnot tunnettiin entistä paremmin. Nämä opinnot tuntevien osuus oli nyt 42 % ja osuus oli kasvanut 21 prosenttiyksikköä vuoteen 2007 verrattuna. Työnantajat olivat valmiit tukemaan oman työnteki-

jänsä ylempään ammattikorkeakoulututkinnon suorittamista ensisijaisesti työaikoja järjestelemällä. Runsas kolmannes oli valmis myös mahdollistamaan opiskelun työaikana.

11.7 SAMKin tunnettuus, maine ja legitimitetti

Työnantajien edustajista 68 % piti SAMKin tunnettuutta hyvänä. Huonoksi tunnettuutta ei arvioinut yksikään vastaaja. Oma opiskelu SAMKissa ja henkilökohtaisten kontaktien merkitys tunnettuuden syntymisessä näytti yhtä selvältä kuin aikaisemmissakin tutkimuksissa.

Valmistuneiden käsitys SAMKin maineesta oli säilynyt hyvänä (ka 3,4, s 0,7). Parhaiten SAMKin mainetta rakensivat edellisen tutkimuksen tapaan toiminnan nykyaikaisuus ja koulutustarjonnan monipuolisuus. Vähiten maineen rakentajana toimi viestintä. Työnantajien käsitys SAMKin maineesta oli hyvä ja vieläpä parantunut vuodesta 2007 (ka nyt 3,6, s 0,5). Työnantajavastaajista 70 % piti SAMKin mainetta hyvänä, toimintaa nykyaikaisena ja 67 % mielestä henkilökunta oli palveluhalukasta.

Valmistuneiden käsitys myös SAMKin legitimitetistä oli hyvä (ka 3,4, s 0,7). Jopa 71 % vastaajista arvioi SAMKin ottaneen oman paikkansa kaikkien maan ammattikorkeakoulujen joukossa. Runsaat puolet vastaajista (53 %) piti SAMKia vahvana ja osaavana kouluttajana, lähes puolet (47 %) vahvana alueensa kehittäjänä, sekä luotettavana täydennyskoulutuksen tarjoajana ja toteuttajana (45 %). Kolmasosa (33 %) vastaajista piti SAMKia vahvana tutkimus- ja kehittämistoiminnan osaajana ja tekijänä, sekä vahvana yritystoiminnan käynnistäjänä (30 %).

Työnantajien edustajista 68 % arvioi SAMKin ottaneen paikkansa ammattikorkeakoulujen joukossa. Yli puolet (58 %) vastaajista piti SAMKia vahvana kouluttajana ja luotettavana täydennyskouluttajana. T&K-toimijana SAMK:iin uskoi noin kolmannes (29 %) vastaajista. Vahvana yritystoiminnan käynnistäjänä SAMKia piti 39 % vastaajista.

11.8 Valmistuneiden käsitys SAMKista oppimisympäristönä

Opetuksen laatuun liittyvistä osa-alueista paras palaute tuli arvioinnin oikeudenmukaisuudesta ja kannustavuudesta. Valmistuneista 67 % piti tätä aluetta hyvänä. Toiseksi paras alue oli opettajien hyvä asianhallinta, johon vajaa puolet (48 %) vastaajista oli tyytyväisiä. Kolmanneksi paras palaute annettiin opiskelun motivoivuudesta, johon 41 % vastaajista oli tyytyväisiä. Sosiaali- ja terveysala sai koulutusaloista parhaan tuloksen opetuksen laadusta.

Tyytyväisyys ohjaukseen oli hyvä (ka 3,2, s 1,0). Vastaajista 44 % koki, että ohjaus oli ollut riittävää, mutta neljäsosa oli kokenut sen riittämättömäksi. Aikuiskoulutuksessa olleet olivat saamaansa ohjaukseen tyytyväisempiä kuin nuorten koulutuksessa olleet. Kirjastopalveluihin oltiin erittäin tyytyväisiä (ka 3,8, s 1,0). Vastaajista 69 % oli tyytyväisiä ja vain 11 % oli tyytymättömiä. Oppimisilmapiirin arvioitiin olleen myös erittäin hyvä (ka 3,8, s 0,9), kuten myös luottamuksen opiskelijan vastuuntuntoon (ka 3,8, s 0,9). Työelämässä selviytymiseen oli saatu myös hyvät edellytykset (ka 3,2, s 1,0), vastaajista 43 % piti saatuja edellytyksiä hyvänä. Kannustus kansainvälisyyteen oli suunnilleen ennallaan vuoteen 2007 nähden (ka nyt 3,0, s 1,1). Tasan sama osuus vastaajista piti saatua kannustusta hyvänä (31 %) kuin huonona (31 %). Yrittäjyyteen kannustaminen koettiin edelleen melko huonona (ka 2,7, s 1,1), mutta tulos oli kuitenkin parantunut vuodesta 2004, jolloin ka oli 2,4 (s 1,0). Kannustus tietoverkkojen käyttöön oli koettu hyväksi (ka 3,4, s 1,0), kuten myös opintoihin liittyvä tiedottaminen (ka 3,3, s 1,0). Opetustarjonnan systemaattisuus koettiin erittäin hyväksi (ka 3,7, s 1,0). Opetustilojen, opetusvälineiden ja opetuslaitteiden nykyaikaisuus sai myös hyvän arvion (ka 3,5, s 1,1). Tässä osuudessa oli kuitenkin suuret koulutusaloittaiset vaihtelut. Nykyaikaisimpana oppimisympäristöä pitivät liiketoiminnan (76 %) ja matkailun (74 %) koulutusaloilta valmistuneet. Sen sijaan tekniikan alalta tyytyväisiä oli vain 28 % ja tyytymättömiä 44 %.

11.9 Valmistuneiden osaamisen ja yrityksen osaamistarpeiden kohtaaminen

Työnantajien edustajat (83 %) pitivät SAMKista valmistuneen osaamista ja työpaikalla tarvittavan osaamisen kohtaamista hyvänä. Tulos oli parantunut vuoden 2007 tutkimuksesta kuusi prosenttiyksikköä.

Työnantajien edustajien tyytyväisyys SAMKiin oli erittäin hyvä (ka 3,8, s 0,6). Vastaajista 65 % oli tyytyväisiä ja yksikään vastaaja ei ollut tyytymätön SAMKiin.

12. Pohdinta

Tässä tutkimuksessa tulosten arviointia ja pohdintaa heikentää työnantajien pieni vastaajamäärä. Käytettävissähän oli ainoastaan 31 työnantajan edustajan vastaukset. Työnantajien tavoittamista selvitettiin ennen tutkimuksen tekemistä, mutta hyvää keinoa ei löydetty. Aikaisemmissa tutkimuksissa valmistuneelle oli lähetetty postitse kaksi saatetta kyselyyn, joista toisen hänen pyydettiin toimittamaan työnantajalleen. Tämä ei osoittautunut toimivaksi ratkaisuksi työnantajien tavoittamiseksi. Tällä kertaa selvitettiin ELY-keskuksen, Tekesin ja Satakuntaliiton kautta, onko olemassa työpaikkarekisteriä, joista tietoja saisi. Tällaista ajantasaista rekisteriä ei ollut olemassa. Lisäksi rekisteristä olisi parhaimmillaankin saanut vain satakuntalaisten työpaikkojen yhteyshenkilöiden tiedot. Työnantajatieto päädyttiin siis pyytämään valmistuneelta verkkokyselyn viimeisenä kysymyksenä. Työnantajavastausten vähäisen määrän takia tutkimuksen tuloksia ei voida yleistää. Kunnioituksesta vastanneita kohtaan tuloksista syntynyt pohdintakin raportoidaan.

Bolognan prosessiin sisältyvää korkeakoulututkintojen uudistusta toteutettaessa suunnitelmaan sisältyi alusta pitäen uudistusten arviointi. Arviointia suoritettiin vuonna 2010, jolloin todettiin, että joidenkin osatavoitteiden toteutumisen arviointi oli vielä liian varhaista. Uuden tutkintorakenteen mukaan valmistuneiden määrä oli vielä liian vähäinen, jotta olisi voitu esimerkiksi arvioida tutkintojen tuottamaa osaamista ja työelämävastaavuutta valmistuneiden osaamisen näkökulmasta. (Niemelä ym. 2010.)

Tässä tutkimuksessa valmistuneiden tärkeimmiksi työssä kokemat osaamisalueet olivat oman ammatin hallinta, keskustelu- ja neuvottelutaidot, yhteistyö- ja ihmissuhdetaidot, ongelmanratkaisutaidot ja ajankäytön hallinnan taidot. Työnantajat arvioivat tärkeimmiksi osa-alueiksi niin ikään oman ammatin

hallinnan, yhteistyö- ja ihmissuhdetaidot, keskustelu- ja neuvottelutaidot, mutta valmistuneista poiketen muutoksen hallintataidot ja laadun kehittämistäidot. Lisäksi työnantajat arvioivat tulevaisuudessa entistä tärkeämmiksi keskustelu- ja neuvottelutaidot, yhteistyö- ja ihmissuhdetaidot ja ajankäytön hallinnan taidot.

Valmistuneet olivat oppineet työelämässä tarvittavat taidot hyvin. Erityisen suurta osaamisvajetta ei koettu liiketoiminnan eikä sosiaali- ja terveysalalta valmistuneiden keskuudessa. Matkailun alalta valmistuneet kokivat osaamisvajetta olevan oman ammatin hallinnassa, keskustelu- ja neuvottelutaidoissa, johtamis- ja organisointitaidoissa ja muutoksen hallintataidoissa. Tekniikan koulutusosalta valmistuneet kokivat suurta osaamisvajetta keskustelu- ja neuvottelutaidoissa ja johtamis- ja organisointitaidoissa. Vastaavanlaisia tuloksia on raportoitu muissakin tutkimuksissa. Kivisen ym. (2008) julkaiseman laajan korkeakouluista valmistuneille suunnatun kyselyn mukaan eniten osaamisvajetta työssä koettiin sosiaalisten ja itsensähallintataitojen alueella. Noin 40 % vastanneista korkeakoulutetuista koki, että tehokkaaseen ajankäyttöön tai paineen alla työskentelyyn tai neuvottelemiseen, mobilisointiin tai kommunikointiin liittyvät taidot eivät olleet sillä tasolla, mitä työtehtävä edellytti.

Lavikaisen (2010) tutkimuksen mukaan opiskelijat kokivat ammattikorkeakouluopintojen antavan eniten valmiuksia ryhmätyöskentelyyn sekä kykyyn kehittyä ammatissa tulevaisuudessa. Myös viestintä- ja vuorovaikutustaidot sekä ammatillinen asiantuntemus ja pätevyys nousivat eniten saatujen valmiuksien joukkoon. Vähiten valmiuksia koettiin saadun yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen sekä kansainväliseen vuorovaikutukseen ja yhteistyöhön. Heikosti karttuvien valmiuksien joukkoon arvioitiin myös neuvottelu- ja johtamistaidot sekä kyky hoitaa asioita vierailta kielillä.

Tässä tutkimuksessa työnantajien edustajat olivat hyvin tyytyväisiä SAMKista valmistuneiden osaamiseen. Korkeakoululle on kuitenkin erityisen haasteellista tunnistaa ja ennakoida tulevaisuuden osaamistarpeita. Nyt saatiin esille niitä taitoja, joiden merkityksen työnantajat katsoivat kasvavan tulevaisuudessa ja joissa nyt koettiin osaamisvajetta edes jonkin verran. Tällaisia osa-alueita olivat oman ammatin hallinnan taidot, keskustelu- ja neuvottelutaidot, johtamis- ja organisoitumistaidot, muutoksen hallintataidot, ajankäytön hallintataidot, laadun kehittämistaidot ja innovatiivisuuden ja luovuuden taidot.

Ennakointiyhteistyö oppilaitosten ja yritysten välillä vaatii jatkuvaa kehittämistä ennen kaikkea sen osalta, mitä asioita tulee opettaa työelämän tulevia tarpeita varten. Yritysten edustajat eivät välttämättä itsekään osaa ennakoida, minkälaista osaamista tarvitaan 5–10 vuotta. Mutta ei korkeakoulukaan pysty tätä tulevaisuuteen näkemistä hoitamaan ilman tiivistä kanssakäymistä työelämän kanssa. (Ks. esim. Jänkälä ym. 2008.)

Koulutusarvioinnin ei ole monellekaan nuorelle helppo asia. Alan valintaan kun vaikuttavat monet seikat. Opetusministeriön tuottaman katsauksen (2010) mukaan ammattikorkeakoulujen menestymistä työmarkkinoille sopivan koulutuksen tuottajina sekä alueellisen innovaatiojärjestelmän toimijoina tulee arvioida myös sen suhteen, miten opinnot suoritetaan loppuun. Opintojen keskeyttämisen katsotaan olevan yhteydessä ennen kaikkea koulutuksen vetovoimaisuuteen. Keskeyttämistä taas pidetään merkinä koulutuksen valinnan ja valikoitumisen epäonnistumisesta, jolla on potentiaalisesti suuria yhteiskunnallisia ja taloudellisia haittavaikutuksia. (Salminen ym. 2010.)

Tässä tutkimuksessa valmistuneet olivat tyytyväisiä omaan ammattialaansa ja halusivat pysyä edelleen

koulutustaan vastaavalla alalla. Lähes kolme neljäsosaa vastanneista valitsi edelleen koulutusväyläksi ammattikorkeakoulun. Juuri SAMKiin kouluttajana oli 71 % vastaajista tyytyväisiä. Vastanneiden osalta koulutusvalintaa voidaan pitää siis varsin onnistuneena.

Valmistuneista oli ollut työttömänä jossain vaiheessa kolmasosa vastanneista. Työttömyyden uhka onkin konkreettinen monilla aloilla Suomessa riippumatta koulutustaustasta. Korkeakoulutusta pidetään kuitenkin hyvänä lähtökohtana työllistymiselle, vaikka se ei olekaan siitä takeena (Markkula 2006; Vuorinen ym. 2005; Välimaa, Murtonen & Tynjälä 2004; Savolainen 2001). Vuonna 2010 opetusministeriön teettämässä kyselyssä tutkittiin opiskelijoiden käsityksiä oman alansa työllisyysnäkymistä. Korkeakouluopiskelijoiden suhtautumista tulevaisuuteen pidettiin kaiken kaikkiaan luottavaisena. Ammattikorkeakouluopiskelijoista 62 % ja yliopisto-opiskelijoista 56 % arvioi, että omalla alalla on tulevaisuudessa hyvä työllisyystilanne. Kaikista opiskelijoista tosin 30 % pelkäsi jäävänsä työttömäksi heti valmistumisen jälkeen. (Saarenmaa, ym. 2010, 67.)

Suurin osa valmistuneista oli tutkimushetkellä vakituksessa työsuhteessa ja yksityinen sektori oli suurin työllistäjä. Kivisen ym. (2008) tutkimuksessa on todettu, että yksityinen sektori työllistääkin kaikkialla Suomessa enemmän ammattikorkeakoulutettuja kuin yliopistokoulutettuja, ja erityisesti vielä pääkaupunkiseudun ulkopuolella. Valmistuneiden ansiotasosta ei saanut luotettavaa käsitystä, koska ilmiselvästi osa vastaajista oli ilmoittanut kysytyyn vuositulon sijaan kuukausitulonsa. Toisaalta joissakin vastauksissa oli raportoitu saatavan melkoisen huikeita vuosipalkkoja. Miesten keskimääräinen palkkatulo oli 35 281 € ja naisten 22 937 €. Vuonna 2008 valtakunnallisten tilastojen mukaan miesten keskimääräinen vuosipalkka

oli 29 100 ja naisten vajaa 20 600. Naisten tulot olivat noin 71 % miesten tuloista. (Tilastokeskus 2010.) Tässä tutkimuksessa naisten tulot olivat 65 % miesten tuloista.

KKA:n suorittamassa Bolognan prosessin etenemistä koskeneessa arviointitutkimuksessa tuli esille, että suomalaisen tutkintorakenteen ja erityisesti ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon selittäminen kansainvälisissä yhteyksissä on osoittautunut hankalaksi. Alun perin tarkoituksena oli taata ammattikorkeakouluopiskelijoille mahdollisuus jatkaa opintojaan syventäen ammatillista osaamistaan sekä luoda ammattikorkeakouluille mahdollisuudet kehittyä työelämäläheisinä korkeakouluina. Arviointitutkimuksen mukaan tuloksiin oli päästy hyvin. Ongelmiksi kuitenkin havaittiin muun muassa, että ylemmän amk-tutkinnon nimike ei kuvaa tutkinnon tasoa. Ylempien amk-tutkintojen vertailtavuutta sekä niiden arvostusta ja asemaa suhteessa yliopistotutkintoihin pidettiin huonona. Lisäksi monelle ammattikorkeakoululle on ollut erityisenä ongelmana ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon asema ja sen huono tunnettuus työmarkkinoilla. (Niemelä ym. 2010)

Tässä tutkimuksessa valmistuneiden kiinnostus suorittaa ylempiä amk-tutkintoja oli laskenut edellisiin tutkimuksiin nähden. Mutta työelämän edustajat tunsivat ylemmät amk-tutkinnot hyvin. SAMKin aikaisemmissa tutkimuksissa on oletettu kiinnostuksen kasvavan ylempiä amk-tutkintoja kohtaan, kun ne ovat tulleet tunnetummiksi. Tunnettuus tämän tutkimuksen mukaan oli hyvä, mutta se ei johtanut toivottuun kiinnostuksen lisääntymiseen. Tutkinnon asemointi suhteessa maisterin tutkintoon vaatii vielä toimenpiteitä.

SAMK on ollut koko historiansa ajan kouluttajamaakunnan roolissa, jolloin valmistuneista suuri osa siirtyy Satakunnan ulkopuolelle töihin. Satakunta on myös ollut pitkään muuttotappiomaakunta. Aivan viimeaikaisten tietojen valossa Satakunnan ja etenkin Porin muuttovirrat ovat kääntyneet hieman positiivisempaan suuntaan. (Satamittari 2010.)

Lähteet

- AMKOTA 2009. Ammattikorkeakoulujen seurannan ja arvioinnin tietokanta.
- Aula, P. & Heinonen, J. 2002. Maine. Menestystekijä. WSOY. Helsinki.
- Dailey, D. 2000. Fostering Shared Goals in High Schools: Stories of Cohesion and Chaos. Paper presented at the annual meeting for the American Education Research Association. New Orleans, April, 2000.
- Evers, F.T., Rush, J.C. & Bedrow, J. 1998 The Bases of Competences: Skills for Lifelong Learning and Employability. Jossey-Bass Publishers. San Francisco.
- Jaatinen, P. 1999. "Mitä teille kuuluu?" Satakunnan ammattikorkeakoulusta 1995–1997 valmistuneille suunnattu työllistymiskyselyn raportti. Satakunnan ammattikorkeakoulun raportit 4/1999.
- Jaatinen, P. 2002. Mitä teille kuului vuonna 2001? Satakunnan ammattikorkeakoulusta vuosina 1995–2000 valmistuneille ja heidän työnantajilleen suunnattu seuranta tutkimus. Satakunnan ammattikorkeakoulu. A, Tutkimukset 1/2002.
- Jaatinen, P. 2005. Mitä teille kuului vuonna 2004? Satakunnan ammattikorkeakoulusta vuosina 1995–2003 valmistuneille ja heidän työnantajilleen suunnattu seuranta tutkimus. Satakunnan ammattikorkeakoulun tutkimukset, Sarja A, Tutkimukset 1/2005.
- Jaatinen, P. & Kuurila, E. 2008. Mitä teille kuului vuonna 2007? Satakunnan ammattikorkeakoulusta vuosina 1995–2006 valmistuneille ja heidän työnantajilleen suunnattu seuranta tutkimus. Satakunnan ammattikorkeakoulun tutkimukset, Sarja A, Tutkimukset 1/2008.
- Jänkälä, S. & Saarela, M. 2008 (toim.) PK-ennakointi. Ammattikorkeakoulut pk-sektorin ennakointifoorumeina -hanke 2005–2007. Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun julkaisuja. Sarja A: Raportteja ja tutkimuksia 5/2008.
- Kivinen, O., Nurmi, J. & Kanervo, O. 2002. Maisteriopista työuralle. Suomalaiset korkeakoulutetut eurooppalaisessa vertailussa. Opetusministeriön Koulutus- ja tiedepolitiikan osaston julkaisuja 94. OPM. Helsinki.
- Koulutustilastot 2010. Tilastokeskus. Helsinki.
- Laatukäsikirja. Satakunnan ammattikorkeakoulun laatukäsikirja (julkaisematon).
- Laki 351/03. Laki ammattikorkeakouluista.
- Lavikainen, E. 2010. Opiskelijan ammattikorkeakoulu 2010. Tutkimus ammattikorkeakouluopiskelijoiden koulutuspoluista, koulutuksen laadusta ja opiskelukyvystä. Opiskelijajärjestöjen tutkimussäätiö Otus rs 35/2010. Uniprint. Turku.
- Lohikoski 2008. Satakunnan koulutustarpeet. Senna – Elinikäisen oppimisen ennakointihankkeen koulutustarvekartoituksen raportti. Satakunnan ammattikorkeakoulu. Sarja B, Raportit 1/2008. Pori.
- Markkula, J. 2006. Ammattikorkeakoulu opiskelijan silmin – opinnot, opintojen ohjaus ja vaikuttamismahdollisuudet. Opiskelijajärjestöjen tutkimussäätiö, Otus rs 28/2006. Yliopistopaino. Helsinki.
- Niemelä, J., Ahola, S., Blomqvist, C., Juusola, H., Karjalainen, M., Liljander, J-P., Mielityinen, I., Oikarinen, K., Moitus, S. & Mattila, J. 2010. Tutkinnonuudistuksen arviointi. KKA:n julkaisuja 17. Helsinki.
- Puska, J. & Sankari, A. 2010. Muotokuva 2010. (julkaisematon)
- Rouhelo, A & Rautakilpi, S. 2005. Suuret odotukset vai turhat toiveet? Akateemiset generalistit vuosituhanen vaihteen työmarkkinoilla. Aikuiskasvatus. 25 (1).
- Ruohotie, P. 2002. Kvalifikaatioiden ja kompetenssien kehittäminen ammattikorkeakoulun tavoitteena. Teoksessa J-P. Liljander. Omalla tiellä. Ammattikorkeakoulu kymmenen vuotta. Arene. Editia. Helsinki.
- Saarenmaa, K., Saari, K & Virtanen, V. 2010. Opiskelijatutkimus 2010. Korkeakouluopiskelijoiden toimeentulo ja opiskelu. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2010: 18. <http://www.minedu.fi/OPM/julkaisut>
- Salminen, H. & Ylä-Anttila, P. 2010. Ammattikorkeakoulujen taloudellisen ja hallinnollisen aseman uudistaminen. Selvityshenkilöiden raportti.

Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2010:13. 18.
<http://www.minedu.fi/OPM/julkaisut>

SAMK todistustietokanta. <http://www.samk.fi>
(julkaisematon)

Savolainen, H. 2001. Koulutusuravalintojen
mekanismien selittäminen. NMI-Bulletin 11 (3).
Niilo Mäki Säätiö.

Suutari, M. 2003. Korkeakoulutettujen työelämän
alkuvuodet. LAASER-projektin loppuraportti. Akava.
Helsinki.

Satamittari 2010. [http://www.satamittari.fi/sivu.
asp?taso=1&id=52](http://www.satamittari.fi/sivu.asp?taso=1&id=52) (luettu 15.2.2011)

Tilastokeskus 2010. <http://www.stat.fi/>
(luettu 15.2.2011)

Vuorinen, P. & Valkonen, S. 2007. Korkeakoulutuksesta
työelämään. Työhön sijoittuminen ja työelämävalmiudet
kaupan ja tekniikan alalla. Jyväskylän yliopistopaino.
Jyväskylä.

Vuorinen, P. & Valkonen, S. 2005. Ammattikorkeakoulu
ja yliopisto yksilöllisten koulutustavoitteiden
toteuttajina. Jyväskylän yliopisto. Koulutuksen
tutkimuslaitos. Tutkimusselesteita 25. Jyväskylä.

Välimaa, J., Murtonen, M. & Tynjälä, P. 2004.
Teoksessa P. Tynjälä, J. Välimaa & M. Murtonen (toim.)
Korkeakoulutus, oppiminen ja työelämä. Pedagogisia
ja yhteiskuntatieteellisiä näkökulmia. PS-Kustannus.
Jyväskylä.

HYVÄ SATAKUNNAN AMMATTIKORKEAKOULUSTA 1995–2009 VALMISTUNUT

Pyrimme kehittämään SAMKia entistä laadukkaammaksi korkeakouluksi ja tarvitsisimme taas Sinun apuasi.

Toivomme Sinun vastaavan verkkokyselyyn, joka löytyy osoitteesta www.samk.fi/alumnikysely.

Pyydämme Sinua ystävällisesti vastaamaan kyselyyn 25.10. – 07.11.2010

Porissa 22.10.2010

Ystävällisin terveisin

Seppo Pynnä
Rehtori

Päivi Jaatinen
Kehitysjohtaja

**SATAKUNNAN AMMATTIKORKEAKOULU
SEURANTATUTKIMUS 5/1995– 2006 valmistuneet
Syksy 2010**

Vastaa lomakkeessa oleviin kysymyksiin joko ympäröimällä sinusta sopivimman vaihtoehdon numero tai kirjoittamalla vastauksesi annettuun tilaan.

TAUSTATIEDOT

1 Sukupuolesi

- 1 mies
2 nainen

2 Syntymävuotesi _____

3 Pohjakoulutuksesi

- 1 ylioppilastutkinto tai lukio
2 ammatillinen kouluasteen tutkinto
3 ammatillinen opistoasteen tutkinto
4 joku muu, mikä?

4 Suorititko tutkintosi

- 1 nuorten koulutuksessa
2 aikuiskoulutuksessa

5 Mikä oli koulutusohjelmasi?

6 Millä paikkakunnalla opiskelit?

7 Minä vuonna aloitit opiskelusi? _____

8 Minä vuonna valmistuit? _____

9 Mikä kotikuntasi/-kaupunkisi

*oli ennen amk-opiskelua _____

*oli valmistumishetkellä _____

*on tällä hetkellä _____

10 Missä kunnassa/kaupungissa tämän hetkinen työpaikkasi sijaitsee?

11 Jos toimit tällä hetkellä Satakunnan ulkopuolella, olisitko halukas siirtymään Satakuntaan, jos sopiva työpaikka olisi tarjolla?

- 1 kyllä
2 en

TYÖHISTORIA

12 Miten asemasi on kehittynyt työelämässä valmistumisesi jälkeen? Merkitse rasti alla olevan taulukon sarakkeisiin valmistumisestasi kuluneen ajan ja asemasi mukaan (1v = 1 vuosi valmistumisesta, 3v = kolme vuotta valmistumisesta jne). Jos sinulla on ollut samana vuonna useita asemia, merkitse taulukkoon ylin.

	1v	5v	10v	15v
Ylin johto	_____	_____	_____	_____
Keskijohto	_____	_____	_____	_____
Esimies	_____	_____	_____	_____
Asiantuntija	_____	_____	_____	_____
Suoritustason työntekijä	_____	_____	_____	_____
Muu, mikä?	_____	_____	_____	_____

13 Olitko syyskuussa 2010 pääsääntöisesti

- 1 palkansaaja
2 työnantajayrittäjä (työllistäen itseni lisäksi _____ henkilöä)
3 yksinäisyrittäjä
4 armeijassa
5 äitiys-/vanhempainlomalla
6 tukityöllistettynä
7 työllisyyskoulutuksessa
8 opiskelemassa (siirry kysymykseen 27)
9 työttömänä (siirry kysymykseen 27)
10 muu, mikä? _____

14 Toimitko työelämässä tällä hetkellä

- 1 ylimmässä johdossa
2 keskijohdossa
3 esimiesasemassa
4 asiantuntijana
5 suoritustason työntekijänä
6 muussa asemassa, missä?

15 Työkenteletkö tällä hetkellä

- 1 valtion virastossa tai laitoksessa
 - 2 kunnan/kuntayhtymän virastossa tai laitoksessa
 - 3 yksityisessä yrityksessä
 - 4 omassa yrityksessä
 - 5 itsenäisenä ammatinharjoittajana
 - 6 säätiössä
 - 7 jonkin muu tahon palveluksessa, minkä tahon?
- _____

16 Onko työnantajasi/yrityksesi toimiala

- 1 maa- , metsätalous ja kalatalous
 - 2 teollisuus
 - 3 rakentaminen
 - 4 tukku- tai vähittäiskauppa
 - 5 kuljetus ja varastointi
 - 6 informaatio ja viestintä
 - 7 rahoitus ja vakuutustoiminta
 - 8 hallinto- ja tukipalvelutoiminta
 - 9 julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus
 - 10 terveys- ja sosiaalipalvelut
 - 11 muu, mikä?
- _____

17 Mikä on työpaikkasi/yrityksesi henkilöstömäärä?

_____ henkilöä

18 Onko tämän hetkinen työsi luonteeltaan

- 1 vakituinen kokopäivätyö
 - 2 vakituinen osa-aikatyö
 - 3 oma yritys, jossa toimit päätoimisesti
 - 4 määräaikainen kokopäivätyö, kesto _____kk
 - 5 määräaikainen osa-aikatyö, kesto _____kk
 - 6 muu, mikä?
- _____

19 Montako työpaikkaa Sinulla on ollut valmistumisesi jälkeen? _____

Kuinka moni niistä on ollut määräaikainen? _____
Kuinka moni niistä on ollut vakituinen? _____

20 Oletko ollut valmistumisesi jälkeen työttömänä?

- 1 kyllä
- 2 en (siirry kysymykseen 21)

20A Jos olet ollut valmistumisesi jälkeen työttömänä, kuinka monta työttömyysjaksoa sinulla on ollut?

_____jaksoa

20B Kuinka pitkä työttömyysjaksosi on ollut yhteensä?

_____ vuotta _____kk

21 Jos tämän hetkinen työsuhteesi on määräaikainen, onko kysymyksessä

- 1 projektiluonteinen tehtävä
 - 2 sijaisuus
 - 3 se, ettei tehtävää ole haluttu tai voitu vakinaistaa
 - 4 harjoittelujakso
 - 5 työn luonne, millainen?
- _____

6 joku muu syy, mikä?

22 Mikä bruttopalkkasi (sis. luontaisedut) tulee olemaan vuonna 2010?

_____ euroa

23 Oletko saamaasi palkkaan

- 1 hyvin tyytyväinen
- 2 melko tyytyväinen
- 3 ei tyytyväinen, eikä tyytymätön
- 4 hiukan tyytymätön
- 5 hyvin tyytymätön
- 6 en osaa sanoa

24 Vastaako tämän hetkinen työsi koulutustasi

- 1 hyvin
- 2 melko hyvin
- 3 ei hyvin, eikä huonosti
- 4 ei erityisen hyvin
- 5 ei lainkaan
- 6 en osaa sanoa

25 Pidätkö/piditkö koulutustasi vastaavan paikan saamista

- 1 erittäin vaikeana
- 2 melko vaikeana
- 3 ei helppona, eikä vaikeana
- 4 melko helppona
- 5 erittäin helppona
- 6 en osaa sanoa

26 Olisitko valmis siirtymään töihin ulkomaille?

1. kyllä, miksi?

2. en, miksi et?

OPISKELUHISTORIA JA -SUUNNITELMAT

Seuraava kysymys 27 koskee vain merenkulun koulutusohjelmista valmistuneita

27A Missä työskentelet nykyisin? (esim. laivassa tai satamassa)

27B Jos työskentelet merellä, olisitko halukas siirtymään töihin maihin?

1 kyllä

2 en

28 Opiskeletko nyt tai oletko opiskellut päätoimisesti tai suorittanut jonkin muun tutkinnon SAMK:sta valmistumisesi jälkeen?

1 olen opiskellut

2 opiskelen parhaillaan

3 en ole opiskellut (siirry kysymykseen 36)

29 Missä oppilaitoksessa/korkeakoulussa opiskelet/opiskelit?

30 Mitä opiskelet/opiskelit? (koulutusohjelma, kurssi, linja)

31 Mitä tutkintoa/minkä tutkinnon suoritat/suoritit?

32 Opiskeletko/opiskelitko

1 samalla alalla kuin oma amk-tutkinto

2 eri alalla

33 Onko/oliko ensisijainen syy lisäopiskeluusi

1 työttömyys tai työttömyyden uhka

2 amk-tutkinto ei avaa riittävästi mahdollisuuksia

3 halu vaihtaa alaa

4 halu monipuolistaa ja syventää osaamista

5 halu saada ylempi amk-tutkinto

6 halu saada yliopistotutkinto

7 muu syy, mikä?

34 Aiotko suorittaa/oletko jo suorittanut amk-tutkinnolle perustuvia erikoistumisopintoja (laajuus 30-60 op)?

1 olen suorittanut, mitä ja missä?

2 olen suorittanut ja aion suorittaa lisää

3 en ole suorittanut, mutta aion suorittaa

4 en aio suorittaa

35 Oletko suorittanut tai aiotko suorittaa tulevaisuudessa amk-tutkinnolle perustuvan ylempään amk-tutkinnon (master-taso)?

1 olen suorittanut

2 en ole, mutta aion

3 en aio suorittaa, miksi ei?

ARVIOITA OPISKELUAJASTASI JA SAAVUTTAMASTASI OSAAMISESTA

36 Jos saisit valita uudelleen koulutusväyläsi/ammattisi, valitsisitko

1 saman koulutuksen SAMK:ssa

2 toisen koulutuksen SAMK:ssa

3 saman koulutuksen jossakin toisessa ammattikorkeakoulussa

4 toisen koulutuksen jossakin toisessa ammattikorkeakoulussa

5 yliopistokoulutuksen

6 muun, minkä?

37 Oletko harkinnut vakavasti ammattialan vaihtamista jossakin vaiheessa työuraasi?

1 kyllä, miksi?

2 en

3 toimin jo tällä hetkellä muulla, kuin tutkintoni edustamalla alalla.

38 Oletko tällä hetkellä SAMKissa saamaasi koulutukseen

- 1 täysin tyytyväinen
- 2 melko tyytyväinen
- 3 ei tyytyväinen eikä tyytymätön
- 4 melko tyytymätön
- 5 erittäin tyytymätön
- 6 en osaa sanoa

TYÖELÄMÄSSÄ TARVITTAVA OSAAMINEN

39A Kuinka tärkeitä alla luetellut taidot ovat kokemustesi mukaan työelämässä menestymisen kannalta? Arvioi asteikolla 1 - 5, jossa 1 = ei ollenkaan tärkeä ja 5 = erittäin tärkeä.

Innovatiivisuus ja luovuus	___
Johtamis- ja organisointitaidot	___
Kansainvälisyystaidot	___
Keskustelu- ja neuvottelutaidot	___
Kielitaito	___
Kirjallinen viestintätaito	___
Kyky hallita ajankäyttöä	___
Kyky hyödyntää palautetta ja kritiikkiä	___
Laadun kehittämistaidot	___
Muutoksen hallintataito	___
Oman ammatin hallinta	___
Oman osaamisen arviointi	___
Ongelmanratkaisutaidot	___
Projektityöskentelytaidot	___
Ryhmätyötaidot	___
Sosiaalisen median taidot	___
Taito hallita konflikteja	___
Taloudelliset taidot	___
Tietotekniset taidot	___
Tutkimus- ja kehittämistaidot	___
Yhteistyö- ja ihmissuhdetaidot	___
Yrittäjyystaidot	___

39B Kuinka paljon sait alla lueteltuja taitoja koulutuksesi aikana? Arvioi asteikolla 1 - 5, jossa 1 = ei ollenkaan tärkeä ja 5 = erittäin tärkeä.

Innovatiivisuus ja luovuus	___
Johtamis- ja organisointitaidot	___

Kansainvälisyystaidot	___
Keskustelu- ja neuvottelutaidot	___
Kielitaito	___
Kirjallinen viestintätaito	___
Kyky hallita ajankäyttöä	___
Kyky hyödyntää palautetta ja kritiikkiä	___
Laadun kehittämistaidot	___
Muutoksen hallintataito	___
Oman ammatin hallinta	___
Oman osaamisen arviointi	___
Ongelmanratkaisutaidot	___
Projektityöskentelytaidot	___
Ryhmätyötaidot	___
Sosiaalisen median taidot	___
Taito hallita konflikteja	___
Taloudelliset taidot	___
Tietotekniset taidot	___
Tutkimus- ja kehittämistaidot	___
Yhteistyö- ja ihmissuhdetaidot	___
Yrittäjyystaidot	___

39C Miten arvioit alla lueteltujen taitojen tärkeyden muuttuvan työelämässä tulevaisuudessa? Arvioi asteikolla 1 - 5, jossa 1 = vähenee voimakkaasti ja 5 = kasvaa voimakkaasti.

Innovatiivisuus ja luovuus	___
Johtamis- ja organisointitaidot	___
Kansainvälisyystaidot	___
Keskustelu- ja neuvottelutaidot	___
Kielitaito	___
Kirjallinen viestintätaito	___
Kyky hallita ajankäyttöä	___
Kyky hyödyntää palautetta ja kritiikkiä	___
Laadun kehittämistaidot	___
Muutoksen hallintataidot	___
Oman ammatin hallinta	___
Oman osaamisen arviointitaidot	___
Ongelmanratkaisutaidot	___
Projektityöskentelytaidot	___
Ryhmätyötaidot	___
Sosiaalisen median taidot	___
Taito hallita konflikteja	___
Taloudelliset taidot	___
Tietotekniset taidot	___
Tutkimus- ja kehittämistaidot	___
Yhteistyö- ja ihmissuhdetaidot	___
Yrittäjyysvalmiudet	___

40 Mitkä kolme taitoa ovat mielestäsi tärkeimmät työelämässä menestymisen kannalta? Mainitsemasi taidot voivat olla kysymyksissä 39 - 41 lueteltuja tai joitakin muita.

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____

41 Mitä alueita kehittäisit ensisijaisesti oman alasi ammattikorkeakouluopetuksessa? Mainitse kolme tärkeintä.

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____

AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINNON ASEMA

42 Miten hyvin työelämä tuntee mielestäsi ammattikorkeakoulututkinnon?

- 1 hyvin
- 2 melko hyvin
- 3 ei hyvin eikä huonosti
- 4 ei erityisen hyvin
- 5 ei lainkaan
- 6 en osaa sanoa

43 Miten hyvin työelämä arvostaa mielestäsi ammattikorkeakoulututkintoa?

- 44 hyvin
- 45 melko hyvin
- 46 ei hyvin eikä huonosti
- 47 ei erityisen hyvin
- 48 ei lainkaan
- 49 en osaa sanoa

44 Miten ammattikorkeakoulututkinnon arvostus on kehittynyt mielestäsi valmistumisesi jälkeen?

- a. noussut selvästi
- b. noussut vähän
- c. ei noussut eikä laskenut
- d. laskenut vähän
- e. laskenut selvästi
- f. en osaa sanoa

MIELIKUVASI TÄMÄN PÄIVÄN SAMKISTA

Kysymyksissä 45 ja 46 esitämme joitakin SAMKia koskevia väittämiä. Vastaa rengastamalla mielipidettäsi parhaiten vastaava vaihtoehto. Asteikko: täysin samaa mieltä = 5 - täysin eri mieltä = 1.

45 SAMK on

*ottanut ansaitusti paikkansa ammattikorkeakoulujen joukossa	1	2	3	4	5
*vahva ja osaava kouluttaja	1	2	3	4	5
*vahva tutkimus- ja kehittämistoiminnan osaaja ja tekijä	1	2	3	4	5
*osaava ja luotettava täydennyskoulutuksen tarjoaja ja toteuttaja	1	2	3	4	5
*vahva yritystoiminnan käynnistäjä	1	2	3	4	5
*vahva alueensa kehittäjä	1	2	3	4	5

46 SAMKin

*maine on hyvä	1	2	3	4	5
*toiminta on nykyaikaista	1	2	3	4	5
*opetustilat, -laitteet ja -välineet ovat nykyaikaiset	1	2	3	4	5
*henkilöstö on asiantuntevaa	1	2	3	4	5
*henkilöstö on palveluhalukasta	1	2	3	4	5
*opetus on korkeatasoista	1	2	3	4	5
*kansainvälinen toiminta on vilkasta	1	2	3	4	5
*viestintä on mieleen jäävää	1	2	3	4	5
*koulutustarjonta on monipuolista	1	2	3	4	5
*arvostus työelämässä on hyvä	1	2	3	4	5

47 Olisitko valmis omien kokemustesi perusteella suosittelemaan Satakunnan ammattikorkeakoulua opiskelupaikaksi muille?

1 kyllä, miksi?

2 en, miksi et?

3 en osaa sanoa

48. Kartoitamme myös työnantajien käsityksiä työelämän osaamistarpeista ja niiden kehityssuunnista. Näitä vastauksia ei mitenkään voi yhdistää SAMKista valmistuneiden vastauksiin. Pyydämme Sinua antamaan työnantajasi sähköpostiosoitteen, jotta voimme toimittaa hänelle työnantajille suunnatun kyselyn.

Työnantajan sähköpostiosoite: _____

MUITA KOMMENTTEJA

KIITOS VASTAUKSESTASI

**SATAKUNNAN AMMATTIKORKEAKOULU
SEURANTATUTKIMUS 5/2007–2009 valmistuneet
Syksy 2010**

Vastaa lomakkeessa oleviin kysymyksiin joko ympyröimällä sinusta sopivimman vaihtoehdon numero tai kirjoittamalla vastauksesi annettuun tilaan.

TAUSTATIEDOT

1 Sukupuolesi

- 1 mies
2 nainen

2 Syntymävuotesi _____

3 Pohjakoulutuksesi

- 1 ylioppilastutkinto tai lukio
2 ammatillinen kouluasteen tutkinto
3 ammatillinen opistoasteen tutkinto
4 joku muu, mikä?

4 Suorittiko tutkintosi

- 1 nuorten koulutuksessa
2 aikuiskoulutuksessa

5 Mikä oli koulutusohjelmasi?

6 Millä paikkakunnalla opiskelit?

7 Minä vuonna aloitit opiskelusi? _____

8 Minä vuonna valmistuit? _____

9 Mikä kotikuntasi/-kaupunkisi

- *oli ennen amk-opiskelua _____
*oli valmistumishetkellä _____
*on tällä hetkellä _____

10 Missä kunnassa/kaupungissa tämän hetkinen työpaikkasi sijaitsee?

11 Jos toimit tällä hetkellä Satakunnan ulkopuolella, olisitko halukas siirtymään Satakuntaan, jos sopiva työpaikka olisi tarjolla?

- 1 kyllä
2 en

TYÖHISTORIA

12 Miten asemasi on kehittynyt työelämässä valmistumisesi jälkeen? Merkitse rasti alla olevan taulukon sarakkeisiin valmistumisestasi kuluneen ajan ja asemasi mukaan (1v = 1 vuosi valmistumisesta, 3v = kolme vuotta valmistumisesta jne). Jos sinulla on ollut samana vuonna useita asemia, merkitse taulukkoon ylin.

	1v	2v	3v
Ylin johto	___	___	___
Keskijohto	___	___	___
Esimies	___	___	___
Asiantuntija	___	___	___
Suoritustason työntekijä	___	___	___
Muu, mikä?	___	___	___

13 Olitko syyskuussa 2007 pääsääntöisesti

- 1 palkansaaja
2 työnantajayrittäjä (työllistän itseni lisäksi _____ henkilöä)
3 yksinäisyrittäjä
4 armeijassa
5 äitiys-/vanhempainlomalla
6 tukityöllistettynä
7 työllisyyskoulutuksessa
8 opiskelemassa (siirry kysymykseen 27)
9 työttömänä (siirry kysymykseen 27)

14 Toimitko työelämässä tällä hetkellä

- 1 ylimmässä johdossa
2 keskijohdossa
3 esimiesasemassa
4 asiantuntijana
5 suoritustason työntekijänä
6 muussa asemassa, missä?

15 Työskenteletkö tällä hetkellä

- 1 valtion virastossa tai laitoksessa
 - 2 kunnan/kuntayhtymän virastossa tai laitoksessa
 - 3 yksityisessä yrityksessä
 - 4 omassa yrityksessä
 - 5 itsenäisenä ammatinharjoittajana
 - 6 säätiössä
 - 7 jonkin muu tahon palveluksessa, minkä tahon?
- _____

16 Onko työnantajasi/yrityksesi toimiala

- 1 maa- , metsätalous ja kalatalous
 - 2 teollisuus
 - 3 rakentaminen
 - 4 tukku- ja vähittäiskauppa
 - 5 kuljetus ja varastointi
 - 6 informaatio ja viestintä
 - 7 rahoitus ja vakuutustoiminta
 - 8 hallinto- ja tukipalvelutoiminta
 - 9 julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus
 - 10 terveys- ja sosiaalipalvelut
 - 11 muu, mikä?
- _____

17 Mikä on työpaikkasi/yrityksesi henkilöstömäärä?

_____ henkilöä

18 Onko tämän hetkinen työsi luonteeltaan

- 1 vakituinen kokopäivätyö
 - 2 vakituinen osa-aikatyö
 - 3 määräaikainen kokopäivätyö, kesto _____kk
 - 4 määräaikainen osa-aikatyö, kesto _____kk
 - 5 oma yritys, jossa toimit päätoimisesti
 - 6 muu, mikä?
- _____

19 Montako työpaikkaa Sinulla on ollut valmistumisesi jälkeen? _____

Kuinka moni niistä on ollut määräaikainen? _____
Kuinka moni niistä on ollut vakituinen? _____

20 Oletko ollut valmistumisesi jälkeen työttömänä?

- 1 kyllä
- 2 ei

20A Jos olet ollut valmistumisesi jälkeen työttömänä, kuinka monta työttömyysjaksoa sinulla on ollut?

_____jaksoa

20B Mikä on työttömyysaikasi pituus yhteensä?

_____ vuotta _____kk

21 Jos tämän hetkinen työsuhteesi on määräaikainen, onko kysymyksessä

- 1 projektiluonteinen tehtävä
 - 2 sijaisuus
 - 3 se, ettei tehtävää ole haluttu tai voitu vakinaistaa
 - 4 harjoittelujakso
 - 5 työn luonne, millainen?
- _____

- 6 joku muu syy, mikä?
- _____

22 Mikä bruttopalkkasi (sis. luontaisedut) tulee olemaan vuonna 2010?

_____ euroa

23 Oletko saamaasi palkkaan

- 1 hyvin tyytyväinen
- 2 melko tyytyväinen
- 3 et tyytyväinen, etkä tyytymätön
- 4 hiukan tyytymätön
- 5 hyvin tyytymätön
- 6 en osaa sanoa

24 Vastaako tämän hetkinen työsi koulutustasi

- 1 hyvin
- 2 melko hyvin
- 3 ei hyvin eikä huonosti
- 4 ei erityisen hyvin
- 5 ei lainkaan
- 6 en osaa sanoa

25 Pidätkö/piditkö koulutustasi vastaavan paikan saamista

- 1 erittäin vaikeana
- 2 melko vaikeana
- 3 ei helppona eikä vaikeana
- 4 melko helppona
- 5 erittäin helppona
- 6 en osaa sanoa

26 Olisitko valmis siirtymään töihin ulkomaille?

1. kyllä, miksi?

2. en, miksi et?

Seuraava kysymys 27 koskee vain merenkulun
koulutusohjelmista valmistuneita

27A Missä työskentelet nykyisin? (esim. laivassa tai satamassa)

27B Jos työskentelet merellä, olisitko halukas siirtymään töihin maihin?

1 kyllä

2 en

OPISKELUHISTORIA JA -SUUNNITELMAT

28 Opiskeletko nyt tai oletko opiskellut päätoimisesti tai suorittanut jonkin muun tutkinnon SAMK:sta valmistumisesi jälkeen?

1 olen opiskellut

2 opiskelen parhaillaan

3 en ole opiskellut (siirry kysymykseen 34)

29 Missä oppilaitoksessa/korkeakoulussa opiskelet/opiskelit?

30 Mitä opiskelet/opiskelit? (koulutusohjelma, kurssi, linja)

31 Mitä tutkintoa/minkä tutkinnon suoritat/suoritit?

32 Opiskeletko/opiskelitko

1 samalla alalla kuin oma amk-tutkinto

2 eri alalla

33 Onko/oliko ensisijainen syy lisäopiskeluusi

1 työttömyys tai työttömyyden uhka

2 amk-tutkinto ei avaa riittävästi

mahdollisuuksia

3 halu vaihtaa alaa

4 halu monipuolistaa ja syventää osaamista

5 halu saada ylempi amk-tutkinto

6 halu saada yliopistotutkinto

7 muu syy, mikä?

34 Aiotko suorittaa/oletko jo suorittanut amk-tutkinnolle perustuvia erikoistumisopintoja (laajuus 30-60 op)?

1 olen suorittanut, mitä ja missä?

2 olen suorittanut, ja aion suorittaa lisää

3 en ole suorittanut, mutta aion suorittaa

4 en aio suorittaa

35 Oletko suorittanut tai aiotko suorittaa tulevaisuudessa ylemmän amk-tutkinnon? (master-taso)?

1 olen suorittanut

2 en ole, mutta aion suorittaa

3 en aio suorittaa, miksi ei?

ARVIOITA OPISKELUAJASTASI JA SAAVUTTAMASTASI OSAAMISESTA

36 Jos saisit valita uudelleen koulutusväyläsi/ammattisi, valitsisitko

1 saman koulutuksen SAMK:ssa

2 toisen koulutuksen SAMK:ssa

3 saman koulutuksen jossakin toisessa ammattikorkeakoulussa

4 toisen koulutuksen jossakin toisessa ammattikorkeakoulussa

5 yliopistokoulutuksen

6 muun, minkä?

37 Oletko harkinnut vakavasti ammattialan vaihtamista jossakin vaiheessa työuraasi?

1 kyllä, miksi?

2 en

3 toimin jo tällä hetkellä muulla, kuin tutkintoni edustamalla alalla.

38 Oletko tällä hetkellä SAMKissa saamaasi koulutukseen

1. täysin tyytyväinen
2. melko tyytyväinen
3. ei tyytyväinen eikä tyytymätön
4. melko tyytymätön
5. erittäin tyytymätön
6. en osaa sanoa

TYÖELÄMÄSSÄ TARVITTAVA OSAAMINEN

39A Kuinka tärkeitä alla luetellut taidot ovat kokemustesi mukaan työelämässä menestymisen kannalta? Arvioi asteikolla 1 - 5, jossa 1 = ei ollenkaan tärkeä ja 5 = erittäin tärkeä.

Innovatiivisuus ja luovuus	_____
Johtamis- ja organisointitaidot	_____
Kansainvälisyystaidot	_____
Keskustelu- ja neuvottelutaidot	_____
Kielitaito	_____
Kirjallinen viestintätaito	_____
Kyky hallita ajankäyttöä	_____
Kyky hyödyntää palautetta ja kritiikkiä	_____
Laadun kehittämistaidot	_____
Muutoksen hallintataito	_____
Oman ammatin hallinta	_____
Oman osaamisen arviointitaito	_____
Ongelmanratkaisutaidot	_____
Projektityöskentelytaidot	_____
Ryhmätyöt	_____
Sosiaalisen median taidot	_____
Taito hallita konflikteja	_____
Taloudelliset taidot	_____
Tietotekniset taidot	_____
Tutkimus- ja kehittämistaidot	_____
Yhteistyö- ja ihmissuhdetaidot	_____
Yrittäjyystaidot	_____

39B Kuinka paljon sait alla lueteltuja taitoja koulutuksesi aikana? Arvioi asteikolla 1 - 5, jossa 1 = ei ollenkaan tärkeä ja 5 = erittäin tärkeä.

Innovatiivisuus ja luovuus	_____
Johtamis- ja organisointitaidot	_____
Kansainvälisyystaidot	_____
Keskustelu- ja neuvottelutaidot	_____
Kielitaito	_____
Kirjallinen viestintätaito	_____
Kyky hallita ajankäyttöä	_____
Kyky hyödyntää palautetta ja kritiikkiä	_____
Laadun kehittämistaidot	_____
Muutoksen hallintataito	_____
Oman ammatin hallinta	_____
Oman osaamisen arviointitaito	_____
Ongelmanratkaisutaidot	_____
Projektityöskentelytaidot	_____
Ryhmätyöt	_____
Sosiaalisen median taidot	_____
Taito hallita konflikteja	_____
Taloudelliset taidot	_____
Tietotekniset taidot	_____
Tutkimus- ja kehittämistaidot	_____
Yhteistyö- ja ihmissuhdetaidot	_____
Yrittäjyystaidot	_____

39C Miten arvioit alla lueteltujen taitojen tärkeyden muuttuvan työelämässä tulevaisuudessa? Arvioi asteikolla 1 - 5, jossa 1 = vähenee voimakkaasti ja 5 = kasvaa voimakkaasti.

Innovatiivisuus ja luovuus	_____
Johtamis- ja organisointitaidot	_____
Kansainvälisyystaidot	_____
Keskustelu- ja neuvottelutaidot	_____
Kielitaito	_____
Kirjallinen viestintätaito	_____
Kyky hallita ajankäyttöä	_____
Kyky hyödyntää palautetta ja kritiikkiä	_____
Laadun kehittämistaidot	_____
Muutoksen hallintataito	_____
Oman ammatin hallinta	_____
Oman osaamisen arviointitaito	_____
Ongelmanratkaisutaidot	_____
Projektityöskentelytaidot	_____
Ryhmätyöt	_____
Sosiaalisen median taidot	_____
Taito hallita konflikteja	_____
Taloudelliset taidot	_____
Tietotekniset taidot	_____
Tutkimus- ja kehittämistaidot	_____
Yhteistyö- ja ihmissuhdetaidot	_____
Yrittäjyysvalmiudet	_____

40 Mitkä kolme taitoa ovat mielestäsi tärkeimmät työelämässä menestymisen kannalta? Mainitsemasi taidot voivat olla kysymyksissä 39-41 lueteltuja tai joitakin muita.

1 _____

2 _____

3 _____

41 Mitä alueita kehittäisit ensisijaisesti oman alasi ammattikorkeakouluopetuksessa? Mainitse kolme tärkeintä.

1 _____

2 _____

3 _____

AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINNON ASEMA

42 Miten hyvin työelämä tuntee mielestäsi ammattikorkeakoulututkinnon?

- 1 hyvin
- 2 melko hyvin
- 3 ei hyvin eikä huonosti
- 4 ei erityisen hyvin
- 5 ei lainkaan
- 6 en osaa sanoa

43 Miten hyvin työelämä arvostaa mielestäsi ammattikorkeakoulututkintoa?

- 44 hyvin
- 45 melko hyvin
- 46 ei hyvin eikä huonosti
- 47 ei erityisen hyvin
- 48 ei lainkaan
- 49 en osaa sanoa

44 Miten ammattikorkeakoulututkinnon arvostus on kehittynyt mielestäsi valmistumisesi jälkeen?

- a. noussut selvästi
- b. noussut vähän
- c. ei noussut eikä laskenut
- d. laskenut vähän
- e. laskenut selvästi
- f. en osaa sanoa

MIELIKUVASI TÄMÄN PÄIVÄN SAMKISTA

Kysymyksissä 45 ja 46 esitämme joitakin SAMKia koskevia väittämiä. Vastaa rengastamalla mielipidettäsi parhaiten vastaava vaihtoehto. Asteikko: täysin eri mieltä = 1 - täysin samaa mieltä = 5.

45 SAMK on

*ottanut ansaitusti paikkansa ammattikorkeakoulujen joukossa	1	2	3	4	5
*vahva ja osaava kouluttaja	1	2	3	4	5
*vahva tutkimus- ja kehittämistoiminnan osaaja ja tekijä	1	2	3	4	5
*osaava ja luotettava täydennyskoulutuksen tarjoaja ja toteuttaja	1	2	3	4	5
*vahva yritystoiminnan käynnistäjä	1	2	3	4	5
*vahva alueensa kehittäjä	1	2	3	4	5

46 SAMKin

*maine on hyvä	1	2	3	4	5
*toiminta on nykyaikaista	1	2	3	4	5
*opetustilat, -laitteet ja -välineet ovat nykyaikaiset	1	2	3	4	5
*henkilöstö on asiantuntevaa	1	2	3	4	5
*henkilöstö on palveluhalukasta	1	2	3	4	5
*opetus on korkeatasoista	1	2	3	4	5
*kansainvälinen toiminta on vilkasta	1	2	3	4	5
*viestintä on mieleen jäävää	1	2	3	4	5
*koulutustarjonta on monipuolista	1	2	3	4	5
*arvostus työelämässä on hyvä	1	2	3	4	5

47 Olisitko valmis omien kokemustesi perusteella suosittelemaan Satakunnan ammattikorkeakoulua opiskelupaikaksi muille?

1 kyllä, miksi?

2 en, miksi et?

3 En osaa sanoa

PALAUTE OPPIMISYMPÄRISTÖSTÄ

48 Kuinka hyvin seuraavat väittämät toteutuivat omassa opiskelussasi SAMKissa?

Tee arviot asteikolla 1 - 5, jossa 1 = ei ollenkaan ja 5 = erittäin hyvin.

1	Opiskelu vastasi odotuksiasi	1	2	3	4	5
2	Opetus oli korkeatasoista ja asiantuntevaa	1	2	3	4	5
3	Opiskelu oli vaativaa	1	2	3	4	5
4	Opiskelu oli motivoivaa	1	2	3	4	5
5	Opettajat luottivat kykyyni vastata oppimisestani	1	2	3	4	5
6	Opettajat käyttivät monipuolisia opetusmenetelmiä	1	2	3	4	5
7	Opiskelu oli riittävän käytännönläheistä	1	2	3	4	5
8	Ohjausta oli riittävästi tarjolla	1	2	3	4	5
9	Opiskelussa oli riittävästi valinnanmahdollisuuksia	1	2	3	4	5
10	Kirjastopalvelut tukivat hyvin opiskeluani	1	2	3	4	5
11	Opiskelu antoi hyvät edellytykset toimia työelämässä	1	2	3	4	5
12	Opiskelu kannusti kansainvälisyyteen	1	2	3	4	5
13	Opiskelu kannusti yrittäjyyteen	1	2	3	4	5
14	Opiskelu kannusti tietoverkkojen hyötykäyttöön	1	2	3	4	5
15	Oppimisilmapiiri oli hyvä	1	2	3	4	5
16	Saamani arviointi oli oikeudenmukaista ja kannustavaa	1	2	3	4	5
17	Opetustarjonta oli suunniteltu niin, että opinnot saattoivat edetä systemaattisesti	1	2	3	4	5
18	Opintoihin liittyvistä asioista tiedotettiin hyvin	1	2	3	4	5
19	Opettajat hallitsivat asiansa hyvin	1	2	3	4	5
20	Opetustilat (laboratoriot, harj.luokat jne), opetusvälineet ja opetuslaitteet olivat nykyaikaiset	1	2	3	4	5

49. Kartoitamme myös työnantajien käsityksiä työelämän osaamistarpeista ja niiden kehityssuunnista. Näitä vastauksia ei mitenkään voi yhdistää SAMKista valmistuneiden vastauksiin. Pyydämme Sinua antamaan työnantajasi sähköpostiosoitteen, jotta voimme toimittaa hänelle työnantajille suunnatun kyselyn.

Työnantajan sähköpostiosoite: _____

MUITA KOMMENTTEJA

KIITOS VASTAUKSESTASI!

Liite 2

HYVÄ SATAKUNNAN AMMATTIKORKEAKOULUSTA VALMISTUNEEN TYÖNANTAJA

Satakunnan ammattikorkeakouluna (SAMK) tavoitteemme ja tarkoituksemme on palvella ympäristömme yrityksiä ja yhteisöjä hyvin ja monipuolisesti. Kehittämistyömme on jatkuvaa ja tarvitsimme siihen Teidän apuanne.

Toivomme Teidän löytävän aikaa vastata verkkokyselyyn, joka löytyy linkistä <https://elomake.samk.fi/lomakkeet/699/lomake.html> Tavoitteenamme on selvittää muun muassa käsityksiänne työelämän osaamistarpeista ja niiden kehityssuunnista.

Vastaukset käsitellään luottamuksellisesti. Teidän antamaanne vastausta ja palveluksessanne työskentelevän SAMKista valmistuneen vastausta ei voida mitenkään liittää yhteen.

Pyydämme Teitä ystävällisesti vastaamaan kyselyyn **07.12.2010 mennessä**.

Mikäli haluatte lisätietoa kyselystä, ottakaa yhteyttä suunnittelija Erja Kuurilaan, erja.kuurila@samk.fi

Porissa 22.11.2010

Ystävällisin terveisin

Päivi Jaatinen
Kehitysjohtaja

SATAKUNNAN AMMATTIKORKEAKOULU
SEURANTATUTKIMUS 5/Syky 2010
 Työelämän edustajat

Vastatkaa kysymyksiin joko ympyröimällä sopivimman vaihtoehdon numero tai kirjoittamalla numero tai vastauksenne annettuun tilaan.

1. Onko yrityksenne/yhteisönne

- 1 valtion virasto tai laitos
 - 2 kunnan/kuntayhtymän virasto tai laitos
 - 3 yksityinen yritys
 - 4 säätiö
 - 5 muu, mikä?
-

2. Onko yrityksenne/yhteisönne toimiala

- 1 maa-, metsätalous ja kalatalous
 - 2 teollisuus
 - 3 rakentaminen
 - 4 tukku- ja vähittäiskauppa
 - 5 kuljetus ja varastointi
 - 6 informaatio ja viestintä
 - 7 rahoitus- ja vakuustustoiminta
 - 8 hallinto- ja tukipalvelut
 - 9 julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus
 - 10 terveys- ja sosiaalipalvelut
 - 11 muu, mikä?
-

3. Missä kaupungissa/kunnassa yrityksenne/yhteisönne sijaitsee?

4. Mikä on edustamanne yrityksen/yhteisön henkilöstömäärä?

- 1 Alle 10
- 2 10 - 49
- 3 50 - 249
- 4 250 - 499
- 5 500 - 999
- 6 1000 - 3000
- 7 Yli 3000

5. Kuinka monta ammattikorkeakoulututkinnon suorittanutta yrityksessänne/yhteisössänne työskentelee (arvio)?

6. Milloin yrityksenne/yhteisöönne on viimeksi palkattu ammattikorkeakoulututkinnon suorittanut henkilö?

_____ kk _____ vuosi

7A Kuinka tärkeinä pidätte alla lueteltuja taitoja oman yrityksenne/yhteisönne osaamistarpeiden näkökulmasta. Arvioikaa asteikolla 1 - 5, jossa 1 = ei ollenkaan tärkeää ja 5 = erittäin tärkeää.

Innovatiivisuus ja luovuus	_____
Johtamis- ja organisointitaidot	_____
Kansainvälisyystaidot	_____
Keskustelu- ja neuvottelutaidot	_____
Kielitaito	_____
Kirjallinen viestintätaito	_____
Kyky hallita ajankäyttöä	_____
Kyky hyödyntää palautetta ja kritiikkiä	_____
Laadun kehittämistaidot	_____
Muutoksen hallintataito	_____
Oman ammatin hallinta	_____
Oman osaamisen arviointitaito	_____
Ongelmanratkaisutaidot	_____
Projektityöskentelytaidot	_____
Ryhmätyötaidot	_____
Sosiaalisen median taidot	_____
Taito hallita konflikteja	_____
Taloudelliset taidot	_____
Tietotekniset taidot	_____
Tutkimus- ja kehittämistaidot	_____
Yhteistyö- ja ihmissuhdetaidot	_____
Yrittäjyysvalmiudet	_____

7B Miten arvioitte alla lueteltujen taitojen tärkeyden muuttuvan työelämässä tulevaisuudessa? Arvioikaa asteikolla 1 - 5, jossa 1 = vähenee voimakkaasti ja 5 = kasvaa voimakkaasti.

Innovatiivisuus ja luovuus	_____
Johtamis- ja organisointitaidot	_____
Kansainvälisyystaidot	_____
Keskustelu- ja neuvottelutaidot	_____
Kielitaito	_____
Kirjallinen viestintätaito	_____
Kyky hallita ajankäyttöä	_____
Kyky hyödyntää palautetta ja kritiikkiä	_____
Laadun kehittämistaidot	_____
Muutoksen hallintataito	_____
Oman ammatin hallinta	_____
Oman osaamisen arviointitaito	_____
Ongelmanratkaisutaidot	_____
Projektityöskentelytaidot	_____
Ryhmätyötaidot	_____
Sosiaalisen median taidot	_____
Taito hallita konflikteja	_____
Taloudelliset taidot	_____
Tietotekniset taidot	_____
Tutkimus- ja kehittämistaidot	_____

Yhteistyö- ja ihmissuhdetaidot _____
Yrittäjyysvalmiudet _____

8. **Mitkä kolme taitoa ovat kokemustenne mukaan tärkeimmät työelämässä menestymisen kannalta?**

Mainitsemanne taidot voiva olla samoja kuin kysymyksissä 7 ja 8 tai joitakin muita.

1 _____

2 _____

3 _____

9. **Miten hyvin palveluksessanne olevan ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneen henkilön koulutuksessa saamat taidot vastaavat yrityksenne/ yhteisönne tarpeita?**

- 1 erittäin hyvin
- 2 hyvin
- 3 ei hyvin eikä huonosti
- 4 vähän puutteellisesti
- 5 täysin puutteellisesti
- 6 en osaa sanoa

Jos taidot vastaavat tarpeitanne puutteellisesti, minkä koulutuksen saaneen henkilön osaamisen arvioitte vastaavan paremmin yrityksenne/yhteisönne osaamistarpeita ja miksi?

10. **Miten hyvin tunnette mielestänne Satakunnan ammattikorkeakoulun?**

- 1 erittäin hyvin
- 2 melko hyvin
- 3 jonkin verran
- 4 melko vähän
- 5 vain nimeltä

11. **Minkä asioiden perusteella tunnette Satakunnan ammattikorkeakoulun (SAMK). Mainitkaa kolme tärkeintä seikkaa tärkeysjärjestyksessä (1 = tärkein, 2 = toiseksi tärkein, 3 = kolmanneksi tärkein).**

- *Olen työni puitteissa SAMKiin yhteydessä _____
- *Tunnen SAMKissa opiskeleita/opiskelevia _____
- *Median kautta (SK, paikallislehdet) _____
- *Olen rekrytoinut SAMKista työntekijöitä _____
- *Olen itse opiskellut SAMKissa _____
- *Olen saanut esitteitä/ markkinointi- materiaalia/kirjeitä tms. _____
- *Tunnen SAMKin opettajia/hallinto-henki lökuntaa/muuta henkilöstöä _____
- *Olen käynyt tutustumassa SAMKiin _____
- *Olen ollut SAMKin palveluksessa _____
- *SAMKin edustajat ovat käyneet työ- paikallani _____
- *SAMKin lehden AGORAN kautta _____
- *Muu, mikä? _____

Kysymyksissä 12 ja 13 esitämme joitakin SAMKia koskevia väittämiä. Vastatkaa rengastamalla mielipidettänne parhaiten vastaava vaihtoehto. Asteikko 1 – 5, jossa täysin eri mieltä = 1 ja täysin samaa mieltä = 5.

12. **SAMK on**

- *ottanut ansaitusti paikkansa ammatti- korkeakoulujen joukossa 1 2 3 4 5
- *vahva ja osaava kouluttaja 1 2 3 4 5
- *vahva tutkimus- ja kehittämistoimin- nan osaaja ja tekijä 1 2 3 4 5
- *osaava ja luotettava täydennyskoulu- tuksen tarjoaja 1 2 3 4 5
- *vahva yritystoiminnan käynnistäjä 1 2 3 4 5
- *vahva alueensa kehittäjä 1 2 3 4 5

13. **SAMKin**

- *maine on hyvä 1 2 3 4 5
- *toiminta on nykyaikaista 1 2 3 4 5
- *opetustilat, -välineet ja -laitteet ovat nykyaikaiset 1 2 3 4 5
- *henkilöstö on asiantuntevaa 1 2 3 4 5
- *henkilöstö on palveluhaluista 1 2 3 4 5
- *opetus on korkeatasoista 1 2 3 4 5
- *kansainvälinen toiminta on vilkas- sta 1 2 3 4 5
- *viestintä on hyvää ja mieleen jäävää 1 2 3 4 5
- *koulutustarjonta on monipuolista 1 2 3 4 5
- *arvostus työelämässä on hyvä 1 2 3 4 5
- *koulutus vastaa hyvin työelämän tar- peita 1 2 3 4 5

14. Kuinka hyvin tunnette ammattikorkeakoulun 30 - 60 opintopisteen laajuiset erikoistumisopinnot?

- 1 erittäin hyvin
- 2 melko hyvin
- 3 en hyvin enkä huonosti
- 4 melko huonosti
- 5 en ollenkaan

15. Kuinka hyvin tunnette ammattikorkeakoulututkinnolle perustuvat ylemmät amk-tutkinnot (master-taso)?

- 1 erittäin hyvin
- 2 melko hyvin
- 3 en hyvin enkä huonosti
- 4 melko huonosti
- 5 en ollenkaan

16. Oletteko valmis tukemaan työntekijänne ylemmän amk-tutkinnon (master-taso) suorittamista työn ohella?

- 1 tarjoamalla taloudellista tukea
- 2 antamalla mahdollisuuden käyttää työaikaa opiskeluun
- 3 järjestelemällä työaikoja opiskeluun sopiviksi
- 4 lupaamalla vaativampia tehtäviä
- 4 vain antamalla henkistä tukea
- 5 en

Miksi ette?

17. Miten tyytyväinen olette SAMKin toimintaan ja palveluihin kokonaisuutena?

- 1 erittäin tyytyväinen
- 2 melko tyytyväinen
- 3 en tyytyväinen, enkä tyytymätön
- 4 melko tyytymätön
- 5 erittäin tyytymätön

Miksi?

18. Jos olette ottamassa palvelukseenne työntekijän, jonka tehtävä edellyttää soveltuvaa korkeakoulututkintoa, minkä tutkintojen arvioitte täyttävän vaatimuksen?

- 1 ammattikorkeakoulututkinto
- 2 ylempi ammattikorkeakoulututkinto
- 3 alempi korkeakoulututkinto (kandidaatti)
- 4 ylempi korkeakoulututkinto (maisteri)

MUUTA KOMMENTOITAVAA?

KIITOS VASTAUKSESTANNE!

Liite 3

Valmistuneiden ja työnantajien edustajien arviot eri osaamisalueiden tärkeydestä, osaamisen saavuttamisesta opiskelun aikana ja ennakoituista muutossuunnista vuosina 2001, 2004, 2007 ja 2010

1 VALMISTUNEET

TAULUKKO 1. Vastaajan sukupuoli

	lkm	%
Mies	172	36
Nainen	303	64
Yht.	475	100

TAULUKKO 2. Vastaajan pohjakoulutus

	lkm	%
Ylioppilas tai lukio	342	72
Ammatillinen kouluaste	64	14
Ammatillinen opistoaste	51	11
Muu	16	3
Yht.	473	100

TAULUKKO 3. Vastaajien koulutusmuoto

	lkm	%
Nuorten koulutus	390	83
Aikuiskoulutus	80	17
Yht.	470	100

TAULUKKO 4. Valmistuneiden koulutuspaikkakunta

	lkm	%
Harjavalta	20	4
Huittinen	25	5
Kankaanpää	37	8
Pori	282	60
Rauma	108	23
Yht.	472	100

TAULUKKO 5. Valmistuneiden koulutusala

	lkm	%
Liiketoiminta	161	40
Matkailu	44	11
Sosiaali- ja terveys	98	24
Tekniikka ja merenkulku	99	25
Yht.	402	100

TAULUKKO 6. Valmistuneiden koulutusohjelmat

	lkm	%
KULTTUURIALA		
Kuvataide	21	4
LIIKETALOUS		
Liiketalous/talous ja hallinto	64	13
Tietojenkäsittely	17	4
Logistiikka (liiket.)	10	2
IBML	5	1
Pk-yritystoiminta	2	0
Kansainvälinen kauppa	1	0
Viestintä	28	6
Talous ja hallinto	12	3
Yht.	160	
MATKAILU		
Matkailu/hotelli- ja ravintolap.	2	0
Matkailu	42	9
Yht.	44	
SOSIAALI- JA TERVEYSALA		
Terveysala, hoitotyö	55	12
Sosiaaliala	28	6
Kuntoutusala, fysioterapia	12	3
Physiotherapy	1	0
Yht.	96	
TEKNIikka JA MERENKULKU		
Energiatekniikka	3	1
Sähkötekniikka	9	2
Tietotekniikka	14	3
Prosessi	4	1
Konetekniikkakone- ja tuotantot.	9	2
Rakennustekniikka	4	1
LVI-tekniikka	2	0
Logistiikka	1	0
Merenkulku	35	7
Energia ja laivakonetekn	3	1
Environmental Engineering	3	1
Kemiantekniikka	7	2
Yht.	94	

TAULUKKO 7. Vastaajien valmistumisajankohta

	lkm	%
1995-2006	121	25
2007-2009	354	75
Yht.	475	100

2. TYÖNANTAJIEN EDUSTAJAT

TAULUKKO 8. Työntajat työnantajasektoreittain

	lkm	%
Valtion virasto tai laitos	1	3
Kunta/kuntayhtymä	11	36
Yksityinen yritys	18	58
Saatiö	1	3
Yht.	31	100

TAULUKKO 9. Työnantajan toimiala

	lkm	%
Kuljetus ja varastointi	1	3
Teollisuus	6	20
Rakennustoiminta	2	7
Informaatio ja viestintä	4	13
Hallinto ja tukipalvelut	1	3
Julkinen hallinto jne.	2	7
Sosiaali- ja terveystalv.	9	29
Muu	6	19
Yht.	31	101

TAULUKKO 10. Työnantajan koko

	lkm	%
Mikroyritykset	6	19
Pk-yritykset	23	74
Suuret yritykset	2	7
Yht.	31	100

TAULUKKO 11. Työnantajat maakunnittain

	lkm	%
Satakunta	15	65
Uusimaa	4	17
Varsinais-Suomi	2	9
Pirkanmaa	1	4
Muut	1	4
Yht.	23	99

TAULUKKO 12. Työnantajan satakuntalaisuusaste

	lkm	%
Satakuntalaiset	15	68
Ei-satakuntalaiset	7	32
Yht.	22	100

Liite 4

Valmistuneiden ja työnantajien edustajien arviot eri osaamisalueiden tärkeydestä, osaamisen saavuttamisesta opiskelun aikana ja ennakoituista muutossuunnista vuosina 2001, 2004, 2007 ja 2010

OSAAMISALUE	Tärkeys							
	Valmistuneet				Työnantaja			
	2001	2004	2007	2010	2001	2004	2007	2010
	Ka s	Ka s	Ka s	Ka s	Ka s	Ka s	Ka s	Ka s
Ideointi/innovatiivisuus ja luovuus	3,9 0,9	3,8 1,0	3,9 1,0	3,9 0,9	3,7 1,2	4,0 0,9	4,1 0,8	4,1 0,6
Johtaminen ja organisointi	3,8 0,9	3,9 0,9	4,1 2,0	4,1 0,8	3,5 1,2	3,9 0,9	3,8 0,9	4,1 0,7
Joustavuus	4,4 0,7				4,0 1,2			
Kansainvälisyystaidot	3,4 1,1	3,2 1,1	3,5 1,1	3,8 1,0	2,8 1,2	3,0 1,2	2,8 1,2	3,5 1,1
Keskustelu- ja neuvottelutaidot	4,4 0,7	4,5 0,7	4,6 0,6	4,4 0,7	4,1 1,0	4,4 0,7	4,6 0,6	4,3 0,7
Kielitaito	3,8 1,1	3,6 1,1	3,8 1,0	4,1 0,9	3,1 1,1	3,4 1,1	3,2 1,2	3,8 1,0
Kirjallinen viestintätaito		3,8 0,9	4,0 0,8	4,0 0,8		3,9 0,9	3,9 0,8	4,0 0,9
Kyky hallita ajankäyttöä		4,2 0,8	4,3 0,8	4,2 0,9		3,9 0,9	4,4 0,7	4,1 1,0
Kyky hyödyntää palautetta		4,0 0,8	4,0 0,9	4,1 0,8		4,1 0,8	4,3 0,7	4,0 0,8
Laadun kehittäminen	3,5 1,0	3,7 0,9	3,7 0,9	3,8 0,9	3,7 1,1	3,9 1,0	4,1 0,8	4,2 0,9
Markkinointitaidot	3,1 1,1	3,0 1,2	3,2 1,1		3,0 1,2	3,1 1,1	3,1 1,2	
Muutoksessa selviämisen taidot	4,2 0,9	3,9 0,9	4,0 0,9	4,1 0,8	4,0 1,0	3,9 0,9	4,2 0,7	4,3 0,8
Oman alan tiedot ja teoria	4,2 0,9				4,2 0,9			
Oman alan taidot	4,4 0,7				4,4 0,8			
Oman ammatin arvostaminen	3,7 1,0				3,7 1,1			
Oman ammatin hallinta		4,5 0,8	4,7 0,6	4,5 0,7		4,6 0,6	4,7 0,6	4,5 0,7
Oman osaamisen arviointi	3,8 0,9	3,9 0,9	3,9 0,8	4,0 0,8	3,7 0,9	4,0 0,9	4,0 0,8	4,1 0,9
Ongelmanratkaisutaidot	4,4 0,7	4,4 0,7	4,5 0,7	4,3 0,8	4,1 1,0	4,4 0,7	4,6 0,6	4,2 0,9
Projektityöskentelytaidot	3,8 0,9	3,7 0,9	3,9 0,9	3,8 0,9	3,7 1,0	3,7 1,0	3,6 1,1	3,8 0,8
Ryhmätyötaidot		4,1 0,9	4,3 0,8	4,1 0,8		4,2 0,8	4,2 0,8	4,1 0,9
Taito hallita konflikteja		4,0 0,9	4,2 0,8	3,9 0,9		4,0 0,9	4,2 0,8	3,9 0,8
Taloudelliset taidot	3,4 1,0	3,4 1,1	3,5 1,1	3,7 1,0	3,4 1,0	3,5 1,0	3,4 1,0	3,7 0,8
Tietojenkäsittelytaidot	4,1 0,9	4,0 0,9	4,0 0,8	4,1 0,8	3,8 1,0	3,9 0,9	3,8 0,9	4,1 0,8
T&K-taidot	3,1 1,0	3,2 1,0	3,3 1,0	3,4 1,0	3,0 1,1	3,2 1,0	3,1 1,0	3,6 1,0
Yhteistyö ja ihmissuhdetaidot	4,6 0,7	4,5 0,7	4,6 0,7	4,4 0,7	4,2 1,0	4,6 0,6	4,5 0,6	4,4 0,8
Yleissivistys	3,8 0,9				3,6 1,0			
Yrittäjyystaidot	2,5 1,1	2,6 1,2	2,8 1,2	3,0 1,1	2,4 1,2	2,4 1,2	2,4 1,3	2,8 1,1
Sosiaalisen median ja verkkoviestinnän taidot				3,4 1,0				3,5 1,0

Toteutuminen				Muutossuunnat																		
Valmistuneet				Valmistuneet			Työnantaja															
2001	2004	2007	2010	2004	2007	2010	2001	2004	2007	2010												
Ka s	Ka s	Ka s	Ka s	Ka s	Ka s	Ka s	Ka s	Ka s	Ka s	Ka s												
2,6	1,0	2,4	1,0	2,6	1,0	2,8	1,0	4,0	0,9	4,1	0,9	3,9	0,9	4,1	1,0	4,1	0,9	4,0	0,9	4,0	0,7	
2,6	0,9	2,5	1,0	2,6	1,0	2,8	0,9	4,0	0,8	4,1	0,8	3,9	0,8	3,9	0,9	3,9	0,8	3,9	0,9	3,9	0,9	
														4,3	0,9							
3,0	1,1	2,7	1,1	2,8	1,1	2,9	1,0	4,3	1,4	4,3	0,8	4,1	0,9	3,9	1,0	4,0	0,8	3,7	1,0	3,8	1,0	
3,2	1,0	3,0	1,0	3,0	1,0	3,1	1,0	4,3	0,7	4,4	0,7	4,2	0,8	4,1	0,9	4,3	0,7	4,2	0,9	4,4	0,8	
3,4	1,0	3,2	1,0	3,3	1,0	3,2	1,0	4,2	0,9	4,4	2,4	4,1	0,9	3,9	1,0	4,0	0,9	3,8	1,0	3,9	1,1	
		3,3	1,0	3,4	1,0	3,4	1,0	3,8	1,8	3,9	0,8	3,8	0,9			3,9	0,8	3,8	0,8	3,8	0,9	
		2,4	1,1	2,5	1,0	2,8	1,0	4,3	0,8	4,3	0,8	4,0	0,9			4,2	0,8	4,3	0,9	4,1	1,0	
		2,5	1,1	2,8	1,0	3,0	1,0	3,9	0,9	4,1	0,8	3,8	0,9			3,9	0,8	4,0	0,9	3,8	1,0	
2,5	1,0	2,4	1,1	2,5	1,0	2,7	1,0	4,0	0,9	4,0	0,9	3,8	0,9	3,9	1,0	3,9	0,8	4,1	0,9	4,0	1,0	
2,6	1,2	2,4	1,2	2,5	1,2			3,6	1,0	3,7	0,9			3,6	1,0	3,7	0,9	3,7	1,1			
2,4	1,0	2,3	1,0	2,3	0,9	2,7	0,9	4,2	0,8	4,2	0,8	4,1	0,9	4,3	0,9	4,2	0,8	4,3	0,8	4,0	1,1	
3,8	0,9													3,9	1,0							
3,5	1,0													4,0	1,0							
3,3	1,0													3,4	1,0							
		3,2	1,1	3,2	1,0	3,2	1,0	4,2	2,1	4,2	0,9	4,1	0,9			4,2	0,8	4,2	0,8	3,9	1,2	
3,0	1,0	3,0	1,1	3,0	1,0	3,1	1,0	3,8	1,4	3,8	0,9	3,7	0,9	3,7	1,0	3,8	0,8	4,1	0,8	3,7	1,0	
3,0	0,9	3,0	1,0	3,1	0,9	3,2	1,0	4,1	0,8	4,1	0,8	4,0	0,9	4,1	0,9	4,2	0,8	4,3	0,8	3,8	0,9	
3,3	1,1	3,4	1,0	3,4	1,1	3,4	1,0	4,0	0,9	4,1	0,8	3,9	0,9	3,9	1,0	4,0	0,8	3,8	1,0	3,4	0,9	
		3,7	0,9	3,8	0,9	3,7	0,9	4,0	0,8	4,1	0,8	3,9	0,9	3,9	1,0	4,2	0,8	4,1	0,8	3,7	0,9	
		2,3	0,9	2,4	1,0	2,5	1,0	4,0	2,1	4,1	0,8	3,7	0,9			3,9	0,9	4,1	1,0	3,6	1,0	
2,7	1,0	2,4	1,1	2,5	1,1	2,7	1,0	3,8	2,2	3,7	0,9	3,6	0,9	3,7	0,9	3,8	0,9	3,7	1,0	3,7	0,8	
3,4	1,0	3,3	1,0	3,4	1,0	3,6	0,9	4,1	0,9	4,1	0,9	4,0	0,9	4,0	1,0	4,0	0,8	4,1	0,8	3,9	0,9	
2,6	1,0	2,8	1,1	2,8	1,0	2,8	1,0	3,7	0,9	3,7	1,0	3,6	0,9	3,5	1,0	3,6	0,9	3,6	0,9	3,6	0,9	
3,2	1,0	3,1	1,0	3,3	1,0	3,4	1,0	4,2	0,8	4,2	0,8	4,1	0,9	4,2	0,9	4,3	0,7	4,3	0,8	4,1	0,8	
2,9	0,9													3,6	0,9							
2,3	1,0	2,1	1,1	2,4	1,8	2,6	1,0	3,3	1,1	3,3	1,1	3,2	1,1	3,0	1,2	3,3	1,0	3,1	1,1	3,0	1,2	
				2,8	1,0							3,9	1,0								3,5	1,1

Satakunnan ammattikorkeakoulun Tutkimukset-sarja

Erja Kuurila: Mitä teille kuului vuonna 2010?
Satakunnan ammattikorkeakoulusta vuosina 1995–2009 valmistuneille ja heidän työnantajilleen suunnattu seurantatutkimus.
ISBN 978-951-633-069-6
(PDF ISBN 978-951-633-070-2). 2011.

Päivi Jaatinen & Erja Kuurila: Mitä teille kuului vuonna 2007? Satakunnan ammattikorkeakoulusta vuosina 1995–2006 valmistuneille ja heidän työnantajilleen suunnattu seurantatutkimus.
ISBN 978-951-633-050-4. 2008.

Päivi Jaatinen: Millä eväillä eteenpäin? Satakunnan ammattikorkeakoulun henkilöstötutkimus.
ISBN 978-951-633-048-1 (PDF). 2007.

Paula Asikainen, Petri Kahila & Riitta Myllys (toim.)
Hyvinvointipalvelut ja hoivayrittäjyys. Entrecare – hyvinvointialan yrittäjyyden kasvuprojekti Satakunnassa ja Etelä-Pohjanmaalla.
ISBN 951-633-041-X. 2005.

Päivi Jaatinen & Sanna Lähde: Kolme näkökulmaa, kolme todellisuutta. Haastattelututkimus opintojen etenemistä edistävästä ja haittaavista tekijöistä.
ISBN 951-633-040-1. 2005.

Päivi Jaatinen: Mitä teille kuului vuonna 2004?
Satakunnan ammattikorkeakoulusta vuosina 1995–2003 valmistuneille ja heidän työnantajilleen suunnattu seurantatutkimus.
ISBN 951-633-037-1. 2005.

Mirja Rissanen: ”Kokemus on kova sana”.
Ikääntyneiden opettajien kokemuksia opettajuudesta ammattikorkeakoulussa.
ISBN 951-633-039-8. 2005.

Simo Saurio & Veli-Pekka Heikkinen:
Ammattikorkeakoulujen t&k-toiminnan ja koulutuksen välinen vuorovaikutus: case-analyysi.
ISBN 951-633-034-7. 2004.

Päivi Jaatinen: Miltä SAMKin opinnäytetyöt näyttävät toisin silmin? Satakunnan ammattikorkeakoulun vuoden 2002 opinnäytetöiden arvioinnista tehty tutkimus.
ISBN 951-633-032-0. 2004.

Päivi Jaatinen: ”Millaiset ovat SAMKin tehokkuuden eväät?” Satakunnan ammattikorkeakoulun henkilöstölle suunnattu kyselytutkimus.
ISBN 951-633-030-4. 2003.

Simo Saurio: Yrittäjyyden edistäminen ja yrityshautomotoiminta ammattikorkeakouluympäristössä.
ISBN 951-633-029-0. 2003.

Päivi Jaatinen: Mitä teille kuului vuonna 2001?
Satakunnan ammattikorkeakoulusta vuosina 1995–2000 valmistuneille ja heidän työnantajilleen suunnattu seurantatutkimus.
ISBN 951-633-026-6. 2002.

Vuokko Kohtamäki ja Pentti Meklin: Satakunnan ammattikorkeakoulun ylläpitojärjestelmän toimivuuden arviointi. Loppuraportti 2001.
ISBN 951-633-024-X. 2001.

Esa Lempiäinen: Tieteellinen aikakauslehti muutosten kourissa. Yleistyykö tieteellinen aikakauslehti?
ISBN 951-633-021-5. 2000.

Taina Järvenreuna, Kaarina Ranne-Lundmark, Tuula Rouhiainen-Valo & Marika Vähätupa:
Sosiaalipedagoginen interventio ja tutkimus peruskoulun oppimisympäristössä. PORITEKO-projekti.
ISBN 951-633-017-7. 2000.

Satakunnan ammattikorkeakoulun Oppimateriaalit-sarja

Sanna-Mari Renfors: Virkailijasta konsultiksi –
matkatoimistoalan muuttuva myyntityö.
ISBN 978-951-633-051-1. 2008.

Kirsti Jasu-Kuusisto & Heli Mattila:
Oppimistehtävä verkko-opetuksessa.
ISBN 978-951-633-045-0. 2007.

Heli Mattila: Reportaasia laatimaan.
ISBN 951-633-043-6. 2006.

Satakunnan ammattikorkeakoulun Muut julkaisut -sarja

Jonna Seppälä (toim): Vuorotyö – Shift Work.
ISBN 978-951-633-067-2
(PDF ISBN 978-951-633-068-9). 2011.

Maisemamaalaus. Maisemamaalauksen
erikoistumisopinnot näyttelykatalogi.
ISBN 978-951-633-065-8
(PDF ISBN 978-951-633-066-5). 2010.

Arja Liikala: Yhdessä yrittämällä eteenpäin. Katsaus
osuustoimintaan ja satakuntalaisiin työosuuskuntiin.
ISBN 978-951-633-064-1 (PDF). 2010.

Teija Harju Työnohjauksen käytännön polkuja.
ISBN 978-951-633-060-3
(PDF 978-951-633-063-4) 2009.

Tuula Rouhiainen-Valo & Kirsi Sirola: Avautuvien
mahdollisuuksien perhetyö neuvolassa. Lapsiperheiden
peruspalvelut ja psykososiaalinen tuki (LAPSOS)
-hanke.
ISBN 978-951-633-061-0
(PDF 978-951-633-062-7). 2009.

Jaettavaksi. kuvataideterapia erityisopetuksen
menetelmänä -erikoistumisopinnot näyttelykatalogi.
ISBN 978-951-633-058-0
(PDF 978-951-633-059-7). 2009.

Valosta. Vaihtoehtoiset vedostusmenetelmät
valokuvauksessa ja taidegraafikassa
-erikoistumisopinnot näyttelykatalogi.
ISBN 978-951-633-056-6
(PDF 978-951-633-057-3). 2009.

Eeva Saarni: Esteettömyysopas vammaiselle
opiskelijalle (PDF).
ISBN 978-951-633-055-9. 2009.

Liisan maan ihmeet. Teksti Tarja Pääjoki, toimittanut
Anne Sankari.
ISBN 978-951-633-049-8. 2008.

FORTE. Kuvanveiston erikoistumisopinnot
näyttelykatalogi.
ISBN 978-951-633-047-4. 2007.

Marja-Liisa Jullenmaa, Kimmo Nurmi
& Esa Puolamäki: Yhteistyöllä kasvuun.
Liiketoimintaosaamista Satakuntaan.
ISBN 978-951-633-046-7. 2007.

Marina Wikman (ed.) Mapping the Networks.
R&D Activities and Elearning Solutions at Satakunta
University of Applied Sciences.
ISBN 951-633-044-4. 2006.

Matti Velhonoja (toim.): Dialogi. Taiteilija opettajana
ja oppilaana. ISBN 951-633-042-8. 2006.

Hanna Hyttinen, Kaija Jokela, Anja Kortesoja, Anneli
Mattila, Mirja Rissanen, Kirsi Sirola & Marianne
Tallberg: Junneliuksen palatsista se alkoi. Terveysalan
koulutusta 60 vuotta Satakunnassa.
ISBN 951-633-038-X. 2005.

Kaarina Ranne, Anne Sankari, Tuula Rouhiainen-Valo & Tuula Ruusunen (toim.): Sosiaalipedagoginen ammatillisuus – Madsenin kukasta toiminnan tulppaaniksi.
ISBN 951-633-036-3. 2005.

Opettaisinko verkossa? Satakunnan ammattikorkeakoulun verkko-opetusmateriaalit.
ISBN 951-633-033-9. 2004.

Hanna Isoaho: Tie tavoitteisiin. SAMK:n historiikki.
ISBN 951-633-028-2. 2003.

Outro intro. Satakunnan ammattikorkeakoulun liiketalouden ja kuvataiteen Kankaanpään yksikön opinnäytetyönäyttelykatalogi 2003.
ISBN 951-633-031-2. 2003.

Helpompi olla vaiti. Lopputyönäyttelyn katalogi. Kuvataide SAMK.
ISBN 951-633-027-4. 2002.

Tekniikan ja merenkulun toimiala: Tekniikka ja merenkulku 2001. Koulutus ja tutkimus – asiantuntijuuden suunnannäyttäjät.
ISBN 951-633-025-8. 2001.

Unik. Satakunnan ammattikorkeakoulun liiketalouden ja kuvataiteen Kankaanpään yksikön opinnäytetyönäyttelykatalogi 2001.
ISBN 951-633-022-3. 2001.

Matti Velhonoja: Juhani Tarna. Konkreettisesta aineettomaan.
ISBN 951-633-012-6. 2000.

Tosi taidetta! True Art! Kuvataiteen opettajien näyttely taidekoulun galleriassa 16.6.–31.8.2000.
ISBN 951-633-019-3. 2000.

Satakunnan ammattikorkeakoululla on myös sarja B, Raportit. Ks. lisää www.samk.fi/julkaisut.

Satakunnan ammattikorkeakoulun viides seurantatutkimus selvittää, miten SAMK on onnistunut tehtävässään ammattikorkeakouluna. Koulutuksen vaikuttavuutta lähestyttiin aiempien tutkimussarjaan kuuluneiden tutkimusten tapaan sekä valmistuneiden että heidän työnantajiansa näkökulmasta.

Erja Kuurila käsittelee tutkimuksessaan valmistuneiden opiskelu- ja työhistoriaa, urakehitystä ja tyytyväisyyttä koulutuslavalintaan sekä SAMKissa saatuun koulutukseen. Kiinnostuksen kohteena ovat myös valmistuneiden muuttovirrat.

Työelämän osaamistarpeita ja niiden kehitysuuntia tarkastellaan sekä valmistuneiden että heidän työnantajiansa näkökulmasta – samoin kuin valmistuneiden saavuttamia taitoja. Tutkimuksessa selvitetään ammattikorkeakoulutukintojen ja erikoistumisopintojen tunnettuutta ja arvostusta työelämässä sekä sitä, millaisena opinahjona ja yhteistyökumppanina SAMK näyttäytyy.

Tutkimus toteutettiin verkkokyselynä. Perusjoukon muodostivat kaikki SAMKista vuosina 1995–2009 valmistuneet ja heidän työnantajansa.

Satakunnan ammattikorkeakoulu
Satakunta University of Applied Sciences

ISSN 1457-0688
ISBN 978-951-633-069-6 (painettu)
ISBN 978-951-633-070-2 (PDF)